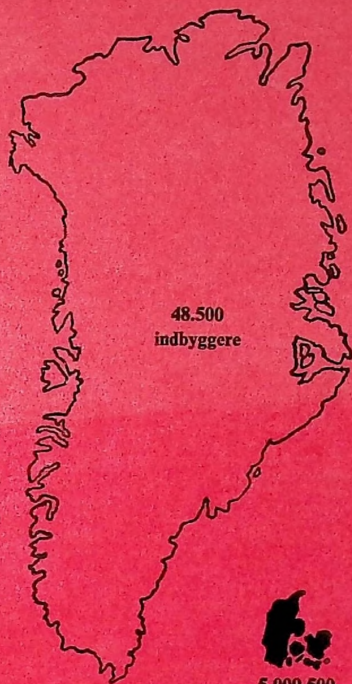

GRØNLAND 1971-72

48.500
indbyggere

5.009.500
indbyggere

ÅRSBERETNING
udarbejdet af
MINISTERIET FOR GRØNLAND

GRØNLAND 1971-72

ÅRSBERETNING

3. ARGANG

Udgivet af

MINISTERIET FOR GRØNLAND

1973

Kortet over Grønland (side 6) er omarbejdet og reproducet af Ministeriet for Grønland på grundlag af Geodætisk Instituts kort med tilladelse (A 287/70).

Trykt i Nielsen & Lydiches bogtrykkeri

Anvendte forkortelser.

KGH Den kongelige grønlandske Handel.
GTO Grønlands tekniske Organisation.
GGU Grønlands geologiske Undersøgelse.
GAS Grønlandsk Arbejdersammenslutning.
KNAPP Sammenslutningen af fiskere og fangere i Grønland.
DIH Dronning Ingrid's Hospital.
R Regnskabstal
FL Finanslov

Signaturforklaring.

- Nul.
0 Mindre end $\frac{1}{4}$ af den anvendte enhed.
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme.
... Oplysninger foreligger ikke.

Indholdsfortegnelse.

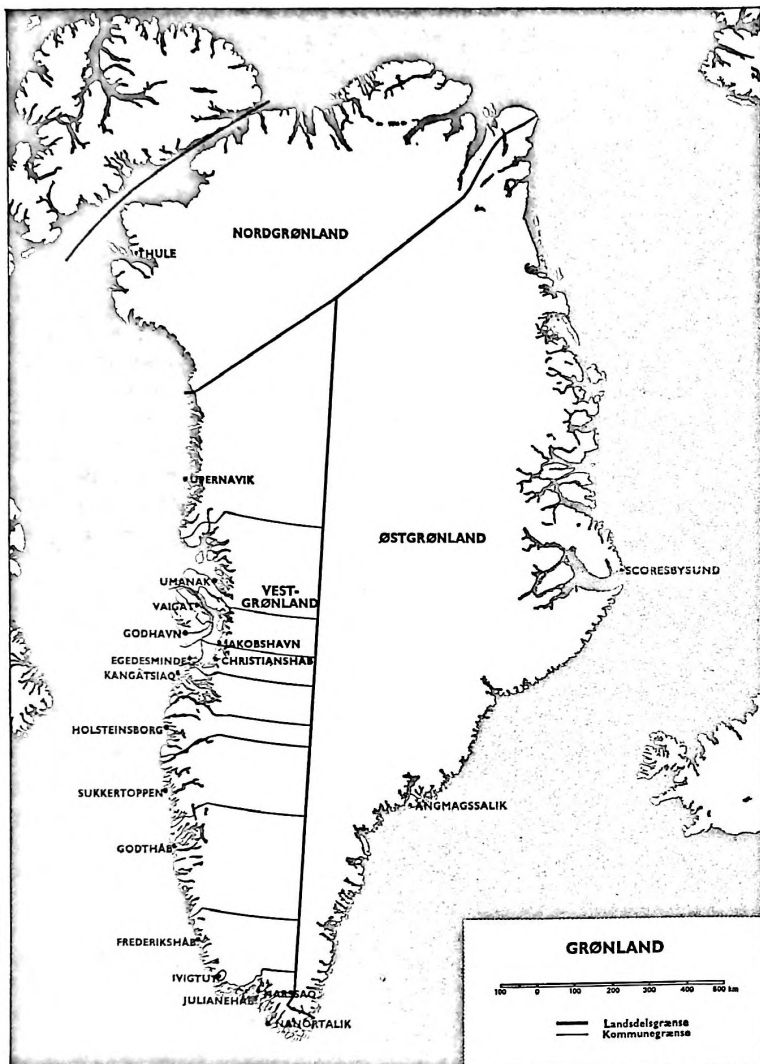
1. Geografi, klima og administrativ inddeling	7
2. Befolkning	8
3. Administrative forhold	14
4. De offentlige udgifter og indtægter	19
5. Bygge- og anlægsvirksomhed	25
6. Teknisk virksomhed	28
7. Trafik	30
8. Erhverv	32
A. Fiskeri	33
B. Fangst	35
C. Fåreavl og rensdyravl	37
D. Handel og serviceerhverv m. v.	38
E. Håndværk, entreprenørvirksomhed m. v.	40
F. Mineralefterforskning og udvinding	41
G. Andre erhverv	43
9. Import og eksport	44
10. Penge- og kreditvæsen	46
11. Indkomster og forbrug, priser og afgifter	47
12. Arbejdsmarkedsforhold	50
13. Boligforhold	53
14. Sociale forhold	56
15. Retsvæsen	59
16. Politi	61
17. Sundhedsvæsen	63
18. Undervisning og uddannelse samt oplysning	66
19. Videnskabelig virksomhed	70
20. Kirken	73
21. Offentlige valg	74
Indholdsfortegnelse for tabelafdelingen	79

Forord.

Hermed udsendes 3. årgang af Ministeriet for Grønlands årsberetning. Heftet følger i sin opbygning og sit indhold stort set de linier, som blev lagt i 1. og 2. årgang. For at gøre opslag efter konkrete oplysninger lettere og hurtigere er dog tilføjet et stikordsregister for tabelafdelingen.

Den foreliggende publikation dækker kalenderårene 1971 og 1972. Det har ikke på alle områder været muligt inden redaktionens afslutning at fremskaffe talmæssige oplysninger for 1972, men alle øvrige oplysninger er ført frem til udgangen af 1972. Begivenheder, der er indtruffet efter dette tidspunkt, er normalt ikke omtalt i nærværende beretning.

Tabelafdelingen er udvidet med tabeller vedrørende forbrugsundersøgelsen i Grønland i 1969 og erhvervstællingen i 1970.

Grønland. Landsdele og kommuner.

Kommunerne i Nord- og Østgrønland er bestemt ved de respektive byer og nærmere angivne bygder. I 1970 er gennemført mindre justeringer af kommunegrænserne. Justeringerne fremgår ikke af ovenstående kort.

1. Geografi, klima og administrativ inddeling.

Grønlands sydligste punkt er 59°46' nordlig bredde (Kap Farvel), det nordligste 83°39' nordlig bredde (Kap Morris Jesup), det østligste 11°39' vestlig længde (Nordostrundingen), og det vestligste punkt 73°08' vestlig længde (Kap Alexander). Grønlands samlede areal er 2.175.600 km², hvoraf kystlandet udgør 296.900 km², kystøerne 44.800 km² og indlandsisen 1.833.900 km². Den isfrie del udgør 341.700 km². Indlandsisens tykkelse er ved Eismitte beregnet til 2.700 m.

De klimatiske forhold (temperatur og nedbør) er belyst i tabellerne 109-10. Som i de nærmest foregående år var der både i 1971 og 1972 store isforekomster ved Grønlands vestkyst; dette virkede sommeren igennem stærkt hæmmende for sejladsen og fiskeriet.

Grønland er inddelt i landsdelene Vestgrønland, Nordgrønland og Østgrønland, jfr. kortet side 6. Vestgrønland er inddelt i 16 kommuner, medens der i Nordgrønland findes 1 kommune og i Østgrønland 2 kommuner. (Pr. 1. april 1973 nedlægges dog Vaigat kommune i Vestgrønland, og dens område lægges ind under Godhavn kommune). Kommunerne i Vestgrønland dækker tilsammen hele landsdelens areal, idet dog forsvarsområdet ved Søndre Strømfjord er holdt uden for kommunalinddelingen. Kommunerne i Nordgrønland og Østgrønland omfatter de respektive byer og de derunder hørende bygder samt nærmere angivne stationer m.v. Uden for kommunalinddelingen findes desuden i Nord- og Østgrønland enkelte vejrstationer m.v.

Afgrænsningen af landsdelene og kommunerne er senest fastsat i bekendtgørelse nr. 462 af 24. november 1970, der trådte i kraft 1. januar 1971. Ved bekendtgørelsen blev bygden Claushavn, der tidligere hørte under Christianshåb kommune, overført til Jakobshavn kommune, medens forsvarsområdet ved Søndre Strømfjord og vejrstationen Dundas, der hidtil hørte under henholdsvis Holsteinsborg og Thule kommuner, blev udskilt fra den kommunale inddeling. Endvidere blev der foretaget mindre justeringer af grænserne mellem Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner.

Ud over landsdels- og kommunalinddelingen anvendes en række andre inddelinger, der har relation til de forskellige administrationsgrene. Grønland er således inddelt i præstegæld, skoledistrikter, lægedistrikter, handelsdistrikter, retskredse, politidistrikter, landsråds kredse og opstillingskredse til folketingsvalg.

Antallet af beboede pladser var pr. 31. december 1971 159, heraf 19 byer, 121 bygder og 19 radio- og vejrstationer, flyvepladser m.v. (tabel 5). Betegnelsen »by« anvendes om det vigtigste beboede sted i hver kommune. I 1971 er bygden Qôrnoq (Godthåb kommune) nedlagt. Minebyen Mårmorilik i Umanak kommune er efter mange års ubeboethed påny blevet beboet i 1971. I 1972 er Qutdligssat by samt bygden Ikerasak (Kangâtsiaq kommune) og vejrstationen Station Nord (uden for kommunalinddelingen) blevet nedlagt.

Tabelhenvisning: tabel 5, 109, 110

2. Befolkning.

Oversigt

Befolkningen i Grønland udgjorde ved udgangen af 1971 og 1970 henholdsvis 47.935 og 46.532 personer. Der er således i 1971 sket en befolkningstilvækst på 3,0 pct. mod 0,4 pct. i 1970, hvor der var tale om den mindste befolkningstilvækst i Grønland i de sidste tyve år. En del af forskellen mellem de 2 år kan dog tilskrives rent tekniske ændringer ved registreringen af skoleelevers midlertidige ophold i Danmark.

Den i Grønland fødte befolkning udgjorde de to år henholdsvis 39.752 og 38.912 personer – svarende til en stigning i 1971 på 2,2 pct., mens der ikke var nogen tilvækst overhovedet i 1970. Det er dog især for denne gruppe, at den ændrede registreringsform har betydning, idet f.eks. skoleelever (i alt 5-600) som er på et års ophold i Danmark, men fortsat bevarer bopælen i Grønland, fra 1971 forbliver registreret i den grønlandske kommune, mens de tidligere blev tilmeldt i Danmark.

For befolkningen født uden for Grønland var der i 1971 en tilvækst på 563 personer eller 7,4 pct. mod en tilvækst på 203 personer eller 2,7 pct. i 1970. Befolkningsgruppen består hovedsagelig af personer fra Danmark, og dens andel af den samlede befolkning udgjorde den 31. dec. 1971 17,1 pct. mod 16,4 pct. året før.

Ved udgangen af 1971 boede 74 pct. af befolkningen eller 35.694 personer i byerne, heraf alene i Godthåb 7.974 personer. I 1960 var byernes befolkningsandel kun 57 pct.

Befolkningens aldersfordeling er fortsat præget af et stort antal børn. Antallet af børn under 15 år udgjorde således 42 pct. af hele

befolkningen. Betragtes alene den i Grønland fødte befolkning, er procenten 47. Til sammenligning kan anføres, at den tilsvarende procent i Danmark er 23.

Den samlede befolkningstilvækst i 1971 var 1.403 personer. Den var et resultat af et fødselsoverskud på 739 personer og en nettoinflytning på 664 personer. I 1970 var tilvæksten 201 personer, idet fødselsoverskuddet var på 861 personer, men nettoaflytningen på 660 personer. Den store forskel mellem flytteoverskuddet de to år må ses i forbindelse med den foran nævnte ændrede registreringsform.

Antallet af fødsler faldt igen kraftigt både i 1970 og 1971. I 1971 blev der i alt født 1.028 børn mod 1.144 i 1970. For mødre født i Grønland udgjorde fødselstallet i 1971 851 eller kun godt halvdelen af det hidtidige maksimum, der blev nået i 1966. Nedgangen i fødselstallet er fortsat i 1972, hvor det foreløbig er opgjort til 948, heraf 764 født af mødre født i Grønland.

Befolkningen pr. 31. december 1970 og 1971

	Hele befolkningen	Personer født i Grønland	Personer født u. f. Grønland
<i>Pr. 31. dec. 1970</i>			
Hele Grønland ...	46.532	38.912	7.620
Byer	34.175	27.732	6.443
Bygder	11.315	11.065	250
Vejrst. m.v.	1.042	115	927
<i>Pr. 31. dec. 1971</i>			
Hele Grønland ...	47.935	39.752	8.183
Byer	35.694	28.727	6.967
Bygder	11.152	10.900	252
Vejrst. m.v.	1.089	125	964

Befolkningstilvæksten i 1970 og 1971

	Hele befolkningen	Personer født i Grønland	Personer født u. f. Grønland
	pct.		
1970			
Hele Grønland ...	0,4	÷0,0	2,7
Byer	1,6	1,1	3,6
Bygder	÷2,7	÷3,0	10,4
Vejrst. m.v.	÷3,1	20,0	÷5,9
1971¹			
Hele Grønland ...	3,0	2,2	7,4
Byer	4,4	3,6	8,1
Bygder	÷1,4	÷1,5	6,8
Vejrst. m.v.	4,5	8,7	2,4

1. En ændret registreringsform har indvirket på disse tal.

A. Befolkningens størrelse og lokalisering

I ovenstående oversigter er vist befolkningen ved udgangen af 1970 og 1971, samt tilvæksten i løbet af de to år, fordelt på byer, bygder og vejrstationer m.v., jfr. også tabel 3.

Der er sket en betydelig koncentration af befolkningen i byerne i årene siden 1960, især i Grønlands fiskeridistrikter (Vestgrønland ekskl. Umanak og Upernavik kommuner).

Koncentrationen er fortsat i 1970 og 1971.

Den i Grønland fødte befolkning fordelt på byer og bygder¹

Pr. 31. dec.	1960			1970			1971		
	pct.								
Hele Grønland:									
Byer	56,9	71,5	72,5						
Bygder	43,1	28,5	27,5						
Fiskeridistrikter:									
Byer	62,3	79,1	80,1						
Bygder	37,7	20,9	19,9						
Fangerdistrikter:									
Byer	35,7	38,6	39,4						
Bygder	64,3	61,4	60,6						

1. Ekskl. stationer m.v.

Antal beboede pladser ekskl. stationer m.v.

Pr. 31. dec.	1960			1970			1971		
	Beboede pladser i alt	149	141	140					
Sydgrønland ¹	39	57	57						
Fiskeridistrikter, ekskl. Sydgrønland	62	41	40						
Fangerdistrikter ²	48	43	43						

1. Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner.
2. Umanak, Upernavik og Thule kommuner samt Østgrønland.

Medens 45 pct. af befolkningen i 1960 boede på pladser med over 1.000 personer, er denne andel i 1971 vokset til 66 pct. 54 pct. bor i byer med mere end 2.000 indbyggere, jfr. tabel 6.

Udviklingen i antallet af beboede pladser har siden 1960 været præget af nedlæggelsen af et stort antal bygder i fiskeridistrikterne, bortset fra Sydgrønland, hvor antallet af fåreholderpladser er steget.

B. Befolkningens fordeling på køn, alder og civilstand

Som det ses af nedenstående oversigt, er befolkningens fordeling på køn og alder væsensforskellig for personer født i og uden for Grønland.

Knap 2/3 af de uden for Grønland fødte personer er mænd, og kun godt 20 pct. er børn under 15 år. I den grønlandskfødte befolkning er de to køn ligeligt repræsenteret, og næsten halvdelen af befolkningen er under 15 år.

Befolkningens fordeling på køn, alder og civilstand

Pr. 31. dec.	Hele befolkningen	Personer født i Grønland	Personer født u. f. Grønland
		pct.	
1970			
Mænd	52,5	50,1	64,9
Kvinder	47,5	49,9	35,1
Personer o. 15 år .	56,6	52,3	78,5
Personer u. 15 år .	43,4	47,7	21,5
Personer over 15 år:			
Gifte	50,4	49,2	54,4
Forhen gifte....	8,2	8,4	7,6
Ugifte	41,4	42,4	38,0
1971			
Mænd	52,7	50,2	64,6
Kvinder	47,3	49,8	35,4
Personer o. 15 år .	57,5	53,3	78,0
Personer u. 15 år .	42,5	46,7	22,0
Personer over 15 år:			
Gifte	49,6	47,9	55,5
Forhen gifte....	8,1	8,2	7,8
Ugifte	42,3	43,9	36,7

Befolkningens sammensætning i de enkelte kommuner for henholdsvis den samlede befolkning og personer født i Grønland er vist i tabel 8.

C. Befolkningsudviklingen 1949-71

Befolkningen i Grønland er godt og vel fordoblet siden 1949. Den grønlandskfødte befolkning er dog kun steget med 80 pct., mens antallet af personer født uden for Grønland er blevet 8-9 gange større, jfr. tabel 2.

Befolkningstilvækst. Personer født i Grønland

	Fødsels- overskud	Netto- udvandring	Befolkningstilvækst	
			absolut	procentvis
1949	48	118	÷70	÷0,3
1954	752	113	639	2,7
1959	1.213	181	1.032	3,7
1960	1.339	164	1.175	4,0
1964	1.476	170	1.306	3,9
1965	1.411	990 ¹	421 ¹	1,2
1966	1.462	219	1.243	3,5
1967	1.380	388	992	2,7
1968	1.257	251	1.006	2,7
1969	1.017	481	536	1,4
1970	876	878	÷2	÷0,0
1971	759	÷81 ¹	840 ¹	2,2

1. De store udsving i vandringsstallene for disse år står i forbindelse med tekniske forhold ved registreringer.

Befolkningsstigningen kulminerede omkring midten af 1960'erne, men har siden da været aftagende. Dette gælder dog kun for den grønlandskfødte befolkning, jfr. tabel 2.

Befolkningstilvæksten fremkommer som nettoresultat af fødsler, dødsfald og ind- og udvandring. I det følgende redegøres nærmere for disse bevægelser, især for personer født i Grønland.

Fødsler.

Antallet af fødsler i nogle udvalgte år fremgår af nedenstående oversigt.

Den aftagende befolkningstilvækst for personer født i Grønland i de senere år skyldes først og fremmest et fald i fødselsoverskuddets relative størrelse, der igen er resultat af et fald i befolkningens frugtbarhed.

Som mål for frugtbarheden er beregnet antal levendefødte (født af grønlandske mødre) pr. 1.000 personer i den grønlandskfødte befolkning. I nedenstående oversigt er vist udviklingen i denne summariske fødselshyppighed igennem en række år, jfr. også tabel 11. En fortsat stigning i fødselshyppigheden i 1950'erne kulminerede i 1960 med godt 50 fødsler pr. 1.000

Antal levendefødte

	Samlet antal	Født af kvinder født i Grønland	
		Absolut	Pr. 1000 personer født i Grønland
1949	...	941	42,5
1954	1.136	1.103	45,6
1959	1.491	1.412	49,2
1960	1.586	1.496	50,2
1964	1.797	1.674	49,2
1965	1.738	1.596	45,7
1966	1.781	1.608	45,0
1967	1.685	1.507	40,9
1968	1.576	1.418	37,4
1969	1.310	1.151	29,8
1970	1.144	999	25,7
1971	1.028	851	21,6
1972 ¹	948	764	...

1. Foreløbige tal.

personer i befolkningen, et niveau, der var højere end i de fleste lande i verden. Efter 1960 indtraf et fald i fødselshyppigheden, der især har været kraftigt i de seneste år, bl.a. som følge af indførelsen af moderne præventive midler, navnlig intrauterin prævention, den såkaldte »spiral«, der er blevet anvendt siden 1967/68. Ved udgangen af 1970 havde i alt 3.800 kvinder i Grønland fået indlagt »spiral«. Der er hovedsagelig tale om kvinder født i Grønland.

I nedenstående oversigt og i tabel 12 er fødselshyppigheden for nogle udvalgte år beregnet for enkelte aldersgrupper af fødende kvinder, således at antallet af fødsler er målt i forhold til antallet af kvinder i den pågældende aldersgruppe. Det fremgår heraf, at faldet i fødselshyppigheden har været relativt stærkest for kvinder mellem 30 og 50 år, idet der her er tale om en nedgang til betydelig under halvdelen af niveauet for 1960. For kvinder i aldersgruppen indtil 30 år har nedgangen i fødselshyppigheden dog også været yderst mærkbar. Det fremgår endvidere af tabel 12, at fødselshyppighederne fortsat er betydelig højere i Grønland end i Danmark. Det er især for kvinder under 20 år og over 35 år, forskellen er meget stor. Det ses endvidere, at ca. hver 8. kvinde i fødedygtig alder (15-49 år) har fået et barn i 1970, medens der kun registreredes fødsler for ca. hver 10. kvinde i 1971. Såfremt fødselshyppigheden i de enkelte aldersgrupper

holder sig på det nuværende niveau, vil kvinderne født i Grønland gennemsnitlig have fået godt 3 levendefødte børn, når de er fyldt 50 år, mod godt 7 ved de i 1960 konstaterede fødselshyppigheder.

Levendefødte pr. 1000 kvinder¹ af mødre født i Grønland fordelt efter moderens alder

Moderens alder:	1960	1970	1971
15-19 år.....	112,8	106,1	62,9
20-29 år.....	348,9	213,4	183,9
30-49 år.....	181,3	69,2	61,5
Tilsammen.....	222,6	123,5	100,9
Samlet frugtbarhed...	7.260	3.901	3.243

1. Heri indgår ikke børn født af mødre under 15 år

Andelen af fødsler, som finder sted uden for ægteskab af mødre født i Grønland, er steget stærkt i de senere år. Således var 53,7 pct. af samtlige nyfødte børn med grønlandskfødt moder i 1971 født uden for ægteskab mod 33,6 pct. i 1960 og 21,3 pct i 1950. Stigningen i de uægteskabelige fødslers andel må ses i sammenhæng med den ovenfor omtalte udvikling i fødselshyppigheden for de forskellige aldersgrupper. Det største antal fødsler uden for ægteskab finder sted i de yngre aldersklasser, og det er i disse aldersklasser, fødselshyppigheden er gået mindst tilbage.

Dødsfald.

Antallet af dødsfald i nogle udvalgte år fremgår af nedenstående oversigt.

Antal dødsfald

	Samlet antal	Personer født i Grønland	
		Absolut	Pr. 1000 personer født i Grønland
1950	...	539	24,1
1954	...	384	15,9
1959	285	278	9,7
1960	256	247	8,3
1964	329	321	9,4
1965	337	327	9,4
1966	329	318	8,9
1967	314	305	8,3
1968	333	319	8,4
1969	311	293	7,6
1970	283	268	6,9
1971	289	269	6,8

Den summariske dødelighed (antal dødsfald pr. 1.000 personer) i den grønlandskfødte befolkning faldt kraftigt i løbet af 1950'erne, og nedgangen er siden fortsat. Den har i 1960'erne nået et niveau, der er lavere end i Danmark, hvor den i 1970 var 9,8, mens den i Grønland kun var 6,9. Dette forhold skyldes imidlertid udelukkende den forskellige aldersfordeling i de to befolkninger. Næsten halvdelen af den grønlandskfødte befolkning er børn under 15 år, hvor dødeligheden er væsentlig lavere end i de ældre aldersklasser, mens kun 23 pct. af befolkningen i Danmark i 1971 var under 15 år.

Et bedre udtryk for dødeligheden har man derfor i tabel 14, hvor dødeligheden er opgjort for de enkelte aldersgrupper. Det fremgår heraf, at dødeligheden inden for samtlige aldersgrupper er væsentlig højere i Grønland end i Danmark.

Dødeligheden kan endvidere belyses ved beregning af middellevetiden for nyfødte. For den grønlandskfødte befolkning vedkommende er foretaget en beregning af middellevetiden på grundlag af dødeligheden i perioden 1961-65. Den viste, at nyfødte drenge, såfremt de konstaterede dødeligheder holdt sig på samme niveau, i gennemsnit kunne forventes at leve 56,7 år. For pigernes vedkommende var tallet 63,2 år. Til sammenligning kan anføres, at de tilsvarende middellevetider i Danmark i samme periode var 70,3 år og 74,5 år.

Middellevetiderne for befolkningen født i Grønland er dog steget betydeligt siden den tilsvarende beregning foretaget på grundlag af dødelighederne i perioden 1946-51. Den viste, at middellevetiden for nyfødte drenge og piger var henholdsvis 32,2 år og 37,5 år.

Vandringer.

I nedenstående oversigt er vist nettoresultatet af vandringerne mellem Grønland og Danmark.

For året 1971 spiller for den grønlandskfødte befolkning det tidligere nævnte forhold om den ændrede registreringsform en sådan rolle, at man ikke kan lægge megen vægt på den ændrede tendens i dette år.

Det fremgår især, at der i 1969 og 1970

Nettotilflytning fra Danmark til Grønland

	Hele befolkningen		Personer født i Grønland		Personer født udenf. Grønland	
	absolut	pct.vis	absolut	pct.vis	absolut	pct.vis
1950-54 gnsstl.	ca. 45	0,2	+107	+0,5	ca. 150	12,5
1955-59 »	102	0,4	+ 95	+0,4	197	9,5
1960-64 »	34	0,1	+267	+0,9	301	9,9
1965 ¹	+601	+1,5	+990	+2,9	389	9,5
1966	457	1,2	+219	+0,6	676	15,1
1967	308	0,7	+388	+1,0	696	12,2
1968	604	1,4	+251	+0,7	855	13,3
1969	+307	+0,7	+481	+1,3	174	2,4
1970	+660	+1,4	+878	+2,3	218	2,9
1971 ¹	664	1,4	81	0,2	583	7,7

1. Vandringstallenes store udsving står i forbindelse med tekniske forhold ved registreringen.

-- i modsætning til de forudgående tre år -- har været en nettoaflytning fra Grønland. Betragtes alene aflytningen af personer født i Grønland, ses det, at den i 1970 har udgjort ca. 880 personer, medens personer født uden for Grønland har haft en nettotilflytning på ca. 220. Tallene for personer født i Grønland er påvirket af, at de også omfatter børn født i Grønland af forældre med hjemsted uden for Grønland, samt af, at antallet af skoleelever, der kom på efterskole i Danmark og endnu i 1970 blev registreret som aflyttede, var større end de foregående år.

Indgåede ægteskaber.

I 1971 blev der indgået i alt 211 ægteskaber i Grønland, heraf 37 for de borgerlige myndigheder, mod 199 i 1970, hvoraf 30 var for borgerlige myndigheder. En opgørelse efter ægtefællernes fødested viser følgende.

Indgåede ægteskaber

Født i Grønland	Antal ægteskaber		
	1960	1970	1971
Begge ægtefæller	228	114	131
Kun bruden	32	54	50
Kun brudgommen	7	4	3
Ingen af ægtefællerne	19	27	27
Ægteskaber i alt	286	199	211

I 45 af de i 1971 indgåede ægteskaber havde den ene eller begge ægtefæller tidligere været gift. 39 fraskilte og 10 personer i enkestand

indgik ægteskab, heraf var henholdsvis 11 og 8 personer født i Grønland. I 1970 var der i alt 37 ægteskaber, hvor den ene eller begge ægtefæller tidligere havde været gift. Antallet af fraskilte og personer i enkestand, der indgik ægteskab, var henholdsvis 33 og 15, hvoraf henholdsvis 8 og 14 personer var født i Grønland.

Den gennemsnitlige vielsesalder fremgår af nedenstående oversigt.

Gennemsnitlig vielsesalder

	Hele befolkn.		Pers. født i Grl.	
	mænd	kvinder	mænd	kvinder
	år			
Ved samtl. indg. ægteskaber:				
1970	29,6	25,7	28,3	25,4
1971	29,4	25,4	27,9	25,2
Ved første ægteskabs indgåelse:				
1970	27,5	24,4	26,2	24,3
1971	27,7	24,4	26,8	24,2

D. Udarbejdelsen af befolkningsstatistikken

Befolkningsstatistikken er udarbejdet på grundlag af oplysninger direkte fra folkeregistre i Grønland.

De grønlandske folkeregistre udarbejder hvert år pr. 31. dec. en mandtalsliste, hvor der for hvert beboet sted er foretaget en opgørelse over befolkningens størrelse og den til- og afgang, der er foregået i årets løb. Befolkningsstatistikken omfatter derfor den såkaldte »registerbefolkning«, det vil sige de personer, der

på opgørelsestidspunktet var opført i folke-
registrene.

Befolkningsstatistikken omfatter ikke de
dansk-amerikanske forsvarsområder i Grønland
og flådestationen i Grønnedal. Dog er danske
civilpersoner i Sdr. Strømfjord og personalet
ved flyvepladsen i Kulusuk medregnet.

For at få tilnærmede udtryk for den egentlig
hjemmehørende befolkning foretages der sær-
lige opgørelser for den del af befolkningen,
der er født i Grønland.

Den 1. juli 1972 blev ved kgl. anordning
den danske lov om folkeregistrering sat i kraft
i Grønland, hvilket indebar, at Grønland blev
tilsluttet Det centrale Personregister (CPR).
Det er herefter hensigten, at befolkningsstati-
stikken for Grønland fremover – ligesom den
danske befolkningsstatistik – skal baseres på
oplysninger fra CPR.

Tabellenvisning: tabel 1-15

3. Administrative forhold.

A. Statsadministrationen

Den statslige administration af Grønland henhører i det væsentlige under Ministeriet for Grønland og de dertil knyttede direktorater, nemlig Den kgl. grønlandske Handel, Grønlands tekniske Organisation og Grønlands geologiske Undersøgelse. En række administrative områder er dog henlagt til andre ministerier. I Grønland er landshøvdingen statens øverste repræsentant i alle tilfælde, hvor kompetencen ikke specielt er henlagt til andre forvaltningsorganer. Desuden udøver landshøvdingen en koordinerende funktion for alle statsinstitutioner; han repræsenteres i de enkelte kommuner af kæmnerne, i Scoresbysund dog af inspektøren og i Ivigtut af speditøren.

Pr. 1. april 1971 blev Grønlands Fiskeriundersøgelser, der hidtil har henhørt under Ministeriet for Grønland, sammenlagt med Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser under Fiskeriministeriet. Pr. 1. november 1972 blev institutionen imidlertid tilbageført til Ministeret for Grønland. Endvidere er Grønlands Radio, biblioteksvæsenet og filmudlejningsvirksomheden, der i 1966 og 1967 blev overført til Ministeriet for kulturelle Anliggender, pr. 1. april 1972 tilbageført til Ministeriet for Grønland. Pr. 1. juli 1972 er folkeregistrene i Grønland overført fra Ministeriet for Grønland til Indenrigsministeriets område.

B. Grønlandsrådet

Den centrale planlægning, herunder tilrettelæggelse af investeringspolitikken, varetages af Grønlandsrådet, der er nedsat i henhold til lov nr. 199 af 4. juni 1964 (nu indeholdt i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser

m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 374 af 11. august 1970). Rådet afgiver indstillinger til ministeren for Grønland i spørgsmål vedrørende den centrale planlægning og koordinering af det offentlige virksomhed i Grønland. Rådet har 11 medlemmer, nemlig en af kongen udnævnt formand, formanden for Grønlands landsråd og 2 andre landsrådsmedlemmer, de 2 grønlandske folketingsmedlemmer samt 5 folketingsmedlemmer repræsenterende de 5 største politiske partier.

Grønlandsrådet har afholdt møderækker i juni 1971 og i januar og juni 1972.

I juni 1971 blev en række forhold behandlet, i hvilke hensynet til beskæftigelse af den lokale arbejdskraft var et hovedelement. Således gav rådet tilslutning til, at der indføres pligt for arbejdsgiverne til anmeldelse til arbejdsmarkedskontorerne, når ikke-faglærte eller HK-uddannet personale ønskes udsendt fra Danmark. Der var enighed i rådet om, at forcering af anlægsarbejder bør undgås, hvis det fordrer udsendelse af ekstra arbejdskraft. GTO blev bemyndiget til at gå videre med en undersøgelse af mulighederne for etablering af virksomheder i Godthåb til fremstilling af byggekomponenter. Den kommende udbygning af biblioteksvæsenet ønskedes foretaget i takt med uddannelsen af grønlandsk personale. Endelig støttede rådet et forslag fra ministeriet om, at der fastslås pligt for fagministerier og institutioner til at optage forhandling med Ministeriet for Grønland, hvis det udsendte personale ønskes forøget.

I bestræbelserne for beskæftigelse af mere lokal arbejdskraft var der i Grønlandsrådet enighed om, at uddannelsesapparatet i selve

Grønland måtte indrettes efter de grønlandske erhvervsmuligheder.

I forbindelse med et dagsordenspunkt om fiskerbygdernes fremtid var der enighed om, at puljerne for boligbyggeri i disse bygder skal forøges, ligesom rådet efter forslag fra de grønlandske repræsentanter henstillede, at der på erhvervsstøtteudvalgets konto bliver afsat et særligt dispositionsbeløb for bygderne til finansiering af mindre fryserier og el-anlæg, der skal drives på andelsbasis.

Udkastet til investeringsplan for 1972-76 blev godkendt med ovennævnte bemærkninger om støtten til investeringerne i bygderne, hvorefter planen sendtes tilbage til kommunalbestyrelserne med henblik på nærmere drøftelser af enkeltspørgsmål. Drøftelserne fandt sted i Grønland i efteråret 1971.

Som led i Grønlandsrådets behandling af fangerdistrikternes særlige problemer har delegerationer fra rådet i 1971 besøgt Scoresbysund, Umanak, Upernavik og Angmagssalik.

På Grønlandsrådets møderække i januar 1972 blev bl.a. den grønlandske lønpolitik drøftet, men man afventede et udspil fra landsrådet om den mere langsigtede lønpolitik. Ligeledes havde man resultaterne fra erhvervstællingen i 1970 under debat, herunder den dominerende rolle, danske erhvervsdrivende har spillet under privatiseringen af erhvervslivet.

Investeringsplanen for 1972-76 blev på ny gennemgået, og der var tilfredshed med den ændrede fremgangsmåde, hvorved kommunalbestyrelserne blev taget med på råd på et tidligere tidspunkt. Under drøftelserne kom man ind på bygdernes andel af investeringerne, der ikke stod i relation til bygdernes andel af befolkningen, selv om der havde været en svag stigning i bygdernes investeringsandel i forhold til de forudgående år. Rådet havde stor sympati for, at der blev taget hensyn til bygderne, men fandt, at initiativet måtte komme fra bygdebefolkningen selv.

Rådet anbefalede desuden, at man gik i gang med projekteringen af 1. etape af et nyt centralsygehus i Godthåb. Endvidere anbefalede forslag til fredningslov og til ekspropriationslov for Grønland.

En dyberegående drøftelse af betænkningen om KGHs fremtid blev udskudt til næste møde, men der var dog i rådet enighed om, at KGHs detailbutikker bør overdrages til andelsforeninger. Desuden var der stemning for, at KGH får koncession på besejlinger af Grønland i en periode af 5 år. Betænkningen om KGHs fremtid omtales nærmere nedenfor.

På rådets møderække i juni 1972 fortsattes drøftelserne om udviklingen i bygderne, og rådet udtrykte ønske om løbende at blive holdt orienteret om bygdernes problemer. Ligeledes fortsattes drøftelsen af betænkningen vedrørende KGHs fremtid, efter at den i mellemtiden havde været behandlet i landsrådet, og desuden gik man videre med drøftelsen af mulighederne for støtte til grønlandske virksomheder og fremme af anvendelsen af grønlandsk arbejdskraft.

Rådet blev orienteret om nedgangen i det internationale torskefiskeri i Davisstrædet og ønskede i denne forbindelse tawlerprogrammet taget op til fornyet drøftelse.

Der var i rådet nogen betænkelighed ved at udvide antallet af grønlandske skoleelever, der sendes til Danmark, og der blev ønsket en undersøgelse over mulighederne for både på kortere og længere sigt at finde udveje for at kunne gennemføre mest muligt af den videregående undervisning i Grønland.

Derudover blev der behandlet nedskæringer i investeringsplanen, oprettelse af plejehjemsafdelinger i forbindelse med sygehusene samt et oplæg om den grønlandske lønpolitik.

I løbet af 1972 foretog medlemmer af Grønlandsrådet samt medarbejdere fra sekretariatet rejser til Scoresbysund, Sydgrønland og Thule.

C. Grønlands landsråd

Grønlands landsråd er den øverste folkevalgte forsamling i Grønland. De nærmere regler om landsrådets sammensætning og virksomhed findes i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 374 af 11. aug. 1970. Siden 1967 vælger landsrådet sin formand blandt sine medlemmer. Rådet

træffer beslutning i de sager, der er henlagt til dets afgørelse. Landsrådet har således udstedt en række vedtægter, især vedrørende socialforsorg og fredning samt om udskænkning og forhandling af spiritus. Når sådanne landsrådsvedtægter er stadfæstet af ministeren for Grønland, har de gyldighed som bindende retsregler for borgerne. Rådet disponerer over landskassens midler, der først og fremmest indkommer gennem indførselsafgifter på en række varer (se afsnit 11). Forslag til love og udkast til administrative bestemmelser, der udelukkende vedrører Grønland, skal forelægges landsrådet til udtalelse. Det samme gælder love og administrative bestemmelser, der har særlig betydning for det grønlandske samfund, samt andre sager, der må antages at være af betydning for Grønlands velfærd. Rådet kan på eget initiativ over for vedkommende minister fremsætte forslag, stille forespørgsler og indgive klager vedrørende offentlige grønlandske anliggender, der ikke er henlagt til rådets egen afgørelse.

Ved lov nr. 170 af 29. april 1970 om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v. er det bl.a. fastlagt, at landsrådet som regel afholder 2 ordinære samlinger om året mod tidligere én ordinær samling. Loven indeholder endvidere en række bestemmelser om landsrådets og kommunernes regnskabsføring, budgetlægning, bevillingsprocedure etc. og om tilsyn med landsrådets og kommunalbestyrelsernes økonomiske dispositioner. Medens tilsynet med landsrådet fortsat ligger hos ministeren for Grønland, er tilsynet med kommunerne overført fra landshøvdingen til et tilsynsråd, bestående af landshøvdingen, der er rådets formand, og 4 landsrådsmedlemmer, der udpeges hertil af landsrådet. Bestemmelserne om tilsyn svarer stort set til de i Danmark gældende regler. Loven trådte i kraft den 1. januar 1971. Samtidig trådte lov nr. 169 af 29. april 1970 i kraft. Ved denne lov er indført den ændring, at medens provenuet af indførselsafgifterne tidligere fuldt ud tilfaldt landskassen, som heraf stillede midler til rådighed for kommunerne, skal provenuet fremtidig fordeles mellem landskassen og kommunekasserne under ét efter et af landsrådet på forhånd

fastsat forhold. Mellem kommunekasserne indbyrdes fordeles indtægterne efter det senest beregnede folketal.

Den 16. april 1971 afholdtes der valg i Grønland til landsrådet, kommunalbestyrelserne og menighedsrepræsentationerne. Valget omtales nærmere under afsnit 21 »Offentlige valg«, hvor der også findes en fortegnelse over landsrådets medlemmer.

Landsrådet har afholdt 2 samlinger både i 1971 og i 1972. Ved *forårssamlingen 1971*, der fandt sted i tiden 4. maj-18. maj, konstituerede det nyalgte råd sig. Blandt de øvrige dagsordenspunkter kan nævnes budget for landskassens indtægter og indtægternes fordeling mellem landskassen og kommunerne i perioden 1972-74. Endvidere en drøftelse af mulighederne for at forbedre forholdene for folk, der flytter fra et sted til et andet i Grønland.

Ved *efterårssamlingen 1971*, der strakte sig fra den 15. september til den 2. november, behandlede bl.a. forslag til lov om indkomstbeskatning i Grønland samt en række andre lovforslag. Endvidere behandlede investeringsplanerne for 1975 og 1976 samt landskassens og kommunernes regnskaber for 1970 og landskassens budget for 1972. Landsrådet vedtog et forslag om at udpege en repræsentant, der i nær kontakt med de danske forhandlere skulle følge forhandlingerne om optagelse i Fællesmarkedet og herunder skulle præcisere de særlige grønlandske synspunkter.

Ved landsrådets *forårssamling i 1972* (21. marts-1. maj) optog drøftelsen af betænkningen vedrørende KGHs fremtid en stor del af tiden. Betænkningen omtales nærmere nedenfor. Landsrådet anbefalede, at forinden endelig beslutning om KGHs fremtidige organisation og struktur træffes, skulle landsrådets sekretariat i samarbejde med Grønlands Oplysningsforbund søge at udbrede kendskabet til betænkningen, især for så vidt angår dannelsen af et selvstændigt erhvervsdirektorat og et trafik- og handelsaktieselskab. Landsrådet anbefalede endvidere, at der nedsættes et udvalg vedrørende overdragelse af statens detailbutikker til den grønlandske befolkning.

Derudover behandlede man på ny den kom-

mende indkomstskat, især med henblik på uddannelsen af administrativt personale.

Man udtrykte betænkelighed ved tendensen til at henvise flere og flere unge til videregående skolegang i Danmark. Endvidere ønskede landsrådet skoleundervisningen ændret på en sådan måde, at der blev undervist på grønlandsk i de to første skoleår. I denne forbindelse var man inde på tanken om kortere specialuddannelse af undervisere til skolerne.

Fællesmarkedsproblemerne samt investeringsplanen for 1972-76 blev på ny drøftet, ligesom erhvervsforholdene i Grønland var til debat.

Ved samlingen i *efteråret 1972* (15. september-20. oktober) var EF på ny til debat, og meningstilkendegivelserne i landsrådet viste, at 5 medlemmer var for tilslutning, medens 12 var imod.

I øvrigt blev der på ny drøftet uddannelsesproblemer, erhvervsforhold, plejehjem og turisme. Til debat var også mulighederne for at indføre jagttegn i Grønland. Endvidere behandlede landskassen regnskab for 1971 og landskassens budget for 1973, koncessionsordningerne samt et forslag om at udsende Grønlandsposten ugentlig. Desuden blev det vedtaget at nedsætte et udvalg, som skulle undersøge mulighederne for en hjemmestyreordning i Grønland, ligesom man tiltrådte et revideret forslag om indkomstskat i Grønland.

Referat på grønlandsk og dansk af landsrådets forhandlinger udsendes af landsrådet efter afslutningen af hver samling.

D. Betænkninger m. v. vedr. administrative forhold

Den offentlige administrations struktur har været gjort til genstand for overvejelser på følgende områder:

I oktober 1969 nedsatte ministeren for Grønland et udvalg, der skal overveje *byrde- og opgavefordelingen* mellem staten, landsrådet og kommunerne i Grønland. Udvalget skal afgive indstilling om hvilke områder inden for den statslige administration, der kan overføres til landsrådets, kommunernes eller andre lokale myndigheders forvaltning, samt undersøge de

økonomiske problemer, som en sådan overdragelse vil rejse, specielt spørgsmålet om forskellige former for statsrefusion. Udvalget skal endvidere angive i hvilken rækkefølge eventuelle overdragelser bør finde sted.

Udvalget har i august 1972 afgivet en delbetænkning om det grønlandske kærnevæsen. I betænkningen stiller udvalget forslag om, at den statslige kærnerinstitution afløses af et selvstændigt kommunalt administrationsapparat. Endvidere har udvalget i februar 1973 udsendt en delbetænkning om etablering af en kommuneteknikerordning i Grønland. I delbetænkningen stilles der forslag om, at kommunerne får adgang til at ansætte kommuneteknikere under forudsætning af, at kommunerne samtidig overtager ansvaret for og forvaltningen af en række tekniske opgaver, der er nærmere opregnet i delbetænkningen.

Udvalget har herudover drøftet mulighederne for at overføre en række andre opgaver til grønlandsk forvaltning. Således har udvalget beskæftiget sig med skolevæsenet, socialvæsenet, biblioteksvæsenet og sundhedsvæsenet samt en række tekniske områder, hvoraf kan nævnes elværkerne, havnevæsenet, byplanlægning, veje m.v. Udvalgets overvejelser vedrørende disse områder er dog endnu ikke tilendbragt.

En i 1969 nedsat arbejdsgruppe, der skulle overveje *Den kgl. grønlandske Handels fremtidige virksomhed og struktur*, afgav betænkning i december 1971. Arbejdsgruppen foreslår, at KGH opdeles i 3 virksomhedsområder på følgende måde:

- 1) Dannelse af et trafik- og handelsaktieselskab omfattende besejling, pakhus, engrosvirksomhed, postvæsen og enkelte andre områder. Det forudsættes, at staten og landsrådet ejer over halvdelen af aktiemassen.
- 2) Overdragelse af KGHs detailbutikker til grønlandske andelsforeninger og private grønlandske erhvervsdrivende.
- 3) Oprettelse af et erhvervsdirektorat omfattende produktion og afsætning af grønlandske produkter. Under hensyn til

de store udviklingsopgaver og fiskerierhvervets vanskeligheder anses det for nødvendigt, at produktionsvirksomheden og trawlerflåden indtil videre forbliver under staten.

Betænkningen blev som ovenfor nævnt fore-

lagt Grønlands landsråd på dets forårsmøde 1972. I overensstemmelse med landsrådets indstilling nedsatte ministeren for Grønland den 3. januar 1973 et udvalg vedrørende overdragelse af statens detailbutikker.

4. De offentlige udgifter og indtægter.

Der er i den sidste halve snes år sket en stadig stærkere privatisering af den grønlandske økonomi, men til trods herfor spiller den offentlige sektor stadig en betydeligt mere dominerende rolle i Grønland end i det øvrige Danmark.

Forvaltningen af offentlige midler finder sted gennem de statslige organer, gennem landskassen og gennem kommunerne. De af landskassen og kommunerne administrerede midler fremskaffes dels gennem statsrefusioner, dels ved afgifter ved indførsel af visse varer og – fra 1969 – ved motorafgifter. I forbindelse med planer om overdragelse af større forvaltningsopgaver fra staten til landsråd og kommuner er indførelse af direkte skat i Grønland under forberedelse.

A. Statens udgifter og indtægter

I Grønland forestår staten stort set de samme opgaver som i Danmark, men derudover også hovedparten af den del af den offentlige virksomhed, som i Danmark er overdraget til amter og kommuner, f.eks. skolevæsen, sundhedsvæsen og folkeregister, ligesom virksomheder, der i Danmark ofte drives af koncessionerede selskaber, f. eks. vand- og elværker og telefonvæsen, i Grønland drives af staten.

Desuden har staten gennem KGH ansvaret for forsyningstjenesten og for indkøb og behandling af grønlandske fiske-, fangst- og fåreavlsprodukter, idet dog private mange steder har overtaget en del af denne virksomhed. Besæjlingen af Grønland forestås ligeledes i det væsentlige af KGH. Også gennem GTO driver staten en række erhvervsprægede virksomheder, idet GTO foruden at forestå den overvejende

del af bygge- og anlægsvirksomheden i Grønland driver skibsværfter, autoværksteder, installationsvirksomhed samt indkvarterings- og forplejningstjeneste. GTO har også drevet kulbruddet i Qutdligssat, indtil det i 1972 blev nedlagt.

Statens virksomhed i Grønland er således, jfr. herom også de følgende kapitler, væsentligt mere omfattende end i Danmark, og dette afspejler sig i statens drifts- og anlægsbevillinger, der opføres på de årlige bevillingslove.

I det følgende er vist en række oversigter over statens udgifter og indtægter siden 1960. Til og med 1971 er der tale om regnskabsår – i oversigterne betegnet med R – mens de for 1972 anførte tal omfatter de på finansloven for dette år opførte bevillinger – betegnet med FL.

Af praktiske grunde omfatter grønlandsadministrationens regnskabsår kalenderåret og ikke – som for den øvrige statsadministration – finansåret.

Statens nettoudgifter vedrørende Grønland er steget fra 138 mill. kr. i 1960 til 737 mill. kr. i 1972. Denne stigning har været særlig stor i det første 5-år, hvor udgifterne ikke er langt fra at være 3-doblet, jfr. nedenstående oversigt. I det følgende 5-år var der tale om knap en fordobling, og stigningstakten i de sidste 2 år synes at være fortsat aftagende.

Det pris- og lønniveau, der er anvendt ved finansloven for 1972, er noget mere end dobbelt så højt som i 1960. Mens de årlige udgifter målt i løbende priser i 1972 er 5-6 gange så høje som i 1960, er de målt i faste priser kun godt og vel fordoblet. Udviklingen i drifts og anlægsudgifterne har, set over hele perioden, været nogenlunde ens.

Statens drifts- og anlægsudgifter vedr. Grønland
(netto)

Mill. kr.	1960	1965	1970	1971	1972 ¹
	R	R	R	R	FL
Driftsudg. og -tilskud .	80	183	343	377	381
Anlægsudg. og -tilskud	51	115	245	248	248
Udlån (fortrinsvis til bygge- og anlægsopg.) .	7	57	64	91	108
I alt	138	355	652	716	737

1. Pris- og lønniveau april 1971.

1. Driftsudgifter

Fra 1965 er enkelte sagsområder overgået til andre ministerier, men flere af dem er atter tilbageført til Ministeriet for Grønland, jfr. tabel 16. Disse ministeriers udgifter vedrørende Grønland indgår i nedenstående oversigt, for så vidt det er muligt at opgøre dem.

Udviklingen inden for de ministerielle områder og for GTO og KGH er gået i samme retning, men stigningstakten har langt fra været den samme.

Fra 1960 til 1972 er de ministerielle udgifter knap 7-doblet, mens GTOs driftsudgifter kun er ca. 2½ gang så store som i 1960, og KGHs udgifter er knap 3-doblet.

De ministerielle udgifter viser en fortsat stigning, mens GTOs nettoudgifter viser en faldende tendens i de sidste par år, og KGHs nettoudgifter synes at stagnere.

Den store forskel mellem udviklingen i de ministerielle udgifter og i GTOs og KGHs udgifter hænger sammen med, at de to sidstnævnte institutioner forestår erhvervsvirksomheder, der i princippet skal hvile i sig selv. Dette princip brydes dog ved, at der til begge institutioners virksomhed af sociale grunde

ydes særlige tilskud. Endvidere har begge institutioner opgaver af rent administrativ karakter.

Ministerielle driftsudgifter.

Af de ministerielle driftsudgifter tegner skole- og sundhedsvæsen sig i alle årene for langt den største procentvise andel. I 1960 gik næsten 70 pct. af driftsudgifterne til disse to områder, i 1970 var procenten faldet til knapt 60 pct., men er på ny steget til noget over 60 pct. Udgifterne til sundhedsvæsenet var i mange år som følge af den intensive sygdomsbekæmpelse, der blev sat i gang straks efter 1950, den største post, der i 1960 kostede staten dobbelt så meget som skolen. Siden da er udgifterne til skole og uddannelse som følge af den indsats, der på dette felt blev iværksat i begyndelsen af 60'erne, steget stærkest, og driftsudgifterne til skole, erhvervsuddannelse og oplysning ligger nu langt over udgifterne til sundhedsvæsenet, hvortil der i 1972 er bevilget 63 mill. kr. mod 106 mill. kr. til skole og uddannelse m.v., jfr. i øvrigt tabel 16.

GTOs driftsudgifter.

Medens driftsudgifterne vedr. GTO fordobledes i 5-året 1960-65, er de steget noget mindre fra 1965 til 1970, nemlig med knap 30 pct., og fra 1970 er der sket et direkte fald. Da bevillingerne i 1972 ikke er reguleret for stedfunde prisstigninger, vil nedgangen i udgifterne fra 1971 til 1972 næppe blive så stor som oversigten viser, og kan endog, når regnskabstallene foreligger, vende sig til en mindre stigning. Udviklingen fra 1960 fordeler sig ujævnt over de forskellige områder. Udgifterne

Statens nettodriftsudgifter

	1960R		1965R		1970R		1971R		1972 ¹ FL	
	mill. kr.	pct.	mill. kr.	pct.	mill. kr.	pct.	mill. kr.	pct.	mill. kr.	pct.
Ministerielle udgifter	40,9	51,0	105,9	58,0	226,0	66,1	259,5	68,7	272,2	71,4
GTO	19,6	24,5	45,6	25,0	59,2	17,2	56,1	14,9	50,5	13,2
KGH	19,7	24,5	31,0	17,0	57,5	16,7	61,9	16,4	58,7	15,4
I alt	80,2	100,0	182,5	100,0	342,7	100,0	377,5	100,0	381,4	100,0

1. Pris- og lønniveau april 1971.

Ministerielle driftsudgifter (netto)

Mill. kr.	1960 R	1965 R	1970 R	1971 R	1972 ¹ FL
Administrationen, København og Godthåb . . .	6,3	14,7	33,8	33,4	34,2
Tjenesteboliger og udlejningsejendomme	2,1	5,0	10,6	12,5	7,7
Domstole og politi	1,3	4,8	9,8	10,1	10,5
Sundhedsvæsen	19,4	36,2	58,6	63,3	62,7
Kirke	1,5	2,4	3,7	4,4	4,2
Skole, uddannelse og oplysning ²	9,2	30,0	76,3	96,8	106,0
Tilskud til sociale formål, til boliger m.v. . . .	2,6	8,5	23,5	26,4	32,4
Videnskabelige undersøgelser	2,8	4,0	9,7	11,7	13,8
Andre udgifter vedr. Grønland	0,2	5,9	9,0	9,7	9,7
Indtægter	4,5	5,6	9,0	8,8	9,0
I alt	40,9	105,9	226,0	259,5	272,2

1. Pris- og lønniveau april 1971.

2. Ekskl. udgifter afholdt af Undervisnings-, Arbejds- og Handelsministeriet.

Anm.: Andre udgifter omfatter flyvepladsen og iscentralen ved Narssarsuaq samt havneanlæg.

til administration og tilsyn er i de første år steget meget stærkt for i 1970 at nå maksimum. De store udsving gennem årene hænger i nogen grad sammen med ændrede regler om refusion fra anlægsarbejder og driftsvirksomheder. Udgifterne til teletjenesten er godt og vel fordoblet siden 1960, hvorimod nettodriftsudgifterne vedrørende offentlige værker, erhvervsvirksomheder m.m., der i 1960-65 lå på 10-15 mill. kr. årligt, er faldet til 1,8 mill. kr. i 1972. Denne udvikling skyldes, at GTO i de senere år i højere grad end tidligere har fastsat sine takster og priser for de offentlige værker og virksomheder, således at omkostningerne stort set bliver dækket af indtægterne. Noget tilsvarende gælder ikke for vej- og kloakanlæg, gadebelysning og brandværn, hvor udgifterne derfor er mangedoblet siden 1960.

For at få et billede af omfanget af GTOs virksomhed i de senere år er i nedenstående oversigt også vist bruttodriftsudgifterne. Disse

er steget knap 90 pct. fra 1965 til 1972, mens indtægterne i samme periode er godt og vel fordoblet. Dette betyder, at ca. 88 pct. af GTOs bruttodriftsudgifter i 1972 blev dækket af indtægter, medens det i 1965 kun drejede sig om 80 pct.

GTOs driftsudgifter og -indtægter

Mill. kr.	1965 R	1970 R	1971 R	1972 ¹ FL
Bruttodriftsudgifter og tilskud	228,6	386,6	416,5	432,6
Indtægter	183,0	327,4	360,4	382,1
Netto	45,6	59,2	56,1	50,5

1. Pris- og lønniveau april 1971.

KGHs driftsudgifter.

For en del af KGHs virksomheder gælder ligesom for GTOs, at den takspolitik, der lægges, er afgørende for nettoudgifterne. Da der inden for forsyningstjenesten gives tilskud til nedbringelse af visse varepriser og ligeledes

GTOs driftsudgifter (netto)

Mill. kr.	1960 R	1965 R	1970 R	1971 R	1972 ¹ FL
GTOs virksomhed i København + administration og tilsynsvirksomhed i Grønland	0,8	18,3	32,1	22,6	21,0
Teletjenesten	7,9	8,9	15,5	20,7	18,6
Offentlige værker, byggetjenesten og erhvervsvirksomheder m.v.	9,9	14,0	2,7	3,7	1,8
Vej- og kloakanlæg, gadebelysning, brandværn	1,0	4,4	8,9	9,1	9,1
I alt	19,6	45,6	59,2	56,1	50,5

1. Pris- og lønniveau april 1971.

KGHs driftsudgifter (netto)

Mill. kr.	1960 R	1965 R	1970 R	1971 R	1972 ¹ FL
Forsyningstjenesten.....	9,4	16,7	12,2	13,1	12,6
Produktionsvirksomheden.....	4,1	—	19,2	19,1	17,2
Rederi og luftfart.....	4,7	11,3	22,2	25,1	25,0
Anden virksomhed.....	1,5	3,0	3,9	4,6	3,9
I alt.....	19,7	31,0	57,5	61,9	58,7

1. Pris- og lønniveau april 1971.

gives tilskud til den interne trafik i Grønland og til besejling af Nord- og Østgrønland, opstår der underskud. For forsyningstjenesten er dette stagneret i de seneste år som følge af nedskæring af visse varetilskud.

For produktionsvirksomheden er det verdensmarkedets priser sammenholdt med produktionsomkostningerne og fangstens størrelse, der er afgørende for driftsresultatet. Efter at produktionsvirksomheden i 1965 netop udviste balance, er der op til 1970 sket en stadig stigning i tilskuddet til produktionsvirksomheden. Denne stigning synes nu at være standset og afløst af et mindre fald, således at tilskuddet i 1972 forventes at blive på omkring 17 mill. kr.

Udgifterne til rederi og luftfart udviser en stadig stigning som følge af store tilskud til billetpriser m.v. Den tilsyneladende stagnation i tilskuddet fra 1971 til 1972 hænger sammen med, at bevillingerne i 1972 ikke er tillagt de stedfundne prisstigninger.

Nedenstående oversigt viser udviklingen i KGHs omsætning.

I 5-året fra 1960 til 1965 er bruttodriftsudgifterne på det nærmeste 4-doblet, mens der i det næste 5-år i alt kun er sket en stigning på omkring 50 pct. Denne beskedne stigning skyldes såvel, at fiskeproduktionen har været

faldende i disse år, som at en stigende del af eksportproduktionen og forsyningstjenesten er overgået til private. I 1960 dækkede KGHs indtægter godt 80 pct. af bruttodriftsudgifter og tilskud; dette procenttal var i 1965 steget til godt 90 pct., hvor det har holdt sig siden.

2. Anlægsudgifter

Hovedparten af bevillingerne til statens anlægsvirksomhed i Grønland gives i form af rammebevillinger (jfr. tabel 16). Ministeriet kan derfor i årets løb justere de udarbejdede planer, således at der inden for de givne rammebevillinger opnås den teknisk/økonomisk mest rationelle afvikling af de planlagte anlægsarbejder.

Af bygge- og anlægsvirksomheden i Grønland er langt den overvejende del statslig, det gælder ikke blot den del, der direkte afholdes over anlægsbudgettet, men også en del af det boligbyggeri, der finansieres gennem udlån. Således opføres og ejes næsten samtlige flerfamiliehuse af staten, der udlejer lejlighederne til befolkningen. Der er dog gennem årene sket en nedgang i den statslige andel af de samlede investeringer, bl.a. er udlån til erhvervsformål steget, ligesom landsrådets og kommunernes byggevirksomhed til sociale formål, hvortil staten siden 1968 kan yde indtil 30 pct. af udgif-

KGHs driftsudgifter og -indtægter

Mill. kr.	1960 R	1965 R	1970 R	1971 R	1972 ¹ FL
Bruttodriftsudgifter og tilskud.....	113,1	422,5	649,4	736,8	776,7
Indtægter.....	93,4	391,5	591,9	674,9	718,0
Netto.....	19,7	31,0	57,5	61,9	58,7

1. Pris- og lønniveau april 1971.

Nettoudgifter til bygge- og anlægsvirksomhed

Mill. kr.	1960 R	1965 R	1970 R	1971 R	1972 ¹ FL
Statens anlægsgudg..	50,7	105,6	236,2	237,9	234,6
Anlægstilskud.....	—	9,6	8,4	9,6	13,3
Udlån.....	6,6	57,0	64,4	91,5	107,9
I alt.....	57,3	172,2	309,0	339,0	355,8

1. Pris- og lønniveau april 1971.

terne som tilskud, er vokset. Om investeringsvirksomheden henvises i øvrigt til afsnit 5.

3. Statens udgifter i de kommende år

Inden udarbejdelsen af finanslovsforslaget deles der fra regeringens side de enkelte ministerier bevillingsrammer, der ikke må overskrides. Samtidig med finanslovsforslaget udarbejdes budgetoverslag for de efterfølgende 3 år, og for disse budgetoverslag er ligeledes forlods lagt faste rammer.

Efter de foreliggende planer vil den udgiftsstigning, der har kendetegnet udviklingen i Grønland gennem den sidste snes år, ophøre. Ganske vist ligger de budgetterede udgifter i 1976 23 mill. kr. over budgettet for 1972, jfr. nedenstående oversigt. Tager man hensyn til, at finansloven for 1972 er udarbejdet i det i april 1971 gældende pris- og lønniveau, mens pris- og lønniveauet for 1972 er anvendt ved budgetteringen de efterfølgende år, er der imidlertid tale om en reel nedgang, der er særlig stor i 1973. Dette år er stigningen i forhold til 1972 kun 10 mill. kr. eller godt 1 pct., medens pris- og lønstigningen er beregnet til 9-10 pct.

Nedgangen i de budgetterede udgiftsstigninger for de kommende år hænger sammen med, at regeringen flere gange i løbet af 1972 har foretaget nedskæringer i de bevillinger, som tidligere var fastsat for de enkelte ministerier.

For grønlandsområdet er der således gennemført nedskæringer for årene 1973, 1974 og 1975 på henholdsvis 73, 78 og 84 mill. kr.

eller på omkring 10 pct. af de oprindelige rammer.

Trods disse nedskæringer vil en vis stigning i driftsudgifterne ikke kunne undgås. Bygninger og anlæg, f.eks. skoler, sygehuse, havne- og vejanlæg, der færdiggøres i disse år, vil medføre udgifter til driften, og nedskæringerne har derfor først og fremmest måttet ramme anlægsvirksomheden, der, som det ses af oversigten, viser en stadig nedgang fra 1972.

B. Landskassens og kommunernes indtægter og udgifter

De offentlige grønlandske kassers indtægter stammer først og fremmest fra en række indførselsafgifter, der er pålagt varer som spiritus, vin og øl, tobak, chokolade og sukkervarer samt kaffe og te, se nærmere afsnit 11. Desuden ydes der fra 1. januar 1968 refusion fra staten på indtil 30 pct. af udgifter, der afholdes til socialforsorg og foranstaltninger med henblik på arbejdsmarkedet, jfr. afsnit 14. Derudover yder staten tilskud til forskellige andre formål.

Endelig får landskassen ifølge lov af 21. maj 1969 afgift af motorkøretøjer i Grønland.

Afgifterne tilfaldt indtil udgangen af 1970 Grønlands landskasse, som landsrådet disponerer over. Foruden at tjene til dækning af udgifterne ved landsrådets egen virksomhed skulle afgifterne sammen med statsrefusionen dække udgifterne ved de opgaver, der varetages af kommunerne.

På grundlag af budgetter fra de enkelte kommuner fordelte landsrådet årligt en del af

Budgetoverslag for Ministeriet for Grønland, GTO og KGH (netto)¹

Mill. kr.	Statsregnskab 1971	Finanslov ² 1972	Finanslovsforsl. ³ 1973	Budgetoverslag ³		
				1974	1975	1976
Driftsudgifter og -tilskud	365,2	369,1	417,2	432,8	448,0	460,9
Anlægsudgifter	247,5	247,9	236,5	218,7	206,7	188,0
Udlån	94,0	110,7	83,5	89,6	85,3	101,6
I alt	706,7	727,7	737,2	741,1	740,0	750,5

1. Udgifter vedr. Grønland, der afholdes af andre ministerier er ikke medtaget.

2. Pris- og lønniveau april 1971.

3. » » » april 1972.

Landskassens indtægter og udgifter

Mill. kr.	1961	1965	1970	1971
	R	R	R	R
Samlede indtægter	9,5	27,6	55,2	47,4
Udgifter:				
Landsrådets virksomhed	1,8	2,9	19,9	20,1
Tilskud til kommunerne.	6,5	21,1	34,4	21,2
Kasseoverskud	1,2	3,6	0,9	6,1

de indkomne afgifter. Herudover stilledes der fra og med 1966 et beløb til rådighed af afgifterne for hver enkelt kommune.

Ved lov nr. 169 af 29. april 1970 indførtes en nyordning, hvorefter provenuet af indførselsafgifterne fra og med 1971 fordeles mellem landskassen og kommunkasserne under ét efter et af landsrådet på forhånd fastsat forhold. For årene 1971-74 er fordelingsforholdet fastsat som 1:2, således at 1/3 af afgiftsprovenuet tilfalder kommunkasserne. Mellem kommunkasserne indbyrdes fordeles indtægterne efter det senest beregnede folketal. Derudover får kommunerne dels fra landskassen, dels fra staten refunderet samtlige sociale udgifter, der afholdes. Kommunernes budgetter skal ikke længere godkendes af landsrådet, idet denne funktion er overført til et tilsynsråd, der består af landsbøvdingen og 4 andre medlemmer, som vælges af landsrådet blandt dets medlemmer. Nyordningen er nærmere omtalt under afsnit 3.

Kommunkassernes indtægter og udgifter

Mill. kr.	1961	1965	1970	1971
	R	R	R	R
Samlede indtægter	6,5	24,7	47,0	57,0
Udgifter:				
Sociale udgifter	2,9	10,6	30,2	36,4
Andre udgifter	3,6	14,1	16,8	16,9
Kasseoverskud	-	-	-	3,7

En del indtægter overføres fra landskassen til kommunkasserne og registreres derfor begge steder. For at få et rigtigere billede af størrelsen af de indtægter, de grønlandske kasser råder over, og de udgifter, der skal afholdes, er de to kassers regnskaber nedenfor slået sammen.

Landskassens og kommunernes indtægter og udgifter

Mill. kr.	1961	1965	1970	1971
	R	R	R	R
Indtægter	9,5	31,2	67,8	83,2
Udgifter	8,3	27,6	66,9	73,4
Kasseoverskud	1,2	3,6	0,9	9,8

Siden 1961 er landskassens og kommunernes indtæger 9-doblet, dels som følge af forhøjede indførselsafgifter, dels på grund af den i 1968 indførte statsrefusion, jfr. tabel 19. Denne stigning er nødvendiggjort af de øgede opgaver, der er pålagt landsrådet og kommunerne, og som bl.a. medfører et omfattende byggeri.

Af de foranstående oversigter over landskassens og kommunkassernes regnskaber vil det ses, at kommunerne administrerer langt den største del af indtægterne, idet kommunerne foruden de indtægter, der direkte tilfalder dem, får en væsentlig del af landskassens indtægter som tilskud.

Udgifterne til bygge- og anlægsopgaver for landsrådet og kommunerne har været følgende:

Anlægsudgifter (mill. kr.)

1961	1,8	1969	19,3
1965	9,6	1970	14,6
1967	12,3	1971	9,2
1968	27,3		

Blandt bygge- og anlægsarbejder, der har belastet budgettet, kan for 1970 og 1971 nævnes børneinstitutioner, alderdomshjem og aldersrenteboliger samt tilskud til idrætsanlæg og til forsamlings- og mødehuse.

Landskassens status pr. 31. december 1971

Aktiver	Mill. kr.
Tilgodehavende beløb	3,4
Landskasselån og pantebreve	2,5
Beholdning, Landskassens bådebyggeri	5,1
Indestående i bank og sparekasse	6,8
Aktier	0,9
Obligationer	11,4
	<hr/> 30,1
Passiver	Mill. kr.
Diverse poster	6,1
Kapitalkonto	24,0
	<hr/> 30,1

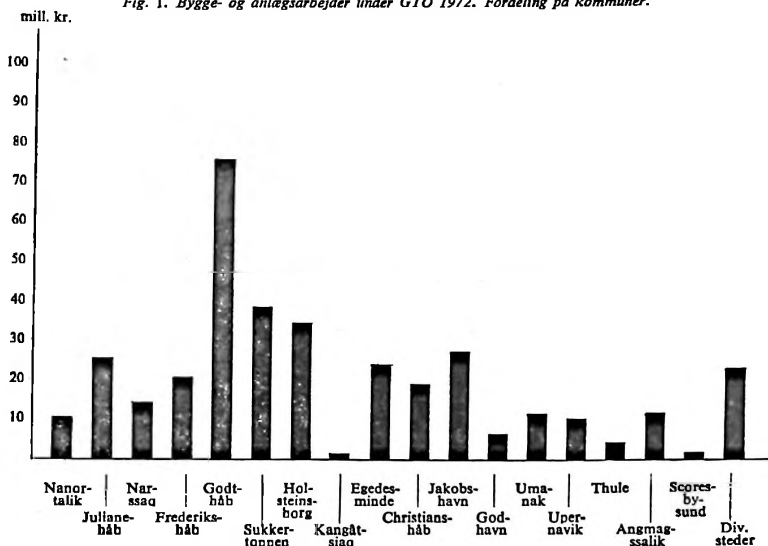
Tabellenvisning: tabel 16-19.

5. Bygge- og anlægsvirksomhed.

Den offentlige bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland tilrettelægges på grundlag af investeringsplaner, som ud fra de økonomiske rammer, der fastsættes af regeringen, udarbejdes for en 5-årig periode. Planerne revideres og videreføres hvert andet år, således at man til stadighed har et budget for investeringsvirksomheden 4-5 år ud i fremtiden. Fremgangsmåden ved udarbejdelsen af investeringsplanerne var tidligere, at administrationen opstillede et udkast, som blev forelagt for Grønlands

landsråd og kommunalbestyrelserne samt for Grønlandsrådet, hvorefter den endelige udformning af investeringsplanen og dens indpassning i de budgetmæssige rammer fandt sted. Der er nu sket den ændring, at kommunalbestyrelserne opstiller en behovsliste, der danner udgangspunkt for investeringsplanen, og dette er første gang sket for de 2 sidste år, der er omfattet af investeringsplanen for 1972-76. Ifølge investeringsplanen for årene 1972-76 påregnes der i 5-års perioden investeringer for

Fig. 1. Bygge- og anlægsarbejder under GTO 1972. Fordeling på kommuner.

i alt 1,7 mia. kr. målt i prisniveau april 1972, jfr. tabel 23.

Ved lov for Grønland om ekspropriation (lov nr. 182 af 26. maj 1972) åbnedes der mulighed for – når almenvellet kræver det – at iværksætte ekspropriation af ejendom til en lang række offentlige formål, bl.a. anlæg til brug for administration o.lign., anlæg af offentlige værker, telekommunikationsanlæg, transportanlæg og havne samt til fredningsformål, sanering, byudvikling m.v.

Hovedparten af bygge- og anlægsvirksomheden i Grønland forestås af Grønlands tekniske Organisation. Det gælder således alt nybyggeri for statslige myndigheder og institutioner, byggeri for kommunerne samt boligstøttebyggeriet. Medens den øverste ledelse af byggeriet ligger hos GTO, overdrages så stor en andel som muligt både af det forberedende arbejde og af selve entrepriserne til private firmaer. Fordelingen af entrepriserne finder sted efter følgende princip: først overdrages så meget arbejde til de lokale håndværksmestre i Grønland, som de kan overkomme, men under forudsætning af, at de tilbudte priser ikke overstiger et af GTO nærmere fastlagt niveau (kontrolpriser); dernæst tildeles der mest muligt til entreprenørfirmaer i Danmark, der udsender materiel og personel til Grønland, hvorefter GTO udfører resten.

Bygge- og anlægsarbejderne fik i 1971 ikke helt det omfang, der var forudsat i anlægsplanen, dels fordi de økonomiske rammer blev nedskåret, dels fordi der indtrådte en del forsinkelser som følge af langvarige forhandlinger om enkelte kontrakter. Endvidere har et ønske fra de lokale mestre om en jævnere fordeling af arbejderne over hele året medført, at en del arbejder, der var planlagt afsluttet inden for 1971, har strakt sig et stykke ind i 1972. Også i 1972 blev bygge- og anlægsvirksomheden mindre end planlagt som følge af nye nedskæringer i de økonomiske rammer.

Beløbsmæssigt kan de samlede offentlige investeringer vedrørende Grønland i 1971 opgøres til 395 mill. kr. I forhold til investeringerne i 1970, der havde et omfang af 362 mill. kr., er der således tale om en stigning på 9 pct.,

hvoraf dog godt halvdelen kan henføres til pris- og lønstigninger. I 1972 androg de offentlige investeringer efter en foreløbig opgørelse ca. 420 mill. kr. eller 6,5 pct. mere end i 1971. Da der har været pris- og lønstigninger på ca. 10 pct., har der således reelt været en nedgang i bygge- og anlægsvirksomheden fra 1971 til 1972.

I beløbene er medregnet byggeri, der finansieres i henhold til bolig- og erhvervsstøtteordningerne, samt arbejder, der administreres af GTO for landskassen, kommunerne eller andre offentlige institutioner. Endvidere KGHs anskaffelse af fiskefartøjer o.a. Det bør tilføjes, at der ikke forefindes pålidelige oplysninger om størrelsen af det byggeri, der finder sted uden statens medvirken.

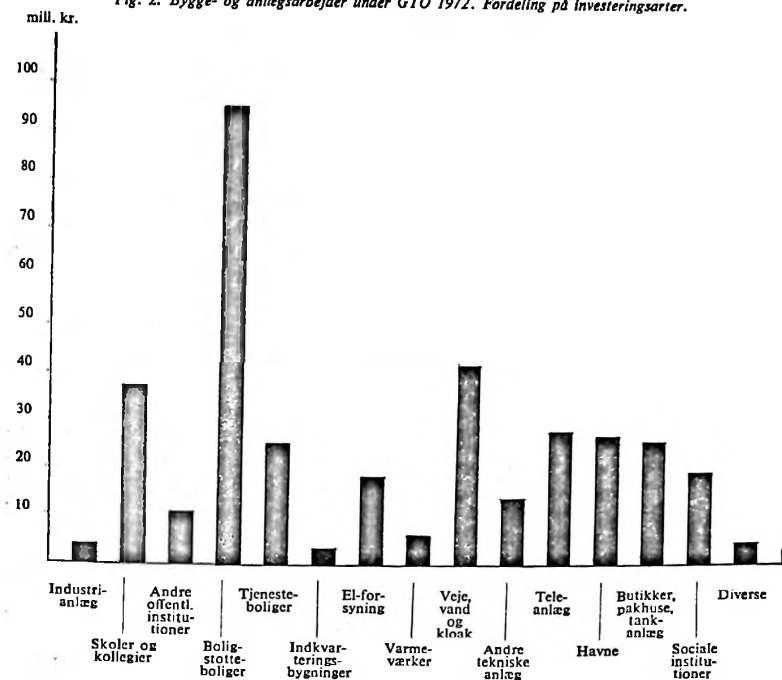
I lighed med hvad der har været tilfældet i alle de senere år, er en væsentlig andel af de samlede investeringer i 1971 foretaget i åbentvandsområdet Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg. I alt har der været tale om investeringer på 170 mill. kr. i de 4 kommuner eller 43 pct. af de totale investeringer. Alene Godthåb kommune tegnede sig i 1971 for 72 mill. kr., jfr. tabel 20. En foreløbig opgørelse for 1972 viser en noget større geografisk spredning end i de foregående år. Således er åbentvandsområdets andel gået ned til omkring 40 pct. af de samlede investeringer. I fig. 1 er de offentlige investeringer i 1972, der administreres af GTO, fordelt på kommuner.

Ser man på, hvorledes de samlede investeringer er fordelt på formål i 1971, jfr. tabel 22, tegner boligbyggeriet til den lokale befolkning sig – ligesom i tidligere år – for langt den største enkeltpost (108 mill. kr. i 1971). Medregnes tjenesteboliger og indkvarteringsbygninger til udsendt personale, dækker boligbyggeriet alt i alt 139 mill. kr. eller 35 pct. af de samlede offentlige investeringer i 1971.

Til skole- og kollegiebyggeri er anvendt 31 mill. kr. i 1971, og i el-forsyningsanlæg, vej-, vand- og kloakeringsanlæg samt varmeværker er der investeret ca. 70 mill. kr.

I 1972 er det de samme tre sektorer, der lægger størst beslag på de investerede midler,

Fig. 2. Bygge- og anlægsarbejder under GTO 1972. Fordeling på investeringsarter.

Bygge- og anlægsarbejdernes fordeling

	1965	1971	1972
		pct.	
Lokale mestre (væsentligst tilbudsarbejder)...	21	50	53
Udsendte entreprenører (tilbudsarbejder).....	35	39	} 36
Udsendte entreprenører (regningsarbejder)...	22	1	
GTO.....	22	10	11
	100	100	100

med ca. 120 mill. kr. til boligbyggeri, ca. 35 mill. kr. til undervisningssektoren og ca. 65 mill. kr. til el-, vej-, vand-, kloak- og varmeanlæg, jfr. fig. 2.

Fordelingen mellem private firmaer og GTO målt efter anlægssummer (ekskl. maskiner og materiel m.v.) fremgår af ovenstående opstilling.

De lokale mestres procentvise andel, der har været jævnt stigende gennem 1960'erne, nåede i 1972 op over halvdelen. Det kan bl.a. nævnes, at der i 1971 er opført 158 typehuse af lokale håndværksmestre. Endvidere har lokale mestre haft en række fagentrepriser på større opgaver, hvor råhuset er udført af udsendte entreprenører.

De arbejder, som GTO selv har udført, vedrører hovedsagelig el-forsyning og televæsenet.

Tabellenvisning: tabel 20-23.

o. Teknisk virksomhed.

De grønlandske tekniske tjeninger med deres høje tekniske niveau bygger og udvikler sig i en hurtig grad af fremadrettede operationer. Skoles tekniske kommunikationssystemer, byernes elektrificering og vedligeholdelse af offentlige bygninger, vedligeholdelse af havneanlæg og andre tekniske opgaver samt en del af de tekniske opgaver under GTO. Herudover er GTO en række ervervsprægede virksomheder under afsnit 8.

De tekniske opgaver i GTO's virksomhedsopgaver i Grønland er der 5 distriktsingeniører, der er et teknisk personale pr. 1. april 1972 er placeret i byerne Julianehåb, Godthåb, Høvslev, Egedøerne og Jakobshavn. I disse 5 byer samt Frederikshåb og Sukkertoppen er der tilsammen placeret en anlægsingeniør og en reparationingeniør. Der er ansat byggeledere i alle større byer, der ikke er hjemsted for en distriktingeniør. I de fleste grønlandske byer findes en telegrafstation og en elværksbetjener, uanset om de er tillige vandtjenestemænd.

Den vigtigste tekniske udstrækning og de vandings- og vandforsyningsanlæg er televisionsnet og radiostationer som et teknisk tjeneste i Grønland og et resultat af en særlig afdeling under GTO. Ved udgangen af 1972 fandtes der i alt 24 telestationer i Grønland, det meste af dem (19) blev nedlagt i 1971 og 1972 blev der (2) nedlagt i 1972.

Telestationer omfatter telegram-, telefon-, radio- og radiotelefonnet (tabel 2A-25). Telestationer og radiostationer er i de senere år i vid udstrækning nedlagt til fjernskriftdrift, i 1971

er dette gennemført for forbindelsen mellem Godthåb og Umanak og mellem Godthåb og Upernavik. I øvrigt erstattes telegramtrafikken i stigende omfang af VHF-telefonforbindelser inden for lokalområderne, d.v.s. mellem byer og bygder; derimod er der endnu kun enkelte steder etableret telefonforbindelse mellem grønlandske byer indbyrdes. Der var i 1972 15 offentlige telefoncentraler i drift med et samlet abonnenttal på ca. 2.750. I 1971 blev en telefoncentral i Frederikshåb taget i brug, og i 1972 kom der offentlige telefoncentraler i Narsaq og Jakobshavn. Telefonforbindelse mellem Grønland og omverdenen finder sted via HF-telefonforbindelsen Godthåb-København. Telestationerne i Grønland varetager endvidere overvågning af den interne flyvning, kontrol med skibsfarten, udsendelse af ismeldinger og vejrobservationer m.v. GTO forestår den tekniske drift og vedligeholdelse af Grønlands Radios radiofonistationer i Godthåb, Godhavn, Frederikshåb og Simiutak ved Julianehåb.

Etableringen af den UHF-kæde, der inden udgangen af 1970'erne skal dække vestkysten fra Nanortalik til Diskobugten, er fortsat. Der er tale om et UHF-kommunikationssystem for fjernskrivning, telefoning og radiofoni. Endvidere er de tekniske muligheder til stede for senere at udbygge systemet til transmission af et TV-program i det nævnte område.

Forsyningen med elektricitet til offentlige formål og private boliger, virksomheder etc. varetages af statsdrevne el-værker i 16 byer. I Kungåtsliq by og - indtil 1972 - Scoresbysund by samt en række bygder findes mindre anlæg, der forsyner forskellige statslige institutioner,

hvorimod der hidtil ikke har været etableret statslig forsyning til private i bygderne. El-anlægget i bygden Kangâmiut, der drives af Sukkertoppen kommune, forsyner både offentlige og private forbrugere. Udover de allerede nævnte el-værker findes der statsdrevne værker ved radio- og telestationer, ved flyvepladsen Narssarssuaq og i Færingehavn. I Ivigtut er el-værket privat.

Den samlede el-produktion i Grønland var i 1971 ca. 86 mill. kWh (tabel 26). Der er gennemført udvidelser af en række el-værker, og i Umanak er et nyt el-værk opført i 1971-72. I 1972 er der opført et el-værk i Scoresbysund, hvor der ikke tidligere har været el-forsyning til private.

Vandforsyningen sker dels gennem helårsvandledninger, dels gennem sommerledninger. Herudover distribueres vand ved hjælp af tankbiler, enten direkte til forbrugerne eller til beholderhuse, hvorfra forbrugerne selv henter vandet. Vandledningsnettet havde i 1972 en samlet længde på ca. 40 km. Vandværkernes produktion var ca. 2,8 mill. m³, hvoraf 35 pct. leveredes til industrianlæg (tabel 29). Med vandtankbiler distribueredes ca. 200.000 m³.

Blandt de større arbejder inden for vandforsyningen i 1971 kan nævnes, at der i Nanortalik er etableret et nyt vandindvindingsanlæg og vandværk med vandledning. Ved Narssaq er der ved opførelse af to dæmninger skabt et vandreservoir med en kapacitet på 60.000 m³ vand. I 1972 blev et nyt vandforsyningsanlæg i Christianshåb færdiggjort, og der påbegyndtes et nyt vandværk i Umanak samt opførelse af en rentvandsbeholder i Thule. I øvrigt er vandforsyningen i en række byer forbedret ved foranstaltninger af forskellig art.

Offentlige *varmeværker* fandtes i 1972 i Julianehåb, Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen, Holsteinsborg og Thule. Produktionen på disse værker var 74.000 Gcal. Varmeværkerne leverer fjernvarme til boliger og institutioner. I Julianehåb, Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg er etableringen af yderligere varmeværker samt fjernvarmeledningsnet fortsat.

De under staten hørende *veje* havde i 1972 et samlet areal af ca. 500.000 m² og en udstrækning af ca. 150 km. Vejbyggeriet har været af voksende omfang i de senere år som led i byggenodningen af nye boligområder, særlig ved de større byer. Der er således i 1971 påbegyndt et tunnelanlæg ved Godthåb, der skal tjene som adgangsvej til et nyt byområde på Malenelandet. Et lignende tunnelanlæg er i 1972 påbegyndt i Sukkertoppen. Også udbygningen af Radiofjeldet i Godthåb har medført betydelige byggenodningsarbejder, ligesom de i Godthåb i 1971 påbegyndte udsprængnings- og opfyldningsarbejder ved Nordhavnen er fortsat. Arbejdet, der vil strække sig over en årrække, har til formål at sikre arealudvidelsesmuligheder for byens erhvervsliv.

Kloak- og dræningsanlæggene havde i 1972 en samlet udstrækning på ca. 53 km. Også disse anlæg udbygges stadig.

Brandkorpene i byerne, der som nævnt henhører direkte under GTO, er baseret på frivilligt mandskab, der aflønnes på timebasis.

Bybrandkorps findes i alle byer undtagen Ivigtut, Kangâtsiaq og Scoresbysund. Brandkorps og -materiel i bygderne står under tilsyn af GTO. Bybrandkorpene havde i 1971 ca. 170 udrykninger til brand og redning. Af i alt 181 registrerede brande i Grønland kan de 24 karakteriseres som større brande. 5 personer, heraf 4 børn, omkom ved brand i 1971. (Tabel 30).

I 1971 er en ny brandstation taget i brug i Holsteinsborg, og der har i 1971 og 1972 fundet mindre udvidelser sted af stationerne i Nanortalik, Sukkertoppen, Jakobshavn og Umanak.

Blandt større *havnearbejder* i 1971 og 1972 kan nævnes færdiggørelse af atlantkajerne i Godthåb og Holsteinsborg samt havneudvidelser i Nanortalik, Frederikshåb, Sukkertoppen og Jakobshavn. Desuden er der i 1972 påbegyndt større havnearbejder i Egedesminde, Christianshåb og Jakobshavn.

Tabelhenvisning: tabel 24-30

7. Trafik.

Godstrafikken mellem Grønland og omverdenen foregår for hovedpartens vedkommende via Danmark, dels på statens egne skibe, dels med skibe, der af Den kgl. grønlandske Handel chartres fra private rederier. Det tilstræbes, at trafikken mellem København og de grønlandske byer mere og mere får karakter af »linietrafik«. Direkte skibsfart mellem Grønland og udlandet finder sted med varer som olie, kul og salt til Grønland og fiskeprodukter fra Grønland. Hovedparten af olietilførslerne transporteres af Det grønlandske Olieaktieselskab, og en del af eksporten af frysefisk transporteres af andre private rederier direkte til USA.

KGHs besejling af Grønland er baseret på et princip om ens fragtrater til alle områder uanset omkostningerne; dette princip er igen en forudsætning for, at KGH kan holde ens varepriser i sine butikker overalt i Grønland. Da det tilstræbes, at atlanttrafikken økonomisk skal hvile i sig selv (bortset fra besejlingen af Nord- og Østgrønland), medfører princippet om ensartede fragtrater, at raterne på de lettillgængelige havne, særlig åbentvandsområdet, ligger væsentligt over omkostningerne på disse ruter, isoleret betragtet. Tilskyndt heraf er der i enkelte tilfælde gennemført privat besejling, særlig til Godthåb. Arbejdsgruppen vedrørende Den kgl. grønlandske Handels fremtid anbefalede i sin betænkning af december 1971, at KGH eller et transportselskab opnår koncession på atlantbesejlingen til Grønland for en 10-års periode. Ved en sådan koncession vil man tillige kunne opnå stor-driftsfordele, hvilket KGH bl.a. søger at opnå gennem indsættelse af såkaldte unit-load-skibe. Betænkningen er nærmere omtalt under afsnit 3.

Et forslag til lov om søtransport af gods til Grønland i overensstemmelse med betænkningens forslag er i januar 1973 forelagt Folketinget.

I 1972 er indledt en udflytning af KGHs besejlingsafdeling fra København til Alborg. Udflytningen vil – når den er fuldt gennemført – indebære, at hele godstrafikken mellem Danmark og Grønland finder sted via Alborg. Beslutningen om udflytning af besejlingsafdelingen til Alborg må ses som et led i egnsudviklingen i Danmark.

Passagertrafikken mellem Grønland og Danmark foregår i overvejende grad ad luftvejen. SAS udfører til dette formål fast rutetrafik mellem Kastrup og Sønder Strømfjord. I sommermånederne beflyver SAS i samarbejde med Icelandair tillige ruten Kastrup-Reykjavik-Narsarsuaq. I forbindelse med lufthavnsbygningen i Sønder Strømfjord findes en betydelig transit-hotelvirsomhed, der drives af KGH. I Narsarsuaq findes ligeledes et hotel, der sorterer under Ministeriet for Grønland.

Befordringen af gods mellem de grønlandske byer indbyrdes og mellem byer og bygder varetages hovedsagelig af KGHs skibe og mindre fartøjer. Fordelingen af olie fra Det grønlandske Olieaktieselskabs centrallager i Færingehavn til byer med tankanlæg foretages dog af selskabet selv. Godstransporter til Nord- og Østgrønland finder i begrænset omfang sted ad luftvejen.

Passagertrafikken inden for Grønland finder sted dels med KGHs skibe, dels med helikopter eller flyvemaskine. Flyvningen varetages af Grønlandsfly A/S, der ved udgangen af 1972 rådede over 7 helikoptere, 2 DC-6 fly og 1 DC-4 fly. Med etableringen af en heliport i

Godstransport med KGH-skibe 1971

Ind- og udskibningssted	Til Grønland				Fra Grønland			
	Styk-gods	Olie og kul	Salt	I alt	Stykgods og Fryselast	Salt-fisk	Kryolit	I alt
	1000 tons							
Vestgrønland	100,3	9,3	4,1	113,7	15,9	0,7	43,4	60,0
Nordgrønland	2,2	—	—	2,2	0,1	—	—	0,1
Østgrønland	6,0	4,5	—	10,5	0,4	—	—	0,4
I alt 1971	108,5	13,8	4,1	126,4	16,4	0,7	43,4	60,5
1970	107,6	16,5	2,1	126,2	14,7	1,4	56,9 ¹	73,0

1. Kryolit og marmor.

Upernavik i 1972 (og i Angmagssalik i 1973) har alle de grønlandske byer heliporte, med undtagelse af Thule, Scoresbysund og Kangâtsiaq. Herudover anvendes flyvepladserne Thule, Kulusuk ved Angmagssalik, Mesters Vig på den nordlige del af østkysten samt Narssarsuaq i den interne passagerflyvning.

I november 1971 forulykkede en af Grønlandsfly's helikoptere ved Sdr. Strømfjord. Ingen mennesker kom noget alvorligt til.

Grønlands postvæsen sorterer under KGH. Det drives efter samme principper som postvæsenet i Danmark, og brevposttaksterne er de samme som i Danmark. Antallet af brevfor-sendelser internt i Grønland er for 1971 opgjort til ca. 727.000 breve. Mellem Grønland og Danmark befordredes 2,8 mill. brevfor-sendelser i 1971. (Tabel 31.)

Teletrafikken er omtalt under afsnit 6.

I 1971 blev der transporteret ca. 15.300 passagerer fra Danmark til Grønland, heraf 14.700 med fly. Antallet af passagerer i den modsatte retning var lidt mindre. Langs Grønlands vestkyst var passagertallet 36.000 med skib, i 1969 og 1970 var passagertallet henholdsvis 34.000 og 37.400. Antallet af flypas-sagerer mellem de grønlandske byer opgøres ikke på tilsvarende måde mere, men skønnes i 1971 at have været af omtrent samme størrelsesorden som antallet af skibspassagerer. (Tabel 32-33).

Godstransporten til og fra Grønland med KGHs skibe vises i ovenstående oversigt, jfr. tabel 34-36. Tilbagegangen fra 1970 til 1971 i godsmængderne fra Grønland stammer ho-

vedsagelig fra mindre transporter af kryolit. I 1972 er der transporteret ca. 102.500 tons styk-gods til Grønland.

Udover godstransporterne med KGH-skibe har Det grønlandske Olieaktieselskab tilført ca. 143.000 tons olie til Grønland i 1971 og 139.000 tons i 1970.

Med private skibe er der i 1971 eksporteret ca. 3.000 tons frysefisk fra Grønland mod 2.000 tons i 1970.

Godstransporterne mellem grønlandske byer indbyrdes havde i 1971 et omfang af 104.900 tons, heraf 90.400 tons olie, der hovedsagelig blev fordelt af Det grønlandske Olieaktiesel-skab.

Som følge af usædvanlig store isforekomster og usædvanlig stærk frost i december 1971 måtte 3 skibe, der bragte årets sidste forsynin-ger til Diskobugten, blive liggende i Egedes-minde havn til slutningen af april 1972.

Også besejlingen af Nord- og Østgrønland har været vanskeliggjort af is- og vejrforholdene, særlig i vinteren 1971/72.

Antallet af motorkøretøjer i Grønland frem-går af nedenstående oversigt, se også tabel 37.

Antal motorkøretøjer i Grønland

Pr. 31. december	1969	1970	1971
Automobiler i alt	1.681	1.743	1.736
Heraf: offentlige	482	454	536
private	1.199	1.289	1.200

Tabelhenvisning: tabel 31-37

8. Erhverv.

Erhvervslivet i Grønland er på de fleste områder præget af offentlig virksomhed i højere grad, end det er tilfældet i Danmark. Siden 1950'erne er der dog en stadig voksende privat aktivitet i Grønland. Med det formål at få en samlet talmæssig oversigt over denne private aktivitet blev der i sommeren 1970 af Danmarks Statistik gennemført en erhvervstælling i Grønland, omfattende alle private og offentlige erhvervsvirksomheder. Fiskere, fangere og færevlere indgik dog ikke i tællingen, der heller ikke omfattede administration, sundhedsvæsen, skolevæsen og lign. offentlig virksomhed. Tællingsresultater er offentliggjort af Danmarks Statistik i Statistiske Efterretninger 1972, nr. 2. Ud fra tællingen er opgjort antal-

let af virksomheder inden for hver branche, virksomhedernes omsætning, antallet af beskæftigede på tællingstidspunktet (1. juli 1970) og den udbetalte lønsum. Tallene for omsætning og lønsum dækker året 1969, men da en del virksomheder, særlig de mindre, fører et meget summarisk regnskab, ligesom en betydelig del (29 pct.) af de virksomheder, der indgik i tællingen, først var oprettet i løbet af 1969 eller i 1970, er oplysningerne om omsætning og lønsum behæftet med en vis usikkerhed. Hertil kommer, at virksomheder, der var i drift i 1969, men var nedlagt inden tællingstidspunktet, selvsagt ikke indgår i opgørelserne.

I tabellerne 51-54 er vist nogle hovedtal for antallet af virksomheder inden for hver enkelt

Private virksomheder ved erhvervstællingen 1. juli 1970

	Virksomhedens art				Virksomheder i alt	Personel		Omsætning 1969 ^a
	Minedrift, fremstill.-virks.	Bygge- og anlægs-virks. ¹	Handel og omsætning	Transp.- og service-virks.		I alt	Pers. pr. virks.	
	Antal					Mill. kr.		
Antal virksomheder								
Enkeltmandsvirks. m.v.								
Ejer(e) f. i Grønland	30	81	74	91	276	797	2,9	40,0
f. uden for Grønland	36	192	62	111	401	2.766	6,9	211,0
Aktieselskaber	10	3	15	6	34	869	25,6	125,5
Øvrige ejerforhold	4	—	12	23	39	290	7,4	26,3
I alt	80	276	163	231	750	4.722	6,3	402,8
Antal personer								
Født i Grønland	685	1.020	505	680	2.890	2.890	3,9	—
Født u. f. Grønland	292	904	248	388	1.832	1.832	2,4	—
Samlet personel	977	1.924	753	1.068	4.722	4.722	6,3	—
	mill. kr.							
Omsætning 1969 ^a	79,8	110,3	145,5	67,2	402,8			402,8

1. Ekskl. 21 udsendte virksomheder med 707 beskæftigede.

2. Tallene for omsætning omfatter kun 621 virksomheder.

branche, personellet's størrelse, herunder antallet af personer født i Grønland, virksomhedernes geografiske placering og ejerforhold samt personellet's fordeling på fag.

Ved vurderingen af personellet's størrelse må det tages i betragtning, at erhvervstællingen fandt sted i højsæsonen, ligesom indehavere og deres eventuelle medhjælpende ægtefæller indgår i tallene. I tallene for KGHs og GTOs personel indgår ca. 1.000 ansatte, der var beskæftiget ved opgaver, som ikke kan betegnes som egentlig erhvervsmæssig virksomhed (post og televæsen, el- og varmegærker m.v.).

Nogle af erhvervstællingens hovedresultater er vist i ovenstående oversigt. Endvidere refereres en del af resultaterne i de flg. afsnit om de enkelte erhverv.

Tabelhenviisning: tabel 51-54

A. Fiskeri

Fiskeriet er Grønlands hovederhverv og beskæftiger ca. 3.000 personer. Hertil kommer de beskæftigede ved fiskeriforarbejdningsskønhederne - skønsmæssigt 1.500-1.800 personer. Medregnes familiemedlemmer, er 14.000-15.000 mennesker, eller mere end en trediedel af den grønlandske befolkning, direkte økonomisk afhængig af fiskeriet.

De dårlige klimatiske forhold i de grønlandske farvande fortsatte i 1971 og 1972, ligesom fiskeforekomsterne ved kysterne synes at være ringere end i tidligere år. Derimod har afsætningsforholdene udvist en fortsat bedring. For torsk fortsatte den i 1970 indtrådte stigning i efterspørgslen, hvilket medførte stærkt stigende priser, såvel for saltfiscen som for de frosne torskeprodukter. For de frosne rejers vedkommende har konkurrencen været hård, hvilket

gav lidt vigende priser, men til gengæld var priserne stigende for konservesrejer. For de øvrige produkter har den prismæssige udvikling ligeledes været tilfredsstillende.

Den samlede indhandling af fisk og rejer m.v. til Den kgl. grønlandske Handels anlæg og til private industrianlæg i Grønland er for 1971 opgjort til 37.900 tons (omregnet til hel fisk) mod ca. 39.100 tons i 1970 (tabel 38). For 1972 skønnes den samlede indhandling at andrage ca. 41.000 tons hel fisk.

De forannævnte tal omfatter kun indhandlingen til produktionsvirksomheder i Grønland, hvorimod mængden af den fisk, der afsættes direkte til forbrug eller anvendes i fiskernes egen husholdning, ikke kan opgøres. Det betydelige fiskeri, der udføres af udenlandske fiskere på bankerne vest for Grønland, indgår selvsagt heller ikke i opgørelsen. Dette fiskeri er i de seneste år gået stærkt tilbage. Det samlede torskefiskeri i området var således i 1971 kun 121.000 tons (16 pct. heraf var grønlandske fangster) mod mellem 300.000 og 400.000 tons få år før.

Tilførslerne af torsk, der er hovedgrundlaget for produktionen i åbentvandsområdet, udgjorde i 1971 for hele Grønland 20.000 tons (hel fisk mod 20.500 tons i 1970, svarende til en nedgang på ca. 2,5 pct., men i 1972 steg indhandlingen til ca. 24.000 tons.

Af de øvrige fiskeriprodukter er rejer og skællaks de vigtigste. Stigningen i indhandlingen af rejer fortsatte i 1971, omend i noget afsvækket tempo, men i 1972 faldt rejehandlingen til ca. 7.500 tons. Indhandlingen af skællaks holdt sig på nogenlunde samme niveau som de foregående år, jfr. i øvrigt nedenstående oversigt samt tabel 38 og 39.

Indhandling af fisk og rejer til KGH og til private virksomheder

Hel fisk	1970 ¹		1971		1972 ²	
	t	1000 kr.	t	1000 kr.	t	1000 kr.
Samlet indhandling ..	39.078	37.973	37.893	45.076	41.000	52.000
heraf torsk	20.507	9.445	19.964	11.313	24.000	17.000
rejer	8.789	13.149	8.941	15.430	7.500	12.000
skællaks.....	1.341	12.478	1.459	15.549	1.300	19.000

1. Reviderede tal.

2. Foreløbige tal.

Medens torsk stadig tegner sig for den største indhandlingsmængde, var den værdimæssigt i 1971 kun nr. 3, idet skællaksen kom ind på førstepladsen og rejerne på andenpladsen, men i 1972 har torsken erobret andenpladsen fra rejerne.

Ud over den laks, som er landet i Grønland i 1971, godt 1.400 tons (hel fisk), er der fisket laks i de grønlandske farvande af danske, færøske og norske frysebåde, og dette fiskeri har udvist en mindre stigning. Det samlede laksefiskeri i de grønlandske farvande androg i 1971 ca. 2.200 tons.

De internationale forhandlinger om laksefiskeriet i nordvestatlanten resulterede i juni 1970 i en aftale dels om begrænsning af den tonnage, der måtte fiske efter laks, dels om forbud mod fiskeri i visse perioder og med visse redskabstyper. I 1972 afløstes aftalen af en overenskomst, der for Danmark betyder, at det grønlandske laksefiskeri højest må udgøre ca. 1100 tons hel fisk om året, og at det fra 1976 kun må udøves inden for 12-milegrænsen. Det danske og færøske laksefiskeri ved Grønland skal nedtrappes i årene 1972-75 og helt ophøre fra 1976.

Til trods for den faldende indhandlingsmængde i 1971 steg det økonomiske udbytte af fiskeriet. KGHs indhandlingspriser fastsættes hvert år (med virkning fra 1. april) efter forhandlinger mellem KNAPP (Sammenslutningen af fiskere og fangere i Grønland) og KGH. Hovedresultatet af forhandlingerne i 1971 blev, at indhandlingspriserne for torsk forhøjedes med 25 pct., for havkat en forhøjelse på 15 pct. og for rejer en forhøjelse på godt 14 pct.

De højere indhandlingspriser som følge af den forbedrede afsætningsituation medførte, at KGH og de private fiskeindustrier tilsammen i 1970 og 1971 udbetalte henholdsvis ca. 38 mill. kr. og 45 mill. kr. til fiskerne som betaling for tilførte råvarer, og i 1972 ca. 52 mill. kr.

Værdien af eksporten af fiskeprodukter fra Grønland til det øvrige Danmark og udlandet androg i 1971 ca. 118 mill. kr. mod ca. 83 mill. kr. i 1970 og ca. 74 mill. kr. i 1969. Eksporten fordeler sig som vist i nedenstående oversigt er samt tabel 60.

Af de frosne torskfileter går langt hovedparten til USA. Saltfisken går først og fremmest til Sydeuropa. Frosne laks og rejer sælges hovedsageligt til det øvrige Danmark, idet dog en del videreeksporteres.

Af den samlede fiskerflåde var i 1971 237 både over 5 BRT. Af disse var 20 både mellem 25 og 50 BRT og 14 over 50 BRT. De af KGH anskaffede 4 linebåde er nu alle overdraget til grønlandske fiskere.

Udover den i 1969 erhvervede trawler »Nûk« på 499 BRT indsattes i april 1971 trawleren »Manitsoq« (722 BRT) i fiskeriet til Sukkertoppen, og i august 1971 indsattes trawleren »Pamiut« (722 BRT) i fiskeriet til Frederikshåb, samt i 1972 trawleren »Erik Egede« (722 BRT) i fiskeriet til Godthåb.

Med hensyn til trawlernes betydning kan det oplyses, at deres samlede indhandling i 1971 androg 6.669 tons hel fisk, heraf torsk 5.907 tons, d.v.s. ca. 30 pct. af den samlede torsk-indhandling. I 1972 androg trawlernes samlede

Salg af fisk og fiskeprodukter uden for Grønland fordelt på varegrupper

	1969		1970		1971	
	t	1000 kr.	t	1000 kr.	t	1000 kr.
Torskfilet, frosset ...	5.444	19.362	5.257	16.369	5.769	36.348
Saltet torskfisk ...	2.242	5.996	2.149	6.854	855	1.633
Laks, frosset	1.275	17.928	1.062	15.835	1.741	24.074
Fiskekonserves (hovedsagelig konserverede og frosne rejer)	1.140	27.482	1.733	39.119	2.087	51.539
Andre	759	2.985	902	4.678	765	4.089
I alt	10.860	73.753	11.103	82.855	11.217	117.683

Salg af fisk og fiskeprodukter uden for Grønland fordelt på lande

	1969		1970		1971	
	t	1000 kr.	t	1000 kr.	t	1000 kr.
U.S.A.	5.062	18.079	4.534	13.524	4.993	31.490
Grænland	900	2.522	1.000	3.905	—	—
Spanien	482	1.650	340	1.477	—	—
Storbritannien	284	1.439	155	726	178	2.208
Sverige	—	—	5	134	—	—
Øvrige Danmark ¹	4.132	50.063	5.069	63.089	6.046	83.985
I alt	10.860	73.753	11.103	82.855	11.217	117.683

1. Heraf er videreeksporteret for ca. 30 mill. kr. i 1969 og for ca. 26 mill. kr. i 1970.

indhandling ca. 10.000 tons hel fisk, heraf torsk ca. 8.500 tons.

Undersøgelsen af fiskeforekomster, temperaturoforhold m.v. i de grønlandske farvande forestås af Grønlands Fiskeriundersøgelser, hvis virksomhed omtales under afsnit 19. Det praktiske forsøgsfiskeri udføres af KGH i samråd med Grønlands Fiskeriundersøgelser og lokale fiskerierorganisationer.

Af industrianlæggene til forædling af fiskeri- og fangstprodukter er 13 privatejede. KGH har i 1971 indgået aftale om leje af Frederikshåb Shrimp Ltd.'s anlæg i Frederikshåb. Staten ejer ca. 60 anlæg, hvor der forarbejdes fiskeriprodukter, heraf 9 egentlige fabriksanlæg. De øvrige anlæg er hovedsagelig mindre salterier. Herudover findes ca. 30 statslige anlæg, der hovedsagelig modtager fangstprodukter (tabel 42). I 1971 og 1972 er der fuldført nye statslige industrianlæg i Frederikshåb og Sukkertoppen. Der kan herefter i hver af de to byer modtages op til 10.000 tons fisk årligt til forarbejdning.

Ved erhvervstællingen pr. 1. juli 1970 har de 9 private fiskeindustrier, der var omfattet af tællingen, opgivet en samlet omsætning (salg af færdige produkter) for 1969 på 47 mill. kr. og en samlet lønsum for 1969 på 8,1 mill. kr. Antallet af beskæftigede pr. 1. juli 1970 blev opgivet til 567 personer, heraf 459 født i Grønland.

De produkter, der forarbejdes på KGHs anlæg, overføres til Den grønlandske Salgsorgani-

sation til priser, der dækker alle påløbne omkostninger. Salgsorganisationens totale salg beløb sig i 1970 til 73,2 mill. kr., hvoraf 64,9 mill. kr. vedrørte fisk og rejer. I 1971 var de tilsvarende tal 93,9 mill. kr. og 83,6 mill. kr. (tabel 47). Der konstateredes i 1970 et underskud på 16,3 mill. kr. og i 1971 på 15,4 mill. kr., der overføres til Den grønlandske Konjunkturudligningsfond, der er oprettet i henhold til lov nr. 277 af 27. maj 1950. I 1972 anslås salgssindtægterne til 120 mill. kr. og underskudet til 16,5 mill. kr.

Tabell henvisning: tabel 38-43, 46-48, 60.

B. Fangst

Fangererhvervet beskæftiger i alt ca. 1.000 aktive fangere og danner det væsentligste økonomiske grundlag for omkring 4.000 personer. Erhvervet udøves i hele Grønland, men til typiske fangerdistrikter henregnes Godhavn, Vagat, Umanak og Upernavik samt Thule, Angmagssalik (hvor dog også torskfiskeri har en vis betydning), og Scoresbysund. Strækningen fra Kap Farvel til Nordre Strømfjord er typiske fiskeridistrikter, medens Egedesminde, Christianshåb og Jakobshavn er en blanding af begge dele.

Det vigtigste fangstdyr er sælen (især netsiden), men også hvaler, isbjørne, ræve, vildrener og fuglevildt gøres til genstand for jagt.

Fangererhvervets indtægter ved salg til Den kgl. grønlandske Handel blev lidt mindre i 1971 end i 1970, men dette skyldes udelukkende de mindre bonusudbetalinger (se herom senere i afsnittet). Den stigning i indhandlingen

KGHs og private virksomheders køb af fangstprodukter

	1966		1969		1970		1971	
	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.
<i>KGH</i>								
Sælskind	59.200	2.630	43.159	2.542	52.400	3.296	48.544	3.534
Ræveskind.....	2.530	130	2.038	103	2.000	103	1.958	107
Isbjørneskind	14	10	85	96	83	92	83	104
Andre fangstprodukter	.	120	.	271	.	490	.	311
	.	2.890	.	3.012	.	3.981	.	4.056
Udbetalt bonus	220	.	1.656	.	1.433	.	352
I alt udbetalt fra KGH	.	3.110	.	4.668	.	5.414	.	4.408
Private virksomheder	309	...	1.116	...	1.330
I alt udbetalt.....	4.977	.	6.530	.	5.738

af sælskind, der begyndte i 1968, fortsatte i 1970, men i 1971 faldt antallet af indhandlede sælskind igen, og i intet af årene nåede man op på 1966-niveauet. For 1972 foreligger endnu ingen opgørelse.

Indhandlingen af ræveskind var nogenlunde uændret fra 1970 til 1971, medens indhandlingen af renskind og fuglevildt var faldende, og indhandlingen af hvalkød og rensdyrkød var stigende i 1971 i forhold til 1970 (jfr. ovenstående oversigt samt tabellerne 44 og 45).

En opgørelse over fangstresultaterne i årene 1965-1969 findes i tabel 49.

Når skindene indhandles til KGH, afregnes de i første omgang med et á conto beløb, indtil skindenes endelige salgsværdi er kendt, d.v.s. når de er solgt på auktioner, der finder sted i København. Hvis priserne her berettiger til det, udbetales der efterfølgende en bonus til hver enkelt fanger. Bonus kommer i reglen først til udbetaling et års tid efter, at skindet er indleveret til KGH. De beløb, der i ovenstående tabel er anført som udbetalt bonus, vedrører således i hovedsagen skind, der er indhandlet det foregående år. De udbetalte be-

løb og antallet af indhandlede skind i et bestemt år kan derfor ikke umiddelbart sammenholdes. Beløbene udtrykker alene de pengeindkomster - hidrørende fra fangstprodukter afsat til KGH - som befolkningen har haft til rådighed i de pågældende år.

Udover de fangstprodukter, der opkøbes af Den kgl. grønlandske Handel, afsættes der også fangstprodukter (især rensdyrkød) til private eksportvirksomheder. I 1971 blev der således udbetalt ca. 1,3 mill. kr. fra private virksomheder.

En del af fangstudbyttet anvendes i erhvervenes egen husholdning eller omsættes under mere uorganiserede former. For sælfangstens vedkommende drejer det sig om skønsmæssigt ¼ af fangsttyrene. Der foreligger ikke talmæssige oplysninger om den økonomiske betydning af denne virksomhed.

Af nedenstående oversigt over omsætningen ved KGHs auktioner fremgår det, at der gennemsnitligt blev opnået væsentligt lavere priser for sælskind i 1971 end i 1970. Derimod viste auktionerne særdeles høje prisstigninger for ræve- og isbjørneskind i 1971.

Omsætningen ved KGHs skindauktioner

	1969		1970		1971		1972	
	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.
Sælskind	32.697	4.715	35.720	5.059	52.321	5.611	69.369	8.943
Ræveskind.....	2.119	141	1.929	155	1.668	169	2.327	335
Isbjørneskind	90	180	81	153	76	304	111	702
I alt		5.036		5.367		6.084		9.980

I 1972 opnåedes for såvel sælskind som for ræve- og isbjørneskind væsentligt højere priser end i 1971. Opgangen begyndte ved forårsauktionen for sælskind, og ved efterårsauktionen 1972 blev netsider solgt til en gennemsnitspris, der lå ca. 85 pct. over prisen på efterårsauktionen et år tidligere, og gennemsnitsprisen for blåsider steg med 55 pct. Ved auktionen i december 1972 var gennemsnitsprisen for isbjørneskind 6.300 kr. mod ca. 4.000 kr. i 1971, og prisen på ræveskind var 40 pct. højere end i 1971.

Det bemærkes, at en del skind, der når frem til auktion i et bestemt år, hidrører fra dyr fanget i det foregående kalenderår.

Salget af andre fangstprodukter uden for Grønland samt KGHs salg af fangstprodukter i Grønland er belyst i tabellerne 47 og 48.

Tabell henvisning: Tabel 44-49.

C. Fåreavl og rendsydravl

Der findes i Grønland ca. 150 selvstændige fåreavlere, hvoraf omkring 100 har fåreavl som hovederhverv. Medregnes de 50-100 medhjælpere, samt deres og de selvstændiges familier, kan det anslås, at i alt mellem 500 og 1000 personer er direkte økonomisk afhængige af erhvervet.

Fåreavl drives kun i den sydlige del af Grønland, hovedsagelig i Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner (tabel 50). Den kgl. grønlandske Handel drev indtil 1972 en landbrugsstation i Uperniviarssuk ved Julianehåb. Der er nu (under forbehold af bevillingsmyndighedernes godkendelse) indgået en aftale om overdragelse af selve bruget og de dertil hørende bygninger til et andelselskab, dannet af fåreavlere. Der er som hidtil knyttet en landbrugskonsulent og en regnskabskonsulent samt en deltidsansat dyrlæge til bruget. Der ydes tilskud til deres aflønning i henhold til erhvervsstøtteleven.

KGHs fabriksanlæg i Narssaq er indrettet således, at der kan modtages får og lam til slagting. Hovedparten af slagtedyrene leveres til fabrikken. Der finder dog også hjemmeslagtningssted i stigende omfang.

Ved udgangen af 1971 fandtes der 34.500

får mod 48.000 ultimo 1966 (før katastrofevinteren 1966/67), jfr. tabel 50. Vinteren 1971/72 var meget ugunstig for fåreavlen. Der var dog ikke tale om tab af samme omfang som i 1966/67.

Der blev i 1970 leveret ca. 15.500 får og lam til slagting på KGHs fabrik. I 1971 er der slagtet ca. 17.300 får og lam. For 1972 anslås tallet kun til 6.800 som følge af de vanskelige klimatiske forhold, der har medført, at der blev tillagt færre lam end året før. Herudover skønnes hjemmeslagtninger i hvert af årene 1970 og 1971 at udgøre ca. 6.000 stk. Det må antages, at mange skind sælges privat. KGH har i 1971 udbetalt 1,7 mill. kr. til fåreavlerne for leverede slagtedy, skind og uld, heraf ca. 1,5 mill. kr. for kød alene.

KGHs køb af fåreavsprodukter (kød, skind og uld)

1.000 kr.	1969	1970	1971
Udbetalte beløb	1.200	1.295	1.730

Den kgl. grønlandske Handel solgte i hvert af årene 1970 og 1971 fåreavsprodukter for omkring 2 mill. kr. uden for Grønland og for henholdsvis 0,4 mill. kr. og 1,0 mill. kr. i Grønland.

Ved Godthåbsfjorden findes en bestand af tamrener, der pr. 31. december 1971 var på ca. 2.000 dyr. Dyrene tilhører dels en privat renavler, dels den af KGH drevne renavlsstation i Itivnera.

Slagtingerne og salget forestås af KGH. Antallet af slagtinger androg i 1970 og 1971 henholdsvis 1.150 og 500 stk., hvoraf henholdsvis godt 700 og ca. 300 hidrørte fra stationens egen bestand. I 1972 er der ikke slagtet rendsyd, da bestandens størrelse ikke gjorde slagting økonomisk forsvarlig.

Den kgl. grønlandske Handel solgte i 1971 rendsydprodukter for 1,3 mill. kr. uden for Grønland (tabel 47 og 48).

Jagten på vildrener er omtalt ovenfor under afsnittet om fangst.

Tabell henvisning: tabel 47, 48, 50

D. Handel og serviceerhverv m. v.

Det er gennem lovgivningen pålagt Den kgl. grønlandske Handel at sikre Grønlands forsyning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber. Denne forpligtelse realiseres gennem et net af butikker og lagre over hele landsdelen. Der holdes ensartede priser på de enkelte varer over hele Grønland, og som følge heraf ydes der statstilskud til transportomkostningerne ved forsyningen af byderne. Endvidere nedbringes priserne på visse nødvendighedsvarer, f.eks. brød, frugt og grøntsager, brændsel samt erhvervsredskaber ved tilskud fra staten. Værdien af KGHs samlede salg var i 1971 278 mill. kr., hvoraf 193 mill. kr. var detailsalg. I 1970 var det samlede salg 246 mill. kr., heraf 179 mill. kr. detailsalg (tabel 55).

Tilskuddet til nedbringelse af priserne på nødvendighedsvarer var i 1970 på 9,3 mill. kr. og i 1971 på 10,3 mill. kr. For 1972 er det opgjort til ca. 11 mill. kr. I disse tal indgår der et årligt tilskud på 100-200.000 kr. til private bagermestres fremstilling af rugbrød. Herudover er der i hvert af årene ydet knapt 3 mill. kr. som tilskud til bygdeforsyningen.

Fra begyndelsen af 1960'erne er der vokset et stort antal private butikker og mere specialiserede forretninger frem, ligesom der i adskillige byer er dannet brugsforeninger. Ved erhvervstællingen 1. juli 1970 var der i alt 154 private detailforretninger, hvoraf 5 brugsforeninger. Den samlede omsætning i 1969 (for 134 private detailforretninger) blev ved tællingen opgjort til 116 mill. kr., heraf havde 4 brugsforeninger alene en omsætning på 16,5 mill. kr. Da det totale tal må antages at ligge betydelig højere, kan det anslås, at de private forretninger inkl. brugsforeningerne dækker op mod halvdelen af detailsalget i Grønland. De private detailforretninger er hovedsagelig placeret i byerne, medens KGH som følge af sin forsyningspligt har ¾ af sine detailbutikker placeret i bygder. Omsætningen i KGHs detailbutikker i byderne udgør dog kun godt 20 pct. af KGHs samlede detailsalg.

Engroshandelen ligger for en stor dels vedkommende hos KGH, der således i vidt omfang forsyner de private handlende dels fra hoved-

lagre i Grønland, dels ved effektivering af engrosordrer gennem hovedkontoret i København. En væsentlig del af engrossalget består af varer, til hvis indførsel KGH har eneret (alkohol, øl, tobak, sukkervarer). Som følge af eneretten optræder KGH for disse varer som grossist også for brugsforeningerne og private købmandskæder, der i øvrigt i vidt omfang selv importerer direkte fra Danmark. Noget tilsvarende gælder i praksis for de varer, hvortil der ydes tilskud. Ved erhvervstællingen i 1970 var der i alt 6 private engros-virksomheder, der i 1969 tilsammen havde en omsætning på 29 mill. kr.

Grønlands forsyning med olie varetages hovedsageligt af Det grønlandske Olieaktieselskab fra detses centrallager i Færingehavn. Tankanlæggene i byerne henhører under KGH.

I betænkningen af dec. 1971 om Den kgl. grønlandske Handels fremtid anbefales, at der nedsættes et udvalg vedrørende overdragelse af KGHs detailbutikker til den grønlandske befolkning, d.v.s. til andelsforeninger og brugsforeninger. Forslaget om nedsættelse af et sådant udvalg er ligeledes blevet anbefalet af Grønlandsrådet og Grønlands landsråd. (Udvalget er nedsat i januar 1973). Betænkningen omtales nærmere under afsnit 3 »Administrative forhold«. Det kan i denne forbindelse nævnes, at der i 1972 er stiftet en brugsforening i Frederikshåb. Der er herefter brugsforeninger i følgende byer: Nanortalik, Julianehåb, Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen, Holsteinsborg og Egedesminde.

Nedenfor gengives et sammendrag af oplysningerne fra erhvervstællingen vedr. handelsvirksomheder. Det må i denne forbindelse bemærkes, at opgørelsen af KGHs omsætning er foretaget ud fra andre principper end det, der anvendes i de årlige opgørelser over KGHs omsætning, jfr. tabel 55. Det gælder særlig for engrosomsætningen, hvor KGHs leverancer til egne detailbutikker ved erhvervstællingen er medregnet både i engros- og detailledet.

Udover den egentlige detailhandel er der et betragteligt antal private næringsdrivende inden for transport- og servicevirksomhed (ved erhvervstællingen i 1970 blev antallet opgjort til ca. 230 virksomheder). Af disse virksomheder

Handelsvirksomheder ved erhvervstællingen 1. juli 1970

	Antal virksomheder	Heraf ¹ med ejer(e) født		Samlet personel	Heraf født i Grønland		Omsætning 1969 ²
		i Grønland	udenfor Grønland		I alt	heraf kvinder	
				Antal			Mill. kr.
I. Private virksomheder							
a. Detailhandel							
Brugsforening.....	5	.	.	73	64	37	16,5
Kolonialhandel	15	9	4	69	57	33	15,5
Blandet handel							
(»Kiosk«).....	67	50	16	265	221	159	40,4
Varehus.....	6	-	3	114	69	53	18,0
Manufaktur, møbler	15	8	4	37	23	20	5,0
Andet	46	7	31	133	54	32	21,0
Detailhandel i alt...	154	74	58	691	488	334	116,4
b. Engros handel.....	6	-	4	29	6	1	29,0
a.-b. Private i alt.....	160	74	62	720	494	335	145,4
II. KGH³							
a. Detailbutikker.....	76	.	.	629	606	263	122,6
b. Hovedlager (en gros)	17	.	.	247	217	20	196,1
c. Kul og olie.....	17	.	.	80	77	1	28,1
a.-c. KGH i alt.....	110	.	.	956	900	284	346,8

1. Kun enkeltmandsvirksomheder o.lign.
2. Omfatter 134 private detailhandelsvirksomheder og 6 private engrosvirksomheder.
3. KGHs omsætning er opgjort efter en metode, der afviger fra den metode, der er anvendt i tabel 55.

fandtes godt 100 inden for transportvirksomhed (vognmænd, flytteforretning og taxakørsel). Særlig taxakørsel i byerne har et betydeligt omfang i forhold til danske forhold, og det angivne antal taxavognmænd (50) ligger formentlig en del lavere end det virkelige tal. Inden for servicevirksomhed er især restaurations-, hotel- og forlystelsesvirksomhed omfattende. I 1971

er der åbnet 2 nye store hoteller, et i Jakobs- havn og et i Godthåb.

I nedenstående oversigt vises erhvervstællingens hovedresultater vedr. service- og transportvirksomhed. Oversigten omfatter ikke liberale erhverv (i alt 27 virksomheder).

Tabelhenvisning: tabel 51-55.

Service- og transportvirksomhed ved erhvervstællingen 1. juli 1970

	Antal virksomheder	Heraf ¹ med ejer(e) født		Samlet personel	Heraf født i Grønland		Omsætning 1969 ²
		i Grønland	udenfor Grønland		I alt	heraf kvinder	
				Antal			Mill. kr.
I. Private virksomheder							
a. Servicevirksomhed³							
Restauration, forlystelse	43	8	13	252	208	124	15,4
Hotel, pensionat	13	3	7	164	108	82	8,7
Andet	31	17	14	92	68	55	2,9
I alt.....	87	28	34	508	384	261	27,0
b. Transportvirksomhed..	117	55	59	483	279	10	36,1
a.-b. Private virks. i alt...	204	83	93	991	663	271	63,1
II. KGH og GTO ⁴	1.114	693	187	.
I-II. Tilsammen	2.105	1.356	458	.

1. Kun enkeltmandsvirksomheder o.lign.
2. Omfatter 76 servicevirksomheder og 86 transportvirksomheder.
3. Ekskl. liberale erhverv.
4. Gæsthem, indkvarteringsstjeneste m.v. samt transport (inkl. post- og televæsen).

E. Håndværk, entreprenørvirksomhed m. v.

Håndværket i Grønland er hovedsageligt knyttet til bygge- og anlægsgangene samt til bådebygning. Erhvervet udøves dels af håndværksmestre, der er bosiddende i Grønland, dels af entreprenørfirmaer, der fra Danmark udsender materiel og personale, og endelig af Grønlands tekniske Organisation.

I nedenstående oversigt er vist nogle af resultaterne fra erhvervstællingen pr. 1. juli 1970 for private og offentlige virksomheder i Grønland. I oversigten er ikke medtaget 21 »udsendte« firmaer, der på tællingstidspunktet beskæftigede 707 personer, som – med undtagelse af 21 mand – alle var født uden for Grønland. Det fremgår af oversigten, at 29 pct. af mestrene inden for bygge- og anlægsvirksomhed er født i Grønland, men disse mestres andel af omsætningen i 1969 er ved tællingen opgjort til kun ca. 10 pct.

I de private bygge- og anlægsvirksomheder var der pr. 1. juli 1970 et personale på ca. 1925 personer, inkl. 320 indehavere og medhjælpende ægtefæller. Af de ca. 1600 ansatte var nær ved 90 pct. ansat på lokale lønvilkår, heriblandt omkring 500 personer født uden for Grønland.

Antallet af private virksomheder med hjemsted i Grønland er pr. 1. juli 1972 opgjort til 335, hvoraf 298 egentlige håndværks- eller en-

treprenørvirksomheder og 37 vognmandsfirmaer, jfr. omstående oversigt, der viser udviklingen i antallet af virksomheder siden 1965.

En del vognmænd og entreprenører driver mekaniske værksteder i tilknytning til deres øvrige virksomhed. I 1972 fandtes der private autoværksteder i alle byerne på vestkysten fra Nanortalik til Jakobshavn. I Godthåb er etableret en mindre fabrik til fremstilling af betonvarer. Når gruppen vognmænd er så talstærk, kan det delvis forklares ved, at renovationskørsel og vandtransport i vidt omfang udføres af private vognmænd. Eksempelvis var vandkørslen i 13 byer overdraget til private vognmænd i 1972.

GTO har et net af entreprenørpladser, værksteder og el-installationsvirksomheder over hele Grønland. Byggetjenestens værksteder er derimod næsten alle nedlagt, idet lokale mestre i de fleste byer har overtaget de opgaver, som GTO tidligere varetog. GTO driver imidlertid en række andre værksteder, særlig maskin-, automekaniker-, elektro- og teletekniske værksteder foruden 6 bådeværfter, nemlig skibsværftet i Holsteinsborg og reparationsværfter i Nanortalik, Julianehåb, Frederikshåb, Godthåb og Sukkertoppen. I Egedesminde driver landskassen et bådeværft. I løbet af 1971 og 1972 er der bygget en 25 m monteringskaj med kran i

Håndværksvirksomheder ved erhvervstællingen 1. juli 1970

	Antal virksomheder	Heraf ¹ med ejer(e) født		Samlet personale	Heraf født i Grønland		Omsætning 1969 ²
		i Grønland	udenfor Grønland		i alt	heraf kvinder	
Antal							
Mill. kr.							
I. Private virksomheder							
a. Bygge- og anlægsvirks.	276	81	192	1.924	1.020	19	110,3
b. Diverse håndværksvirks. ³	68	30	34	346	214	51	23,7
a.-b. Private virks. i alt	344	111	226	2.270	1.234	70	134,0
II. GTO							
a. Bygge- og anlægsvirks.	32	.	.	356	227	6	146,3
b. Maskinværksteder	16	.	.	90	47	–	7,9
c. Skibsværft, bådebyggerier m.v.	14	.	.	180	142	5	10,1
a.-c. GTO i alt	62	.	.	626	416	11	164,3
I-II. Håndværk i alt	406	.	.	2.896	1.650	81	298,3

Anm.: I tabellen indgår ikke 21 udsendte virksomheder med 707 beskæftigede.

1. Enkeltmandsvirksomheder o.lign.

2. Omfatter 225 bygge- og anlægsvirks. og 57 virks. under gruppen »diverse«.

3. Omfatter gruppen »fremstillingsvirksomhed« ekskl. fiskeindustri.

Lokale mestervirksomheder i Grønland

	1965	1970	1971	1972
Antal virksomh. .	155	343	344	335
heraf vognmænd	29	43	41	37
Antal beskæftigede (max.)	870	1.950	2.197	2.214

Holsteinsborg. I Godthåb er der i 1972 påbegyndt etablering af et stålskibsværft, idet der er afgivet ordre på en flydedok.

Bestræbelserne for at støtte fremvæksten af den private håndværksstand i Grønland er omtalt under afsnit 5. Det er også nævnt, at de lokale mestre i 1972 udførte mere end 50 pct. af de af GTO administrerede bygge- og anlægsarbejder, hvilket svarer til en samlet entreprisum på ca. 175 mill. kr. Herudover har mestrene udført arbejde for private.

Tabellenvisning: tabel 51-54, 56-58.

F. Mineralefterforskning og -udvinding.

Alle mineralske råstoffer i Grønland tilhører staten. Der er imidlertid i en række tilfælde meddelt inden- og udenlandske selskaber tilladelser eller koncessioner med ret til forundersøgelse, efterforskning eller – foreløbig dog kun i enkelte tilfælde – udvinding af nærmere angivne råstoffer inden for bestemte områder i Grønland.

Før vedtagelsen i 1965 af den nugældende lov om mineralske råstoffer i Grønland (jfr. nedenfor) var der meddelt følgende 3 selskaber enerettigheder omfattende såvel efterforskning som udvinding af råstoffer:

- 1) Kryolitselskabet Øresund A/S (koncession af 1939). Eneret til brydning af kryolit og eventuelle andre mineraler eller malme ved Ivigtut. Afskibningerne af kryolit fra Ivigtut androg i 1971 ca. 43.000 tons.
- 2) Nordisk Mineselskab A/S (bekendtgørelse af 31. december 1952). Eneret til efterforskning og udvinding af mineralske forekomster (med enkelte undtagelser) i et nærmere angivet område i Østgrønland.
- 3) Arktisk Minekompagni A/S (koncession af 1962). Eneret til efterforskning og udvin-

ding af mineralske forekomster (med enkelte undtagelser) ved Mesters Vig i Østgrønland.

De under 1), 2) og 3) nævnte koncessioner er fortsat i kraft.

De nugældende bestemmelser vedrørende ministeren for Grønlands meddelelse af tilladelser og koncessioner er indeholdt i lov om mineralske råstoffer i Grønland, jfr. lovbekendtgørelse nr. 397 af 16. juli 1969. Loven, der omfatter alle mineralske råstoffer, herunder olie og gas, og som gælder såvel i selve Grønland som på kontinentalsoklen ved Grønland, opererer med følgende 3 bevillingstyper:

- 1) Tilladelse til forundersøgelser efter mineralske råstoffer.
- 2) Eneretsbevilling (koncession) til efterforskning af mineralske råstoffer.
- 3) Eneretsbevilling (koncession) til udnyttelse af mineralske råstoffer.

Lovens bestemmelser er i hovedsagen af generel karakter, og i juli 1969 blev der nedsat et udvalg med den opgave at yde ministeren for Grønland bistand og rådgivning med hensyn til fastsættelsen af de nærmere retningslinier, der inden for lovens rammer bør gælde for udstedelsen af tilladelser og koncessioner i Grønland og på den grønlandske kontinentalsokkel. Det var forudsat, at udvalgets arbejde fortrinsvis skulle omfatte tilladelser og koncessioner vedrørende olie og gas. Udvalgets forslag til retningslinier for meddelelse af koncessioner vedr. olie og gas ventes forelagt ministeren i foråret 1973.

Sideløbende hermed arbejder en af ministeriet i oktober 1971 nedsat arbejdsgruppe med udarbejdelse af regler til regulering af koncessionshaveres tekniske virksomhed, specielt i sikkerheds- og forureningsmæssig henseende.

En lovændring af 1969 vedrører betingelserne for meddelelse af efterforsknings- og udnyttelseskoncessioner. Ved lovændringen blev der givet adgang til at kræve koncessionsafgifter til det offentlige også i efterforskningsfasen. Endvidere blev der skabt hjemmel for, at fritagelse for visse skatter og afgifter kan indgå som led i vilkårene for udnyttelseskoncessioner.

I januar 1971 meddelte ministeriet den før-

ste – og hidtil eneste – udnyttelseskoncession i henhold til loven om mineralske råstoffer i Grønland til selskabet Greenex A/S. Efter at ministeriet i henhold til koncessionsvilkårene i forsommeren 1972 i princippet har godkendt et af selskabet forelagt projekt til bygning af en bly- og zinkmine ved Marmorilik, har selskabet indledt opførelsen af minen og de tilhørende faciliteter. De enkelte dele af projektet forelægges ministeriet til godkendelse, efterhånden som de detaljerede planer foreligger. Brydningskapaciteten for minen vil ifølge projektet blive 1650 tons malm om dagen. Anlægsomkostningerne beløber sig til ca. 300 mill. kr., og efter planerne skulle produktionen kunne begynde i slutningen af 1973 eller begyndelsen af 1974. Der vil være ca. 400 beskæftigede i opbygningsfasen og omkring 250 i produktionsfasen.

Ved udgangen af 1972 var nedenstående forundersøgelsestilladelser, efterforskningskoncessioner og udnyttelseskoncessioner udstedt i henhold til loven om mineralske råstoffer i Grønland i kraft:

A. Forundersøgelsestilladelser.

- 1) Ponderay Polar A/S (nord for 74°30' nordlig bredde).
- 2) Carbomino A/S (Nûgssuaq-halvøen vest for 52° vestlig længde).
- 3) Nicol Mineselskab A/S (et område ved Umanak).
- 4) C. Warren Hunt Exploration Ltd., (et område i Nordgrønland).
- 5) C. D. Lester and Associates Ltd., (et område i Nordgrønland).
- 6) Grønlands Efterforsknings- og Minekompagni A/S (et område nord for Umanak).
- 7) Internationalt Mineselskab A/S (et område nord for Svartenhuk).
- 8) Ponderay Polar A/S (Nûgssuaq-halvøen vest for 52° vestlig længde).
- 9) Cominco Ltd. (vestkysten).
- 10) Renzy Mines Ltd., (vestkysten).
- 11) Niels Ægidius Andersen (et område mellem 76°40' nordlig bredde og Kap Farvel).
- 12) Shawnee Mines and Oils (Canada) Ltd., (et område ved Svartenhuk).

B. Efterforskningskoncessioner.

- 1) Greenex A/S (»Sorte Engel« i Umanak kommune).
- 2) Kryolitselskabet Øresund A/S (mellem Godthåb og Sukkertoppen).
- 3) Fernico Mineselskab A/S (Diskoøen).
- 4) Carbomino A/S (Sarqaq-dalen på Nûgssuaq-halvøen).
- 5) Vestgrøn Mines Ltd. (et areal af Nûgssuaq og omkring Arveprinsens Ø).
- 6) Elisapanguaq A/S (Kobberminebugten).
- 7) Superfos A/S (ved Igalikofjorden).
- 8) Platinomino A/S (ved Fiskensættet).
- 9) Carbomino A/S (område på Nûgssuaq-halvøen).
- 10) Falcon Petroleum Corporation (5 hav- og fjordområder på vestkysten).
- 11) Ponderay Polar A/S (et område ved Independence Fjord i Nordgrønland).
- 12) Ponderay Polar A/S (et område ved Inglefield Bredning i Nordgrønland).
- 13) Ponderay Polar A/S (et område ved Danmark Fjord i Nordgrønland).
- 14) Renzy Mines Ltd. (et område ved Frederikshåb).
- 15) Greenland Exploration Management Company Inc. (et område syd for Godthåb).
- 16) Grønlands Efterforsknings- og Minekompagni A/S (et område i Umanak og Upernavik kommuner).
- 17) Greenland Exploration Management Company Inc. (et område ved Nanortalik).

C. Udnyttelseskoncessioner.

Greenex A/S (udnyttelse af alle mineraler undtagen kryolit, olie og gas i »Sorte Engel« ved Marmorilik i Umanak kommune).

Den eneste statslige minevirksomhed, kulbruddet i Qutdligssat, blev drevet af Grønlands tekniske Organisation. Produktionen af kul androg 17.700 tons i 1970 og 16.100 tons i 1971 (tabel 59). Efter regeringsbeslutning blev kulbruddet lukket i 1972 og byen nedlagt, efter at befolkningens fraflytning til andre dele af Grønland var tilendebragt.

G. Andre erhverv.

I visse dele af Grønland, navnlig Østgrønland, spiller fremstillingen af husflidsarbejder en vis rolle som supplement til familiernes indtægt. Der fremstilles udskårne arbejder i sten og ben samt arbejder i skind og perlebroderi. Der findes ingen talmæssige oplysninger om omfanget af denne virksomhed.

Inden for liberale erhverv er der fra slutningen af 1960'erne opstået en del virksomheder. Således har enkelte danske arkitekter og ingeniører etableret rådgivende firmaer i flere grønlandske byer, ligesom der findes 2 advokatvirksomheder i Godthåb og en statsautoriseret revisionsvirksomhed. Ved erhvervstællingen i 1970 var der inden for liberale erhverv i alt 27 virksomheder med et samlet personel på 77 personer, heraf 17 født i Grønland.

Bank- og sparekassevirksomheden omtales under afsnit 10.

Inden for forsikringsområdet kan nævnes, at

landskassen driver en forsikringsordning for motorbåde. Pr. 31. december 1970 var der forsikret i alt 668 fartøjer til en samlet forsikringssum af ca. 70,7 mill. kr. Fra 1970 er alle fartøjer genforsikret i danske forsikringselskaber. Næsten alle andre forsikringsarter dækkes i Grønland af forsikringselskabet »Kgl. Brand«.

Et udvalg, nedsat i 1969 af ministeren for Grønland, har til opgave at undersøge mulighederne for at udbygge turismen i Grønland. Efter at have afgivet en redegørelse i november 1970, hvori udvalget konkluderer, at en gradvis udbygning af turistfaciliteterne i Grønland kan anbefales, har udvalget særlig koncentreret sig om at undersøge de økonomiske forudsætninger for en udbygning af rejselivet.

En arbejdsgruppe undersøger mulighederne for at udbygge andre erhverv i Grønland end fangst, fiskeri og fåreavl.

Tabelhenvisning: tabel 51

9. Import og eksport.

Grønlands samhandel med det øvrige Danmark og med udlandet er af meget betydeligt omfang sammenholdt med det grønlandske samfunds størrelse. Målt pr. indbygger androg indførslen i 1971 9.500 kr., medens der eksporteredes for 2.900 kr. pr. indbygger. De tilsvarende tal for det øvrige Danmark var henholdsvis 6.800 kr. og 5.400 kr.

Varestrømmenes sammensætning afspejler de økonomiske vilkår og erhvervslivets struktur i Grønland. Importsiden omfatter således praktisk taget alle arter af varer, der er nødvendige til dækning af forbrug, investeringer og erhvervslivets behov i øvrigt. Af eksportværdien stammer mere end 90 pct. fra fiske-, fangst- og landbrugsprodukter og resten fra kryolit og enkelte andre varer (tabel 60 og 61).

I nedenstående tabel er vist udviklingen siden 1960 i værdien af indførslen og udførslen. Ud over totaltallene indeholder tabellen oplysninger for de vigtigste hovedgrupper af varer, der indgår i samhandelen. Det fremgår, at indførslen (målt i løbende priser) er steget til godt det firedobbelte i årene 1960-1971, medens udførslen i samme periode er steget til mellem det dobbelte og det tredobbelte. Værdien af indførslen er fra 1970 til 1971 steget med 57 mill. kr. svarende til en stigning på 14 pct. Udførselsværdien steg fra 1970 til 1971 med 34 mill. kr. svarende til 32 pct. Denne betydelige stigning i udførslen stammer først og fremmest fra gruppen fersk og frossen fisk (særlig torskefiletter og laks) og gruppen fiskeriprodukter, d.v.s. rejer. Derimod er eksportværdien af saltet og tørret fisk faldet betydeligt (fra 10 mill. kr. til 3 mill. kr.).

Hovedparten af udførslen fra Grønland går

Grønlands samhandel med det øvrige Danmark og udlandet.

	1960	1969	1970	1971
	mill. kr.			
<i>Import</i>				
Nærings- og nydelsesmidler, beklædning og fodtøj	32	101	109	124
Fast og flydende brændsel	12	28	29	43
Tømmer, stål og byggematerialer.....	14	54	57	63
Maskiner og elektriske apparater.....	19	75	71	83
Transportmidler.....	3	22	18	18
Andre varer.....	28	97	112	122
I alt.....	108	377	396	453
<i>Eksport</i>				
Fisk, fersk og frossen....	4	38	33	62
Fisk, saltet, tørret ell. røget	14	8	10	3
Fiskeprodukter m.v.....	5	28	41	53
Fåre-, lamme- og rensdyrprodukter.....	1	3	5	5
Pelsskind.....	2	5	7	7
Kryolit m.v.....	18	4	7	6
Malme.....	13	-	-	-
Andre varer.....	1	1	2	3
I alt.....	58	87	105	139

til det øvrige Danmark. Herudover er udførslen koncentreret på ganske få lande. I 1971 androg eksporten til Danmark 105 mill. kr. og til USA 31,5 mill. kr. (frossen torskefilet) ud af en samlet eksport på 139 mill. kr.

Medens importen i 1960 var knap det dobbelte af eksporten, var importen i 1970 næsten 4 gange så stor som eksporten. Som følge af den store procentvise stigning i eksportværdien fra 1970 til 1971 udgjorde importen i 1971 dog kun omkring det tredobbelte af eksporten. Grønlands underskud i samhandelen med det øvrige Danmark og udlandet voksede fra ca. 290 mill. kr. i 1970 til ca. 315 mill. kr. i 1971.

Det er dog ikke muligt at opgøre underskuddet i udenlandsk valuta på tilsvarende måde, da en betydelig del af Grønlands indførsel af udenlandske varer sker gennem det øvrige Danmark og en betydelig del af udførslen til Danmark videreeksporteres. Således kan det opgøres, at der i 1970 fra Danmark til udlandet er eksporteret fiskeprodukter af grønlandsk oprin-

delse til en værdi af ca. 26 mill. kr. (Der foreligger ikke en senere opgørelse). Man må antage, at det egentlige valutaunderskud er væsentligt lavere end underskuddet i Grønlands samhandel med det øvrige Danmark og udlandet.

Tabelhenvisning: tabel 60-61.

10. Penge- og kreditvæsen.

På grund af det offentliges dominans i erhvervslivet og i bygge- og anlægsvirksomheden i Grønland er også kreditgivning i høj grad præget af statslig aktivitet. Således finder finansieringen af boligbyggeriet for den grønlandske befolkning og af private erhvervsinvesteringer i vidt omfang sted ved udlån af statsmidler gennem boligstøtteudvalget og erhvervsstøtteudvalget i Godthåb. Der ydes endvidere – på nærmere fastsatte betingelser – statstilskud til de nævnte formål. Også landskassen deltager med lån og tilskud i finansieringen af byggeri og andre investeringer.

Fra sidste halvdel af 1960'erne driver tillige to private pengeinstitutter, sparekassen Bikuben og Grønlandsbanken A/S, virksomhed i Grønland på almindelig forretningsmæssig basis. De to pengeinstitutter har indgået aftale med Den kgl. grønlandske Handel om, at Handelen repræsenterer dem på steder, hvor de ikke har egne repræsentanter. Ved udgangen af 1971 havde Grønlandsbanken og Bikuben indlån på

tilsammen ca. 107 mill. kr. og udlån på i alt ca. 65 mill. kr. (tabel 62-63). Udlånene er såvel anlægs- som driftslån.

Erhvervsstøtteordningen bygger på lov af 20. februar 1969 om støtte til erhverv i Grønland.

Boligstøtteordningen, der bygger på bekendtgørelse nr. 53 af 28. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland, er nærmere omtalt under afsnit 13 »Boligforhold«.

Udbetalingerne af statslån i 1970 androg 56,0 mill. kr. til boligbyggeri og 7,4 mill. kr. til erhvervslån, medens de tilsvarende tal for 1971 var henholdsvis 85,3 mill. kr. og 7,9 mill. kr. Hovedparten af erhvervsstøttelånene går til fiskerierhvervet.

Ved udgangen af 1971 var der udestående lån på i alt 411,5 mill. kr. i henhold til boligstøtteordningen. Det tilsvarende tal for erhvervsstøtteordningen var 79,7 mill. kr.

Tabellenvisning: tabel 62-63.

11. Indkomster og forbrug, priser og afgifter.

Størrelsen af pengeindkomsterne i Grønland kan kun opgøres med relativt stor usikkerhed. Dette hænger bl.a. sammen med, at de indkomster, der indtjenes gennem privat virksomhed, i vidt omfang må ansættes ud fra et skøn. For naturalindkomsterne, der spiller en betydelig rolle for familiernes økonomi i visse dele af Grønland, er det endnu vanskeligere at foretage en rimelig vurdering. Det kan dog fastslås, at naturalindkomsternes betydning er langt større for den hjemmehørende befolkning end for den ikke-hjemmehørende.

Det fremgår af nedenstående oversigt, at pengeindkomsterne er fordelt på den hjemmehørende og den ikke-hjemmehørende del af befolkningen med omtrent lige store beløb. I tallene er medregnet sociale udbetalinger, i 1971 ca. 21 mill. kr. Af arbejdsindkomsterne stammer 55-60 pct. fra offentlige institutioner og virksomheder og 40-45 pct. fra private virksomheder. Fordelingen på erhvervsgrupper er vist i tabel 64.

Pengeindkomster 1960-71.

	1960	1969	1970	1971
	mill. kr.			
Hjemmehørende	50	224	264	273
Ikke-hjemmehørende	48	222	235	268
I alt	98	446	499	541

De samlede pengeindkomster er 5-6 dobbelt fra 1960 til 1971. På grund af befolkningstilvæksten og stigende priser har stigningen i realinkomsten pr. indbygger imidlertid været væsentlig mindre. Udviklingen for hjemmehørende er vist nedenfor.

Nedgangen i realindkomsten pr. indbygger (født i Grønland) fra 1970 til 1971 kan henfø-

res til en tilsyneladende befolkningsstigning, der skyldes en ændret registreringsform, jfr. afsnit 2 »Befolkning«. Reelt har realindkomsten pr. indbygger således været omtrent uændret fra 1970 til 1971.

Realindkomstudviklingen for personer født i Grønland. 1960-71.

	1960	1969	1970	1971
Indkomst pr. indb. kr	1650	5800	6800	6950
indeks	100	352	412	421
Detailprisindeks	100	168	184	193
Realindkomst pr. indb.	100	210	224	218

Udviklingen i timefortjenesten for voksne, lokalt ansatte personer under offentlige institutioner er vist i nedenstående oversigt jfr. også tabel 65-68. Lønningerne for de i oversigten nævnte grupper fastsættes ved 2-årige overenskomster mellem staten og Grønlandsk Arbejdersammenslutning. Det fremgår, at timefortjenesten fra april kvartal 1971 til januar kvartal 1972 er steget med ca. 9 pct. for ufaglærte arbejdere, 6-7 pct. for faglærte og 18 pct. for HK-personale. Af denne stigning skyldes ca. 15 øre dyrtidsregulering i perioden. Endvidere indgår forhøjelser af lønningerne som følge af indgåelsen af nye overenskomster pr. 1. september 1971. Endelig er en forhøjelse af feriegodtgørelsen fra 7¼ pct til 9½ pct. indregnet i tallene for januar kvartal 1972. Denne forhøjelse blev gennemført ved protokollat af marts 1973 mellem de to parter.

Ved den forbrugsundersøgelse, der i 1969 blev gennemført i Grønland, indhentes oplysninger om ca. 500 hjemmehørende og ud-

Gennemsnitlig timefortjeneste ekskl. overtidstillæg.

	April kv. 1970	April kv. 1971	Januar kv. 1972	Stigning april kv. 1971-jan. kv. 1972
	— øre pr. time —			pct.
Ufaglærte.....	659	705	768	8,9
Mænd.....	674	720	779	8,2
Kvinder.....	639	688	757	10,0
Faglærte.....	1072	1067	1138	6,7
Somænd.....	774	793	901	13,6
HK-personale.....	791	833	982	17,9
Mænd.....	814	865	1009	16,6
Kvinder.....	764	796	954	19,8

I ovenstående tal indgår en række tillæg, der ikke er medregnet i tabel 65.

sendte lønmodtagerhusstandes forbrug, opsparring og indkomster i perioden 1. april 1968-31. marts 1969. Nogle hovedresultater fra undersøgelsen vises i nedenstående oversigt og i tabel 69-72. Det må ved vurderingen af resultaterne erindres, at der er tale om gennemsnitstal, der dækker over store udsving mellem de enkelte husstande og mellem forskellige lokaliteter. Endvidere må det erindres, at undersøgelsen kun omfattede lønmodtagere og således ikke kan betragtes som repræsentativ for hele befolkningen i Grønland.

Grønlandske lønmodtagerhusstandes gennemsnitlige indkomst, forbrug og opsparring 1968/69

kr.	Hjemmehørende			Udsendte
	Funktionærer og tjenestemænd	Arbejdere	Til sammen	
Kontantindk....	29.399	24.991	26.433	59.495
Naturalieindk...	961	1.099	1.055	213
Indkomst i alt..	30.360	26.090	27.488	59.708
Opsparring.....	483	÷27	140	14.678
Forbrug.....	28.978	25.094	26.378	45.303
Heraf føde- og drikkevarer ..	10.006	9.386	9.590	12.083

Om størrelsen af det totale private forbrug findes ikke sikre oplysninger, bl.a. fordi en væsentlig del af detailsalget finder sted gennem private butikker, hvis omsætning kun kan anslås skønsmæssigt. Endvidere har postordresalg

fra forretninger i Danmark et betydeligt omfang. Hertil kommer vanskeligheden ved at opgøre værdien af naturalforbruget og boligforbruget. Det kan dog oplyses, at Den kgl. grønlandske Handels varesalg i Grønland beløb sig til 278 mill. kr. i 1971 (heraf detailsalg 193 mill. kr.). Idet KGH antagelig dækker godt halvdelen af detailomsætningen kan det samlede detailsalg i Grønland anslås til ca. 370 mill. kr. i 1971.

Til belysning af prisudviklingen beregner Danmarks Statistik to gange årligt (i januar og juli) et indeks for forbrugerpriserne i Grønland. Det hidtidige detailpristal, der har basis april 1950=100 og vægtfordeling med grundlag i forbrugerundersøgelsen i 1956-57, er fra og med juli 1971 afløst af et forbrugerprisindeks med basis januar 1971=100 og vægtgrundlag i forbrugsundersøgelsen 1968/69. De to prisindeks vil i en overgangsperiode blive beregnet sideløbende.

Medens vægtgrundlaget i det tidligere detailpristal alene byggede på forbruget for grønlandskfødte lønmodtagere, omfatter vægtgrundlaget for det nye forbrugerprisindeks tillige udsendte lønmodtageres forbrug. Dette har været medvirkende til, at der i det nye vægtgrundlag er sket en forskydning i forhold til det tidligere fra nødvendighedsvarer (som fødevarer, beklædning, brændsel og belysning) til mere luksusprægede varer og tjenester (som f.eks. husholdningsredskaber og transportmidler, underholdning og ferie). Således udgjorde fødevarer over en trediedel i det gamle vægtgrundlag, medens disse varer i det nye indgår med mindre end 25 pct. På den anden side er f.eks. posten »underholdning og ferie« næsten fordoblet i det nye vægtgrundlag i forhold til det gamle, idet den er steget fra godt 6 pct. til knap 12 pct. Forskydningerne skyldes dog ikke alene de udsendte lønmodtagere, men kan også henføres til de hjemmehørendes forøgede realindkomst.

Forbrugerprisindekset med basis januar 1971 =100 var i januar 1972 steget til 105,7 og i januar 1973 til 113,8. Prisstigningen i 1971 falder på en lang række varer og ydelser, hvor-

iblandt især skal nævnes mælkeprodukter og æg, grønlandsk proviant, sukker, brændsel og forskellige tjenesteydelser, medens kaffe, the og kakao har haft mindre prisfald. I 1972 er der især sket en betydelig stigning i boligposten på 35 pct., der hovedsagelig skyldes indførelsen af boligbidrag for udsendte tjenestemænd og en række overenskomstansatte. Der har endvidere i 1972 været betydelige prisstigninger for kød, fisk, grøntsager, sukker, fodtøj, tjenesteydelser samt post- og teletakster. (Tabel 73-74).

Udover forbrugerprisindekset beregnes – ligeledes 2 gange årligt – et reguleringspristal, der danner grundlag for dyrtidsreguleringen af praktisk taget alle lønninger i Grønland. Det nuværende reguleringspristal har ligesom forbrugerprisindekset basis januar 1971=100. Det tidligere reguleringspristal med basis januar 1963=100 vil dog fortsat blive beregnet i en overgangsperiode. Ved beregningen af reguleringspristallene ses der bort fra en række forhøjelser af indførselsafgifterne samt de nævnte boligbidrag for udsendte. Reguleringspristallet med basis januar 1971=100 var i januar 1972 steget til 106,0 og i januar 1973 til 112,4. (Tabel 73).

Indførselsafgifterne, der omfatter tobaksvarer, øl, vin og spiritus, sukker og sukkervarer samt kaffe, the, mineralvand, malt og humle, er ikke ændret siden 1970. Afgifternes højde, provenuet af afgifterne samt importen af de afgiftsbelagte varer fremgår af tabel 75-77. Provenuet af afgifterne tilfalder landskassen og de grønlandske kommuner. I 1971

androg det 58 mill. kr. mod 46 mill. kr. i 1970.

Afgiften på motorkøretøjer, der blev indført i 1969, indbragte i 1971 et provenu på 2,6 mill. kr. mod 3,1 mill. kr. i 1970. Provenuet tilfalder landskassen.

I 1971 udarbejdedes efter anmodning fra Grønlands landsråd et forslag til lov for Grønland om indkomstskat. Lovforslaget blev forelagt landsrådet på efterårssamlingen 1971, hvor det blev tiltrådt af landsrådet, der dog anmodede ministeriet om at foretage en revision med henblik på at gøre lovforslaget mindre omfattende og mere overskueligt.

I løbet af 1972 er der i ministeriet arbejdet videre med lovforslaget, og der er med bistand af danske skatteeksperter indført forskellige ændringer, der sigter til at gøre lovforslaget så enkelt at administrere som muligt.

Det foreliggende lovforslag bygger på et kildeskattesystem med rent kommunale skatter i form af indkomstskat og skat på aktieudbytte. Der bliver således ikke tale om skat til staten, og på grund af det høje personfradrag, der kan fastsættes indenfor rammen 12-24.000 kr., samt de relativt lave beskatningsprocenter, der efter lovforslaget kan fastsættes til mellem 15 og 30 pct., må det forventes, at beskatningsniveauet bliver væsentlig lavere i Grønland end i Danmark. Beskatningen bliver heller ikke så omfattende, idet der ikke bliver tale om særlig indkomstskat, formueskat og skat af dødsboer.

Tabell henvisning: tabel 64-77.

12. Arbejdsmarkedsforhold.

Af den samlede befolkning i Grønland var ifølge den senest offentliggjorte folketælling pr. 31. december 1965 en trediedel erhvervs-mæssigt beskæftiget, medens de to trediedele udgjordes af børn, hjemmearbejdende hustruer, huslig medhjælp samt uddannelsessøgende og pensionister. Ser man alene på den hjemmehørende del af befolkningen, var andelen af erhvervs-mæssigt beskæftigede selvsagt lidt lavere, da hovedparten af børnene og pensionisterne i Grønland tilhører den hjemmehørende befolkning. I Danmark er ca. 45 pct. af befolkningen i erhverv.

Erhvervstællingen 1970.

I sommeren 1970 blev der afholdt en erhvervstælling, hvorigennem man bl.a. har søgt at belyse beskæftigelsesforholdene inden for private og offentlige erhvervs-mæssige virksomheder.

Erhvervstællingen omfattede ikke fiskeri, fangst og fåreavl, ligesom offentlig administration, sundhedsvæsen, skolevæsen, sociale institutioner m.v. ikke indgik i undersøgelsen. Nedenstående opstilling, der illustrerer befolkningens fordeling på erhvervshovedgrupper, bygger derfor for nogle grupperes vedkommende på et skøn.

I nedenstående tal er medregnet selvstændige erhvervsdrivende og deres evt. medhjælpende ægtefæller samt partsfiskere, ialt omkring 4.800 personer.

Lønmodtagergruppen under *private arbejds-givere* udgjorde ifølge erhvervstællingen i 1970 ca. 4.600 personer fordelt på 900-1.000 funktionærer m.v. og 3.600-3.700 arbejdere. Af arbejderne var ca. 1.000 udsendte sæsonhånd-

De beskæftigede fordelt på erhvervshovedgrupper juli 1970.

	Private virksomheder	Offentlig virksomhed	I alt
Fiskeri, fangst og fåreavl ¹	4.000	-	4.000
Fremstillingsvirksomhed og minedrift.....	985	1.875	2.860
Bygge- og anlægsvirksomh.	2.620	360	2.980
Offentlige værker.....	-	180	180
Handelsvirksomhed.....	750	960	1.710
Transport og service.....	1.070	1.700	2.770
Sundhedsvæsen.....	-	1.070	1.070
Uddannelsesvæsen m.v. . .	-	1.000	1.000
Anden offentlig virksomhed	-	1.500	1.500
I alt.....	9.425	8.645	18.070
Heraffødt i Grønland ¹ ..	6.900	6.000	12.900

1) Skønsmæssigt

værkere, hovedsagelig ansat af danske entreprenørfirmaer o.lign., der udfører bygge- og anlægsarbejder i Grønland. De resterende 2.600-2.700 arbejdere var ansat på lokale vilkår hos håndværksmestre og entreprenører, der er bosat i Grønland, eller i transport-, service- eller handelsvirksomheder. Heraf var 1.500-1.600 ansat hos håndværksmestre og entreprenører (efter overenskomster med Grønlandsk Arbejdersammenslutning (GAS), svarende til statens overenskomster). Af denne gruppe var ca. 1/3 født uden for Grønland. (Tabel 51-54).

Offentligt ansatte 1972.

Det grønlandske arbejdsmarked er stærkt præget af den offentlige sektors dominans i økonomien og af, at der må udsendes et betydeligt antal lønmodtagere fra det øvrige Danmark p.g.r.a. manglen på uddannet grønlandsk arbejdskraft.

Antallet af lønmodtagere i Grønland medio 1972 kan anslås til 13-14.000, hvoraf ca. 1/3 var udsendt fra Danmark. Af samtlige lønmodtagere var 8-9.000 eller ca. 2/3 ansat under offentlige institutioner og virksomheder.

Blandt de offentligt ansatte udgjorde de lokalt ansatte arbejdere (faglærte og ufaglærte arbejdere samt sømænd) 4-5.000 personer. Her til kommer det lokalt ansatte handels- og kontorphersonale, der omfattede ca. 700 personer. Løn og arbejdsforhold for disse grupper fastsættes ved 2-årige overenskomster mellem staten (Ministeriet for Grønland) og Grønlandsk Arbejdersammenslutning (GAS). Nye GAS-overenskomster blev afsluttet pr. 1. september 1971.

Herudover aflønnes enkelte grupper af lokalt ansat personale under det offentlige efter særlige regulativer. Det drejede sig i 1972 om 3-400 personer. Endelig er ca. 550 hjemmehørende lønmodtagere ansat som tjenestemænd og omkr. 250 efter overenskomster, der er afsluttet mellem staten og danske lønmodtagerorganisationer, men som tillige omfatter hjemmehørende på områder, der ikke er dækket af GAS-overenskomsterne eller af regulativer.

Det udsendte personale, der var ansat under offentlige institutioner, omfattede i 1972 ca. 2.000 personer, der enten var tjenestemænd eller var funktionærer, ansat efter de nævnte overenskomster med danske lønmodtagerorganisationer, omkring 30 overenskomster i alt. Herudover var ca. 200 udsendte håndværkere ansat på sæsonkontrakt i henhold til aftale med LO.

Løn-, pensions- og arbejdsvilkår for tjenestemænd under staten er fastsat i lov af 9. juni 1971 om statens tjenestemænd i Grønland, samt i pensionsloven og lønnings- og klassificeringsloven af samme dato. Bestemmelserne i denne lovgivning er overført til også at gælde for Grønlands landsråds tjenestemænd ved landsrådsvedtægt af 16. august 1971.

Lønniveauet for lokalt ansatte ufaglærte under det offentlige ligger på 40-45 pct., for faglærte på 50-55 pct. og for HK-personalet på 45-50 pct. af niveauet for de tilsvarende grupper i provinsen i Danmark. For hjemme-

hørende tjenestemænd og for hjemmehørende, der er ansat efter overenskomster med danske lønmodtagerorganisationer, er procenten ca. 80. Det skal ved bedømmelsen af lønningerne erindres, at der endnu ikke er indført indkomstskat i Grønland.

Arbejdsmarkedsforanstaltninger.

Som et led i bestræbelserne på at lede den grønlandske arbejdskraft til de steder, hvor der er behov for den, er der i løbet af 1971 og 1972 oprettet arbejdsmarkedskontorer i en række af de større byer. Arbejdsmarkedskontorerne ledes af en – så vidt muligt dobbeltsproget – arbejdsmarkedskonsulent. Til kontorerne er tillige knyttet deltidsbeskæftigede erhvervsvejledere.

I de fleste byer på vestkysten er der endvidere oprettet arbejdsmarkedsnævn, der er sammensat af repræsentanter for Grønlandsk Arbejdersammenslutning, de private og statslige arbejdsgivere, skolevæsenet samt medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen og forsorgsudvalget. Arbejdsmarkedsnævnene skal støtte arbejdsmarkedskontorerne i deres virke og tage selvstændigt initiativ i spørgsmål vedrørende arbejdsmarkedsforhold.

Under arbejds- og socialdirektionen var nedsat et udvalg, der særlig beskæftiger sig med den grønlandske ungdoms uddannelses- og beskæftigelsesmæssige forhold. En arbejdsgruppe under Ministeriet for Grønland har til opgave at undersøge problemerne i forbindelse med uddannelse og beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft og at fremkomme med forslag inden for dette område.

På foranledning af arbejdsgruppen er der for at fremme beskæftigelsen af grønlandsk arbejdskraft under det offentlige i juli 1972 udsendt et cirkulære fra Ministeriet for Grønland, hvori det – før der annonceres efter arbejdskraft inden for nærmere angivne grupper – pålægges alle statslige institutioner at indhente en erklæring fra det stedlige arbejdsmarkedskontor om, at der ikke er ledig lokal arbejdskraft. Bestemmelsen gælder indtil videre alene for grupperne ikke-faglært arbejdskraft (herunder specialarbejdere) handels- og kontormed-

hjælpere (undtagen overordnet personale) samt menigt mandskab inden for søtransportområdet.

Som det fremgår af ovenstående, er de administrative organers arbejde inden for arbejdsmarkedsområdet nært knyttet til uddannelsessektoren. Ved loven om erhvervsmæssig uddannelse i Grønland af 17. marts 1971 har dette synspunkt igen været fremherskende, idet der i henhold til loven nedsættes et erhvervsuddannelsesråd, hvori såvel arbejds- og socialdirektøren som GAS og arbejdsgiverorganisationerne er repræsenteret. Loven omtales nærmere under afsnit 18 »Undervisning og uddannelse«, hvori også de enkelte uddannelsesforanstaltninger omtales. Tilsynet med lærlinguddannelsen i Grønland varetages af to lærlingudvalg for henholdsvis håndværk og industri m.v. og butiks-, handels- og kontorvirk-

somhed. Godkendelse af lærekontrakter sker hos kæmnerne.

Ved lov af 19. maj 1971 om arbejderbeskyttelse i Grønland gennemførtes bestemmelser, der i hovedtrækkene svarer til arbejderbeskyttelseslovgivningen i det øvrige Danmark. Tilsynet med lovens overholdelse henhører – ligesom i det øvrige Danmark – under direktøren for arbejdstilsynet. Loven trådte i kraft den 1. april 1972. I henhold til loven er der den 18. april 1972 udstedt en række bekendtgørelser, der fastsætter nærmere bestemmelser om lovens anvendelse .

Udgifterne til arbejdsmarkedsorganerne og til foranstaltninger vedrørende arbejdsmarkedet afholdes af landskassen. 30 pct. af udgifterne refunderes dog af statskassen.

Tabellenvisning: tabel 51-54, 56-58.

13. Boligforhold.

Fra begyndelsen af 1960'erne er byggeri af de traditionelle enfamiliehuse i stigende omfang erstattet af lejligheder i etagehuse, således at det overvejende antal nyopførte boliger nu er etageboliger og rækkehuse. Denne ændring i byggeformen er sket for at udnytte de egnede arealer bedre, og fordi koncentreret byggeri gør det økonomisk mere overkommeligt at etablere kloaksystemer og indlægge vand i husene samt i forbindelse hermed indrette vandklosetter og badeværelser.

Der bygges dog stadig enfamiliehuse og i et vist omfang også tofamiliehuse, der hovedsageligt udføres som typehusbyggeri, der er udviklet med henblik på de særlige grønlandske forhold. Etagebyggeriet finder ligeledes sted efter et standardsystem og ved anvendelse af byggekomponenter, der er fælles for byggeriet over hele Grønland. Der arbejdes til stadighed på at videreudvikle hustyper og standardkomponenter. I 1971 og 1972 har bestræbelserne særlig samlet sig om udviklingen af lavt, koncentreret boligbyggeri. Man er herved nået frem til en ny rækkehustype, der forventes at blive væsentligt billigere end de tidligere anvendte, og som tillige er enklere i udførelsen. Herved muliggøres øget medvirken af lokale håndværksmestre i nybyggeriet. Endvidere er der ved at blive udarbejdet forslag til boligtyper, der kan opføres af selvbyggerne — specielt beregnet til de grønlandske bygdler.

De boliger, der opføres til den fastboende befolkning, bliver mesten alle fuldt ud finansieret af staten gennem den låne- og tilskudsordning, der blev indført ved bekendtgørelse af 29. juni 1953, og som er revideret ved bekendtgørelse af 28. februar 1959 om støtte til bolig-

byggeri i Grønland. Der kan som lån (der forrentes med 4 pct. p.a.) ydes den fulde opførelsesudgift til boliger, der med hensyn til størrelse og udstyr ikke går ud over, hvad der anses som sædvanligt. Af lånet betales der i renter og afdrag halvårligt 2¾ pct. Af denne halvårlige ydelse betaler staten som generelt tilskud 40 pct. og yderligere for hvert barn under 16 år udover ét 7½ pct., dog maksimalt tilskud til 5 børn, d.v.s., at det samlede tilskud for en familie med 6 børn under 16 år bliver 77½ pct. Til større og dyrere boliger kan højst ydes lån op til 90 pct. af anskaffelsessummen. Til disse lån ydes ikke de foran nævnte tilskud til nedsættelse af renter og afdrag. Boliger, der opføres af staten som bygherre med henblik på udlejning til den fastboende befolkning — hovedsagelig etagehuse — finansieres ligeledes efter boligstøttebekendtgørelsens regler, og fastsættelsen af lejen sker på grundlag af principperne i denne bekendtgørelse, idet der dog også indregnes betaling for drifts- og vedligeholdelsesudgifter.

Som en nyskabelse inden for boligbyggeriet i Grønland blev der i juni 1970 etableret den første »Ungbo«-bebyggelse i Godthåb. Bebyggelsen, der blev opført i tilknytning til et almindeligt boligkompleks, indeholder en ungdomspension for unge i alderen 14-18 år, samt klubværelser (»hybler«) til 18-25 årige, i alt 55 pladser. Byggeriet blev finansieret over boligstøtteordningen, og lejen er fastsat efter samme principper som for det øvrige boligstøttebyggeri.

I 1971 blev der indrettet en »Unabo« i nybyggeriet i Frederikshåb med 38 pladser, og i Frederikshåb, Godthåb og Holsteinsborg blev i

alt 72 pladser inddraget under »Ungbo« fra lærlingehjem. I 1972 er der indrettet »Ungbo« i Frederikshåb (9 pladser), Godthåb (36 pladser), Sukkertoppen (74 pladser) og Jakobshavn (67 pladser). Ved udgangen af 1972 var der således i alt ca. 350 »Ungbo«-pladser i Grønland. Indretningen af ungbopladser i den almindelige boligmasse fortsætter, og i 1975 vil der efter planerne findes i alt 650 pladser.

I 1971 blev der udbetalt 85,3 mill. kr. i boligstøttelån mod 56,0 mill. kr. i 1970, og i 1972 er bevilget 96,8 mill. kr. Den store stigning fra 1970 skyldes delvis en ændret konteringspraksis. Desuden ydes til nedsættelse af byggeudgifterne et tilskud, der fremkommer ved, at GTOs administrations- og projekteringsudgifter i forbindelse med boligstøttebyggerier ikke indregnes i byggesummen. Der gives derudover en vis rabat på GTOs normale takster, jfr. nedenstående oversigt. Til driftsudgifterne yder staten som nævnt tilskud til nedsættelse af renter og afdrag, ligesom der i statens etageejendomme ydes et særligt tilskud til huslejenedsættelse for ydelt dårligt stillede familier. Endelig konstateres der hvert år underskud på de statsejede udlejningsejendomme.

Tilskud til boligstøtteboliger

	1970	1971	1972 ¹
	mill. kr.		
<i>Tilskud til byggeudgifter</i>			
Administrationsudgifter.....	11,8	15,5	14,2
Rabat på GTO's takster.....	4,5	4,3	2,8
<i>Tilskud til driftsudgifter</i>			
Nedsættelse af renter og afdrag	8,5	10,3	11,4
Underskud, udlejningsejend...	3,0	4,5	4,4
Huslejenedsættelse for socialt dårligt stillede familier.....	0,4	0,5	0,7
Samlede tilskud.....	28,2	35,1	33,5

1. Finanslov. Prisniveau april 1971.

I 1970 og 1971 blev der således i alt i boligsubsidier ydet henholdsvis 28,2 og 35,1 mill. kr. til den fastboende befolknings boliger, og i 1972 er bevilget ca. 34 mill. kr., hvilket beløb som følge af prisstigninger må antages at blive

noget højere. I disse tilskud er ikke medregnet det tilskud, der gives i kraft af, at lånene kun forrentes med 4 pct.

Opførelsesudgifterne for boliger til det udsendte personale (tjenesteboliger) beløb sig i 1970 til 32,1 mill. kr., i 1971 til 26,6 mill. kr. og i 1972 er bevilget 24,1 mill. kr.

I de seneste år er der fuldført følgende antal boliger (se også tabel 78-82).

Fuldførte boliger

	1970	1971	1972)
Boligstøtteboliger.....	389	439	499
Boliger til udsendte.....	105	117	92
I alt.....	494	556	591
heraf boliger i flerfamiliehuse	371	405	454

1. Foreløbige tal.

Hertil kommer i 1970 26 boliger og i 1971 21 boliger, der er opført af private virksomheder og enkeltpersoner uden offentlig støtte. For 1972 have endnu ingen tal for det udstøttede byggeri.

Det samlede antal boliger blev ved den folke- og boligtælling, der fandt sted den 31. december 1970, opgjort til ca. 10.000, heraf 7.900 i byerne og 2.100 i bygderne, jfr. tabel 83. Ca. 500 af boligerne i byerne stod tomme, heraf 69 i Qutdliggssat. Knapt 80 pct. af boligerne var opført efter 1953, d.v.s. efter boligstøtteordningens indførelse, og mere end halvdelen af boligerne var opført efter 1960. Den gennemsnitlige husstandsstørrelse var 4,5 personer pr. bolig, dog var der i boliger, hvis indehaver var født i Grønland, 5,0 personer pr. bolig (mod 5,5 personer ved folketællingen i 1965). I 43 pct. af de beboede boliger boede der 2 eller flere personer pr. værelse. Af samtlige beboere boede 60 pct. i boliger med 2 eller flere personer pr. værelse.

Detaljerede resultater fra tællingen vedrørende boligernes størrelse, udstyr, beboertæthed m.v. vil blive offentliggjort af Danmarks Statistik i løbet af 1973.

I 1967 blev nedsat et udvalg »Udvalget vedrørende de grønlandske boligforhold«, der skulle kulegrave en række problemer i forbindelse med det grønlandske boligbyggeri og med

driften af de offentligtjede udlejningsejendomme. Udvalget afgav i juli 1969 indstilling vedrørende forvaltningen af de bestående beboelsesejendomme i Grønland samt administrationen af det grønlandske boligbyggeri. Udvalget skal desuden overveje og eventuelt stille forslag om ændrede regler for finansieringen af det grønlandske boligbyggeri og for statens støtte til nedbringelse af befolkningens boligudgifter. Udvalget venter at afgive betænkning i løbet af 1973.

I begyndelsen af 1972 udsendte GTO et debatoplæg om grønlandsk boligbyggeri i 1970-

erne. Formålet med oplægget var at få be-lyst byggeriets idemæssige indhold. Man ønsker gennem en større indsigt i de sociale, kulturelle og psykologiske problemer i det grønlandske samfund at skabe et boligmiljø, der fremmer menneskelig kontakt og øger beboernes medbestemmelse og aktivitet inden for boligområdet. Herudfra søges opstillet et handlingsprogram, der skal tilgodese de nævnte målsætninger. Formålet med publikationen er at skabe debat om dette handlingsprogram.

Tabelhenvi sning: tabel 78-83.

14. Sociale forhold.

Den sociale sikring i Grønland hviler på det grundprincip, at det grønlandske samfund selv fastsætter arten og omfanget af støtteformerne og selv finansierer og administrerer dem. Dette princip er dog ikke gennemført fuldt ud, idet staten deltager i finansieringen, ligesom private foreninger inden for visse forsorsomsråder medvirker ved finansieringen og administrationen.

En ændring og modernisering af det sociale sikringssystem, som havde været under forberedelse i nogle år, blev godkendt af landsrådet i oktober 1970, idet landsrådet vedtog en ny vedtægt om hjælp fra det offentlige. Indholdet af vedtægten omtales nærmere nedenfor. For at sikre tilstrækkelig tid til at tilrettelægge administrationen og til instruktion af personalet blev ikrafttrædelsestidspunktet fastsat til 1. januar 1973, men dette er foreløbig udskudt, indtil nærmere klarhed kan opnås om de økonomiske konsekvenser af det nye system.

I 1971 og 1972 har således de hidtidige regler været gældende, der bl.a. hviler på 4 midlertidige landsrådsvedtægter, der oprindeligt blev vedtaget i 1952, men senere har undergået en række ændringer eller er blevet erstattet af nye vedtægter. Disse vedtægter omfatter regler om underholdshjælp fra det offentlige, om aldersrente, om børneforsorg og om forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Bestemmelserne om børnetilskud er fastsat i en særlig lov fra 1964, og reglerne om ulykkesforsikring er indeholdt i den i det øvrige Danmark gældende ulykkesforsikringslov, der ved kgl. anordning af 2. februar 1962 er udstrakt til med enkelte ændringer at gælde også for Grønland. Loven administreres i Grønland af Det grønlandske Nævn for Ulykkesforsikring.

For personer, der er omfattet af statens overenskomster med Grønlandsk Arbejdersammenlutning, er der som led i overenskomsterne

etableret en sygelønsordning, medens støtte i øvrigt som følge af sygdom må ydes i henhold til vedtægten om hjælp fra det offentlige. Det samme gælder støtte som følge af arbejdsløshed og invaliditet.

I henhold til bekendtgørelse om støtte til boligbyggeri, der er nærmere omtalt i afsnit 13 om boligforhold, gives tilskud til nedsættelse af boligydelse i boliger, der er opført med statsstøtte. Udgiften til denne støtteform medregnes normalt ikke under sociale udgifter. Herudover kan kommunerne yde hjælp til huslejenedsættelse for socialt dårligt stillede familier efter vedtægten om hjælp fra det offentlige. For lejere i de af staten opførte etageejendomme er der på de årlige finanslove en særlig bevilling til huslejetilskud til økonomisk dårligt stillede familier, især børnerige familier.

Nedenfor gives en kort oversigt over de enkelte støtteformer, der i 1971 og 1972 kunne bringes til anvendelse over for forskellige sociale trangssituationer.

Underholdshjælp fra det offentlige

Ved landsrådsvedtægt af 19. december 1963 om hjælp fra det offentlige (med ændring af 1. juli 1966) er det fastslået, at enhver, der ikke er i stand til at skaffe sig og sine det fornødne til livets ophold, er berettiget til hjælp fra det offentlige under nærmere angivne betingelser. Hjælpen administreres på kommunalbestyrelsens vegne af lokale forsorsudvalg.

Som ovenfor nævnt blev en ny landsrådsvedtægt om hjælp fra det offentlige vedtaget i 1970 til senere ikrafttræden. I vedtægten sondres der mellem midlertidigt behov for støtte og permanent erhvervsudygtighed. I tilfælde af midlertidigt behov ydes der »person- og familiestøtte« ud fra en individuel behovsvurdering og med det formål ikke alene at afhjælpe egentlig nød, men tillige at sikre revalidering

og resocialisering. I tilfælde, hvor social og erhvervsmæssig genindpasning har vist sig umulig, således at forsørgelsesbehovet er permanent, ydes en »erhvervsudygtighedsrente«, der fastsættes efter principper, der svarer til aldersrenten. Begge former for støtte er betinget af, at modtageren efter evne og på rimelig måde medvirker til gennemførelsen af de foranstaltninger, det offentlige måtte finde hensigtsmæssige.

Omsorg for ældre

Bestemmelserne om aldersrente er fastlagt i landsrådsvedtægt af 21. december 1967 med senere ændringer. Ifølge denne er enhver dansk statsborger, der er bosat i Grønland og er fyldt 60 år, berettiget til aldersrente; for enlige kvinder og i visse særlige tilfælde er aldersgrænsen dog 55 år. Udover aldersrentens grundbeløb ydes der børnetillæg, brændselshjælp og beklædningshjælp samt – efter forsorgsudvalgets skøn – personlige tillæg. Aldersrentens grundbeløb, beklædningsstillæg, børnetillæg og lømpepenge for beboere på alderdomshjem m.v. pristalsreguleres.

Pr. 1. oktober 1972 var taksterne for aldersrenteydelserne følgende:

a) Grundbeløb		
Enlige eller kun den ene ægtefælle	4.404 kr. årl.	
Begge ægtefæller	5.880 » »	
b) Grundbeløb (begæring efter 65. år)		
Enlige eller kun den ene ægtefælle	5.652 » »	
Begge ægtefæller	7.356 » »	
c) Børnetillæg, pr. barn	1.231,20 »	
d) Beklædningsstillæg (normalt naturalhjælp)		
Hver aldersrentemodtager	386 » »	
Hvert barn, hvortil ydes børnetill.	130 » »	
e) Brændselstillæg		
Sept.-maj incl., pr. måned	308 kg kul	
December dog	336 » »	
Juni-aug. incl., pr. måned	140 » »	
f) Lømpen til beboere på alderdomshjem	1.176 kr. årl.	

Ved udgangen af 1971 var der i alt 1770 modtagere af aldersrente i Grønland, hvortil kommer ca. 275 beboere på alderdomshjem og 40-50 beboere af aldersrenteboliger, i alt ca. 2.100 personer. Der fandtes alderdomshjem i de fleste byer. I løbet af 1971 og 1972 er der opført nye alderdomshjem eller foretaget ud-

videlser af de bestående i Nanortalik, Jakobs-havn, Upernavik og Thule, jfr. tab. 85.

Der er i 1971 udbetalt ca. 10 mill. kr. i aldersrente. Driften af alderdomshjem kostede ca. 3 mill. kr.

Hjemmehjælp

Der er i 1971 skabt grundlag for etablering af en hjemmehjælpsordning i de grønlandske kommuner, der betyder en udbygning af og afløser for den hidtidige husmoderafløsning.

Hjemmehjælpsordningen sigter imod at yde hjælp, såvel kortvarig som mere permanent, i tilfælde af sygdom i hjemmene, til ældre, svagelige og handicappede, enlige forsørgere eller til familier, der er socialt truede. Der er gennem hjemmehjælpsordningen skabt mulighed for, at ældre og svagelige længst muligt kan blive boende i deres boliger, og at optagelse på alderdomshjem kan udskydes.

Hjemmehjælpeordningen er indtil videre kun indført i byerne.

Underholdsbidrag til børn

Ifølge landsrådsvedtægt af 19. dec. 1963 (med senere ændringer) udbetaler det offentlige forskudsvis underholdsbidrag til børn, der ikke lever sammen med begge forældre, uden hensyn til indtægtsforhold. Bidraget, der svarer til normalbidraget for børn født uden for ægteskab, er pristalsreguleret. Pr. 1. april 1972 androg det 1.231,20 kr. årligt. Det udbetales for ½ år ad gangen, normalt indtil barnets fyldte 15. år.

Børneforsorg

Landsrådsvedtægt af 9. januar 1952 om børneforsorg (med senere ændringer, jfr. bekendtgørelse af 31. juli 1969) indeholder bestemmelser vedrørende tilsyn med børn, udstedelse af plejetilladelser, beskikkelse af tilsynsværger, anbringelse af børn uden for hjemmet samt til- deling af advarsler eller pålæg. Børneforsorgen varetages inden for hver kommune af et børneforsorgsudvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen. Intet børnehjem kan oprettes i Grønland uden tilladelse fra arbejds- og socialdirektionen.

Der var ved udgangen af 1971 i alt ca. 1600 heldagspladser i daginstitutioner for børn og

ca. 270 pladser på børnehjem m.v. jfr. tabel 85. Børneinstitutionerne er i de fleste tilfælde enten kommunale eller selvejende institutioner, der drives under medvirken af børneforsorgsudvalgene. Børnesanatorierne ejes af »Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn«, og driftsudgifterne afholdes af foreningen og landskassen med henholdsvis 10 pct. og 90 pct. Børnehjemmene ejes og drives af landsrådet. En del daginstitutioner har foreninger eller organisationer i Danmark som forretningsførere (landsorganisationen »Red Barnet« og landsforeningen »Frie Børnehaver og Fritidshjem«).

Udover de egentlige børneinstitutioner er der i 1972 åbnet mulighed for, at kommunerne kan etablere en dagplejeordning, således at børn under skolealderen kan anbringes til dagpleje i private hjem.

For at afhjælpe børnepasningsproblemerne i fiskerisæsonen etableres der børneparkeringer i 5 byer.

Der er i 1971 og 1972 åbnet nye børnehaver i Narssaq, Julianehåb, Godthåb og Napassoq samt nye småbørns- og vuggestuer i Julianehåb, Godthåb, Egedesminde, Jakobshavn og Christianshåb.

I Godthåb findes et mødre-, svangre- og spædbørnshjem (»Egmontgården«), der er en selvejende institution. Hjemmet har plads til 32 kvinder og 32 spædbørn.

Børnetilskud

Børnetilskud udbetales i henhold til lov nr. 49 af 25. februar 1964 til danske statsborgere med fast bopæl i Grønland, der har hjemmeværende børn under 14 år. Tilskuddet andrager 200 kr. årligt pr. barn. Det udbetales af kommunerne og refunderes af statskassen.

Bistand til handicappede

Arbejds- og socialdirektoratet har i 1972 udstedt retningslinier, hvorefter forsorgsudvalgene kan bevilge tekniske hjælpemidler og tilskud til boligindretning til handicappede. I tilfælde, hvor der er tale om større beløb, kan forsorgsudvalgene indstille til arbejds- og socialdirektoratet, at de pågældende foranstaltninger ydes.

Administration af socialvæsenet

Arbejds- og socialdirektionen er nedsat af landsrådet som øverste administrative organ på social- og arbejdsmarkedsområdet i Grønland. Arbejds- og socialdirektionen har landsrådets formand som formand og består endvidere af landshøvdingen, landslægen, 2 medlemmer udpeget af landsrådet, 2 repræsentanter for arbejdsmarkedets parter samt arbejds- og socialdirektøren. Sidstnævnte er leder af arbejds- og socialdirektoratet. Under direktoratet var pr. 31. december 1971 ansat 3 afdelingsledere, 6 socialkonsulenter og 5 assistenter.

Socialmedhjælperordningen

Til at bistå de kommunale myndigheder var der ved udgangen af 1971 ansat ca. 40 socialmedhjælpere, hvoraf halvdelen på halvdagsbasis. Kun ganske enkelte kommuner har endnu ikke en socialmedhjælperordning. Socialmedhjælpere gennemgår en to-årig, hovedsagelig praktisk uddannelse, og deres opgaver består navnlig i at varetage den direkte kontakt med familier og personer, der er ramt af sociale problemer.

Sociale udgifter

De sociale udgifter finansieres dels af landskassen og kommunekassernes midler, dels af staten gennem et refusionssystem. Hertil kommer private institutioners bidrag. I medfør af lov nr. 231 af 6. juni 1968 om statstilskud til socialforsorg m.v. i Grønland refunderer staten indtil 30 pct. af landsrådets og kommunernes udgifter til socialforsorg og foranstaltninger med henblik på arbejdsmarkedet. Tilskuddet ydes både for driftsudgifter (herunder administration) og for anlægsudgifter. Børnetilskud refunderes dog fuldt ud af staten, ligesom der gælder særlige regler for tilskud til etablering af ungdomsklubber m.v. Huslejetilskud for socialt dårligt stillede familier, der bebor lejligheder i statens etageejendomme, refunderes for 85 pct.'s vedkommende af staten, medens landskassen dækker resten.

De sociale udgifter i Grønland androg i 1971 i alt ca. 50 mill. kr., hvoraf staten dækkede 18,7 mill. kr., jfr. tabel 84.

Tabellenvisning: tabel 84-85.

15. Retsvæsen.

Reglerne om det grønlandske retsvæsen findes i lov af 14. juni 1951 om rettens pleje i Grønland, jfr. lovbekendtgørelse nr. 317 af 4. november 1964 med senere ændringer. Domsmyndigheden udøves af Grønlands landsret, der har sæde i Godthåb, og af kredsretterne i de 19 retskredse. Landsrettens formand, landsdommeren, skal opfylde de i det øvrige Danmark gældende betingelser for at blive dommer. Ved sin side har han to domsmænd, valgt af landsrådet. Kredsretterne består af en kredsdommer og to domsmænd, der alle er lægmænd.

Kredsretternes domme kan indankes for landsretten og herfra – med justitsministerens

tilladelse – for Højesteret. Som 1. instans behandler landsretten sager fra områder i Nord- og Østgrønland, der falder uden for kommunalinddelingen, og sager, der under nærmere angivne betingelser henvises fra kredsretterne til 1. instans-behandling ved landsretten, samt enkelte andre sager. Landsrettens domme, afsagt i 1. instans, kan indankes for Østre Landsret, og herfra undtagelsesvis – med justitsministerens tilladelse – for Højesteret.

En summarisk oversigt over antallet af indgæede retssager er vist i nedenstående tabel. Det fremgår, at antallet af retssager ved kredsretterne i perioden 1965-72 er steget med 83 pct. Stigningen fordeler sig over samtlige arter

Antal sager indgået til de grønlandske domstole

	Færd- sels- sager	Krimi- nals- sager ¹	Skifte- sager	Fæder- skabs- sager	Ægte- skabs- sager	Andre civile sager	Andre sager	I alt
A. Kredsretterne								
1955	–	217	289	340	5	45	94	990
1960	–	272	161	504	21	326	144	1.428
1965	–	447	145	816	42	518	145	2.113
1970	99	563	313	584	83	1.845	507	3.994
1971	118	685	309	521	77	1.546	597	3.853
1972	109	745	324	507	87	1.566	537	3.874
B. Landsretten								
1955	–	10	3	3	1	6	–	23
1960	–	10	1	19	2	12	4	48
1965	–	35	3	38	2	42	18	138
1970	52	86	6	53	22	140	15	374
1971	59	108	7	51	12	169	14	420
1972	26	94	4	53	21	189	5	395
A.-B. Retssager i alt								
1955	–	227	292	343	6	51	94	1.013
1960	–	282	162	523	23	338	148	1.476
1965	–	482	148	854	44	560	163	2.251
1970	151	649	319	637	105	1.985	522	4.368
1971	177	793	316	572	89	1.715	611	4.273
1972	135	842	328	560	108	1.755	542	4.269

1. Indtil 1965 inkl. færdssager.

af sager undtagen faderskabssager, hvis antal har været nedadgående i de senere år. I den nævnte periode er antallet af sager, der er indgået til landsretten, næsten 3-doblet. Hovedparten af denne stigning hidrører fra kredsretsdømme, der er indanket for landsretten. Blandt de sager, der behandles af landsretten som 1. instans, udgør sager fra stationerne uden for kommunalinddelingen en betydelig andel. (Tabel 86-88).

Ved bekendtgørelse af 18. august 1971 om de grønlandske underretskredsens antal og område er der foretaget visse ændringer i retskredsinddelingen i Grønland. Retskredsens afgrænsning er stort set sammenfaldende med kommunegrænserne.

Det grønlandske lovudvalg blev nedsat som et permanent udvalg i 1951 med den opgave at overveje og fremsætte forslag til indførelse i Grønland af retlige bestemmelser, navnlig på person-, familie-, arve- og formueretlige områder. I 1966 blev udvalgets arbejdsopgaver udvidet til også at omfatte den offentligtretlige lovgivning. Samtidig blev det gjort til et rådgiv-

vende organ for ministeriet, idet udvalget efter anmodning fra Ministeriet for Grønland skal afgive udtalelser om spørgsmål vedrørende retsvæsenet i Grønland og retslige spørgsmål, som udvalget måtte have særlige forudsætninger for at rådgive om.

Ved anordning af 3. februar 1972 er der sket en tilføjelse til kriminalloven for Grønland, hvorved der åbnes mulighed for at idømme sanktioner for overtrædelse af loven om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v., der samtidig trådte i kraft i Grønland.

I juli 1971 afholdtes der i Holsteinsborg et møde for kredsdommerne i Grønland. Blandt de emner, der blev behandlet, kan nævnes: færdselsloven, ægteskabsloven, børneloven, udsættelsesforretninger, arbejdskontrakter, kautionsforhold, skiftesager, rekruttering og vejledning af bisiddere, samarbejdet mellem politiet og kredsretterne samt gennemførelse af foranstaltninger efter kriminalloven. Endvidere blev der givet en orientering om de planlagte undersøgelser vedrørende retsplejeloven og kriminalloven.

Tabelhenvisning: tabel 86-88.

16. Politi.

Politiets i Grønland henhører siden 1965 under Justitsministeriet, ligesom politiet i det øvrige Danmark. Grønland udgør en politikreds under ledelse af politimesteren i Godthåb, og landsdelen er inddelt i 14 politidistrikter (incl. Thule Air Base). Scoresbysund og Thule kommuner falder uden for distriktsinddelingen, her udøves politimyndigheden af henholdsvis inspektøren og handelschefen, der i denne henseende er underlagt politimesteren i Godthåb. I Søndre Strømfjord ligger politimyndigheden hos forbindelsesofficeren, ligeledes under politimesteren.

Politistyrken i Grønland var i 1971 på i alt 64 mand, hvoraf 49 er grønlandskfødte. Af de sidstnævnte var 5 under uddannelse i Danmark. Til bistand for det egentlige politikorps var der i 1971 udnævnt 83 kommunefogeder og 8 kommunefogedassistenter.

Udover de opgaver, der også er pålagt politiet i det øvrige Danmark, herunder anklage-

virksomhed, har politiet i Grønland arbejdsområder som f.eks. tvangsinddrivelse i civile sager.

I Godthåb findes en anstalt for domfældte og i Holsteinsborg en pension for unge domfældte mænd. Der er ikke et egentligt fængselsvæsen i Grønland, hvilket står i forbindelse med, at begrebet fængselsstraf ikke kendes i den grønlandske kriminallov.

Det totale antal anmeldte overtrædelser af lovgivningen og andre bestemmelser faldt betydeligt fra 1969 til 1970 (fra ca. 5.700 tilfælde i 1969 til ca. 4.700 tilfælde i 1970.) Fra 1970 til 1971 har der yderligere været en svag tilbagegang. Mellem 20 og 25 pct. af de anmeldte sager henlægges (tabel 89).

Nedenstående oversigt viser, hvordan de lovovertrædelser, der når frem til afgørelse ved domstolene, fordeler sig i hovedgrupper efter overtrædelsens art. Over halvdelen af kriminallovsovertrædelserne er formueforbrydelser,

Antal begåede forhold fordelt efter overtrædelsens art

	1956	1960	1965	1968	1969	1970	1971
I. Vedr. kriminalloven i alt	1.151	1.303	1.737	2.009	2.035	1.987	2.079
heraf: Formueforbrydelser (kap. 21) ..	586	776	1.078	1.417	1.388	1.457	1.471
Voldsforbrydelser m.v. (kap. 17-20)	328 ¹	196	308	285	329	335	372
Kønssædelighedsforbrydelser m.v. (kap. 15-16)	51	50	105	157	147	112	133
II. Vedr. særlovgivningen i alt	354	795	1.482	1.125	1.478	1.084	1.055
heraf: Politivedtægtens ordensbestemmelser	115	325	911	449	506	338	198
Færdselsbestemmelser		37	181	317	368	321	273

Tallene for 1956 og 1960 omfatter kun Vestgrønland.

1. Ekskl. kap. 18: Forbrydelser mod dyr.

særligt tyveri, og blandt de resterende forhold udgør voldsforbrydelser og kønssædelighedsforbrydelser m.v. langt den overvejende del.

Frem til 1968 var der en stigning i antallet af formueforbrydelser, der nåede frem til afgørelse, men i de senere år synes antallet at have stabiliseret sig. De afgjorte forhold ved-

rørende politivedtægtens ordensbestemmelser udviser et betydeligt fald for perioden 1965-71. Langt den overvejende del af de foranstaltninger, der idømmes, er bødestraf. (Tabel 90-92).

Omfanget af politiets arbejde fremgår i øvrigt af tabellerne 93-94.

Tabelhenvisning: tabel 89-94.

17. Sundhedsvæsen.

Sundhedsvæsenet i Grønland drives af staten, og sundhedsvæsenets ydelser er vederlagsfri for den fastboende befolkning.

Sundhedsvæsenet administreres gennem landshøvdingen af Ministeriet for Grønland, dog således at det lægeligt faglige arbejde ledes af landslægen. Denne er ansat under Sundhedsstyrelsen og har samme beføjelser og pligter som en amtslæge i det øvrige Danmark. Grønland er inddelt i 17 lægedistrikter, jfr. bekendtgørelse nr. 530 af 14. december 1971. (Med lukningen af Qutdligssat by i 1972 er Vaigat lægedistrikt dog nedlagt). Hvert distrikt ledes af en distriktslæge, der varetager sygehusarbejde, konsultationsvirksomhed, rejser i distriktet, forebyggende sundhedsforanstaltninger m.v. Hvert distrikt har et sygehus; i Godthåb findes derudover »Dronning Ingrid's Hospital«, der oprindeligt (1953/54) blev opført som rent tuberkulosehospital, men som nu tillige fungerer som centralsygehus for hele Grønland med hensyn til kirurgisk og medicinsk behandling. Hospitalet er siden 1967 også distriktsygehus for Godthåb lægedistrikt.

I Kangåtsiaq by samt i byderne Sydprøven, Arsuk, Fiskensæset, Kangåmiut, Agto, Kraulshavn og Kungmiut findes sygeplejestationer, der kan optage 2-3 patienter. Et mindre sygehus i Færingehavn, hvortil der er knyttet en sygeplejerske og en fødselshjælper, holdes åbent i fiskerisæsonen, den lægelige betjening af Færingehavn varetages af distriktslægen i Godthåb. I de mindre bygder fungerer fødselshjælperen ofte som befolkningens nærmeste kontaktpunkt til sundhedsvæsenet.

Befolkningens forsyning med apotekervarer o.lign. foregår dels fra sygehusenes medicinalbeholdninger, dels fra håndkøbsudsalg i KGHS

butikker. Herudover er ca. 100 depoter af mere almindelige medikamenter o.lign. placeret i byderne; de administreres af fødselshjælperer eller medicindepotforvaltere.

I tilknytning til sygehuse drives i 5 byer børneplejehjem, hvor børn, hvis pårørende er indlagt på sygehuset, kan anbringes midlertidigt.

Røntgenskibet »Misigssût«, der hver sommer i en årrække har besejlet Vestgrønlands kyst som led i tuberkulosebekæmpelsen, blev midlertidigt oplagt i efteråret 1971.

Patienter, der har behov for undersøgelse eller behandling på specialafdeling, overføres til Danmark. Det samme gælder for patienter, der behøver indlæggelse på særforsorgsinstitution.

I 1971 er der ansat en fast specialist i psykiatri ved sundhedsvæsenet i Grønland. Herudover dækkes Grønland ved speciallæger, der i sommermånederne rejser rundt og afholder konsultation for befolkningen samt virker som rådgivende for distriktslægerne.

Tandplejen varetages dels af faste tandlæger, dels af sæsonansatte tandlæger. Der er tandklinikker, herunder skoletandklinikker, i samtlige grønlandske byer. I Godhavn, Thule og Scoresbysund er der dog kun tandlæge en del af året.

Der er nedsat en oversundhedskommission for Grønland samt en sundhedskommission for hver kommune.

Ved siden af det statslige sundhedsvæsen arbejder enkelte private institutioner. Således driver »Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn« 5 børnesanatorier i Julianehåb, Sukkertoppen, Jakobshavn, Umanak og Angmagssalik. Det sygdomsbekæmpende sigte er dog

	1960	1970	1971	1972 ¹
Sengepladser.....	683	672	676	684
heraf DIH.....	211	204	204	204
Læger (helårs).....	34	42	45	46
heraf DIH.....	7	9	9	9
Tandlæger (helårs) .	8	21	20	21
Sygeplejersker.....	89	111	121	117
heraf DIH.....	40	51	51	51
Jordemødre.....	13	14	13	16
Fødselshjælperker og sundhedsmedhjælpere	155	204	215	214

¹) Pr. 1. april.

efterhånden gledet noget i baggrunden, således at hjemmene nu hovedsagelig opfylder et almindeligt socialt behov, jfr. afsnit 14 om sociale forhold. Adventistsamfundet har siden 1959 drevet en fysiurgisk klinik i Godthåb, »Skodsborg-klinikken«, hvortil det statslige sundhedsvæsen kan henvise patienter til behandling.

Antallet af normerede sengepladser ved de grønlandske sygehuse var i 1971 676, heraf 204 på »Dronning Ingrid's Hospital«. I Grønland var der således 14,1 sengepladser pr. 1000 indbyggere; i det øvrige Danmark var tallet ca. 10 pladser. De i alt ca. 13.000 indlagte patienter havde ca. 194.000 sengedage, hvortil kommer 3.200 sengedage for raske ledsagere. Skønsmæssigt ca. 10 pct. af sengedagene optages af plejepatienter. Den gennemsnitlige belægningsprocent for patienter var 78,5 (tabel 95). Medregnes ledsagerne, var den gennemsnitlige belægningsprocent 79,8.

I 1971 er nye sygehuse i Julianehåb og Narsaaq med henholdsvis 50 og 18 sengepladser blevet færdiggjort. I 1972 er sygehuset i Umanak blevet moderniseret, og ved sygehuset i Frederikshåb er der foretaget udvidelser, hvorved der er etableret et nyt ambulatorieafsnit. I byen Agto i Kangâtsiaq kommune er der i 1972 opført en ny sygeplejestation. Den 24. december 1972 nedbrændte sygehuset i Scoresbysund. 3 mennesker omkom. Sygehuset vil blive genopført i løbet af 1973 og 1974.

I november 1970 nedsatte ministeren for

Grønland et udvalg med det formål at udarbejde forslag til gradvis fornyelse af »Dronning Ingrid's Hospital«. Udvalget afgav rapport i november 1971; herudfra anbefalede Grønlandsrådet ved sit møde i januar 1972, at der igangsættes projektering til en 1. etape af et nyt centralsygehus i Godthåb. Denne etape omfatter en sengeføj og et administrationsafsnit, 1. afsnit af økonomifløjen med servicefaciliteter og et 1. afsnit af behandlingsfløjen, i alt en investering på ca. 80 mill. kr. Etapen vil kunne tages i brug i sidste halvdel af 1970'erne. Som et første resultat af udvalgets arbejde er der i 1971 og 1972 sket bygningsmæssige forbedringer af køkken og vaskerifunktionerne ved »Dronning Ingrid's Hospital«, således at disse funktioner er i en acceptabel stand de næste 5-7 år.

Byggeudvalget vedrørende »Dronning Ingrid's Hospital« fik i 1972 udvidet sit kommissorium til at udarbejde forslag til nyopførelse af sygehuse i Jakobshavn og Sukkertoppen. Byggeprogram er i januar 1973 forelagt Grønlandsrådet, som udtalte en principiel godkendelse, så snart der var midler hertil på anlægskontoen. Omkostningerne er i 1972-priser anslået til ca. 20 mill. kr.

Ovenstående oversigt viser, at antallet af sengepladser på de grønlandske sygehuse under ét har været nogenlunde konstant i en årrække. På enkelte sygehuse har der dog været ret betydelige ændringer. Mindre forskudninger fremkommer ved, at der opstilles flere eller færre senge, alt efter det aktuelle behov.

Antallet af ansatte i nogle udvalgte personalegrupper er ligeledes vist i oversigten. Også her gælder det, at mindre variationer fra år til år ikke kan tages som udtryk for en bestemt tendens, men snarere er resultat af de aktuelle muligheder for at få ledige stillinger besat.

Sundhedsmedhjælperuddannelsen har afløst den hidtidige uddannelse som fødselshjælper. Uddannelsen er 3-årig, hvoraf det ene år er praktik. De øvrige 2 år modtages uddannelsen ved sundhedsmedhjælperkolen i Godthåb, der har kollegieplads til 46 elever. I 1971 blev der færdigguddannet 8 sundhedsmedhjælpere, og

der var 41 under uddannelse ved udgangen af 1971.

Der overføres årligt et betydeligt antal patienter fra andre lægedistrikter til behandling på »Dronning Ingrid's Hospital«. I 1971 var dette antal 492 mod 730 i 1970, Godthåb distrikt ikke medregnet. 296 patienter blev i 1971 sendt til undersøgelse eller behandling i Danmark, se også tabel 96.

Ved udgangen af 1972 befandt der sig 71 patienter fra Grønland på egentlige hospitalsafdelinger i Danmark, medens ca. 300 grønlandere var anbragt på særforsoargs- eller børne- og ungdomsinstitutioner i Danmark eller i private plejehjem i Danmark.

Antallet af nyregistrerede tuberkulosetilfælde har i de senere år været relativt stabilt og var i 1971 83 imod 93 og 71 nye tilfælde i henholdsvis 1969 og 1970. Godt halvdelen af tilfældene falder på de bacillære tilfælde (tabel 98). Antallet af gonorrétilfælde er fortsat stigende, idet der i 1971 blev anmeldt 9.000 tilfælde mod 8.250 og 8.500 tilfælde i 1969

og 1970. Stigningen har dog været moderat i sammenligning med tidligere år, hvor der har været tale om stigninger på op til 2.000 tilfælde om året. I sidste halvdel af 1960'erne er der hvert år konstateret et mindre antal nye tilfælde af erhvervet syfilis. For året 1971 steg antallet til 31. Der kan dog næppe tales om en egentlige epidemi. (Tabel 99).

I 1971-72 rantes store dele af Grønland af en epidemi af leverbetændelse (gulsot). Epidemien begyndte i Nanortalik, Julianehåb og Narssaq i efteråret 1971, hvorfra den bredte sig langs hele østkysten og langs vestkysten op til Godthåb. Der blev i alt registreret ca. 1.000 tilfælde af gulsot under epidemien, heraf 7 med dødelig udgang.

De hyppigste dødsårsager i Grønland er ulykkestilfælde samt hjertesygdomme og ondartede svulster. Disse tre grupper tegner sig for omkring 55 pct. af dødsfaldene i Grønland. I 1971 var der 9 tuberkulosedødsfald. (Tabel 97).

Vedrørende udgifterne til sundhedsvæsenet henvises til afsnit 4 »De offentlige udgifter og indtægter«.

Tabellenvisning: Tabel 95-99.

18. Undervisning og uddannelse samt oplysning.

Den grønlandske skoles forhold er senest ordnet ved lov af 10. maj 1967 om skolevæsenet i Grønland. Folkeskolen drives af staten og omfatter en 7-årig hovedskole, der kan videreføres med 8., 9. og eventuelt 10.-klasser samt med en 2-årig forberedelsesskole til en 3-årig realafdeling. Hvor forholdene tillader det, kan der oprettes børnehaveklasser, og loven giver endvidere mulighed for at indføre specialundervisning for børn, der af forskellige grunde ikke kan følge den almindelige undervisning med tilstrækkeligt udbytte.

På Grønlands Seminarium i Godthåb uddannes lærerstuderende, der i henhold til lov af 13. maj 1964 om læreruddannelsen i Grønland gennemgår et 4-årigt studium med særligt henblik på den grønlandske skole. Et år af uddannelsen finder sted ved et seminarium i Danmark.

Skoledirektionen, der hører under Ministeriet for Grønland, har den stedlige ledelse af det samlede skolevæsen. Skoledirektionen består af landshøvdingen som formand, landsprovsten, 2 af landsrådet valgte medlemmer samt skoledirektøren, der er skoledirektionens forretningsførende medlem.

Grønland er inddelt i skoledistrikter, der ledes af skoleinspektører eller skoledistriktsledere. Distrikternes afgrænsning er senest fastlagt ved bekendtgørelse af 9. juli 1971. Grænserne for skoledistrikterne følger kommunegrænserne, dog dækker 2 af skoledistrikterne hver 2 kommuner. Forsvarsområderne ved Sønder Strømfjord og Thule hører under henholdsvis Holsteinsborg og Thule skoledistrikt. I hver kommune i Grønland er der nedsat et skoleudvalg, og ved hver enkelt skole udpeger forældrene til de indskrevne børn 2 forældrerepræsentanter.

Der er ca. 100 skoler i Grønland, hvis størrelse og elevtal selsagt varierer meget stærkt fra sted til sted (tabel 100). I tilknytning til

de fleste byskoler og ved enkelte bygdeskoler findes elevhjem, beregnet for børn fra bygder, hvor der ikke findes mulighed for undervisning på alle klassetrin. Ved udgangen af 1972 fandtes der 16 elevhjem med plads til ca. 230 elever. I Julianehåb, Godthåb og Egedesminde er der oprettet større kostafdelinger for i alt 460 elever over den undervisningspligtige alder. Der findes realafdelinger ved Seminarie-skolen og Samuel Kleinsmidt-skolen i Godthåb samt i Frederikshåb, Sukkertoppen, Holsteinsborg, Egedesminde og Julianehåb. I skoleåret 1971/72 sendtes ca. 280 elever på 6. og 7. klassetrin på et års skolegang i Danmark. Det var noget flere end i det nærmest foregående år, hvor antallet var ca. 200 elever. På privat initiativ sendes hvert år en gruppe elever (ca. 60 i 1970/71) fra 4. klasse i Holsteinsborg til skolegang på danske skoler i et år. Endvidere kommer grupper af skolebørn fra hele Grønland på 3-måneders ophold i Danmark. Knap 800 grønlandske elever over den undervisningspligtige alder deltog i efterskoleundervisning eller undervisning på 8-10. klassetrin på ungdoms- og efterskoler i Danmark i 1972/73. Året før var tallet ca. 600. Ca. 30 elever startede i efteråret 1972 et 10-måneders kursus i Danmark med henblik på teknisk forberedelseseksamen. Et mindre antal grønlandske elever går på gymnasier og kursus til højere forberedelseseksamen (HF) i Danmark; det har i de seneste år drejet sig om ca. 20 elever årligt, men det må ventes, at tallet vil stige som følge af udbygningen af realafdelingerne i Grønland.

Antallet af grønlandske elever og antallet af lærere ved skolen i Grønland er vist i nedenstående oversigt.

Det fremgår, at antallet af elever er steget med ca. 125 pct. fra 1960 til 1971. Denne stigning skyldes dels den store fødselshyppighed i 1950'erne og i begyndelsen af 1960'erne og dels den øgede undervisning før og efter den

Elever og lærere i den grønlandske skole.

	1960/ 61	1969/ 70	1970/ 71	1971/ 72
I. Elever				
Børnehaveklasser ..	-	525	807	1.003
1.-7. klasse.....	5.573	9.032	9.435	10.069
heraf i Danmark.	-	(130)	(200)	(280)
Efterskole i Grønland ..	141	-	-	-
Efterskole i Danmark.]	-	396	585	603
8.-10. klas. i Danmark.]	-	685	754	868
8.-10. klas. i Grønland.	-	-	-	-
Forberedelsesklasser til realskolen....	-	148	159	234
Realklasser	149	221	269	329
I alt.....	5.863	11.007	12.009	13.106

II. Lærere¹⁾

Med sem.udd. i Danmark	123	411	471	520
Med sem.udd. i Grønland	85	81	87	84
Cand. mag.	2	1	3	3
Med børnehavelærer- uddannelse m. v.	-	22	26	31
Med anden udd....	60	74	76	52
Uden særlig udd. ...	33	47	47	63
I alt.....	303	636	710	753

¹⁾ Inkl. seminariet.

undervisningspligtige alder (børnehaveklasser, 8.-10.-klasser). Uddannelsen af grønlandske lærere har langt fra kunnet følge med den eksplosive udvikling i elevantallet, således at antallet af danske lærere i den grønlandske skole er vokset fra at udgøre under halvdelen i 1960 til omkring 70 pct. i 1971/72.

I sommeren 1972 bestod 3 elever studentereksamen, 3 HF-eksamen og 77 realeksamen. 94 elever fik fuld statskontrolleret 9.-klasseprøve og 33 elever statskontrolleret 10.-klasseprøve. I 1971 bestod 62 elever realeksamen, 195 fuld 9.-klasseprøve og 23 10.-klasseprøve.

Ved begyndelsen af skoleåret 1970/71 blev Godthåbs 3. skole, Ukaliussaq-skolen, taget i brug, hvorved der er sket en betydelig aflastning af Godthåbs to andre skoler. Der har i 1971 og i 1972 været skolebyggeri i gang i de fleste grønlandske byer. I Holsteinsborg påbegyndtes i 1972 opførelsen af en skole nr. 2, som i sin fulde udbygning er projekteret til at være 3-sporet. I Sukkertoppen er der udført forberedende arbejder til skole nr. 2, samtidig

med, at skole nr. 1 fortsat er blevet udbygget. Elevhjem er i 1971 og 1972 opført i Umanak og i Tasiussaq i Upernavik kommune, og GTOs indkvarteringsbygning i Angmagssalik er indrettet til elevhjem.

På grund af den stærke stigning i antallet af skoleelever i Grønland i de senere år har det af kapacitetsmæssige årsager været nødvendigt at sende et stort antal skoleelever til Danmark for at følge efterskoleundervisning eller undervisning på 8.-10. klassetrin. Ministeriet for Grønland har i den forbindelse selv - dels ved køb, dels ved lejemål - måttet etablere nu i alt 4 kostskoler i Danmark, hvor der udelukkende modtages elevhold fra Grønland, ligesom man har en aftale med flere danske ungdoms- og efterskoler om at modtage store hold elever fra Grønland, herunder 2 skoler, der helt har været optaget af disse elever. Senest har ministeriet i 1972 oprettet en kostskole på Samsø ved indgåelse af et tiårigt lejemål af skolen i Kolby, hvor der fra 1. oktober 1972 undervises en elevgruppe på 60-80 elever. Kommunen er nu i færd med at opføre en egentlig kollegiebygning til brug til indkvartering af kostskoleeleverne.

Ved sømandsskolen i Frederikshavn afsluttede 59 grønlandere i maj 1972 et 8-måneders kursus i maritim grunduddannelse kombineret med almindelig skoleundervisning; tilsvarende kurser er tidligere afholdt ved sømandsskolen i Esbjerg. I 1971 er der endvidere etableret samarbejde med flådestation Grønødal om uddannelse af et mindre antal grønlandere til sømænd.

Ved udgangen af 1971 var 23 unge grønlandere under videregående boglig uddannelse i Danmark, heraf 6 på seminarium (tabel 103). Ved seminariet i Godthåb var der ved udgangen af 1971 67 elever mod 56 pr. 31. december 1970, heri indbefattet den seminarieklasse, der hvert år gennemgår et års studium ved seminarier i Danmark. Der blev ikke dimitteret nye lærere i 1971, idet en seminarieårgang er udgået på grund af manglende tilslutning i forbindelse med etableringen af HF-undervisningen i Danmark i 1967/68. I 1972 blev 9 nye lærere dimitteret fra seminariet i Godthåb.

Den erhvervsmæssige uddannelse finder sted både i Grønland og i Danmark, bl.a. betinget af, hvor stor uddannelseskapa- citeten er i Grønland. Nogle uddannelsessøgende gennemfører således den praktisk betonedede del af deres uddannelse i Grønland og den mere teoretisk betonedede del i Danmark. Efterhånden som undervisningskapaciteten i Grønland udbygges, kan flere og flere uddannelsesgrene gennemføres fuldt ud i Grønland.

I denne forbindelse kan særligt nævnes betydningen af den centrale fagskole i Godthåb, der blev taget i brug i 1970. Til skolen er knyttet et kollegium med plads til 132 elever. Efter skolens oprettelse er antallet af uddannelser, der kan fuldføres i Grønland, øget betydeligt.

Ved lov for Grønland om erhvervsmæssig uddannelse (lov nr. 93 af 17. marts 1971) oprettedes et erhvervsuddannelsesråd, hvorunder de erhvervsmæssige uddannelser hen- hører. Rådets opgave er at søge gennemført erhvervsmæssige uddannelsesforanstaltninger, som svarer til den tekniske udvikling og til forholdene på arbejdsmarkedet. Erhvervsud- dannelsesrådets daglige arbejde varetages af uddannelsesinspektøren.

I egentlige lærepladser i Grønland var der pr. 31. december 1971 i alt 409 lærlinge, heraf 213 i håndværksfag og 196 kontor- og butikslærlinge. 81 grønlandere var ved udgangen af 1971 i lærepladser i Danmark. Endvidere var ca. 90 grønlandere under forskellige andre uddannelser i Danmark (tabel 101-102).

Den teoretiske del af uddannelsen inden for butik- og kontorfaget for lærlinge fra Grønland finder sted på Ikast Handelskostskole, hvor ca. 110 elever deltog i indledningskursus i sommeren 1972, og ca. 75 elever deltog i semesterkursus (6 måneder) i vintrene 1971/72 og 1972/73.

Sundhedsvæsenets personale uddannes dels i Grønland, dels i Danmark. I begyndelsen af 1972 var 7 sygeplejersker under uddannelse i Danmark. Ved sundhedsmedhjælpereskolen i Godthåb var der ca. 40 uddannelsessøgende.

Udover de nævnte mere langvarige uddannelser deltager et stort antal grønlandere hvert år i forskellige uddannelsesforanstaltninger af

kortere varighed. Således deltog i 1971 ca. 375 personer i faglige kurser i Grønland af varig- hed fra 1 uge til 5 måneder, og ca. 70 grøn- lændere deltog i specialarbejderkurser i Dan- mark, 85 deltog i sømandskurser i Danmark og 70 i kurser vedrørende husligt arbejde. I de nævnte tal er ikke medregnet kurser for lær- linge. (Tabel 104).

I 1972 er husmoderskolen i Julianehåb ble- vet udbygget, således at der nu kan optages 25 elever.

I 1971/72 gennemførte 12 grønlandske spe- cialarbejdere en uddannelse til skibsbyggere på Ålborg Skibsværft, og i efteråret 1972 startede 10 grønlandske specialarbejdere en lignende uddannelse på Ålborg værft.

Uddannelsesstilsynet påbegyndte i samarbejde med arbejdsformidlingen i Herning fra juni 1972 et uddannelsesarrangement, hvorved 20 grønlandske kvinder fik tilbudt ansættelse ved tekstilindustrien i Herning med henblik på oplæring.

Personer, der er hjemmehørende i Grønland, kan opnå statsstøtte til anerkendte erhvervs- uddannelser. I henhold til bekendtgørelse nr. 63 af 6. marts 1972 ydes der godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste og dækning af rejseudgifter ved deltagelse i uddannelsesforanstaltninger. Endvidere kan der efter behov ydes lån og stipendier til dækning af underholdsudgifter for den uddannelsessøgende og hans eventuelle børn og ægtefælle, hvis uddannelsen finder sted i Grønland. Denne ordning administreres af erhvervsuddannelsesrådet. Til personer, der er hjemmehørende i Grønland, og som gennem- går en uddannelse i Danmark, kan der ydes støtte i henhold til en ministeriel bekendtgørelse af 11. september 1968. Støtten, der ydes i form af stipendier eller lån, administreres af et stipendieudvalg. Inden for året 1971 blev der i henhold til den sidstnævnte ordning ydet støtte til 393 personer med i alt 1,9 mill. kr., hvoraf 1,5 mill. kr. som stipendier, og i 1972 nåede man op på 477 uddannelsessøgende i Danmark, der fik ydet støtte med i alt 2,8 mill. kr., hvoraf 2,3 mill. kr. som stipendier.

Fritidsundervisningen i Grønland er ved lov

nr. 143 af 26. april 1972 overført fra skole-direktørens område til lokale fritidsnævn, der nedsættes af kommunalbestyrelserne, og som arbejder under tilsyn af en fritidskommission, der har sæde i Godthåb. Skoledirektøren er formand for kommissionen. Under fritidsnæv-nene hører voksenundervisning, ungdomssko-len og specialundervisning. Desuden påhviler det fritidsnævnene at fremsætte tilbud om fritidsforanstaltninger for børn og unge og at oprette ungdoms- og seniorklubber – forudsat dog at de nævnte foranstaltninger ikke iværk-sættes fra anden side. Fritidsnævnenes virksom-hed finder sted i nært samarbejde med skole-myndighederne.

Grønlands Oplysnings-Forbund (GOF), der blev startet i 1971, har bl.a. til formål at ud-brede viden om samfundets økonomiske, so-ciale og kulturelle forhold og udvikling. GOF er repræsenteret såvel i fritidskommissionen som i fritidsnævnene. I medfør af fritidsunder-visningsloven kan fritidskommissionen bestemme, at det påhviler den lokale afdeling af GOF at åbne mulighed for voksenundervisning.

I 1971 åbnedes i Godthåb det første egentlige fritidshjem i Grønland.

Som den eneste helt private oplysende insti-tution i Grønland kan nævnes »Knud Rasmus-sens højskole« i Holsteinsborg. Skolen kan op-tage 20-24 elever. Udover den egentlige høj-skolevirksomhed anvendes skolen til forskellig kursusvirksomhed.

Grønlands Radio, filmudlejningsvirksomhe-den og biblioteksvæsenet i Grønland, der i 1966-1967 blev overført til Ministeriet for kul-turelle Anliggender, er fra 1. april 1972 til-bageført til Ministeriet for Grønland.

Grønlands Radio sender såvel dansksprogede som grønlandsksprogede udsendelser. I vinter-månederne er der normalt 2 rent grønlandsk-sprogede og 1 rent dansksproget aften om ugen. Radioudsendelserne fordelte sig i 1970/71 så-ledes:

	Antal sendetimer
Oplysende udsendelser.....	500
Andre egentlige taleudsendelser...	440
Musikudsendelser.....	1.400
Gudstjenester m.v.....	135
Skoleradio.....	100
Sprogundervisn. (dansk og grønll.)	22
Radioavis.....	716
Andre udsendelser.....	410
<u>I alt.....</u>	<u>3.723</u>

Denne fordeling er næsten uændret i forhold til 1969/70.

Ved udgangen af 1970 var der 64 filmfore-visningssteder i Grønland. Der indkøbes 40-45 spillefilm årligt. Udlånstallet for kortfilm steg til ca. 5.000 i 1970 fra ca. 3.750 i 1969.

Det grønlandske Landsbibliotek i Godthåb er hovedbibliotek for de øvrige grønlandske biblioteker. I alle byer findes skolebibliotek –i Godthåb 3 – og folkebibliotek. Folkebiblio-tekernes faste bogbestand suppleres med bøger fra Landsbibliotekets vandreboogsamling. I ca. 55 byder er udstationeret vandreboogsamlin-ger, fortrinsvis grønlandsksprogede bøger, à ca. 200 bind, og desuden har ca. 30 byder en mindre samling – ca. 100 bind – dansksprogede børneboøger.

Udlånet fra folkebiblioteker, skolebiblioteker og bygdebogsamlinger i 1971/72 fremgår af nedenstående oversigt.

	Antal bind
Folkebiblioteker.....	70.000
Skolebiblioteker.....	121.650
Bygdebogsamlinger.....	18.000
<u>I alt.....</u>	<u>209.650</u>

Udlånet fra bibliotekerne i 1971/72 var således betydeligt større end i 1970/71, hvor der udlåntes ca. 150.000 bind.

Den samlede bogbestand ved de grønlandske biblioteker er på ca. 50.000 bind.

Tabellhenvisning: Tabel 100-104.

19. Videnskabelig virksomhed.

Den videnskabelige udforskning af Grønland finder sted under koordination af Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland.

Grønlands Fiskeriundersøgelser har i 1971 og 1972 fortsat undersøgelsesarbejdet i de grønlandske farvande. Hovedpunkterne i undersøgelserne har været følgende:

1) Hydrografiske undersøgelser og dermed forbundne planktonindsamlinger på de vestgrønlandske fiskebanker. Formålet er dels at følge svingningerne i havstrømme og temperaturer, dels at få et billede af mængden af fiskelarver, specielt torskelarver. Undersøgelserne tyder på, at torskeårgangene 1971 og 1972 vil blive temmelig ringe som følge af kraftig tilstrømning af koldt polarvand over fiskebankerne i forårs- og sommermånederne.

2) I samarbejde med biologer fra andre lande har Grønlands Fiskeriundersøgelser ligesom i tidligere år deltaget i omfattende lakseundersøgelser, der har til formål at belyse laksens vandringer og at undersøge, hvorledes laksefiskeriet i Nordatlanten påvirker bestandene. I 1971 blev der gjort forsøg med drivgarnsfiskeri og mærkning af laks i forbindelse hermed som forberedelse til en omfattende international undersøgelse, der blev gennemført i efteråret 1972. I undersøgelsen deltog 5 undersøgelseskibe fra Canada, Skotland, Frankrig og Danmark samt 8 laksekuttere fra Norge, Færøerne og Danmark, og ca. 2.400 laks blev mærket samtidig med at biologiske data og oplysninger om fiskeriet blev indsamlet.

3) Der er foretaget undersøgelser over udenskærs forekomster af dybhavsrejer, bl.a. syd og

vest for Store Hellefiskebanke samt ud for Sukkertoppen, Godthåb og Frederikshåb distrikter. Ud for munden af Umanakfjorden fandt man i 1971 det hidtil største rejefelt, som kendes i Grønland, ca. 60 sømil langt og ca. 10 sømil bredt.

4) Med henblik på at undersøge mulighederne for andre ressourcer end torsk, laks og rejer, har der været udført forsøg med krabberuser og hellefiskegarn, og bestandene af håising og anngagsst har været genstand for undersøgelser.

5) De undersøgelser over sæler ved de grønlandske kyster, som påbegyndtes i 1969-70, er blevet stærkt udvidet i 1971 og 1972. Formålet er dels at bidrage til igangværende norske og canadiske undersøgelser over de bestande af klapmyds og grønlandssæl, som trækker til grønlandske farvande og tilbringer sommeren der, dels at belyse de stationære ringsælbestandes sammensætning og svingninger i bestandenes størrelse.

Grønlands geologiske Undersøgelse (GGU) har i 1971 og 1972 fortsat arbejdet med undersøgelse af mineralforekomster og geologisk kortlægning. Der har været et nært samarbejde med danske og udenlandske geologer og videnskabelige institutioner og med de selskaber, der har tilladelse til forundersøgelse eller efterforskning af råstoffer i Grønland.

Blandt GGU's undersøgelser kan særlig nævnes det 5-årige kortlægningsprogram ved Scoresby Sund, der i 1972 er blevet afsluttet. Resultaterne vil i de kommende år blive indtegnet på kort med ledsagende beskrivelse.

I både 1971 og 1972 fortsattes det omfattende kortlægningsarbejde omkring GGU's base ved Fiskenæsset. Undersøgelserne over uranforekomsterne ved Kvanefjeld ved Narssaq er blevet fortsat og er nu nået til et sådant stade, at det i 1971 har været muligt at afslutte beregningen af Kvanefjeldets uranforekomster. Samtidig er det besluttet at offentliggøre samtlige resultater af undersøgelserne. Med henblik bl.a. på eventuel uranudvinding ved Kvanefjeld er der endvidere udført observationsarbejde i 1971 og 1972 for at kontrollere nedbørsforholdene og vandføringsforholdene i Narssaq-elven.

En større gruppe har arbejdet med geologiske og geofysiske undersøgelser på Nûgssuaq-halvøen, særlig med henblik på de oliegeologiske forhold i området.

Et oversigtskort over kvartære aflejringer i Grønland i skalaen 1:2.500.000 er blevet offentliggjort i 1971, ligesom der er udgivet kortblade over området mellem Sdr. Strømfjord og Nûgssuaq samt over områderne Nûgâtsiaq og Pangnertôq, begge nord for Umanak. I 1972 er udgivet et kortblad over Julianehåb-området.

Grønlands geologiske Undersøgelse har i lighed med tidligere år fungeret som rådgivende organ for Ministeriet for Grønland ved behandlingen af ansøgninger om koncessioner m.v.

Der er i 1971 og 1972 gennemført en betydelig udvidelse af GGU's personale, nødvendigjort af arbejdsopgavernes stigende omfang.

Udover de nævnte to institutioner, hvis videnskabelige arbejde finansieres af Ministeriet for Grønland, har følgende danske institutioner udført videnskabeligt arbejde i Grønland i 1971 og 1972:

Meteorologisk Institut, herunder Ionosfærelaboratorium.

Danmarks tekniske Højskole, laboratoriet for elektromagnetisk feltteori.

Geodætisk Institut.

Søkortarkivet.

Arktisk station, Disko.

Grønlands botaniske Undersøgelse.

Komiteen for Grønlands ornithologiske undersøgelser.

Zoologisk Museum.

Nationalmuseet.

Ministeriet opnåede i 1970 finansudvalgets tilslutning til en bevilling på 0,5 mill. kr. fordelt over perioden 1971-73 til videreførelse af et dansk-amerikansk forskningsprojekt på indlandsisen.

Projektet havde følgende formål:

- 1) Udboring af en 400 m lang kerne i Sydgrønland i 1971.
- 2) Udboring af en kerne gennem hele indlandsisen i Sydgrønland i 1972.
- 3) Gennemførelse bl.a. af isotopundersøgelser af kernerne indtil udgangen af 1973.

I sommeren 1971 blev en raketforsøgsstation etableret i Søndre Strømfjord, og de første raketter blev opsendt i august 1971 (240 km højde) med det formål at studere elektriske felter og strømme i den polare ionosfære.

I Thule udføres en koordineret dansk-amerikansk videnskabelig aktivitet, særlig indenfor det geofysiske forskningsområde.

Vejrstationen Station Nord, der har været udgangspunkt for en række videnskabelige aktiviteter i Nordgrønland, blev nedlagt pr. 1. juli 1972.

Ekspeditionsvirksomheden i Peary Land-området er blevet fortsat. Desuden har en række udenlandske institutioner med tilladelse fra Ministeriet for Grønland gennemført ekspeditioner og undersøgelser af forskellig karakter i Grønland.

Der har været en livlig medicinsk og socialmedicinsk forskningsaktivitet i Grønland.

De *samfundsvidenskabelige undersøgelser*, der blev planlagt af det i marts 1970 nedsatte rådgivende udvalg vedr. samfundsforskning i Grønland, blev påbegyndt i 1971 og fortsat i 1972. Det drejer sig om følgende undersøgelser, der var besluttet gennemført på grundlag af et rundspørge blandt institutioner og myndigheder i Grønland og Danmark:

- 1) Undersøgelse vedrørende familiers tilpasning og trivsel under den igangværende omstilling i de grønlandske samfund. Undersøgelsen forestås af Socialforskningsinstituttet og

gennemføres som en interview-undersøgelse med anvendelse af grønlandske interviewere. Efter en prøveundersøgelse i efteråret 1971, hvori man ønskede at indhente de fornødne erfaringer ved en undersøgelse af denne karakter, blev hovedundersøgelsen gennemført i 1972. Det indkomne materiale bearbejdes i Socialforskningsinstituttet, og en rapport forventes i løbet af 1974.

2) Undersøgelse af lokalsamfundene har til formål at belyse de forhold, der har haft betydning for den forskellige udvikling af de enkelte grønlandske samfund. Undersøgelsen, der gennemføres af Institut for Organisation og Arbejdssociologi ved Handelshøjskolen i København, omfatter et fangerdistrikt (Angmagssalik kommune), et fiskerdistrikt (Sukkertoppen kommune) og et blandet fisker- og fangerområde (Egedesminde og Kangâtsiaq kommuner). I disse områder blev i 1971 indsamlet oplysninger gennem samtaler med statslige og kommunale myndigheder og med den lokale befolkning. Undersøgelsen vil blive videreført i 1973.

3) Undersøgelse vedrørende den grønlandske befolknings medleven i erhvervsliv og samfundsproblemer. Undersøgelsen, der gennemføres af studerende, forestås af to af det rådgivende udvalgs medlemmer. Der er i Holsteinsborg og Kangâtsiaq kommuner indsamlet materiale til beskrivelse af tilværelsen i en bygd og problemerne ved flytning fra en bygd til en by. Endvidere er befolkningens deltagelse i bl.a. kommunalpolitiske forhold og i foreningsliv blevet undersøgt. Disse rapporter er afgivet i 1972. Derudover er der i Holsteinsborg og Godthåb gennemført interviews dels med de tilflyttere, der som følge af Qutdligssats nedlæggelse er flyttet til disse byer, dels med de myndigheder, der har haft kontakt med tilflytterne. Også fra enkelte andre byer er der indsamlet materiale, og en rapport om undersøgelsen er afgivet i 1972.

De nævnte tre undersøgelser finansieres gen-

nem Ministeriet for Grønland, og Det rådgivende udvalg vedr. samfundsforskning i Grønland orienteres løbende om arbejdet. Endvidere behandler udvalget forslag til nye undersøgelser, bl.a. er spørgsmål om pædagogisk forskning taget op, især med henblik på problematikken omkring fremmedsprogundervisningen og modersmålsundervisningen i Grønland.

Udover de foranævnte undersøgelser finder der andre samfundsvidenskabelige undersøgelser sted vedrørende Grønland, finansieret bl.a. af Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd. Dette har givet støtte til en undersøgelse af den grønlandske kriminallov, til en undersøgelse vedrørende den grønlandske retsplejelov og til en undersøgelse af, hvilke problemer der melder sig for grønlandere, der rejser til Danmark, og hvad der kan gøres for at mindske problemerne.

Disse tre forskningsopgaver er blevet iværksat i 1971 og fortsat i 1972.

Af andre samfundsvidenskabelige undersøgelser kan nævnes en undersøgelse over enlige mødres forhold i Grønland, der påbegyndtes for nogle år tilbage, og hvor hovedparten af materialet er blevet indsamlet i 1971 og 1972. Denne undersøgelse er gennemført i et udvalg under Kvindekommisionen.

Endelig har forskere, der er tilknyttet forskellige institutioner under Københavns Universitet, gennemført samfundsvidenskabelige undersøgelser i Grønland. Det drejer sig bl.a. om forskere ved Institut for Eskimologi og ved Institut for Etnologi og Antropologi.

Arktisk Institut, København, formidler gennem sit bibliotek og sin billedsamling en oplysningsvirksomhed om Grønland.

Kommisionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland udgiver publikationsrækken »Meddelelser om Grønland«, hvori så vidt muligt samtlige videnskabelige afhandlinger vedrørende Grønland søges optaget.

20. Kirken.

Kirken i Grønland er en del af den danske folkekirke og udgør et provsti under Københavns stift, idet der dog er tillagt landsprovsten i Grønland en større kompetence end provsterne i Danmark. Administrativt henhører kirken siden 1. januar 1966 under Kirkeministeriet. Kirkens forhold er senest ordnet ved lov af 3. juni 1967 om kirken i Grønland.

Grønland er inddelt i 19 præstegæld, hvori i alt 26 præster gjorde tjeneste i 1970. Præsterne bistås i det kirkelige arbejde af overkateketer, kateketer og læserkateketer, der beskikkes af landsprovsten blandt lærere eller andre, der har de nødvendige forudsætninger. Medens antallet af præster har været nogenlunde uforandret i en lang årrække, er antallet af kateketer gået ned fra 165 i 1955 til 111 i 1970 (tabel 105). Dette skyldes svigtende tilgang, især af personer med egentlig kateketuddannelse, men må også ses i sammenhæng med befolkningskoncentrationen, hvorved mange mindre bosteder er blevet nedlagt. Således er antallet af kirkelokaler reduceret fra 112 i 1955 til 86 i 1970.

På enhver plads, hvor staten har stillet en kirke eller et kapel til rådighed for gudstjenesten, kan der vælges en menighedsrepræsentation. Valget finder sted samtidig med valg

til kommunalbestyrelserne. Menighedsrepræsentationerne har besluttende eller rådgivende myndighed på en række områder, men har ikke indflydelse på besættelsen af præsteembeder.

Ved kirkeloven af 1967 oprettedes Grønlands kirkenævn, et organ der stort set svarer til stiftsøvrighederne i det øvrige Danmark. Kirkenævnet, der består af landshøvdingen og landsprovsten, har overtilsynet på en række administrative områder, herunder vedligeholdelse af kirker og kirkegårde. På det lokale plan varetages dette tilsyn af byggekomiteer.

I 1971 blev Hans Egede kirken i Godthåb indviet i forbindelse med festlighederne i anledning af 250-året for Hans Egedes ankomst til Grønland. Kirken i Sydprøven er blevet udvidet i 1971, og i Julianehåb påbegyndtes opførelsen af en ny kirke. Denne kirke, som har plads til 450 mennesker, forventes færdiggjort i 1973.

Ved siden af folkekirken findes der enkelte andre trossamfund i Grønland, således den katolske kirke, adventistsamfundet, Jehovas vidner og pinsemissionen. Talmæssigt er disse grupper af særdeles begrænset betydning.

Tabelhenvisning: Tabel 105.

21. Offentlige valg.

A. Folketingsvalg og folkeafstemning

Grønland er opdelt i 2 opstillingskredse til folketingsvalg, jfr. lovbekendtgørelse nr. 352 af 21. juli 1971 om folketingsvalg i Grønland. I hver af opstillingskredsene vælges et medlem til folketinget. 1. opstillingskreds omfatter Vestgrønland fra Kangâtsiaq kommune og nordpå samt Nord- og Østgrønland. 2. opstillingskreds omfatter Vestgrønland fra Nanortalik kommune til og med Holsteinsborg kommune.

Folketingsvalg i Grønland foregår stort set efter de samme regler som i Danmark, dog med visse afvigelser under hensyntagen til de særlige grønlandske forhold. Således kan landshøvdingen, der forestår valget, bestemme, at valgdatoen i begge eller i en af opstillingskredsene skal være en anden end i Danmark. Ved folketingsvalgene i Grønland har der ikke hidtil været opstillet partilister. Der stemmes på en af de opstillede enkeltpersoner, og den kandidat, der får flest stemmer i sin kreds, er valgt. Hver kandidat opstiller med to stedfortrædere, der kan indkaldes til folketinget, hvis den valgte får forfald.

Der afholdtes folketingsvalg i Grønland den 21. september 1971 ligesom i Danmark. Der var ved valget i alt 22.783 stemmeberettigede vælgere, 8.679 i 1. opstillingskreds og 14.104 i 2. opstillingskreds (jfr. tabel 106).

I 1. opstillingskreds var der ingen afstemning, idet Knud Hertling som eneste kandidat blev valgt uden afstemning.

I 2. opstillingskreds var der opstillet tre kandidater, af hvilke Moses Olsen opnåede flest stemmer, nemlig 2.550 stemmer. De to andre kandidater var Nikolaj Rosing (2.437 stemmer) og Erling Høegh (2.161 stemmer).

I 2. opstillingskreds blev der i alt afgivet 7.343 stemmer, d.v.s. at man nåede op på en

stemmeprocent på 52,1, hvilket er en del under stemmeprocenten ved folketingsvalg i Danmark, men nogenlunde af samme størrelsesorden som stemmeprocenten ved folketingsvalg på Færøerne.

Efter valget indtrådte Knud Hertling i regeringen som minister for Grønland.

I forbindelse med folketingsvalget blev der i Grønland ligesom i Danmark afholdt folkeafstemning om nedsættelse af valgets alderen til folketinget fra 21 til 20 år. Stemmeberettigede ved denne afstemning var de samme personer som til folketingsvalget, d.v.s. i alt 22.783 personer. Der blev ved folkeafstemningen afgivet i alt 9.978 stemmer svarende til 43,8 pct. af de stemmeberettigede. Af disse stemmer var 6.896 ja-stemmer, 2.545 nej-stemmer, mens 537 stemmesedler var blanke eller ugyldige. Af de gyldige stemmer udgjorde ja-stemmerne således 73,1 pct. I 1. opstillingskreds var stemmeprocenten ved afstemningen kun 31,1 pct., mens den i 2. opstillingskreds, hvor der også var valg til folketinget, var på 51,6 pct. (tabel 106).

Den 2. oktober 1972 blev der i Grønland som i Danmark afholdt folkeafstemning om det af folketinget vedtagne lovforslag om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

Stemmeberettigede ved denne afstemning var alle stemmeberettigede til folketingsvalg, i alt 24.373 personer. Der blev ved afstemningen afgivet i alt 14.009 stemmer svarende til 57,5 pct. af de stemmeberettigede. Af disse stemmer var 9.658 nej-stemmer, 3.990 ja-stemmer, mens 361 stemmesedler var blanke eller ugyldige. Af de gyldige stemmer udgjorde nej-stemmerne således 70,8 pct. (Tabel 107).

B. Valg til landsrådet og kommunalbestyrelserne.

Valg til landsrådet og kommunalbestyrelserne foretages i henhold til reglerne i bekendtgørelse nr. 436 af 26. oktober 1970 om valg til de grønlandske kommunalbestyrelser og Grønlands landsråd. Grønland er ved valg til landsrådet delt i 16 landsråds kredse, der hver vælger 1 kredsmandat. Herudover vælges indtil 5 tillægsmandater. Til kommunalbestyrelserne vælges 3-13 medlemmer. Betingelserne for valget til kommunalbestyrelserne er ikke helt de samme som til landsrådet. I begge tilfælde kræves fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder forud for valgets afholdelse, men ved valg til kommunalbestyrelserne kræves tillige, at man i mindst 3 måneder forud for valgets afholdelse har haft fast bopæl i vedkommende kommune. Valgperioden for såvel landsråd som kommunalbestyrelser er 4 år at regne fra den 1. maj i valgåret. Ligesom ved folketingsvalg opstiller kandidaterne ved landsrådsvalg og kommunalvalg med stedfortrædere, der kan træde ind ved evt. forfald. Ved valg til landsrådet kan personer tilsluttet forskellige organisationer og foreninger opstille samlet, ligesom enkelte kandidater kan indgå i valgforbund med hinanden. Disse regler om valgforbund har kun betydning ved afgørelse af, om et eller flere af de 5 tillægsmandater skal besættes, idet kredsmandatet besættes med den kandidat, der har fået flest stemmer i kredsen. Afgørende for, om et eller flere tillægsmandater skal besættes, er, om et parti eller et listeforbund har opnået flere stemmer end det gennemsnitlige antal afgivne stemmer pr. kredsmandat. Har listen i forvejen opnået kredsmandater, fratrækkes for hvert opnået kredsmandat før beregningen af tillægsmandater det antal gyldige stemmer, som et kredsmandat gennemsnitligt kræver i hele Grønland.

Ved landsrådsvalget den 16. april 1971 var der i alt 21.610 stemmeberettigede vælgere. Der blev afgivet i alt 14.628 stemmer svarende til stemmeprocent på 67,7, jfr. tabel 108. Ud over de 16 kredsmandater blev 1 tillægsmandat besat (KNAPPs kandidat).

I forbindelse med landsrådsvalget blev der

på foranledning af Ministeriet for Grønland foretaget en analyse af valgdeltagelsen for forskellige grupper af stemmeberettigede. Det fremgår heraf, at ca. ¾ af de stemmeberettigede er født i Grønland, og at ligeledes ca. ¾ af vælgerne var bosat i byerne. Ca. 40 pct. af vælgerne var født i 1930 eller tidligere, medens knap 30 pct. var født i perioden 1931-40 og godt 30 pct. i 1941-50. Ved analysen konstateredes det, at stemmedeltagelsen i byerne var betydeligt mindre end i bygderne, og at mændene stemte en smule mere end kvinderne. Der var en tydelig tendens til, at de ældre vælgere stemte noget mere end de yngre. Af analysen synes det at fremgå, at der ikke var nogen væsentlig forskel i stemmedeltagelsen for personer født i Grønland og personer født uden for Grønland.

Efter valget har landsrådet følgende sammensætning:

Skoleinspektør Lars Chemnitz (Bugten, formand)

Pastor Jonathan Motzfeldt (Julianehåb, næstformand)

Fåreavler Jørgen Poulsen (Nanortalik) indtrådte i rådet efter Marius Abelsens død i 1972.

Købmand Johan Knudsen (Narssaq)

Lærer Ole Berglund (Frederikshåb)

Lærer Lars Emil Johansen (Godthåb)

Fisker Alibak Josefsen (Sukkertoppen)

Radiooverass. Jørgen C. F. Olsen (Holsteinsborg)

Fisker Nikolaj Karlens (Kangåtsiaq)

Lærer Otto Steenholdt (Egedesminde)

Fisker David Brøberg (Disko)

Jordemoder Elisabeth Johansen (Umanak)

Lærer Knud Kristiansen (Upernavik)

Fanger Qissunguaq Kristiansen (Thule)

Fanger Erinarteq Jonathansen (Angmagssalik)

Malermester Andreas Sanimuinaq (Scoresbysund)

Fisker Niels Carlo Heilmann (tillægsmandat)

Tabellenhvisning: tabel 106-108.

TABELAFDELING

Indholdsfortegnelse for tabelafdeling.

Tabel nr.	Side
1-15 Befolkning	81-101
16-19 Offentlige udgifter og indtægter	102-105
20-23 Offentlige investeringer	106-109
24-30 Teknisk virksomhed	110-112
31-37 Trafik (herunder motorkøretøjer)	112-116
38-50 Fiskeri, fangst, fåreavl og rensdyravl	117-124
51-54 Erhvervsforhold	125-127
55 Handel	128
56-58 Håndværk og entreprenørvirksomhed	129-130
59 Minedrift	130
60-61 Import og eksport	130-132
62-63 Penge- og kreditvæsen	133-134
64-68 Indkomster og lønninger	134-136
69-72 Forbrug i lønmodtagerhusstande	137-140
73-74 Priser	140-141
75-77 Indførselsafgifter	142-143
78-83 Boligforhold	144-148
84-85 Sociale forhold	149-150
86-88 Retsvæsen	151-152
89-94 Politi	153-156
95-99 Sundhedsvæsen	157-160
100-104 Undervisning og uddannelse	161-164
105 Kirkelige forhold	165
106-108 Offentlige valg	165-166
109-110 Meteorologiske forhold	167-168
Stikordsregister for tabelafdeling	169-170

Tabel 1. Befolkningen i Grønland 1901-72

	Personer født i Grønland ¹			Hele befolkningen	Personer født uden for Grønland			Hele befolkningen
	Personer født i Grønland ¹	Personer født uden for Grønland	Hele befolkningen		Personer født i Grønland	Personer født uden for Grønland	Hele befolkningen	
1901 ²	11.621	272	11.893	1965	35.132	4.483	39.615	
1911 ¹	13.075	384	13.459	1966	36.380	5.722	42.102	
1921 ¹	14.081	274	14.355	1967	37.372	6.420	43.792	
1930	16.222	408	16.630	1968	38.378	7.261	45.639	
1945	20.939	473	21.412	1969	38.914	7.417	46.331	
1951	22.890	1.269	24.159	1970	38.912	7.620	46.532	
1955	25.234	1.867	27.101	1971	39.752	8.183	47.935	
1960	30.378	2.762	33.140	1972 ³	48.480	

1. Ekskl. Nordgrønland.

2. Indtil 1930: »Indfødt«. I 1945 og 1951: personer under grønlandsk ret.

3. Foreløbig tal.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 2. Befolkningstilvæksten i Grønland 1950-71

	Personer født i Grønland			Personer født uden for Grønland			Hele befolkningen		
	Antal	Gns. årl. tilvækst (absolut)	Gns. årl. stignings-pct.	Antal	Gns. årl. tilvækst (absolut)	Gns. årl. stignings-pct.	Antal	Gns. årl. tilvækst (absolut)	Gns. årl. stignings-pct.
1950	22.581			1.061			23.642		
1955	25.234	531	2,3	1.867	161	12,0	27.101	692	2,8
1960	30.378	1.029	3,8	2.762	179	8,2	33.140	1.208	4,2
1965	35.132	952	3,0	4.483	344	10,2	39.615	1.295	3,7
1966 ^a	36.380	1.248	3,6	5.722	1.239	27,6	42.102	2.487	6,3
1967	37.372	992	2,7	6.420	698	12,2	43.792	1.690	4,0
1968	38.378	1.006	2,7	7.261	841	13,1	45.693	1.901	4,3
1969	38.914	536	1,4	7.417	156	2,1	46.331	638	1,4
1970	38.912	÷2	÷0,0	7.620	203	2,7	46.532	201	0,4
1971 ^a	39.752	840	2,2	8.183	563	7,4	47.935	1.403	3,0

1. Den store stigning står i forbindelse med, at Sdr. Strømfjord i 1966 for første gang indgik i befolkningstallene. Ekskl. Sdr. Strømfjord ville stigningen fra 1965 til 1966 have været flg.: For hele befolkningen: 1.908 pers. (4,8%) For personer født i Grønland: 1.243 pers. (3,5%) og for personer født uden for Grønland: 665 pers. (14,8%).

2. Stigningen kan delvis forklares ved en ændret registreringsform.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tablet 3 A. Befolkningen i Grønland fordelt på kommuner pr. 31. dec. 1970

Kommuner	Personer født i Grønland				Pers. født uden for Grønland				Hele befolkningen			
	Byer	Byg- der	Vejr- stat. m.v.	I alt	Byer	Byg- der	Vejr- stat. m.v.	I alt	Byer	Byg- der	Vejr- stat. m.v.	I alt
Vestgrønland	26.486	9.072	96	35.654	6.195	179	743	7.117	32.681	9.251	839	42.771
Nanortalik	1.084	1.458	26	2.568	196	39	71	306	1.280	1.497	97	2.874
Julianehåb	2.220	498	—	2.718	540	15	—	555	2.760	513	—	3.273
Narssaq	1.462	291	43	1.796	289	10	67	366	1.751	301	110	2.162
Ivigut	12	—	—	12	59	—	—	59	71	—	—	71
Fredrikshåb	1.684	508	—	2.192	434	24	—	458	2.118	532	—	2.650
Godthåb	5.088	670	10	5.768	2.390	24	27	2.441	7.478	694	37	8.209
Sukkertoppen	2.188	1.011	—	3.199	400	32	—	432	2.588	1.043	—	3.631
Holsteinsborg	2.847	289	13	3.149	515	1	555	1.071	3.362	290	568	4.220
Kangåtsiaq	364	770	—	1.134	7	11	—	18	371	781	—	1.152
Egedesminde	2.792	335	—	3.127	404	2	—	406	3.196	337	—	3.533
Christianshåb	1.299	257	—	1.556	203	2	—	205	1.502	259	—	1.761
Jakobshavn	2.355	400	—	2.755	347	3	—	350	2.702	403	—	3.105
Vaigat	739	—	—	739	85	—	—	85	824	—	—	824
Godhavn	770	75	4	849	102	—	23	125	872	75	27	974
Umanak	914	1.323	—	2.237	106	11	—	117	1.020	1.334	—	2.354
Upernavik	668	1.187	—	1.855	118	5	—	123	786	1.192	—	1.978
Nordgrønland	264	339	17	620	27	—	76	103	291	339	93	723
Østgrønland	982	1.654	2	2.638	221	71	108	400	1.203	1.725	110	3.038
Angmagssalik	685	1.529	2	2.216	183	37	79	299	868	1.566	81	2.515
Scoresbysund	297	125	—	422	38	34	29	101	335	159	29	523
Hele Grønland 1970 .	27.732	11.065	115	38.912	6.443	250	927	7.620	34.175	11.315	1.042	46.532
Hele Grønland 1969 .	27.429	11.393	92	38.914	6.211	224	982	7.417	33.640	11.617	1.074	46.331

Anm.: Stationer, som er beliggende uden for kommunalindelingen, er medregnet i de nærmestliggende kommuner. Se iverigt tabel 5.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tablet 3 B. Befolkningen i Grønland fordelt på kommuner pr. 31. dec. 1971

Kommuner	Personer født i Grønland				Pers. født uden for Grønland				Hele befolkningen			
	Byer	Byg-der	Vejr-stat. m.v.	I alt	Byer	Byg-der	Vejr-stat. m.v.	I alt	Byer	Byg-der	Vejr-stat. m.v.	I alt
Vestgrønland	27.443	8.893	107	36.443	6.727	170	799	7.696	34.170	9.063	906	44.139
Nanortalik	1.127	1.450	37	2.614	214	36	75	325	1.341	1.486	112	2.939
Julianehåb	2.252	507	—	2.759	566	11	—	577	2.818	518	—	3.336
Narsaaq	1.462	282	46	1.790	271	6	82	359	1.733	288	128	2.149
Ivigut	12	—	—	12	58	—	—	58	70	—	—	70
Frederikshåb	1.761	480	—	2.241	523	24	—	547	2.284	504	—	2.788
Godthåb	5.401	568	6	5.975	2.573	22	24	2.619	7.974	590	30	8.594
Sukkertoppen	2.301	1.007	—	3.308	563	29	—	592	2.864	1.036	—	3.900
Holsteinsborg	2.972	260	11	3.243	561	1	578	1.140	3.533	261	589	4.383
Kangåtsiaq	374	792	—	1.166	9	11	—	20	383	803	—	1.186
Egedesminde	2.861	331	—	3.192	400	2	—	402	3.261	333	—	3.595
Christianshåb	1.386	91	—	1.477	197	—	—	197	1.583	91	—	1.674
Jakobshavn	2.610	545	—	3.155	405	5	—	410	3.015	550	—	3.564
Vaigat	476	—	—	476	53	—	—	53	529	—	—	529
Godhavn	800	81	5	886	109	—	25	134	909	81	30	1.020
Umanak	952	1.309	2	2.263	105	13	15	133	1.057	1.322	17	2.396
Upernavik	696	1.190	—	1.886	120	10	—	130	816	1.200	—	2.016
Nordgrønland	275	347	17	639	28	—	65	93	303	347	82	732
Østgrønland	1.009	1.660	1	2.670	212	82	100	394	1.221	1.742	101	3.064
Angmagssalik	713	1.535	1	2.249	174	44	71	289	887	1.579	72	2.538
Scoresbysund	296	125	—	421	38	38	29	105	334	163	29	526
Hele Grønland 1971 .	28.727	10.900	125	39.752	6.967	252	964	8.183	35.694	11.152	1.089	47.935
Hele Grønland 1970 .	27.732	11.065	115	38.912	6.443	250	927	7.620	34.175	11.315	1.042	46.532

Anm.: Stationer, som er beliggende uden for kommunalindelingen, er medregnet i de nærmestliggende kommuner. Se iøv. tabel 5.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tablet 4. Personer født uden for Grønland fordelt på kommuner pr. 31. december

	1960	1970	1971		1960	1970	1971
Vestgrønland	2.407	7.117	76.96	Jakobshavn	77	350	410
Nanortalik	127	306	325	Vaigat	76	85	53
Julianehåb	227	555	577	Godhavn	78	125	134
Narsaaq	239	366	359	Umanak	50	117	133
Ivigut	92	59	58	Upernavik	52	123	130
Frederikshåb	165	458	547	Nordgrønland	87	103	93
Godthåb	667	2.441	2.619	Østgrønland	268	400	394
Sukkertoppen	151	432	592	Angmagssalik	155	299	289
Holsteinsborg	148	1.071	1.140	Scoresbysund	113	101	105
Kangåtsiaq	6	18	20	Hele Grønland	2.762	7.620	8.183
Egedesminde	182	406	402				
Christianshåb	70	205	197				

Anm.: Se anm. til tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 5. Befolkningen i Grønland fordelt på bosteder 1960-1971

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
Nanortalik kommune	2.315	2.568	2.614	2.442	2.874	2.939
<i>By: Nanortalik</i>	<i>725</i>	<i>1.084</i>	<i>1.127</i>	<i>800</i>	<i>1.280</i>	<i>1.341</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>1.586</i>	<i>1.458</i>	<i>1.450</i>	<i>1.601</i>	<i>1.497</i>	<i>1.486</i>
Augpilagtoq	237	219	228	238	222	231
Frederiksdal	204	226	221	207	230	226
Ikigait	4	—	—	4	—	—
Igdlukasik	13	—	—	13	—	—
Tasiussaq	135	129	125	135	129	125
Saputit	—	—	—	—	2	2
Nalassut	—	8	8	—	9	9
Nügärssuk	3	8	9	3	8	9
Quvnermiut	56	12	13	56	12	13
Niaqornärssuk	5	2	1	5	2	1
Narsarsuaq	—	1	1	—	1	1
Igpik	14	—	—	14	—	—
Igdlorpait	75	26	26	75	26	26
Akuliaruseq	26	19	18	26	19	18
Sletten	264	162	175	264	166	176
Qagdumiut	25	27	27	25	27	27
Lichtenau	114	58	54	117	61	57
Sydproven	411	561	544	419	583	565
<i>Stationer i alt</i>	<i>4</i>	<i>26</i>	<i>37</i>	<i>41</i>	<i>97</i>	<i>112</i>
Prins Christian Sund (vejrst.)	3	—	—	23	14	11
Frederiksdal loranst.	1	12	19	18	25	36
St. Nordiske station (kabelstation)	—	3	4	—	15	17
Angissoq loranst.	—	11	14	—	43	48
Julianehåb kommune	2.180	2.718	2.759	2.407	3.273	3.336
<i>By: Julianehåb</i>	<i>1.521</i>	<i>2.220</i>	<i>2.252</i>	<i>1.741</i>	<i>2.760</i>	<i>2.818</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>659</i>	<i>498</i>	<i>507</i>	<i>666</i>	<i>513</i>	<i>518</i>
Qaersutsiaq	18	13	11	18	13	11
Sárdloq	129	102	112	130	102	112
Eqalugårssuit	184	156	163	184	157	164
Kangerdluarssorujuk	—	—	—	—	2	2
Igdlorssuit II	—	2	3	—	4	3
Tasiluk	5	7	7	7	10	10
Eqaluit akia	—	4	3	—	5	4
Eqaluit	18	7	5	18	7	5
Qanisartût	9	2	3	9	2	3
Igdlorssuit	3	7	7	3	7	7
Ikineq	3	—	—	3	—	—
Uperniviarssuk	14	15	12	18	18	13
Kirkeruin	5	1	1	5	1	1
Akia	—	1	1	—	1	1
Mato	—	2	2	—	2	2
Nūpiluk	—	—	—	—	1	1
Kingigtoq	—	—	—	—	1	1
Qarmat	7	—	—	7	—	—
Qagssimiut	199	175	172	199	176	173
Qeqertarsuáraq	38	4	5	38	4	5
Sarqamiut	27	—	—	27	—	—

(fortsættes)

Tabel 5 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
Narssaq kommune	1.285	1.796	1.790	1.524	2.162	2.149
By: Narssaq	934	1.462	1.462	1.061	1.751	1.733
Bygder i alt	325	291	282	326	301	288
Igaliko	117	92	82	117	97	83
Sdr. Igaliko	28	20	20	28	21	21
Itdrlak	6	5	4	6	5	4
Umánartóaraq	—	3	3	—	3	3
Qagssiarssuk	154	79	71	154	80	72
Arnánguit ¹	—	8	8	—	8	8
Qíngua ¹	—	8	8	—	8	8
Qordlortoq ¹	—	8	12	—	9	13
Tasiussaqa ¹	—	9	9	—	9	9
Nunatáq ¹	—	5	5	—	5	5
Kangerdlua ¹	—	4	4	—	4	4
Ingnerúlalik ¹	—	7	7	—	7	7
Ivssormiut ¹	—	9	9	—	9	9
Sitdlisit ¹	—	5	4	—	5	4
Ipiutaq	3	4	9	4	4	10
Sardlia	—	4	4	—	4	4
Marrait (Tugtutóq)	—	6	6	—	6	6
Sildefjord (Tugtutóq)	—	1	2	—	1	2
Itivdleq Kitdleq (Tugtutóq)	—	2	2	—	4	3
Narsarssuáraq	5	4	4	5	4	4
Egaluit ilua	12	8	9	12	8	9
Station: Narsarssuaq (flypl.)	26	43	46	137	110	128
Ivigut kommune	31	12	12	123	71	70
By: Ivigut	31	12	12	123	71	70
Frederikshåb kommune	1.652	2.192	2.241	1.817	2.650	2.788
By: Frederikshåb	891	1.684	1.761	1.038	2.118	2.284
Bygder i alt	761	508	480	779	532	504
Arsuk	351	356	352	368	380	376
Neria	92	—	—	93	—	—
Narssalik	85	73	50	85	73	50
Iluilárssuk	44	—	—	44	—	—
Kvaneø	86	—	—	86	—	—
Avigait	103	79	78	103	79	78
Godthåb kommune	3.638	5.768	5.975	4.305	8.209	8.594
By: Godthåb	2.537	5.088	5.401	3.179	7.478	7.974
Bygder i alt	1.097	670	568	1.113	694	590
Fiskenæsset	282	329	320	288	336	332
Utorqarmiut	15	—	—	15	—	—
Narssaq	87	—	—	87	—	—
Kangeq	155	87	73	155	88	73
Qórqut	10	2	2	12	6	5
Itivnera	8	1	1	11	3	2
Kapisigdlit	298	181	163	302	187	169
Neriunaq	16	9	9	16	9	9
Qórnoq	226	61	—	227	65	—
Station: Færingehavn (fiskest.)	4	10	6	13	37	30

(fortsættes)

Tabel 5 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
Sukkertoppen kommune.....	2.527	3.199	3.308	2.678	3.631	3.900
<i>By: Sukkertoppen.....</i>	<i>1.500</i>	<i>2.188</i>	<i>2.301</i>	<i>1.636</i>	<i>2.588</i>	<i>2.864</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>1.016</i>	<i>1.011</i>	<i>1.007</i>	<i>1.026</i>	<i>1.043</i>	<i>1.036</i>
Atangmik	183	185	184	183	185	186
Napassoq	203	234	232	204	240	241
Agpamiut	87	—	—	87	—	—
Kangämiut	543	592	591	552	618	609
<i>Station: Tovqussaq (hvalst.)..</i>	<i>11</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>16</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
Holsteinsborg kommune.....	2.183	3.149	3.243	2.331	4.220	4.383
<i>By: Holsteinsborg.....</i>	<i>1.566</i>	<i>2.847</i>	<i>2.972</i>	<i>1.714</i>	<i>3.362</i>	<i>3.533</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>617</i>	<i>289</i>	<i>260</i>	<i>617</i>	<i>290</i>	<i>261</i>
Itivdleq	246	160	137	246	161	138
Sarqardlit	52	—	—	52	—	—
Sarfänguaq	169	129	123	169	129	123
Umánárssuk	61	—	—	61	—	—
Qerrortussoq (Avssaqutaq) ..	89	—	—	89	—	—
<i>Station: Sdr.Strømfjord (flypl.)³</i>	<i>...</i>	<i>13</i>	<i>11</i>	<i>...</i>	<i>568</i>	<i>589</i>
Kangätsiaq kommune.....	1.305	1.134	1.166	1.311	1.152	1.186
<i>By: Kangätsiaq.....</i>	<i>265</i>	<i>364</i>	<i>374</i>	<i>266</i>	<i>371</i>	<i>383</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>1.040</i>	<i>770</i>	<i>792</i>	<i>1.045</i>	<i>781</i>	<i>803</i> ⁴
Aqigsserniaq	155	—	—	155	—	—
Agto	98	330	335	101	337	341
Ikerasak	114	18	19	114	18	19
Tunüngassoq	79	24	12	79	24	12
Iginiarfik	90	72	64	91	72	64
Ikerasárssuk	56	54	57	56	54	57
Aulatsivik	7	—	—	7	—	—
Niaqornárssuk	244	254	287	245	258	292
Qeqertarssuatsiaq	98	18	18	98	18	18
Ivnalik	99	—	—	99	—	—
Egedesminde kommune	2.310	3.127	3.192	2.492	3.533	3.594
<i>By: Egedesminde</i>	<i>1.655</i>	<i>2.792</i>	<i>2.861</i>	<i>1.837</i>	<i>3.196</i>	<i>3.261</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>655</i>	<i>335</i>	<i>331</i>	<i>655</i>	<i>337</i>	<i>333</i>
Manermiut	66	—	—	66	—	—
Vester Ejland	124	—	—	124	—	—
Hunde Ejland	167	128	127	167	128	127
Akúnáq	201	207	204	201	209	206
Niváq	97	—	—	97	—	—

(fortsættes)

Tabel 5 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
Christianshåb kommune.....	930	1.556	1.477	1.000	1.761	1.674
<i>By: Christianshåb.....</i>	<i>500</i>	<i>1.299</i>	<i>1.386</i>	<i>568</i>	<i>1.502</i>	<i>1.583</i>
<i>Bygder ialt².....</i>	<i>430</i>	<i>257</i>	<i>91</i>	<i>432</i>	<i>259</i>	<i>91</i>
Ikamiut.....	64	91	91	64	91	91
Akugdlit.....	114	—	—	114	—	—
Claushavn ³	252	166	.	254	168	.
Jakobshavn kommune.....	1.781	2.755	3.155	1.860	3.105	3.565
<i>By: Jakobshavn.....</i>	<i>1.216</i>	<i>2.355</i>	<i>2.610</i>	<i>1.293</i>	<i>2.702</i>	<i>3.015</i>
<i>Bygder i alt².....</i>	<i>565</i>	<i>400</i>	<i>545</i>	<i>567</i>	<i>403</i>	<i>550</i>
Claushavn ³	158	.	.	160
Rodebay.....	170	110	110	170	111	111
Atå.....	61	—	—	61	—	—
Qeqertaq.....	83	81	76	83	81	76
Sarqaq.....	251	209	201	253	211	203
Vaigat kommune.....	1.271	739	476	1.345	824	529
<i>By: Qutdligssat.....</i>	<i>1.187</i>	<i>739</i>	<i>476</i>	<i>1.260</i>	<i>824</i>	<i>529</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>84</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>85</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
Ujarasugssuk.....	77	—	—	78	—	—
Unartoq.....	7	—	—	7	—	—
Godhavn kommune.....	800	849	886	878	974	1.020
<i>By: Godhavn.....</i>	<i>532</i>	<i>770</i>	<i>800</i>	<i>584</i>	<i>872</i>	<i>909</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>263</i>	<i>75</i>	<i>81</i>	<i>263</i>	<i>75</i>	<i>81</i>
Skansen.....	69	—	—	69	—	—
Kronprinsens Ejland.....	100	—	—	100	—	—
Diskofjord.....	94	75	81	94	75	81
<i>Station: Nipissat (Ioranst.)..</i>	<i>5</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>31</i>	<i>27</i>	<i>30</i>
Umanak kommune.....	1.963	2.237	2.263	2.013	2.354	2.396
<i>By: Umanak.....</i>	<i>774</i>	<i>914</i>	<i>952</i>	<i>821</i>	<i>1.020</i>	<i>1.057</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>1.189</i>	<i>1.323</i>	<i>1.309</i>	<i>1.192</i>	<i>1.334</i>	<i>1.322</i>
Niaqornat.....	117	88	85	117	88	85
Qaersut.....	210	255	251	211	257	252
Sermiarssuit.....	54	—	—	54	—	—
Umánatsiaq.....	64	—	—	64	—	—
Ikerasak.....	105	268	257	106	269	260
Såttut.....	238	267	292	239	273	300
Uvkusigssat.....	115	183	175	115	184	175
Igdloorsuit.....	127	152	144	127	152	144
Nógåtsiaq.....	159	110	105	159	111	106
<i>Station: Mårmorilik (mine) .</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>2</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>17</i>

(fortsættes)

Tabel 5 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
Upernavik kommune	1.531	1.855	1.886	1.583	1.978	2.016
<i>By: Upernavik</i>	<i>504</i>	<i>668</i>	<i>696</i>	<i>555</i>	<i>786</i>	<i>816</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>1.027</i>	<i>1.187</i>	<i>1.190</i>	<i>1.028</i>	<i>1.192</i>	<i>1.200</i>
Sdr. Upernavik.....	127	136	138	127	136	138
Prøven.....	184	192	193	184	192	193
Augpilagtoq.....	136	138	139	136	140	144
Tugsåq.....	53	68	61	53	68	61
Naujåt.....	28	35	37	28	35	37
Ivnårssuit.....	46	66	69	46	66	69
Tasiussaq.....	121	152	165	121	152	167
Nutarmiut.....	50	58	56	50	58	56
Ikerasárssuk.....						
Kük.....	31	12	22	31	12	22
Kraulshavn.....	95	145	133	96	147	135
Igdulik.....	5	7	6	5	7	6
Kuvdlorssuaq.....	151	178	171	151	179	172
Thule kommune	473	620	639	560	723	732
<i>By: Thule</i>	<i>183</i>	<i>264</i>	<i>275</i>	<i>206</i>	<i>291</i>	<i>303</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>269</i>	<i>339</i>	<i>347</i>	<i>270</i>	<i>339</i>	<i>347</i>
Savigsivik.....	66	95	116	66	95	116
Moriussaq.....	—	57	57	—	57	57
Nügdlit (Igánaq).....	12	—	—	12	—	—
Qeqertat.....	57	64	60	57	64	60
Herbert Ø.....	37	51	49	37	51	49
Siorapaluk.....	81	72	65	82	72	65
Neqe.....	7	—	—	7	—	—
Inuarfigssuaq.....	9	—	—	9	—	—
<i>Stationer i alt</i>	<i>21</i>	<i>17</i>	<i>17</i>	<i>84</i>	<i>93</i>	<i>82</i>
Dundas (vejrstation) ³	21	17	17	55	59	53
Station Nord (vejrstation) ³ ..	—	—	—	29	34	29
Angmagssalik kommune	1.826	2.216	2.249	1.981	2.515	2.538
<i>By: Angmagssalik</i>	<i>502</i>	<i>685</i>	<i>713</i>	<i>612</i>	<i>868</i>	<i>887</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>1.324</i>	<i>1.529</i>	<i>1.535</i>	<i>1.331</i>	<i>1.566</i>	<i>1.579</i>
Kap Cort Adelaer.....	—	4	—	—	4	—
Pularqavik.....	13	—	—	13	—	—
Imaersivik.....	16	—	—	16	—	—
Skjoldungen.....	100	25	63	103	25	63
Umivik.....	28	26	15	28	26	15
Pikiutdlit.....	—	18	24	—	18	24
Isortoq.....	120	155	163	121	155	163
Umigtuarssuit.....	26	—	—	26	—	—
Tiniteqilåq.....	154	208	192	154	214	200
Ikáteq.....	43	40	36	43	40	36
Kap Dan.....	257	390	384	258	397	399
Sivsingaleq.....	24	—	—	24	—	—
Qernertuarssuit.....	43	25	21	43	25	21
Küngmiut.....	388	455	469	390	479	490
Sermilgåq.....	112	139	157	112	139	157
Kangerdlugssuatsiaq.....	—	—	6	—	—	6
Kangerdlugssuaq.....	—	44	5	—	44	5

(fortsættelse)

Tabel 5 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
<i>Stationer i alt</i>	-	2	1	38	81	72
Qutdleq Ioranst. ²	-	1	1	-	31	23
Tingmiarmiut (vejrstation) ³ ..	-	-	-	7	9	6
Orssuiagssuaq Ioranstation..	-	1	-	24	22	24
Kulusuk (flyveplads)	-	-	-	-	13	14
Aputitêq (vejrstation) ³	-	-	-	7	6	5
Scoresbysund kommune	377	422	421	490	523	526
<i>By: Scoresbysund</i>	<i>231</i>	<i>297</i>	<i>296</i>	<i>247</i>	<i>335</i>	<i>334</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>146</i>	<i>125</i>	<i>125</i>	<i>175</i>	<i>159</i>	<i>163</i>
Kap Hope	103	104	103	106	104	106
Kap Tobin	43	21	22	69	55	57
<i>Stationer i alt</i>	-	-	-	68	29	29
Mesters Vig (mine) ²	-	-	-	50	11	12
Daneborg (vejrstation) ³	-	-	-	6	6	6
Danmarkshavn (vejrstation) ³ ..	-	-	-	12	12	11
Vestgrønland	27.702	35.654	36.443	30.109	42.771	44.139
Byer	16.338	26.486	27.443	18.476	32.681	34.170
Bygder	11.314	9.072	8.893	11.395	9.251	9.063
Vejrstationer m.v.	50	96	107	238	839	906
Nordgrønland	473	620	639	560	723	732
Byer	183	264	275	206	291	303
Bygder	269	339	347	270	339	347
Vejrstationer m.v.	21	17	17	84	93	82
Østgrønland	2.203	2.638	2.670	2.471	3.038	3.064
Byer	733	982	1.009	859	1.203	1.221
Bygder	1.470	1.654	1.660	1.506	1.725	1.742
Vejrstationer m.v.	-	2	1	106	110	101
Hele Grønland	30.378	38.912	39.752	33.140	46.532	47.935
Byer	17.254	27.732	28.727	19.541	34.175	35.694
Bygder	13.053	11.065	10.900	13.171	11.315	11.152
Vejrstationer m.v.	71	115	125	428	1.042	1.089

1. Medtaget under Qagssiarssuk i 1960.

2. Claushavn er pr. 1. jan. 1971 overflyttet fra Christianshåb til Jakobshavn kommune.

3. Beliggende uden for kommunalinddelingen.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 6. Den samlede befolknings fordeling efter bostedernes størrelse pr. 31. december.

	Antal bosteder			Procentvis andel af befolkningen		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
Indtil 99 personer	90	98	97	10,6	5,7	5,0
100- 249 »	47	31	32	22,2	10,8	10,7
250- 499 »	10	12	12	9,2	8,6	8,5
500- 999 »	7	7	7	13,5	11,0	10,2
1.000-1.499 »	4	2	2	14,0	4,9	5,0
1.500-1.999 »	4	2	2	20,9	7,0	6,9
2.000 personer og derover	1	7	7	9,6	52,0	53,7
Tilsammen	163	159	159	100,0	100,0	100,0

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 7A. Befolkningens bevægelser. 1970.

Kommuner	Byer			Bygder, vejrstationer m.v.			Tilsammen			
	Netto- tilflyt- ning	Befolknings- tilvækst		Netto- tilflyt- ning	Befolknings- tilvækst		Netto- tilflyt- ning	Fød- sels- over- skud	Befolknings- tilvækst	
		absol- lut	pct.		absol- lut	pct.			absol- lut	pct.
A. Den samlede befolkning										
Vestgrønland	+63	553	1,7	+495	+326	+3,1	+558	785	227	0,5
Nanortalik	+23	+1	+0,1	+32	+10	+0,6	+55	44	+11	+0,4
Julianehåb	8	57	2,1	+2	4	0,8	6	55	61	1,9
Narssaq	+35	+19	+1,1	+7	+3	+0,7	+42	20	+22	+1,0
Ivigut	+6	+4	+5,3	.	.	.	+6	2	+4	+5,3
Frederikshåb	133	169	8,7	+21	+15	+2,7	112	42	154	6,2
Godthåb	147	312	4,4	+77	+66	+8,3	70	176	246	3,1
Sukkertoppen	+57	+12	+0,5	+53	+35	+3,2	+110	63	+47	+1,3
Holsteinsborg	60	130	4,0	+82	+76	+8,1	+22	76	54	1,3
Kangåtsiaq	+4	2	0,5	+74	+40	+4,9	+78	40	+38	+3,2
Egedesminde	+83	+19	+0,6	+26	+20	+0,6	+109	70	+39	+1,1
Christianshåb	+111	+86	+5,4	+1	6	2,4	+112	32	+80	+4,4
Jakobshavn	106	158	6,2	+59	+45	+10,0	47	66	113	3,8
Vaigat	+232	+213	+20,5	.	.	.	+232	19	+213	+20,5
Godhavn	+8	9	1,0	+12	+12	+10,5	+20	17	+3	+0,3
Umanak	+3	14	1,4	+37	+29	+2,1	+40	25	+15	+0,6
Upernavik	45	56	7,7	+12	15	1,3	33	38	71	3,7
Nordgrønland	+1	3	1,0	+7	2	0,5	+8	13	5	0,7
Østgrønland	+43	+21	+1,7	+51	+10	+0,5	+94	63	+31	+1,0
Angmagssalik	+34	+17	+1,9	+39	2	0,1	+73	58	+15	+0,6
Scoresbysund	+9	+4	+1,2	+12	+12	+6,0	+21	5	+16	+3,0
Hele Grønland	+107	535	1,6	+553	+334	+2,6	+660	861	201	0,4
B. Personer født i Grønland										
Vestgrønland	+273	354	1,4	+457	+286	+3,0	+730	798	68	0,2
Nanortalik	+39	+17	+1,5	+26	+4	+0,3	+65	44	+21	+0,8
Julianehåb	-	49	2,3	+3	3	0,6	+3	55	52	2,0
Narssaq	+56	+40	+2,7	2	6	1,8	+54	20	+34	+1,9
Ivigut	+9	+7	+36,8	.	.	.	+9	2	+7	+36,8
Frederikshåb	76	112	7,1	+29	+23	+4,3	47	42	89	4,2
Godthåb	106	282	5,9	+88	+77	+10,2	18	187	205	3,7
Sukkertoppen	+41	4	0,2	+53	+35	+3,4	+94	63	+31	+1,0
Holsteinsborg	49	119	4,3	+42	+34	+10,1	7	78	85	2,8
Kangåtsiaq	+5	1	0,3	+76	+42	+5,2	+81	40	+41	+3,5
Egedesminde	+85	+21	+0,7	+24	+18	+5,1	+109	70	+39	+1,2
Christianshåb	+101	+76	+5,5	+1	6	2,4	+102	32	+70	+4,3
Jakobshavn	54	106	4,7	+57	+43	+9,7	+3	66	63	2,3
Vaigat	+217	+198	+21,1	.	.	.	+217	19	+198	+21,1
Godhavn	+27	+10	+1,3	+13	+13	+14,1	+40	17	+23	+2,6
Umanak	+2	15	1,7	+38	+30	+2,2	+40	25	+15	+0,7
Upernavik	24	35	5,5	+9	18	1,5	15	38	53	2,9
Nordgrønland	-	4	1,5	+12	+3	+0,8	+12	13	1	0,2
Østgrønland	+77	+55	+5,3	+59	+16	+1,0	+136	65	+71	+2,6
Angmagssalik	+68	+51	+6,9	+50	+7	+0,5	+118	60	+58	+2,6
Scoresbysund	+9	+4	+1,3	+9	+9	+6,7	+18	5	+13	+3,0
Hele Grønland	+350	303	1,1	+528	+305	+2,7	+878	876	+2	+0,0

Anm.: Se anm. til tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 7 B. Befolkningens bevægelser. 1971

Kommuner	Byer			Bygder, vejstationer m.v.			Tilsammen			
	Netto- tilflyt- ning	Befolknings- tilvækst		Netto- tilflyt- ning	Befolknings- tilvækst		Netto- tilflyt- ning	Fød- sels- over- skud	Befolknings- tilvækst	
		absol- lut	pct.		absol- lut	pct.			absol- lut	pct.
A. Den samlede befolkning										
Vestgrønland	960	1489	4,6	+287	+121	+1,2	673	695	1.368	3,3
Nanortalik	56	61	4,8	+12	4	0,3	44	21	65	2,3
Julianehåb	34	58	2,1	+9	5	1,0	25	38	63	1,9
Narssaq	+34	+18	+1,0	1	5	1,2	+33	20	+13	+0,6
Ivigtut	+2	+1	+1,4	.	.	.	+2	1	+1	+1,4
Frederikshåb	154	166	7,8	+35	+28	+5,3	119	19	138	5,2
Godthåb	347	496	6,6	+113	+111	+15,2	234	151	385	4,7
Sukkertoppen	231	276	10,7	+20	+7	+0,7	211	58	269	7,4
Holsteinsborg	90	171	5,1	+13	+8	+0,9	77	86	163	3,9
Kangåtsiaq	11	12	3,2	+4	22	2,8	7	27	34	3,0
Egedesminde	20	65	2,0	+12	+4	+1,2	8	53	61	1,7
Christianshåb	49	81	5,4	+170	+168	+64,9	+121	34	+87	+4,9
Jakobshavn	250	313	11,6	134	147	36,5	384	76	460	14,8
Vaigat	+305	+295	+35,8	.	.	.	+305	10	+295	+35,8
Godhavn	20	37	4,2	8	9	8,8	28	18	46	4,7
Umanak	24	37	3,6	+11	5	0,4	13	29	42	1,8
Upernavik	15	30	3,8	+31	8	0,7	+16	54	38	1,9
Nordgrønland	8	12	4,1	+12	+3	+0,7	+4	13	9	1,2
Østgrønland	8	18	1,5	+13	8	0,4	+5	31	26	0,9
Angmagssalik	9	19	2,2	+18	4	0,2	+9	32	23	0,9
Scoresbysund	+1	+1	+0,3	5	4	2,1	4	+1	3	0,6
Hele Grønland	976	1.519	4,4	+312	+116	+0,9	664	739	1.403	3,0
B. Personer født i Grønland										
Vestgrønland	413	957	3,6	+339	+168	+1,8	74	715	789	2,2
Nanortalik	38	43	4,0	+16	3	0,2	22	24	46	1,8
Julianehåb	6	32	1,4	+6	9	1,8	-	41	41	1,5
Narssaq	+18	-	-	+10	+6	+1,8	+28	22	+6	+0,3
Ivigtut	+1	-	-	-	-	-	+1	1	-	-
Frederikshåb	65	77	4,6	+35	+28	+5,5	30	19	49	2,2
Godthåb	161	313	6,2	+108	+106	+15,6	53	154	207	3,6
Sukkertoppen	68	113	5,2	+17	+4	+0,4	51	58	109	3,4
Holsteinsborg	40	125	4,4	+37	+31	+1,0	3	91	94	3,0
Kangåtsiaq	9	10	2,7	+4	22	2,9	5	27	32	2,8
Egedesminde	23	69	2,5	+12	+4	+1,2	11	54	65	2,1
Christianshåb	54	87	6,7	+168	+166	+64,5	+114	35	+79	+5,1
Jakobshavn	191	255	10,8	132	145	36,3	323	77	400	14,5
Vaigat	+273	+263	+35,6	-	-	-	+273	10	+263	+35,6
Godhavn	12	30	3,9	6	7	8,9	18	19	37	4,4
Umanak	25	38	4,2	+28	+12	+0,9	+3	29	26	1,2
Upernavik	13	28	4,2	+36	3	0,3	+23	54	31	1,7
Nordgrønland	7	11	4,2	+1	8	2,2	6	13	19	3,1
Østgrønland	17	27	2,7	+16	5	0,3	1	31	32	1,2
Angmagssalik	18	28	4,1	+17	5	0,3	1	32	33	1,5
Scoresbysund	+1	+1	+0,3	1	-	-	-	+1	+1	+0,2
Hele Grønland	437	995	3,6	+356	+155	+1,4	81	759	840	2,2

Anm.: Se anm. til tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 8 A 1. Den samlede befolkning i Grønland pr. 31. december 1970, fordelt på køn, alder og civilstand

Kommuner	15 år og derover					Under 15 år	I alt
	Giftede	Separerede og fraskilte	Enker og enkemænd	Ugifte	I alt		
I. Mænd i alt	6.741	480	424	6.452	14.097	10.333	24.430
Vestgrønland	6.182	439	386	6.009	13.016	9.507	22.523
Nanortalik	401	13	42	399	855	593	1.448
Julianehåb	420	37	29	466	952	700	1.652
Narssaq	307	34	17	319	677	414	1.091
Ivigut	18	4	—	16	38	9	47
Frederikshåb	376	24	20	370	790	599	1.389
Godthåb	1.169	119	46	1.490	2.824	1.592	4.416
Sukkertoppen	514	23	41	465	1.043	855	1.898
Holsteinsborg	633	96	28	759	1.516	913	2.429
Kangåtsiaq	155	2	17	104	278	327	605
Egedesminde	514	17	28	402	961	836	1.797
Christianshåb	296	14	16	186	512	416	928
Jakobshavn	444	35	31	381	891	728	1.619
Vaigat	137	4	14	79	234	185	419
Godhavn	165	8	4	104	281	217	498
Umanak	366	6	31	267	670	587	1.257
Upernavik	267	3	22	202	494	536	1.030
Nordgrønland	128	6	8	73	215	163	378
Østgrønland	431	35	30	370	866	663	1.529
Angmagssalik	351	28	26	300	705	558	1.263
Scoresbysund	80	7	4	70	161	105	266
II. Kvinder i alt	6.515	242	1.018	4.447	12.222	9.880	22.102
Vestgrønland	5.976	223	954	4.180	11.333	8.915	20.248
Nanortalik	390	8	71	324	793	633	1.426
Julianehåb	416	21	90	421	948	673	1.621
Narssaq	307	16	65	217	605	466	1.071
Ivigut	10	1	—	5	16	8	24
Frederikshåb	375	8	68	234	685	576	1.261
Godthåb	1.109	80	132	1.033	2.354	1.439	3.793
Sukkertoppen	506	14	96	277	893	840	1.733
Holsteinsborg	534	19	76	345	974	817	1.791
Kangåtsiaq	153	1	22	67	243	304	547
Egedesminde	511	13	74	402	1.000	736	1.736
Christianshåb	296	3	38	127	464	369	833
Jakobshavn	439	27	64	285	815	671	1.486
Vaigat	136	1	19	52	208	197	405
Godhavn	165	5	20	75	265	211	476
Umanak	364	3	60	172	599	498	1.097
Upernavik	265	3	59	144	471	477	948
Nordgrønland	126	4	12	30	172	173	345
Østgrønland	413	15	52	237	717	792	1.509
Angmagssalik	336	9	42	204	591	661	1.252
Scoresbysund	77	6	10	33	126	131	257
I-II. Mænd og kvinder tilsammen	13.256	722	1.442	10.899	26.319	20.213	46.532

Anm.: Se anm. til tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 8 A 2. Den i Grønland fødte befolkning pr. 31. december 1970, fordelt på køn, alder og civilstand

Kommuner	15 år og derover					Under 15 år	I alt
	Giftede	Separe-rede og fraskilte	Enker og enke-mænd	Ugifte	I alt		
I. Mænd i alt	4.793	115	409	4.663	9.980	9.503	19.483
Vestgrønland	4.354	108	372	4.375	9.209	8.720	17.929
Nanortalik	315	3	42	322	682	561	1.243
Julianehåb	266	8	28	375	677	629	1.306
Narsaaq	215	11	15	228	469	387	856
Ivigut	1	—	—	2	3	2	5
Frederikshåb	259	7	19	273	558	544	1.102
Godthåb	567	31	43	938	1.579	1.321	2.900
Sukkertoppen	397	2	40	385	824	800	1.624
Holsteinsborg	389	11	25	361	786	817	1.603
Kangåtsiaq	150	2	17	101	270	323	593
Egedesminde	401	6	25	344	776	792	1.568
Christianshåb	231	3	16	158	408	391	799
Jakobshavn	349	15	31	310	705	697	1.402
Vaigat	105	1	14	75	195	176	371
Godhavn	129	3	4	82	218	192	410
Umanak	340	3	31	246	620	570	1.190
Upernavik	240	2	22	175	439	518	957
Nordgrønland	101	—	8	46	155	153	308
Østgrønland	338	7	29	242	616	630	1.246
Angmagssalik	280	6	25	208	519	531	1.050
Scoresbysund	58	1	4	34	97	99	196
II. Kvinder i alt	5.206	182	1.006	3.960	10.354	9.075	19.429
Vestgrønland	4.747	167	942	3.708	9.564	8.161	17.725
Nanortalik	337	7	71	304	719	606	1.325
Julianehåb	324	19	87	374	804	608	1.412
Narsaaq	248	14	62	201	525	415	940
Ivigut	1	—	—	3	4	3	7
Frederikshåb	290	6	68	208	572	518	1.090
Godthåb	659	51	128	843	1.681	1.187	2.868
Sukkertoppen	430	13	96	248	787	788	1.575
Holsteinsborg	414	14	74	298	800	746	1.546
Kangåtsiaq	148	1	22	67	238	303	541
Egedesminde	427	8	74	365	874	685	1.559
Christianshåb	257	2	38	116	413	344	757
Jakobshavn	375	22	64	264	725	628	1.353
Vaigat	115	1	19	50	185	183	368
Godhavn	141	5	20	72	238	201	439
Umanak	339	2	60	164	565	482	1.047
Upernavik	242	2	59	131	434	464	898
Nordgrønland	107	2	12	29	150	162	312
Østgrønland	352	13	52	223	640	752	1.392
Angmagssalik	292	8	42	192	534	632	1.166
Scoresbysund	60	5	10	31	106	120	226
I-II. Mænd og kvinder tilsammen	9.999	297	1.415	8.623	20.334	18.578	38.912

Anm.: Se anm. til tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 8 B 1. Den samlede befolkning i Grønland pr. 31. december 1971, fordelt på køn, alder og civilstand

Kommuner	15 år og derover					Under 15 år	I alt
	Giftede	Separe- rede og fraskilte	Enker og enke- mænd	Ugifte	I alt		
I. Mænd i alt	6.997	534	429	6.906	14.866	10.397	25.263
Vestgrønland	6.435	494	389	6.472	13.790	9.564	23.354
Nanortalik	416	11	41	423	891	586	1.477
Julianehåb	449	47	23	509	1.028	678	1.706
Narssaq	285	35	19	369	708	384	1.092
Ivigut	19	4	—	12	35	10	45
Frederikshåb	407	34	17	378	836	626	1.462
Godthåb	1.257	140	50	1.518	2.965	1.619	4.584
Sukkertoppen	568	32	40	548	1.188	895	2.083
Holsteinsborg	655	101	35	798	1.589	936	2.525
Kangåtsiaq	157	2	18	125	302	322	624
Egedesminde	533	16	27	429	1.005	841	1.846
Christianshåb	271	10	11	191	483	387	870
Jakobshavn	499	47	40	456	1.042	844	1.886
Vaigat	94	1	12	57	164	119	283
Godhavn	172	5	4	108	289	230	519
Umanak	386	3	28	334	751	538	1.289
Upernavik	267	6	24	217	514	549	1.063
Nordgrønland	131	10	8	73	222	164	386
Østgrønland	431	30	32	361	854	669	1.523
Angmagssalik	346	24	2	289	686	569	1.255
Scoresbysund	85	6	—	72	168	100	268
II. Kvinder i alt	6.685	255	1.024	4.753	12.717	9.955	22.672
Vestgrønland	6.152	242	942	4.465	11.801	8.984	20.785
Nanortalik	406	8	69	360	843	619	1.462
Julianehåb	436	21	92	405	954	676	1.630
Narssaq	285	21	57	247	610	447	1.057
Ivigut	11	1	—	4	16	9	25
Frederikshåb	400	15	65	268	748	578	1.326
Godthåb	1.184	70	133	1.139	2.526	1.484	4.010
Sukkertoppen	539	19	92	303	953	864	1.817
Holsteinsborg	535	22	82	370	1.009	849	1.858
Kangåtsiaq	156	1	21	71	249	313	562
Egedesminde	528	12	71	398	1.009	739	1.748
Christianshåb	271	7	34	144	456	348	804
Jakobshavn	491	34	73	318	916	763	1.679
Vaigat	91	—	7	22	120	126	246
Godhavn	176	5	23	82	286	215	501
Umanak	377	2	64	196	639	468	1.107
Upernavik	266	4	59	138	467	486	953
Nordgrønland	124	1	14	32	171	175	346
Østgrønland	409	12	68	256	745	796	1.541
Angmagssalik	332	6	57	221	616	667	1.283
Scoresbysund	77	6	11	35	129	129	258
I-II. Mænd og kvinder tilsammen	13.682	789	1.453	11.659	27.583	20.352	47.935

Anm.: Se anm. til tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 8 B 2. Den i Grønland fødte befolkning pr. 31. december 1971, fordelt på køn, alder og civilstand

Kommuner	15 år og derover					Under 15 år	I alt
	Giftede	Separe-rede og fraskilte	Enker og enke-mænd	Ugifte	I alt		
I. Mænd i alt	4.853	133	410	5.084	10.480	9.494	19.974
Vestgrønland	4.411	129	372	4.770	9.682	8.719	1.8401
Nanortalik	324	3	40	339	706	555	1.261
Julianehåb	280	11	22	420	733	609	1.342
Narssaq	203	17	19	270	509	352	861
Ivigut	1	—	—	2	3	3	6
Frederikshåb	270	5	17	278	570	549	1.119
Godthåb	593	33	45	995	1.666	1.326	2.992
Sukkertoppen	395	7	39	410	851	834	1.685
Holsteinsborg	384	16	27	393	820	844	1.664
Kangåtsiaq	151	2	18	120	291	321	612
Egedesminde	419	2	27	382	830	791	1.621
Christianshåb	210	3	11	164	388	365	753
Jakobshavn	385	25	40	372	822	802	1.624
Vaigat	73	—	11	54	138	116	254
Godhavn	134	3	4	89	230	199	429
Umanak	351	1	28	304	684	520	1.204
Upernavik	238	1	24	178	441	533	974
Nordgrønland	104	—	8	52	164	155	319
Østgrønland	338	4	30	262	634	620	1.254
Angmagssalik	279	3	25	224	531	529	1.060
Scoresbysund	59	1	5	38	103	91	194
II. Kvinder i alt	5.288	184	1.020	4.231	10.723	9.055	19.778
Vestgrønland	4.828	174	938	3.968	9.908	8.134	18.042
Nanortalik	349	7	69	338	763	590	1.353
Julianehåb	332	18	90	362	802	615	1.417
Narssaq	231	18	57	231	537	392	929
Ivigut	1	—	—	2	3	3	6
Frederikshåb	301	10	65	238	614	508	1.122
Godthåb	693	39	132	922	1.786	1.197	2.983
Sukkertoppen	447	16	92	276	831	792	1.623
Holsteinsborg	406	14	81	321	822	757	1.579
Kangåtsiaq	151	1	21	69	242	312	554
Egedesminde	441	7	71	359	878	693	1.571
Christianshåb	234	4	34	132	404	320	724
Jakobshavn	423	30	73	295	821	710	1.531
Vaigat	78	—	7	21	106	116	222
Godhavn	148	5	23	78	254	203	457
Umanak	348	2	64	194	608	451	1.059
Upernavik	245	3	59	130	437	475	912
Nordgrønland	110	—	14	30	154	166	320
Østgrønland	350	10	68	233	661	755	1.416
Angmagssalik	287	5	57	202	551	638	1.189
Scoresbysund	63	5	11	31	110	117	227
I-II. Mænd og kvinder tilsammen	10.141	317	1.430	9.315	21.203	18.549	39.752

Anm.: Se anm. til tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 9 A. Fødsler og dødsfald fordelt på kommuner, 1970

Kommuner	Levendefødte					Døde		
	Drenge	Piger	I alt	Heraf født i bygder ¹	Født uden for ægteskab	Mænd	Kvinder	Til-sammen
A. Den samlede befolkning								
Vestgrønland	551	476	1.027	258	472	149	93	242
Nanortalik	39	30	69	40	29	15	10	25
Julianehåb	31	38	69	11	36	13	1	14
Narssaq	18	16	34	5	19	10	4	14
Ivigut	—	2	2	—	—	—	—	—
Frederikshåb	30	23	53	9	22	7	4	11
Godthåb	114	95	209	15	115	20	13	33
Sukkertoppen	47	42	89	35	38	15	11	26
Holsteinsborg	54	47	101	10	48	16	9	25
Kangåtsiaq	22	21	43	36	12	1	2	3
Egedesminde	50	36	86	9	43	10	6	16
Christianshåb	32	11	43	9	18	5	6	11
Jakobshavn	43	38	81	17	34	9	6	15
Vaigat	11	16	27	—	14	5	3	8
Godhavn	9	14	23	1	11	2	4	6
Umanak	21	15	36	16	12	7	4	11
Upernavik	30	32	62	45	21	14	10	24
Nordgrønland	12	4	16	10	4	2	1	3
Østgrønland	59	42	101	72	35	20	18	38
Angmagssalik	53	39	92	69	32	19	15	34
Scoresbysund	6	3	9	3	3	1	3	4
Hele Grønland	622	522	1.144	340	511	171	112	283
B. Personer født i Grønland²								
Vestgrønland	482	405	887	248	448	136	93	229
Nanortalik	34	23	57	37	27	15	10	25
Julianehåb	26	30	56	11	33	13	1	14
Narssaq	14	13	27	4	18	10	4	14
Ivigut	—	1	1	—	—	—	—	—
Frederikshåb	25	18	43	7	18	7	4	11
Godthåb	88	77	165	15	108	9	13	22
Sukkertoppen	44	33	77	33	36	15	11	26
Holsteinsborg	48	44	92	10	48	14	9	23
Kangåtsiaq	22	20	42	36	12	1	2	3
Egedesminde	44	34	78	8	40	10	6	16
Christianshåb	32	10	42	9	18	5	6	11
Jakobshavn	41	32	73	17	33	9	6	15
Vaigat	10	15	25	—	14	5	3	8
Godhavn	7	12	19	1	11	2	4	6
Umanak	19	13	32	16	12	7	4	11
Upernavik	28	30	58	44	20	14	10	24
Nordgrønland	11	4	15	10	4	2	1	3
Østgrønland	58	39	97	71	35	18	18	36
Angmagssalik	52	37	89	69	32	17	15	32
Scoresbysund	6	2	8	2	3	1	3	4
Hele Grønland	551	448	999	329	487	156	112	268

Anm.: Se anm. til tabel 3.

1. Børn født af mødre, der har bopæl i bygder.

2. Børn født af mødre, der er født uden for Grønland, er ikke medregnet.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 9 B. Fødsler og dødsfald fordelt på kommuner, 1971

Kommuner	Levendefødt				Døde			
	Drenge	Piger	I alt	Heraf født i bygder ¹	Født uden for ægteskab	Mænd	Kvinder	Til-sammen
A. Den samlede befolkning								
Vestgrønland	471	463	934	236	442	138	101	239
Nanortalik	24	25	49	30	32	17	11	28
Julianehåb	24	38	62	18	34	16	8	24
Narssaq	18	17	35	8	16	12	3	15
Ivigut	1	—	1	—	1	—	—	—
Frederikshåb	18	15	33	9	15	6	8	14
Godthåb	82	91	173	7	92	15	7	22
Sukkertoppen	46	35	81	26	30	8	15	23
Holsteinsborg	54	51	105	8	59	14	5	19
Kangåtsiaq	17	22	39	34	12	6	6	12
Egedesminde	38	33	71	8	29	6	12	18
Christianshåb	22	22	44	3	14	8	2	10
Jakobshavn	56	42	98	16	48	10	12	22
Vaigat	5	11	16	—	7	2	4	6
Godhavn	17	9	26	1	11	6	2	8
Umanak	18	21	39	24	17	7	3	10
Upernavik	31	31	62	44	25	5	3	8
Nordgrønland	9	11	20	11	5	4	3	7
Østgrønland	41	33	74	52	32	29	14	43
Angmagssalik	36	31	67	49	31	23	12	35
Scoresbysund	5	2	7	3	1	6	2	8
Hele Grønland	521	507	1.028	299	479	171	118	289
B. Personer født i Grønland²								
Vestgrønland	378	386	764	229	423	119	100	219
Nanortalik	22	23	45	28	31	14	11	25
Julianehåb	22	33	55	18	34	13	8	21
Narssaq	15	13	28	8	16	10	3	13
Ivigut	1	—	1	—	1	—	—	—
Frederikshåb	11	10	21	9	12	6	8	14
Godthåb	45	58	103	7	82	12	7	19
Sukkertoppen	36	28	64	22	30	8	15	23
Holsteinsborg	43	49	92	8	57	9	5	14
Kantåtsiaq	16	22	38	34	12	6	6	12
Egedesminde	31	28	59	8	28	6	11	17
Christianshåb	18	19	37	3	13	7	2	9
Jakobshavn	52	39	91	15	47	9	12	21
Vaigat	4	9	13	—	7	2	4	6
Godhavn	16	7	23	1	11	5	2	7
Umanak	16	19	35	24	17	7	3	10
Upernavik	30	29	59	44	25	5	3	8
Nordgrønland	8	9	17	11	4	4	3	7
Østgrønland	39	31	70	51	30	29	14	43
Angmagssalik	35	29	64	49	29	23	12	35
Scoresbysund	4	2	6	2	1	6	2	8
Hele Grønland	425	426	851	291	457	152	117	269

Anm.: Se anm. til tabel 3.

1. Børn født af mødre, der har bopæl i bygder.

2. Børn født af mødre, der er født uden for Grønland, er ikke medregnet.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 10A. Nettotilflytning 1970. Personer født uden for Grønland.

Kommuner	Byer		Bygder, vejrst. m.v.		Tilsammen	
	absolut	pct. ¹	absolut	pct. ¹	absolut	pct. ¹
Vestgrønland	210	3,5	÷38	÷4,0	172	2,5
Nanortalik	16	8,9	÷6	÷5,2	10	3,4
Julianehåb	8	1,5	1	7,1	9	1,6
Narssaq	21	7,8	÷9	÷10,5	12	3,4
Ivigut	3	5,4	.	.	3	5,4
Frederikshåb	57	15,1	8	50,0	65	16,5
Godthåb	41	1,7	11	27,5	52	2,2
Sukkertoppen	÷16	÷3,8	-	-	÷16	÷3,6
Holsteinsborg	11	2,2	÷40	÷6,7	÷29	÷2,6
Kangätsiaq	1	16,7	2	22,2	3	20,0
Egedesminde	2	0,4	÷2	÷50,0	-	-
Christianshåb	÷10	÷4,7	-	-	÷10	÷4,7
Jakobshavn	52	17,6	÷2	÷40,0	50	16,7
Vaigat	÷15	÷15,0	.	.	÷15	÷15,0
Godhavn	19	22,9	1	4,5	20	19,0
Umanak	÷1	÷0,9	1	10,0	-	-
Upernavik	21	21,6	÷3	÷37,5	18	17,1
Nordgrønland	÷1	÷3,6	5	7,0	4	4,0
Østgrønland	34	18,1	8	4,6	42	11,7
Angmagssalik	34	22,8	11	10,3	45	17,6
Scoresbysund	-	-	÷3	÷4,5	÷3	÷2,9
Hele Grønland	243	3,9	÷25	÷2,1	218	2,9

Anm. Se anm. til tabel 3.

1. Procent af den udenfor Grønland fødte befolkning pr. 31. dec. 1969.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 10 B. Nettotilflytning 1971. Personer født udenfor Grønland.

Kommuner	Byer		Bygder, vejstr. m.v.		Tilsammen	
	absolut	pct. ¹	absolut	pct. ¹	absolut	pct. ¹
Vestgrønland	547	8,8	52	5,6	599	8,4
Nanortalik	18	9,2	4	3,6	22	7,2
Julianehåb	28	5,2	÷3	÷20,0	25	4,5
Narssaq	÷16	÷5,5	11	14,3	÷5	÷1,4
Ivigut	÷1	÷1,7	.	.	÷1	÷1,7
Fredrikshåb	89	20,5	-	-	89	19,4
Godthåb	186	7,8	÷5	÷9,8	181	7,4
Sukkertoppen	163	40,8	÷3	÷9,4	160	37,0
Holsteinsborg	50	9,7	24	4,3	74	6,9
Kangåtsiaq	2	28,6	-	-	2	11,1
Egedesminde	÷3	÷0,7	-	-	÷3	÷0,7
Christianshåb	÷5	÷2,5	÷2	÷100,0	÷7	÷3,4
Jakobshavn	59	17,0	2	66,7	61	17,4
Vaigat	÷32	÷37,6	.	.	÷32	÷37,6
Godhavn	8	7,8	2	8,7	10	8,0
Umanak	÷1	÷0,9	17	154,5	16	13,7
Upernavik	2	1,7	5	100,0	7	5,7
Nordgrønland	1	3,7	÷11	÷14,5	÷10	÷9,7
Østgrønland	÷9	÷4,1	3	1,7	÷6	÷1,5
Angmagssalik	÷9	÷4,9	÷1	÷0,9	÷10	÷3,3
Scoresbysund	-	-	4	6,3	4	4,0
Hele Grønland	539	8,4	44	3,7	583	7,7

Anm.: Se anm. til tabel 3.

1. Procent af den uden for Grønland fødte befolkning pr. 31. dec. 1970.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 11. Fødsler og dødsfald pr. 1000 personer.

	Personer født i Grønland				Hele befolkningen			
	Leven- de fødte ¹	Døde			Leven- de fødte ¹	Døde		
		Mænd	Kvin- der	I alt		Mænd	Kvin- der	I alt
Vestgrønland	21,2	6,6	5,6	6,1	21,5	6,0	4,9	5,5
Nordgrønland	27,0	12,7	9,5	11,1	27,5	10,0	8,7	9,6
Østgrønland	26,4	23,2	10,0	16,2	24,3	19,0	9,2	14,1
Hele Grønland 1971	21,6	7,7	6,0	6,8	21,8	6,9	5,3	6,1
» » 1970	25,7	8,0	5,8	6,9	24,6	7,0	5,1	6,1
» » 1960	50,2	9,2	7,4	8,3	48,8	8,8	7,0	7,9

Anm.: Beregnet på grundlag af middelfolketallet.

1. Børn født af mødre, der er født uden for Grønland, er ikke medregnet.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 12. Levendefødte fordelt efter moderens alder. 1960-71

Moderens alder	Levendefødte af kvinder født i Grønland						Levendefødte pr. 1000 kvinder i det øvr. Danmark
	Antal			Pr. 1000 kvinder ¹			
	1960	1970	1971	1960	1970	1971	1971
-14 år	-	1	1
15-19 »	174	205	130	112,8	106,1	62,9	29,0
20-24 »	400	304	283	340,4	235,1	198,0	138,9
25-29 »	392	240	211	358,0	191,1	167,9	142,8
30-34 »	300	133	118	297,6	127,6	110,3	69,1
35-39 »	147	76	76	212,4	76,2	75,0	24,2
40-44 »	69	38	31	108,8	40,8	33,0	4,4
45-49 »	11	2	1	19,2	3,2	1,5	0,3
Uoplyst	3	-	-
Tilsammen	1.496	999	851	222,6	123,5	100,9	65,2
Samlet frugtbarhed²	7.260	3.901	3.243	2.043

1. Heri indgår ikke børn født af mødre under 15 år.

2. Tallet angiver det antal børn, som 1000 kvinder vil føde, hvis ingen af dem dør før de er fyldt 50 år, og under forudsætning af, at fødselshyppigheden inden for hver aldersklasse er den samme, som er konstateret i det pågældende kalenderår.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 13. Børn født uden for ægteskab af mødre født i Grønland. 1960-71

Moderens alder	Antal			I pct. af samtl. fødsler		
	1960	1970	1971	1960	1970	1971
-14 år	-	1	1	.	.	.
15-19 »	144	186	125	82,8	90,7	96,2
20-24 »	182	171	203	45,5	56,3	71,7
25-29 »	104	80	70	26,5	33,3	33,2
30-34 »	45	31	30	15,0	23,3	25,4
35-39 »	21	14	24	14,3	18,4	31,6
40-44 »	4	4	4	5,8	10,5	12,9
45-49 »	-	-	-	-	-	-
Uoplyst	2	-	-	.	.	.
Tilsammen	502	487	457	33,6	48,7	53,7

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 14. Dødsfald fordelt på alder. 1960-71

Alder	Personer født i Grønland						Pr. 1000 personer i øvr. Danm.
	Antal			Pr. 1000 personer			
	1960	1970	1971	1960	1970	1971	1971
Under 1 år	107	54	46	71,5 ¹	54,1 ¹	54,1 ¹	14,1
1 år	7	3	5	5,4	2,5	5,1	1,0
2-4 »	9	12	7	2,7	2,8	1,7	0,6
5-9 »	6	5	12	1,4	0,7	1,7	0,5
10-14 »	3	6	9	0,9	1,1	1,6	0,4
15-19 »	10	5	12	3,3	1,3	2,9	0,8
20-34 »	13	24	29	2,0	3,3	3,9	0,8
35-44 »	17	17	21	6,6	4,4	5,4	2,1
45-54 »	13	31	31	6,6	13,6	13,2	5,4
55-64 »	18	40	25	13,9	24,4	14,8	13,0
65 og derover.....	44	71	72	60,2	60,5	58,8	55,7
Uoplyst.....	-	-	-
Tilsammen.....	247	268	269	8,3	6,9	6,8	9,8

1. Dødsfald blandt børn under 1 år beregnet pr. 1000 levendefødte børn af mødre født i Grønland.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 15. A Ægteskaber indgået 1970, fordelt efter ægtefællernes alder

Brudens alder	Brudgommens alder									Tilsammen
	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50 år og derover	Uoplyst	
15-19 år	-	24	10	9	1	1	-	-	-	45
20-24 »	-	34	27	5	3	1	-	-	-	70
25-29 »	-	3	26	7	2	1	2	1	-	42
30-34 »	-	4	5	7	2	3	-	1	-	22
35-39 »	-	-	3	1	2	1	1	2	-	10
40-44 »	-	-	-	-	1	1	-	2	-	4
45-49 »	-	-	-	-	1	-	1	1	-	3
50 år og derover.	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3
Uoplyst.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen.....	-	65	71	29	12	9	4	9	-	199

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 15. B. Ægteskaber indgået 1971, fordelt efter ægtefællernes alder

Brudens alder	Brudgommens alder									Tilsammen
	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50 år og derover	Uoplyst	
15-19 år	1	9	19	2	1	-	-	-	-	32
20-24 »	1	33	44	8	3	-	2	-	-	91
25-29 »	-	11	20	11	5	4	2	1	-	54
30-34 »	-	2	4	7	1	-	-	2	-	16
35-39 »	-	1	2	1	2	3	-	-	-	9
40-44 »	-	-	-	-	-	3	1	2	-	6
45-49 »	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
50 år og derover	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2
Uoplyst.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen.....	2	56	89	29	14	10	5	6	-	211

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 16. Statens drifts- og anlægsudgifter vedr. Grønland, 1960-72

Løbende priser	1960	1965	1970	1971	1972 ^a
I. Driftsudgifter (netto)	Mill. kr.				
A. Ministeriet for Grønland					
Administrationen i København	3,2	7,0	19,4	17,3	18,8
Landskhøvdingembedet og kærnerkontorerne...	3,1	7,7	14,4	16,1	15,4
Statens tjenesteboliger	2,1	5,0	7,6	8,0	3,3
Statens udlejningsejendomme	—	—	3,0	4,5	4,4
Flyvepladsen og iscentralen, Narsarsuaq	—	5,2	7,7	8,7	8,1
Havneanlæg	0,2	0,6	1,3	1,0	1,6
Domstolene	0,2	0,8	2,0	2,3	2,4
Politiet	1,1	—	—	—	—
Sundhedsvæsenet	19,4	36,2	58,6	63,3	62,7
Børnetilskud	—	3,5	4,0	3,9	3,8
Tilskud til Grønlands socialvæsen	0,5	1,8	10,2	12,3	13,1
Tilskud til boliger	1,4	3,0	8,5	10,3	11,4
Andre tilskud	0,7	0,2	0,8	÷0,1	4,1
Kirken	1,5	—	—	—	—
Skoleuddannelse i Grønland	8,1	21,3	53,9	70,6	69,6
» i Danmark	0,7	1,1	8,6	11,2	15,0
Lærlingehjem i Grønland	—	0,3	—	—	—
Radiofoni, filmudlejning og biblioteker ^a	—	—	—	—	7,6
Erhvervsuddannelse	—	4,1	6,1	6,6	11,7
Oplysningsarbejde og anden kulturel virksomh..	0,4	0,5	1,2	1,8	2,1
Geologisk undersøgelse	—	2,0	7,2	8,3	10,9
Andre videnskabelige undersøgelser	2,8	2,0	2,5	3,4	2,9
Andre udgifter	—	0,1	—	—	—
Diverse indtægter	4,5	5,6	9,0	8,8	9,0
deraf aktier Kryolitselskabet »Øresund« A/S ..	(4,5)	(5,2)	(7,1)	(7,1)	(7,1)
Ministeriet for Grønland i alt	40,9	96,8	208,0	240,7	259,9
B. Grønlands tekniske Organisation (netto)					
GTO, København og administrations- og tilsynsomkostninger i Grønland	0,8	18,3	32,1	22,6	21,0
Teletjenesten	7,9	8,9	15,5	20,7	18,6
El- og varmeværker, installationsvirksomhed ..	1,8	÷1,1	÷2,6	÷2,5	÷2,4
Vandværker	—	0,4	0,2	—	÷0,2
Vej-, kloak- og dræningsanlæg, gadebelysning ..	0,6	3,3	6,4	6,3	6,3
Brandværn	0,4	1,1	2,5	2,8	2,8
Byggetjenesten, indkvarterings- og forplejnings- tjenesten	5,9	11,1	0,1	1,8	÷0,5
De mekaniske værksteder	—	—	0,4	÷0,3	—
Skibsværterne	0,2	÷0,1	0,8	0,2	—
Kulbruddet	2,2	4,0	4,0	4,3	4,6
Andre virksomheder	÷0,2	÷0,3	÷0,2	0,2	0,3
GTO i alt	19,6	45,6	59,2	56,1	50,5
C. Den kgl. grønlandske Handel (netto)					
Forsyningstjenesten	9,4	16,7	12,2	13,1	12,6
Produktionsvirksomhed incl. konjunkturudl.fond	4,1	—	19,2	19,1	17,2
Rederi og luftfart	4,7	11,3	22,2	25,1	25,0
Grønlands postvæsen	0,3	1,8	3,5	3,5	4,0
Gæstehjem	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2
Luftfavnbygning, Sdr. Strømfjord	—	—	÷0,2	0,2	—
Landbrug og renavl	0,6	0,9	1,2	1,4	0,2
Andre udgifter	0,3	0,1	÷0,7	÷0,7	÷0,5
KGH i alt	19,7	31,0	57,5	61,9	58,7

(fortsat)

Tabel 16 (fortsat)

Løbende priser	1960	1965	1970	1971	1972 ^a
D. Andre ministerier¹ (netto)			Mill. kr.		
Justitsministeriet:					
Politiet.....	-	4,0	7,8	7,8	8,1
Kirkeministeriet:					
Kirken.....	-	2,4	3,7	4,4	4,2
Ministeriet for kulturelle anliggender:					
Radiofoni, filmudlejning og biblioteker ³	-	2,7	6,5	6,6	-
Andre ministerier i alt.....	-	9,1	18,0	18,8	12,3
A-D. Samtlige driftsudgifter.....	80,2	182,5	342,7	377,5	381,4
II. Anlægsudgifter og anlægstilskud					
A. Ministeriet f. Grønland og GTO					
Det alm. bygge- og anlægsprogram.....	29,1	56,6	164,1	175,0	173,0
Anlægsudgifter til opførelse af fiskeindustri-anlæg og havne.....	4,6	3,4	4,9	0,3	-
Telctjenestens bygge- og anlægsprogram.....	7,3	11,3	19,2	16,5	18,0
Øvrige anlægsudgifter.....	0,8	0,2	-	-	-
Tilskud til anlægsvirksomhed.....	-	9,6	8,4	9,6	13,3
Ministeriet og GTO i alt.....	41,8	81,1	196,6	201,4	204,3
B. Den kgl. grønlandske Handel					
Det alm. bygge- og anlægsprogram.....	7,3	27,5	40,2	43,7	41,6
Anlægsudgifter til opførelse af fiskeindustri-anlæg og havne.....	1,5	1,1	-	-	-
Øvrige anlægsudgifter.....	4,1	14,5	28,5	25,2	27,1
÷ Afskrivninger og andre kapitalindtægter.....	4,0	9,0	20,7	22,8	25,1
KGH i alt.....	8,9	34,1	48,0	46,1	43,6
A-B. Samtlige anlægsudgifter og -tilskud.....	50,7	115,2	244,6	247,5	247,9
III. Udlån					
A. Ministeriet for Grønland					
Boligbyggeri.....	6,0	23,6	56,0	85,3	96,8
Erhvervsformål.....	0,6	10,4	7,1	7,1	12,7
Forsamlings- og mødehuse, sømandshjem m.v.	-	0,5	3,4	1,2	0,8
Studielån.....	-	-	0,3	0,4	0,3
Ministeriet i alt.....	6,6	34,5	66,8	94,0	110,6
B. Den kgl. grønlandske Handel					
Erhvervsformål.....	-	22,5	÷2,4	÷2,5	÷2,7
KGH i alt.....	-	22,5	÷2,4	÷2,5	÷2,7
A-B. Samtlige udlån.....	6,6	57,0	64,4	91,5	107,9
I-III. Statens drifts- og anlægsudgifter i alt.....	137,5	354,7	651,7	716,5	737,2

1. Udover de nævnte ministerier har Undervisnings-, Arbejds- og Handelsministeriet siden 1966 afholdt udgifter til forskellige uddannelsesforanstaltninger for grønlandere i Danmark.

2. Pr. 1. april 1972 henlagt til Ministeriet for Grønland.

3. Finanslov.

Kilde: Statsregnskaberne.

Tabel 17. Nettodriftsudgifter 1962-71 vedrørende Ministeriet for Grønland og Grønlands tekniske Organisation, geografisk fordelt

Løbende priser	1962-65	1966	1967	1968	1969	1970	1971	Procentvis fordeling	
	gnstl.							1962-65	1966-70
	mill. kr.							pct.	
A. Danmark	16,9	32,8	34,2	37,9	37,6	44,6	31,7	16,0	17,7
B. Kommunerne									
Nanortalik	2,8	4,5	4,9	5,2	5,5	5,8	7,2	2,7	2,5
Julianehåb	6,9	9,0	9,2	10,2	11,0	11,2	14,5	6,5	4,8
Narssaq	1,9	3,8	4,1	3,3	4,9	5,4	6,7	1,8	2,0
Ivigut ¹	÷ 4,9	÷ 5,2	÷ 5,7	÷ 5,9	÷ 6,4	÷ 7,1	÷ 7,1	÷ 4,6	÷ 2,9
Frederikshåb	3,3	4,1	4,7	5,6	6,9	7,9	8,4	3,1	2,8
Godthåb	19,7	27,8	30,9	32,5	42,4	45,1	51,7	18,7	17,0
Sukkertoppen	3,7	5,5	7,8	6,2	7,6	9,1	11,1	3,5	3,4
Holsteinsborg	4,7	6,3	6,3	6,8	7,0	8,1	10,7	4,4	3,3
Egedesminde, Kangåtsiaq	7,1	8,8	10,5	11,1	12,6	14,2	16,0	6,8	5,4
Christianshåb	1,2	2,6	2,4	3,4	3,8	3,5	5,6	1,1	1,5
Jakobshavn	3,1	4,3	3,7	4,5	4,0	5,4	7,2	2,9	2,1
Vaigat	4,0	6,0	6,0	6,2	7,1	6,5	6,6	3,8	3,0
Godhavn	2,5	2,1	3,1	3,9	3,7	4,1	4,2	2,3	1,6
Umanak	2,2	3,5	3,8	5,1	5,1	6,0	6,2	2,1	2,2
Upernavik	2,5	3,9	4,2	4,7	5,1	5,3	8,1	2,4	2,2
Thule	1,4	1,4	1,9	1,9	2,1	1,8	2,5	1,3	0,9
Angmagssalik	4,2	5,7	6,2	6,9	7,9	8,1	8,9	4,0	3,3
Scoresbysund	0,8	1,4	1,6	1,5	1,5	1,8	1,9	0,7	0,7
C. Diverse steder og skibe	7,2	18,3	26,2	38,2	44,5	59,9	70,9	6,9	17,8
D. Narssarssuaq og isrekg.	6,6	5,8	5,4	8,2	9,3	7,7	8,7	6,3	3,5
E. Øvrige stationer	7,7	9,6	10,4	11,6	10,0	12,8	13,3	7,3	5,2
I alt	105,5	162,0	181,8	209,0	232,2	267,2	295,0	100,0	100,0

Anm.: I tabellen er ikke medtaget anlægstilskud.

1. Inkl. statens udbytte af aktier i Kryolitelskabet »Øresund« A/S.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 18. Kommunernes drifts- og anlægsgudgifter 1962-71

Kommuner	1962-65	1966	1967	1968	1969	1970	1971	Procentvis fordeling	
	gnstl.							1962-65	1966-70
	mill. kr.							pct.	
Nanortalik	1,4	1,8	2,4	2,9	2,6	2,8	3,6	7,6	7,0
Julianehåb	1,2	1,5	2,2	2,6	2,8	3,4	4,3	6,2	7,0
Narssaq	1,1	0,7	2,2	2,6	2,0	2,2	3,2	6,3	5,4
Ivigut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Frederikshåb	1,1	1,2	2,3	2,2	2,6	3,3	3,9	5,8	6,5
Godthåb	3,5	1,9	4,7	5,6	6,0	7,5	9,9	18,0	14,4
Sukkertoppen	1,7	2,0	2,3	3,0	3,5	4,3	4,5	8,4	8,5
Holsteinsborg	1,1	1,6	2,5	2,9	3,0	3,4	4,7	6,3	7,5
Kangåtsiaq	0,5	0,9	0,9	1,2	1,0	1,0	1,3	3,2	2,8
Egedesminde	1,2	1,3	2,4	2,9	3,1	3,4	4,1	8,8	7,3
Christianshåb	0,9	0,1	1,2	1,3	1,6	1,8	2,0	3,6	3,4
Jakobshavn	1,0	1,1	2,0	2,2	2,8	3,3	3,9	5,3	6,4
Vaigat	0,4	0,8	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	2,6	2,7
Godhavn	0,3	0,7	0,6	0,8	0,8	1,0	1,0	2,9	2,2
Umanak	0,7	1,0	2,1	2,7	2,8	3,3	3,3	5,1	6,7
Upernavik	0,6	1,0	1,4	1,5	1,7	1,8	2,2	3,4	4,1
Thule	0,3	0,5	0,5	1,0	0,5	0,6	0,8	1,1	1,7
Angmagssalik	1,2	0,8	1,5	2,1	2,2	2,4	2,8	4,5	5,0
Scoresbysund	0,2	0,9	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,9	1,4
Hele Grønland	18,4	19,8	32,6	38,9	40,4	47,0	57,0	100,0	100,0

Kilde: Kommuneregnskaberne.

Tabel 19. Den grønlandske landskasses og kommunekassernes regnskaber 1961-71

	1961	1965	1969	1970	1971
	mill. kr.				
I. Landskassen					
<i>A. Indtægter</i>					
Andel af indførselsafgifter ¹	8,9	26,6	42,4	46,2	38,4
Motorafgifter	—	—	2,5	3,1	2,6
Statsrefusioner	—	—	6,0	5,0	5,0
Renter og andre indtægter	0,6	1,0	1,1	0,9	1,4
I alt	9,5	27,6	52,0	55,2	47,4
<i>B. Udgifter</i>					
Administration	0,3	0,5	1,6	2,0	2,2
Tilskud til kommunekasserne ²	6,5	21,1	29,4	34,4	21,2
Tilskud til børneinstitutioner.....	0,2	0,7	3,4	3,3	4,2
Drift af ungdomsklubber m.v.....	0	0,3	0,2	0,5	0,7
Drift af andre sociale institutioner.....	—	—	1,0	1,7	2,0
Arbejds- og socialdirektoratet.....	—	—	1,2	1,4	2,2
Drift af virksomheder	0	0	0,3	0,1	0,3
Anlægsudgifter	1,3	0	14,4	9,1	5,9
Andre udgifter	1,4	1,5	1,5	1,8	2,6
Kasseoverskud	1,2	3,6	÷1,0	0,9	6,1
I alt	9,5	27,6	52,0	55,2	47,4
II. Kommunekasserne					
<i>A. Indtægter</i>					
Tilskud fra landskassen	6,5	21,1	29,4	34,4	—
Andel af indførselsafgifter ¹	—	—	—	—	19,1
Refusion af sociale udgifter m.v.:					
Fra landskassen	—	—	—	—	22,3
Fra staten	—	3,5	10,8	12,4	14,6
Renter og andre indtægter	0	0,1	0,2	0,2	0,5
Overførsler	—	—	—	—	0,5
I alt	6,5	24,7	40,4	47,0	57,0
<i>B. Udgifter</i>					
Administration	0,6	1,3	3,7	3,8	4,7
Sociale udgifter	2,9	10,6	25,3	30,2	36,4
Brandvæsen, renovation, snerydning samt vedligeholdelse af vej- og broanlæg	0,5	1,5	3,2	3,4	3,7
Drift af kommunale virksomheder	0,5	1,2	2,0	2,4	0,9
Belysning og vandforsyning	1,8	9,6	5,0	5,5	3,3
Anlægsudgifter	0,2	0,5	1,2	1,7	2,5
Andre udgifter	—	—	—	—	3,7
Kasseoverskud	—	—	—	—	—
I alt	6,5	24,7	40,4	47,0	57,0

Anm.: Vedrørende fordelingen af de sociale udgifter på udgiftsarter henvises til tabel 84.

1. Provenuet af indførselsafgifterne tilfaldt landskassen til og med 1970. Fra 1971 fordeles provenuet mellem landskassen og kommunekasserne i et forud fastsat forhold.

2. Indtil 1970 inkl. til dækning af samtlige kommunale udgifter, der ikke blev dækket ved statsrefusion. Fra 1971 tjener tilskuddet som refusion af en andel (normalt 70 pct.) af kommunernes sociale udgifter.

Kilde: Landskassens og Kommunekassernes regnskaber.

Tabel 20. Offentlige investeringer vedr. Grønland 1951-71. Geografisk fordeling

Løbende priser	1951-55	1956-60	1961-65	1966-70	1968	1969	1970	1971
mill. kr.								
A. Byer								
Nanortalik	2,8	6,7	15,0	42,1	11,2	8,0	12,0	11,2
Julianehåb	13,3	10,2	30,3	92,9	16,6	22,0	27,3	26,3
Narsaaq	7,0	7,2	21,3	64,2	19,1	11,2	14,6	11,2
Frederikshåb	5,8	8,4	43,0	124,0	21,0	22,0	37,3	35,0
Godthåb	40,8	26,2	136,5	355,4	79,3	97,3	83,6	71,2
Sukkertoppen	10,5	18,0	39,2	116,3	37,9	25,1	21,0	44,3
Holsteinsborg	15,0	15,1	34,1	122,6	32,0	39,9	24,0	19,9
Kangåtsiaq	8,5	20,8	41,7	4,3	1,0	1,3	0,9	0,5
Egedesminde				69,6	15,1	14,6	13,5	12,8
Christianshåb	1,7	9,8	27,3	52,8	13,2	7,2	9,3	11,1
Jakobshavn	3,1	13,8	32,6	80,8	21,5	22,6	21,6	39,7
Godhavn	1,5	2,4	8,9	9,0	1,8	1,8	2,3	4,9
Qutdligssat	1,5	8,4	9,7	3,1	1,0	0,5	—	—
Umanak	1,2	1,7	5,1	15,8	3,5	2,8	5,2	8,4
Upernavik	2,8	3,0	3,8	17,6	4,9	4,3	5,3	6,5
Thule	4,9	0,4	2,4	2,7	0,5	0,7	0,8	1,7
Angmagssalik	3,8	8,8	13,8	26,9	5,1	2,7	8,5	10,4
Scoresbysund	0,3	1,3	2,6	4,6	0,5	1,3	1,5	0,9
Byer i alt	124,5	162,2	467,3	1.204,7	285,2	285,3	288,7	316,0
B. Bygder i								
Nanortalik kommune	1,4	3,4	2,9	8,3	1,5	2,0	1,3	0,3
Julianehåb »	1,0	1,9	1,8	0,4	—	0,3	0,1	0,2
Narsaaq »	0,5	0,5	1,5	0,3	0	—	0,1	0,1
Frederikshåb »	0,9	2,1	3,9	2,0	0,6	0,2	0,4	0,4
Godthåb »	3,0	3,8	5,2	1,7	0,2	0,6	0,5	0,5
Sukkertoppen »	0,9	1,8	4,4	4,1	0,3	1,3	0,8	1,0
Holsteinsborg »	0,6	0,1	0,4	0,1	—	—	—	—
Kangåtsiaq »	0,6	1,2	2,5	3,5	1,0	1,1	0,4	0,5
Egedesminde »	1,1	1,1	1,7	0,3	—	—	0,1	0,1
Christianshåb »	0,5	0,3	0,0	—	—	—	—	—
Jakobshavn »	0,4	0,3	0,2	0,0	—	0,0	—	—
Godhavn »	0,1	0,4	2,1	—	—	—	—	—
Vaigat »	0,3	0,6	÷0,2	—	—	—	—	—
Umanak »	0,5	0,8	1,6	4,2	0,9	1,4	1,0	2,2
Upernavik »	0,6	0,9	0,8	3,1	0,5	0,6	1,2	5,1
Thule »	0	0,1	0,7	0,2	0,1	0,0	0,1	—
Angmagssalik »	0,2	2,9	6,3	10,7	1,9	2,1	1,7	1,1
Scoresbysund »	—	0,1	0,2	0,1	—	—	—	—
Bygder i alt	12,6	22,3	36,0	39,0	7,0	9,6	7,7	11,5
A-B. Byer og bygder	137,1	184,5	503,3	1.243,7	292,2	294,9	296,4	327,5
C. Diverse steder	13,4	45,6	72,7	199,0	32,0	38,4	60,8	59,8
A-C. Tilsammen	150,5	230,1	576,0	1.442,7	324,2	333,3	357,2	387,3
D. Vejrstationer¹	8,9	19,7	15,9	8,4	2,9	0,1	0,1	0,5
E. Sdr. Strømfjord,								
Narssarsuaq	1,2	1,2	12,3	22,8	2,8	0,3	4,3	6,8
F. Føringehavn	—	—	3,8	3,6	1,8	0,1	0,0	—
G. Danmark	0,9	3,6	14,7	7,3	1,5	0,2	0,0	0,3
A-G. Tilsammen	161,5	254,6	622,7	1.484,8	333,2	334,0	361,6	394,9

Anm.: I tallene for perioden 1951-65 er ikke medregnet de grønlandske kommuners investeringer, i alt 44,5 mill. kr.

1. Ensomt beliggende radio- og vejrstationer.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 21. Statsinvesteringer vedr. Grønland 1951-65. Fordeling på formål.

Løbende priser	Absolutte beløb				Procentvis fordeling			
	1951-55	1956-60	1961-65	I alt	1951-55	1956-60	1961-65	I alt
	mill. kr.				pct.			
A. Eksporterhverv								
Industri anlæg m.v.	6,2	15,0	40,2	61,4	3,9	6,0	6,5	5,9
Fiskerihavne	1,1	2,1	5,1	8,3	0,7	0,8	0,8	0,8
Andre anlæg m.v.	0,4	0,6	—	1,0	0,2	0,2	—	0,1
Fiskefartøjer (KGFH)	0,1	—	6,8	6,9	0,0	—	1,1	0,7
I alt	7,8	17,7	52,1	77,6	4,8	7,0	8,4	7,5
B. Offentlige institutioner m.v.								
Skolen	7,4	18,2	30,3	55,9	4,6	7,1	4,9	5,4
Sundhedsvæsenet	20,8	15,0	7,4	43,2	12,9	5,9	1,2	4,1
Kirken	0,7	0,6	2,6	3,9	0,4	0,2	0,4	0,4
Administrationen	1,4	0,8	2,7	4,9	0,9	0,3	0,4	0,5
Retsvæsenet	0,4	0,4	4,1	4,9	0,2	0,2	0,7	0,5
Forsamlingshuse	—	0,4	2,0	2,4	—	0,2	0,3	0,2
I alt	30,7	35,4	49,1	115,2	19,0	13,9	7,9	11,1
C. Boligbyggeri								
Boligstøtteboliger	18,7	35,1	74,8	128,6	11,6	13,8	12,0	12,4
Tjenesteboliger	23,2	30,4	77,9	131,5	14,4	11,9	12,5	12,6
Indkvarteringsbygninger (GTO)	3,0	3,6	33,7	40,3	1,9	1,4	5,4	3,9
I alt	44,9	69,1	186,4	300,4	27,9	27,1	29,9	28,9
D. Offentlige værker m.v.								
Elforsyning	5,8	17,0	27,0	49,8	3,6	6,6	4,3	4,8
Vej, vand og kloak	13,5	10,3	38,9	62,7	8,4	4,0	6,3	6,0
Byggetjenesten	4,4	9,6	9,4	23,4	2,7	3,8	1,5	2,2
Brandværn	1,1	2,7	1,4	5,2	0,7	1,1	0,2	0,5
Værfter	3,1	0,4	1,2	4,7	1,9	0,2	0,2	0,5
Kulbruddet	0,6	2,0	2,8	5,4	0,4	0,8	0,4	0,5
I alt	28,5	42,0	80,7	151,2	17,7	16,5	12,9	14,5
E. Kommunikation og transport								
Telekommunikation	2,5	5,1	31,1	38,7	1,5	2,0	5,0	3,7
Intern flyvning	—	0,7	15,5	16,2	—	0,3	2,5	1,6
Kysttrafikken	2,1	16,7	21,3	40,1	1,3	6,5	3,4	3,9
Hoteller	0,3	12,1	0,5	12,9	0,2	4,7	0,1	1,2
Havneanlæg (trafik)	7,7	6,5	25,8	40,0	4,8	2,6	4,1	3,9
Postvæsenet	0,2	0,2	1,0	1,4	0,1	0,1	0,2	0,1
I alt	12,8	41,3	95,2	149,3	7,9	16,2	15,3	14,4
F. Forsyningstjenesten								
Butikker og pakhuse	11,3	8,3	22,7	42,3	7,0	3,3	3,7	4,1
Tankanlæg	2,0	0,8	18,5	21,3	1,2	0,3	2,9	2,0
I alt	13,3	9,1	41,2	63,6	8,2	3,6	6,6	6,1
G. Erhvervsstøttearbejder ..	2,5	7,6	57,0	67,1	1,5	3,0	9,2	6,5
H. Diverse arbejder¹	21,0	32,4	61,0	114,4	13,0	12,7	9,8	11,0
A-H. I alt²	161,5	254,6	622,7	1.038,8	100,0	100,0	100,0	100,0

1. Herunder investeringer på ensomt beliggende radio- og vejrstationer, Sdr. Strømfjord, Føringehavn og KGFH's plads i København.

2. Herudover har de grønlandske kommuner i perioden 1951-65 investeret for i alt 44,5 mill. kr.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 22. Offentlige investeringer i Grønland 1966-71. Fordeling på formål

Løbende priser	1970				1971				
	1966-70	Byer	Byg- der	Div. steder	I alt	Byer	Byg- der	Div. steder	I alt
mill. kr.									
A. Eksporterhverv									
Industri anlæg m.v.	35,8	9,6	—	1,9	11,5	15,9	—	2,4	18,3
Fiskerihavne	33,5	11,9	0,1	—	12,0	8,0	0,2	—	8,2
Andre anlæg	9,7	2,9	—	—	2,9	3,2	0,1	—	3,3
Fiskefartøjer (KGH)	37,9	—	—	23,0	23,0	—	—	23,9	23,9
I alt	116,9	24,4	0,1	24,9	49,4	27,1	0,3	26,3	53,7
B. Offentlige institutioner m.v.									
Folkeskolen	111,7	29,3	0,8	—	30,1	27,3	3,2	—	30,5
Fagskoler	17,9	2,2	—	—	2,2	0,1	—	—	0,1
Radiofoni	—	—	—	—	—	0,3	—	—	0,3
Biblioteker	0,5	0,2	—	—	0,2	0,1	—	—	0,1
Sundhedsvæsen	27,5	9,3	0,0	0,2	9,5	10,4	0,0	—	10,4
Kirken	5,8	2,0	0,0	—	2,0	1,9	0,3	—	2,2
Administration og retsv... ..	15,0	7,2	—	—	7,2	5,2	—	—	5,2
Politiet	4,1	—	—	—	—	0,0	—	—	0,0
Forsamlingshus m.v.	7,3	3,8	0,1	—	3,9	2,2	0,4	—	2,6
I alt	189,8	54,0	0,9	0,2	55,1	47,5	3,9	—	51,4
C. Boligbyggeri									
Boligstøtteboliger	338,7	70,2	3,8	2,7	76,7	98,9	4,1	4,8	107,8
Tjenesteboliger	110,8	29,8	2,2	0,1	32,1	24,8	1,8	0,0	26,6
Indkvarteringsbygninger.. ..	54,7	2,7	—	0,3	3,0	3,4	0,6	0,2	4,2
I alt	504,2	102,7	6,0	3,1	111,8	127,1	6,5	5,0	138,6
D. Off. værker m.v.									
Elforsyning	71,6	13,5	—	1,7	15,2	21,1	0,1	1,2	22,4
Varmecentraler	6,9	2,2	—	—	2,2	8,1	—	—	8,1
Vej, vand og kloak	92,5	29,4	0,0	0,0	29,4	36,1	0,0	0,0	36,1
Byggetjenesten	33,7	3,0	0,0	0,0	3,0	1,9	0,0	—	1,9
Brandværn	9,6	1,3	—	0,7	2,0	1,2	—	0,9	2,1
Værfter	17,4	2,3	—	0,1	2,4	3,8	—	0,1	3,9
Kulbruddet	2,0	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	233,7	51,7	0,0	2,5	54,2	72,2	0,1	2,2	74,5
E. Kommunikation og transport									
Telekommunikation	79,6	10,2	—	8,5	18,7	8,1	—	7,4	15,5
Intern flyvning	4,1	0,9	—	0,5	1,4	0,3	—	0,5	0,8
Kysttrafik	12,8	1,2	—	—	1,2	2,3	—	—	2,3
Hoteller	—	—	—	—	—	0,1	—	—	0,1
Trafikhavne	47,1	9,2	—	0,7	9,9	1,0	—	1,1	2,1
Postvæsen	0,0	0,0	—	—	0,0	1,6	—	—	1,6
I alt	143,6	21,5	—	9,7	31,2	13,4	—	9,0	22,4
F. Forsyningstjenesten									
Butikker og pakhuse	46,6	8,6	0,7	0,7	10,0	7,2	0,7	0,9	8,8
Tankanlæg	40,1	8,6	—	0,6	9,2	6,1	0,0	0,6	6,7
I alt	86,7	17,2	0,7	1,3	19,2	13,3	0,7	1,5	15,5
G. Erhvervsstøttearbejder									
I alt	51,5	1,1	—	9,3	10,4	2,5	—	9,5	12,0
H. Sociale institutioner m.v.									
Alderdomshjem	11,5	2,0	—	—	2,0	1,4	—	—	1,4
Læringshjem	6,4	1,5	—	—	1,5	0,0	—	—	0,0
Børneinstitutioner	21,5	5,3	—	—	5,3	4,8	—	0,4	5,2

(fortsættes)

Tabel 22 (fortsat)

Løbende priser	1966-70	1970				1971			
		Byer	Byg- der	Div. steder	I alt	Byer	Byg- der	Div. steder	I alt
		— mill. kr.							
Ildrætsnæg.....	7,8	0,1	—	—	0,1	2,0	—	0,6	2,6
Ungdomsklubber.....	4,7	2,3	—	—	2,3	2,2	—	0,1	2,3
I alt.....	51,9	11,2	—	—	11,2	10,4	—	1,1	11,5
I. Andre arbejder.....	64,4	4,9	—	9,8	14,7	2,5	—	5,2	7,7
A-I. I alt.....	1.442,7	288,7	7,7	60,8	357,2	316,0	11,5	59,8	387,3

Anm.: Ekskl. ensomt beliggende vejrstationer, Sdr. Strømfjord, Færingehavn og Danmark.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 23. Planlagte offentlige investeringer 1972-76

	1972 ¹	1973	1974	1975	1976	1972-76	pct.-vis fordeling
	— mill. kr.						
	pct.						
A. Eksporterhverv							
Fiskerierhverv.....	9,7	8,2	3,2	4,0	5,1	30,2	1,8
Fiskefartøjer.....	25,6	23,8	0,2	13,2	13,7	76,5	4,6
I alt.....	35,3	32,0	3,4	17,2	18,8	106,7	6,4
B. Offentlige institutioner m.v.							
Adm., retsvæsen, politi...	4,1	4,3	11,9	11,1	8,6	40,0	2,4
Sundhedsvæsen.....	4,9	1,5	2,9	2,4	3,5	15,2	0,9
Skolevæsen m.v.....	37,5	47,2	36,1	31,6	27,0	179,4	10,8
Kirken.....	2,0	1,1	1,1	2,5	3,3	10,0	0,6
I alt.....	48,5	54,1	52,0	47,6	42,4	244,6	14,7
C. Boligbyggeri							
Boligtotteboliger.....	95,1	80,0	84,6	79,2	91,1	430,0	25,7
Tjenesteboliger.....	25,4	17,5	14,8	12,3	6,2	76,2	4,6
Indkvarteringsbygninger..	3,0	1,8	2,2	1,6	1,6	10,2	0,6
I alt.....	123,5	99,3	101,6	93,1	98,9	516,4	30,9
D. Off. værker m.v.							
Elforsyning.....	18,3	13,4	28,7	31,9	26,5	118,8	7,1
Værfter.....	8,4	5,7	5,7	4,1	1,7	25,6	1,5
Andre off. værker.....	5,4	1,8	2,0	1,7	2,5	13,4	0,8
Vej, vand og kloak.....	41,5	26,8	30,8	22,1	23,0	144,2	8,7
I alt.....	73,6	47,7	67,2	59,8	53,7	302,0	18,1
E. Kommunikation og transport							
Telekommunikation.....	26,0	16,3	19,3	15,5	15,4	92,5	5,5
Havne.....	26,8	21,1	15,3	11,1	5,3	79,6	4,8
Andet.....	7,0	2,2	2,1	2,2	6,5	20,0	1,2
I alt.....	59,8	39,6	36,7	28,8	27,2	192,1	11,5
F. Forsyningstjenesten							
Butikker og pakhuse.....	15,9	13,8	13,8	11,6	17,8	72,9	4,3
Tankanlæg.....	13,4	3,5	5,5	7,9	9,4	39,7	2,4
I alt.....	29,3	17,3	19,3	19,5	27,2	112,6	6,7
G. Sociale institutioner m.v.	13,3	11,8	12,5	15,6	10,1	63,3	3,8
H. Andre investeringer.....	36,4	22,6	22,4	25,4	24,4	131,2	7,9
A-H. I alt.....	419,7	324,4	315,1	307,0	302,7	1.668,9	100,0

Anm.: Beløbene er angivet i prisniveau april 1972.

¹ Foreløbige regnskabstal.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 24. Offentlig teletrafik i Grønland 1965-72

	Telegrammer (incl. radiotelegrammer) afg. + ank. ¹	Telexskrivelser afg. + ank. Takstpligtig varighed	Bygdesamtaler m.v. Takstpligtig varighed	Skibsradiosamtaler. Takstpligtig varighed	Danmarks-telefonen, afg. + ank. Takstpligtig varighed	Abbonenter under offentlige telefoncentraler
	antal		min.			antal
1965-66	911.500	110.000	51.000	14.000	-	718
1966-67	893.000	118.400	63.300	19.400	18.100	763
1967-68	872.000	131.400	82.500	24.700	28.300	909
1968-69	838.500	131.800	131.200	27.800	39.000	1.244
1969-70	808.900	166.800	167.800	31.500	57.600	1.560
1970-71	840.500	166.200	166.500	40.084	78.400	2.184
1971-72	876.200	167.600	230.400	57.700	90.200	2.741 ²

Anm.: Som statistikår anvendes perioden 1/10-30/9.

1. Omfatter kun gebyrpligtige telegrammer.

2. Antallet af telefonapparater var 5.326 pr. 30. sept. 1972.

Kilde: GTO-rapport 1969-72.

Tabel 25. Offentlige telefoncentraler i Grønland 1969-72

	1969	1970	1971	1972
	antal abonnenter			
Narssaq	-	-	-	107
Julianehåb	201	222	254	270
Frederikshåb	-	-	146	165
Færingehavn	22	25	25	25
Godthåb	490	579	797	969
Sukkertoppen	-	161	177	190
Sdr. Strømfjord	51	50	51	55
Holsteinsborg	174	189	287	315
Egedesminde	100	103	166	195
Jakobshavn	-	-	-	147
Godhavn	47	48	74	91
Umanak	19	54	54	54
Upernavik	30	30	50	50
Thule	27	28	28	28
Angmagssalik	83	71	75	80
I alt	1.244	1.560	2.184	2.741

Kilde: Meddelt af Grønlands tekniske Organisation.

Tabel 26. Elproduktion i Grønland 1969-71

Produktionen på værker, der hører under	1969	1970	1971
	mill. kwh		
Eltjenesten m.v. (GTO) ...	51,8	57,9	65,1
Anlæg i bygder	0,5	0,7	0,8
Radiotjenesten (GTO) ...	6,3	6,7	8,9
Statens luftfartsvæsen ...	0,8	0,8	0,8
Fyrvæsenet	8,9	8,8	8,8
Kryolitselskabet	1,0	1,0	1,2
St. Nord. Telegrafelskab..	0,4	0,4	0,4
I alt	69,7	76,3	86,0

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 27. Elforbrug i grønlandske byer 1971/72

	Boliger	Erhvervs- virks.	Institu- tioner	Vejbelys- ning	I alt 1971/72	I alt 1970/71
1000 kwh						
Nanortalik	646	465	577	29	1.717	1.540
Julianehåb	1.753	2.016	1.194	102	5.065	4.503
Narssaq	836	186	1.610	53	2.685	2.631
Frederikshåb	1.173	397	3.636	57	5.263	3.631
Godthåb	4.643	3.989	6.842	146	15.620	12.549
Sukkertoppen	1.251	434	3.446	55	5.186	3.926
Holsteinsborg	3.644	716	1.659	104	6.123	5.141
Egedesminde	1.309	353	2.358	109	4.129	4.130
Christianshåb	737	94	1.623	—	2.454	2.021
Jakobshavn	1.312	2.410	1.418	74	5.214	3.837
Qutdligssat	165	94	254	19	532	1.343
Godhavn	401	140	916	26	1.483	1.328
Umanak	221	330	182	23	756	643
Upernavik	290	33	696	27	1.046	1.036
Thule	145	8	420	13	586	566
Angmagssalik	438	79	1.078	19	1.614	1.631
Scoresbysund	54	—	110	—	163	75
Hele Grønland	19.017	11.744	28.019	856	59.636	50.531
heraf boligtarif	18.370	13	755	19	19.157	15.275
erhvervstarif ...	522	10.231	25.304	224	36.281	29.396
lystarif	89	827	487	26	1.429	2.006
krafttarif	36	673	1.473	587	2.769	3.854

Anm. 1. Som statistikår anvendes perioden 1/7–30/6.

Anm. 2. Uoverensstemmelsen mellem ovenstående tal og tabel 26 skyldes spændingstab i ledningsnettet.

Kilde: Meddelt af Grønlands tekniske Organisation.

Tabel 28. Forbrug af flydende brændstof i Grønland. 1965-71

Handelsdistrikter	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971 ¹
m ³							
Nanortalik	1.389	1.388	1.739	2.237	2.463	2.565	3.230
Julianehåb	4.139	4.321	5.780	6.002	7.701	8.947	9.515
Narssaq	2.459	2.643	2.969	3.290	3.803	3.583	3.991
Frederikshåb	2.587	3.430	4.179	5.150	5.900	5.794	8.041
Godthåb	12.167	15.158	18.910	19.826	22.404	26.214	28.928
Sukkertoppen	4.346	5.036	6.156	6.657	7.552	8.625	10.197
Holsteinsborg	4.434	5.522	6.003	7.352	11.986	9.938	9.984
Egedesminde	4.239	5.216	5.980	6.907	7.947	8.474	9.033
Christianshåb	2.719	3.217	3.484	4.280	4.912	4.276	4.798
Jakobshavn	2.423	2.713	3.230	4.136	5.548	7.263	8.314
Qutdligssat	956	749	796	879	970	1.035	...
Godhavn	1.173	1.244	1.328	1.449	1.727	2.037	2.029
Umanak	784	966	1.213	1.521	1.643	1.992	2.415
Upernavik	834	1.095	1.140	1.529	1.770	2.039	2.585
Angmagssalik	1.516	1.749	2.225	2.171	2.304	2.599	2.683
Scoresbysund	171	239	329	402	497	639	495
I alt	46.336	54.686	65.461	73.788	89.127	96.020	106.238
heraf: Gasolie	37.546	45.094	53.741	60.495	74.692	80.437	89.792
Petroleum	5.720	5.959	6.767	7.732	8.291	8.862	9.482
Benzin	3.070	3.633	4.953	5.561	6.144	6.721	6.964

Anm.: Oplysninger om forbruget i Thule handelsdistrikt indgår ikke i tabellen.

1. Ekskl. Qutdligssat.

Kilde: Meddelt af Grønlands tekniske Organisation.

Tabel 29. Vandproduktion i Grønland (offentlige vandværker) 1969-72

	1969	1970	1971	1972
	1000 m ³			
Befolkningens forbrug	1175	1440	1655	1890
Industriforbrug ¹	725	810	925	930
Totalproduktion	1900	2250	2580	2820

1. Tallene omfatter kun de vandmængder, der er aftaget af de egentlige industrianlæg, hvorimod forbrug i andre erhvervsvirksomheder er medregnet i befolkningens forbrug.

Kilde: GTO-rapport

Tabel 30. Brandvæsenet i Grønland 1970-72

	1970	1971	1972 ¹
A. Antal brande			
Større brande	24	24	14
Mellemstore brande	28	21	12
Små brande	94	131	133
Skorstensbrande	3	5	4
I alt	149	181	163
B. Antal udrykninger²			
Til brand og redning	143	174	163
Til blind og falsk alarm	80	85	75
I alt	223	259	238
C. Omkomne ved brande			
Voksne	17	1	2
Børn	1	4	3
I alt	18	5	5

1. Foreløbige tal.

2. Bybrandkorpse.

Kilder: GTO-rapport

Tabel 31. Postbesørgelsen til og fra Grønland 1960-71

Antal forsendelser	1960		1969		1970		1971	
	Til	Fra	Til	Fra	Til	Fra	Til	Fra
	1000 stk.							
Breve, kort og tryksager ¹	626,1	406,2	1.640,0	884,0	1.651,0	939,6	1.777,0	1.037,0
Pakker	60,8	14,1	138,7	29,3	139,2	27,0	155,4	29,4
Udgiverkorsbånd	37,1	—	83,0	—	103,9	2,5	212,6	6,7
Postoprævningsforsendelser	23,8	0	68,0	0,1	73,6	0,1	84,9	0,1
Postanvisninger og udbetalingskort	1,6	12,4	10,1	24,7	12,3	37,7	14,2	42,8
Giroindbetalingskort	20,8	...	94,4	...	118,3	...	132,3

1. Antallet af brevforsendelser er anslået på basis af periodiske optællinger. Antallet af brevforsendelser inden for Grønland er på basis af periodiske optællinger opgjort til: 1960 161.000, 1969 589.000, 1970 716.000 og 1971 727.000 forsendelser.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grl. Handel.

Tabel 32. Passagerbefordringen mellem Grønland og det øvr. Danmark 1960-71

Antal passagerer	1960		1969		1970		1971	
	Til Grønland	Fra Grønland	Til Grønland	Fra Grønland	Til Grønland	Fra Grønland	Til Grønland	Fra Grønland
Med skib	1.332	1.393	457	690	419	510	660	635
Med flyvemaskine	2.821	2.817	12.440	12.539	13.439	12.985	14.667	14.154
I alt	4.153	4.210	12.897	13.229	13.858	13.495	15.327	14.789

Kilde: Meddelt af Den kgl. grl. Handel.

Tabel 33. Passagerbefordring med skib i Vest- og Nordgrønland, 1969-71

	Til stedet			Fra stedet		
	1969	1970	1971	1969	1970	1971
Nanortalik	1.320	1.752	1.097	1.443	1.725	1.125
Julianehåb	5.260	6.542	5.401	4.897	6.414	5.349
Narssaq	1.926	2.578	2.499	1.945	2.605	2.460
Narssarssuaq	1.450	1.645	2.020	1.582	1.919	2.022
Div. pladser Julianehåb/Nanortalik distr.	2.300	2.921	2.356	2.270	2.749	2.183
Ivigut/Grønnedal	233	193	229	207	202	226
Frederikshåb	946	1.215	665	783	1.185	644
Færingehavn	63	57	11	28	16	4
Godthåb	2.902	3.510	3.288	3.145	3.721	3.553
Sukkertoppen	996	1.311	1.312	1.265	1.347	1.344
Sdr. Strømfjord	1.300	—	945	826	—	673
Holsteinsborg	1.556	1.942	2.135	1.506	1.779	2.328
Egedesminde	4.526	4.423	4.331	4.599	4.462	4.615
Godhavn	1.519	1.341	1.170	1.790	1.164	1.086
Christianshåb	1.817	1.509	1.726	1.973	1.676	1.749
Jakobshavn	2.463	2.733	3.080	2.254	2.825	2.927
Qutligssat	1.247	1.223	1.005	1.456	1.450	1.269
Div. pladser Diskobugt distrikt.	658	764	847	680	733	840
Umanak	817	826	813	733	797	709
Upernavik	670	892	1.028	618	597	855
Dundas/Thule Air Base	1	—	—	1	—	—
Thule distrikt	12	9	—	13	—	—
Diverse pladser	54	30	53	22	50	50
I alt	34.036	37.416	36.011	34.036	37.416	36.011

Kilde: Meddelt af Den kgl. grl. Handel.

Tabel 34. Godstransport til og fra Grønland med Den kgl. grl. Handels skibe¹. 1971

Ind- og udskibningssted	Til Grønland ²					Fra Grønland			
	Stykgods		Olie i tank	Udenl. kul	I alt	Styk- gods og fryselast	Kryo- lit	Salt- fisk ³	I alt
	rum- mål	vægt							
	1000 kbf.		tons				tons		
Prins Christian Sund.....	5	63	-	-	63	-	-	-	-
Angissoq.....	9	121	-	-	121	-	-	-	-
Nanortalik.....	251	3.060	-	500	3.560	508	-	-	508
Julianehåb.....	705	8.105	-	1.875	9.980	826	-	-	826
Narssaq.....	360	4.086	-	914	5.000	1.216	-	-	1.216
Narssarsuaq.....	62	680	-	-	680	-	-	-	-
Ivigut/Grønnedal.....	106	1.249	-	-	1.249	103	43.400	-	43.503
Frederikshåb.....	712	8.287	1.393	-	9.680	1.046	-	-	1.046
Færingehavn.....	11	176	-	-	176	11	-	-	11
Godthåb.....	2.032	24.305	-	2.154	26.459	4.675	-	-	4.675
Sukkertoppen.....	871	10.808	-	803	11.611	1.917	-	-	1.917
Søndre Strømfjord.....	134	1.895	-	-	1.895	196	-	-	196
Holsteinsborg.....	605	7.928	-	1.225	9.153	959	-	-	959
Egedesminde.....	579	6.710	-	-	6.710	756	-	-	756
Christianshåb.....	410	3.846	-	-	3.846	1.680	-	-	1.680
Jakobshavn.....	749	9.665	-	-	9.665	1.485	-	-	1.485
Godhavn.....	174	1.903	-	-	1.903	239	-	-	239
Qutligssat.....	52	591	-	-	591	33	-	-	33
Umanak.....	301	3.571	-	495	4.066	206	-	-	206
Upernavik.....	285	3.177	-	-	3.177	97	-	-	97
Diverse pladser.....	-	-	-	-	-	-	-	663	663
Vestgrønland i alt.....	8.413	100.226	1.393	7.966	109.585	15.953	43.400	663	60.016
Savigsvik.....	13	189	-	-	189	-	-	-	-
Thule.....	82	915	-	-	915	22	-	-	22
Thule Air Base.....	60	840	-	-	840	-	-	-	-
Dundas.....	13	92	-	-	92	63	-	-	63
Siorapaluk.....	4	49	-	-	49	-	-	-	-
Station Nord.....	11	139	-	-	139	-	-	-	-
Nordgrønland i alt.....	183	2.224	-	-	2.224	85	-	-	85
Tingmiarmiut.....	6	96	68	-	164	3	-	-	3
Angmagssalik/Kap Dan... 260	3.056	667	2.815	-	6.538	278	-	-	278
Kulusuk.....	21	316	-	-	316	-	-	-	-
Aputitq.....	9	104	-	-	104	6	-	-	6
Küngmiut.....	12	139	-	-	139	-	-	-	-
Scoresbysund/Kap Tobin... 132	1.596	595	-	2.191	76	-	-	-	76
Daneborg.....	19	255	134	-	389	10	-	-	10
Mesters Vig/Danmarkshv.. 28	390	211	-	601	2	-	-	-	2
Østgrønland i alt.....	487	5.952	1.675	2.815	10.442	375	-	-	375
KGH-skibe.....	4	41	-	-	41	-	-	-	-
Tilsammen 1971.....	9.087	108.443	3.068	10.781	122.292	16.413	43.400	663	60.476
» 1970.....	8.723	107.660	5.752	10.712	124.124	14.742	56.870 ⁴	1.390	73.002

Anm.: Transport på private skibe indgår ikke i tabellen. I 1971 transporteredes 2.995 tons frysefisk på private skibe fra Grønland direkte til udlandet. I 1970 var tallet 1.966 tons.

1. Skibe der tilhører KGH eller er chartret af KGH.

2. Ekskl. 4.100 tons salt fra Spanien, der er udskibet i Færingehavn i 1971. I 1970 udskibedes 2.064 tons salt i Færingehavn.

3. Direkte til udlandet.

4. Inkl. 720 tons marmor.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grl. Handel.

Tabel 35. Anløb af KGH-skibe¹ i atlantfart i grønlandske havne 1971

Antal havneanløb	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Ialt
Pr. Chr. Sund.....	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	2
Angissoq.....	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Nanortalik.....	-	1	1	-	1	-	1	1	1	2	-	2	10
Julianehåb.....	1	1	2	1	2	1	2	1	-	3	1	4	19
Narssaq.....	1	2	2	1	4	1	2	-	2	3	2	2	22
Narssarsuaq.....	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	2	-	6
Ivigut/Grønneidal..	-	1	-	2	2	3	3	3	7	4	6	3	34
Frederikshåb.....	1	1	2	3	1	1	4	2	1	4	4	3	27
Færingehavn.....	-	-	-	1	-	1	-	-	1	1	-	-	4
Godthåb.....	1	2	2	4	3	5	4	2	1	4	3	4	35
Sukkertoppen.....	1	1	1	5	1	3	2	2	2	3	2	2	25
Sdr. Strømfjord.....	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	3
Holsteinsborg.....	1	1	1	2	3	2	3	4	2	3	3	1	26
Egedesminde.....	-	-	-	-	3	3	1	3	2	3	2	4	21
Christianshåb.....	-	-	-	-	-	2	1	1	1	1	-	1	7
Jakobshavn.....	-	-	-	-	2	4	3	2	2	2	2	3	20
Godhavn.....	-	-	-	-	1	1	2	1	1	2	-	2	10
Qutdligssat.....	-	-	-	-	-	1	1	1	-	2	2	1	8
Umanak.....	-	-	-	-	-	1	1	1	2	2	-	-	7
Upernavik.....	-	-	-	-	-	1	2	1	1	1	-	-	6
Thule distrikt.....	-	-	-	-	-	-	6	1	-	-	-	-	7
Tingmiarmiut.....	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2
Angmagssalik/Kap													
Dan.....	-	-	-	-	-	-	5	2	1	1	-	-	9
Kûngmiut.....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Aputitêq.....	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3
Scoresbysund/Kap													
Tobin.....	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	3
Mesters Vig.....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Ellâ Ø.....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Daneborg.....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Div. pladser.....	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	4
I alt 1971.....	6	10	11	19	25	31	41	41	35	45	29	32	325
» 1970.....	7	8	8	13	34	29	43	50	40	38	28	22	320

1. Skibe, der tilhører KGH eller er chartret af KGH.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grøn. Handel.

Tabel 36. Anløb af KGH-skibe¹ i kystfart i grønlandske havne 1971

	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	I alt
Nanortalik	-	2	6	3	2	4	5	7	6	11	6	7	59
Julianehåb	2	10	21	16	20	13	22	23	21	24	22	17	211
Narssaq	2	8	13	14	10	3	8	8	11	14	12	9	112
Narssarsuaq	-	-	-	-	1	10	10	11	13	7	3	-	55
Ivigut/Gronnedal ..	-	1	-	-	-	1	1	1	3	-	3	-	10
Frederikshåb	3	4	3	4	1	2	9	6	12	9	8	3	64
Færingehavn	3	3	5	10	5	9	13	8	7	13	10	4	90
Godthåb	3	7	5	8	6	11	14	11	15	12	14	4	110
Sukkertoppen	2	1	2	5	11	14	11	11	15	12	14	2	100
Sdr. Strømfjord	-	-	-	-	-	3	6	3	2	2	2	-	18
Holsteinsborg	-	-	1	3	11	12	12	14	14	14	13	1	95
Egedesminde	-	-	-	1	18	28	27	22	28	24	15	1	164
Christianshåb	-	-	-	-	7	19	19	15	18	18	10	1	107
Jakobshavn	-	-	-	-	8	21	26	18	28	21	8	2	132
Godhavn	-	-	-	1	6	14	15	7	17	15	7	1	83
Qutdligssat	-	-	-	-	2	18	21	18	17	10	6	-	92
Umanak	-	-	-	-	-	1	11	9	11	6	2	-	40
Upernavik	-	-	-	-	-	4	11	13	4	3	1	-	36
Thule Distrikt	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	4
Angmagssalik/ Kap Dan	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Küngmiut	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Diverse pladser	14	13	15	4	27	47	69	41	64	47	22	8	371
I alt 1971	29	49	71	69	135	234	310	249	309	262	178	60	1.955
» 1970	-	-	-	6	127	233	235	251	265	201	133	27	1.478

1. Skibe, der tilhører KGH eller er chartret af KGH.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grøn. Handel.

Tabel 37. Motorkøretøjer i Grønland, 1969-71

	Pr. 31. dec. 1969			Pr. 31. dec. 1970			Pr. 31. dec. 1971		
	Ejerforhold			Ejerforhold			Ejerforhold		
	Off. institu- tioner	Pri- vate	Til- sam- men	Off. institu- tioner	Pri- vate	Til- sam- men	Off. institu- tioner	Pri- vate	Til- sam- men
Hyrevogne	-	189	189	-	216	216	-	223	223
Personbiler til udlejning u/ fører	-	4	4	-	3	3	-	1	1
Sygebiler	21	-	21	20	-	20	25	-	25
Alm. personbiler i øvrigt ..	117	439	556	160	598	758	210	444	654
Alm. personbiler m.v. i alt ..	138	632	770	180	817	997	235	668	903
Rute- og turistbiler	5	11	16	2	13	15	1	16	17
Brandkøretøjer	36	-	36	38	-	38	44	-	44
Vare- og lastbiler	303	556	859	234	459	693	256	516	772
Autobiler i alt	482	1.199	1.681	454	1.289	1.743	536	1.200	1.736
Motorcykler i alt	7	87	94	6	64	70	5	65	70
heraf med sidevogn	-	19	19	-	11	11	-	9	9

Ann.: Oplysningerne omfatter ikke radiovejrstationerne, forsvarsområder m.v.

Kilder: Statistiske Efterretninger 1970 nr. 43, 1971 nr. 46, 1972 nr. 35.

Tabel 38. Indhandling af fisk m.v. til Den kgl. grøn. Handel og til private virksomheder 1950-71

Hel fisk	1950	1962	1964	1965	1966	1968	1969 ¹	1970 ¹	1971
Torsk	21.716	37.210	23.110	33.983	40.633	28.503	24.156	20.507	19.964
heraf KGH	21.716	37.210	15.361	20.202	23.287	15.601	16.307	14.933	13.338
private	—	—	7.749	13.781	17.346	12.902	7.849	5.574	6.626
Rejer	199	3.362	3.770	5.051	5.378	5.699	6.742	8.789	8.941
heraf KGH	199	3.362	3.579	4.625	4.639	4.585	5.620	7.026	6.884
private	—	—	191	426	739	1.114	1.122	1.763	2.057
Skællaks	—	317	1.540	825	1.250	660	1.449	1.341	1.459
heraf KGH	—	261	1.120	525	658	179	543	970	818
private	—	56	420	300	592	481	906	371	641
Havkat	—	1.938	2.085	3.316	2.528	3.969	3.356	2.701	2.612
heraf KGH	—	1.938	1.880	3.027	2.315	3.686	3.153	2.490	2.349
private	—	—	205	289	213	283	203	211	263
Hellefisk	277	1.580	2.704	3.042	2.571	1.999	1.477	1.212	1.161
heraf KGH	277	1.580	1.930	2.382	2.018	1.290	950	774	882
private	—	—	774	660	553	709	527	438	279
Andre	74	531	4.954	3.342	3.318	1.531	1.602	4.528	3.756
heraf KGH	74	531	3.156	1.550	1.673	1.062	1.000	4.040	3.338
private	—	—	1.798	1.792	1.645	469	602	488	418
I alt	22.266	44.938	38.163	49.559	55.678	42.361	38.782	39.078	37.893
heraf KGH	22.266	44.882	27.026	32.311	34.590	26.403	27.573	30.233	27.609
private	—	56	11.137	17.248	21.088	15.958	11.209	8.845	10.284

1. Ekskl. en enkelt mindre virksomhed.

2. Reviderede tal.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 39. Indhandling af fisk m.v. til Den kgl. grøn. Handel og til private virksomheder 1970 og 1971. Mængde

Hel fisk	1970			1971		
	KGH ¹	Private	I alt	KGH	Private	I alt
	tons					
Torsk i alt	14.933	5.574	20.507	13.338	6.626	19.964
heraf til produktion af saltfisk	5.941	511	6.452	3.867	553	4.420
» » » » tørfisk	671	—	671	339	—	339
» » » » fiskefilet	8.321	5.063	13.384	9.132	6.073	15.205
Rejer	7.026	1.763	8.789	6.884	2.057	8.941
Skællaks	970	371	1.341	818	641	1.459
Havkat	2.490	211	2.701	2.349	263	2.612
Hellefisk	774	438	1.212	882	279	1.161
Fjeldørred	34	76	110	57	68	125
Stenbiderrogn	222	195	417	140	103	243
Angmagssatter	2.903	—	2.903	2.456	—	2.456
Rødfisk	71	82	153	140	184	324
Hajlever, hajkød	276	—	276	318	—	318
Torskelever	64	87	151	38	48	86
Helleflynder	3	1	4	3	1	4
Industrifisk	235	47	282	166	14	180
Andre fiskeprodukter ²	232	—	232	20	—	20
I alt	30.233	8.845	39.078	27.609	10.284	37.893

1. Reviderede tal.

2. Herudover har KGH indhandlet 6.200 hajskind i 1970 og 1.200 stk. i 1971.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 40. Indhandling af fisk m.v. til Den kgl. grønl. Handel og til private virksomheder 1970 og 1971. Værdi

	1970			1971		
	KGH ¹	Private	I alt	KGH	Private	I alt
	1000 kr.					
Torsk i alt.....	6.395	3.050	9.445	6.913	4.400	11.313
heraf bonus.....	190	—	190	112	—	112
heraf til produktion af saltfisk.....	2.297 ²	250	2.547	1.691 ²	339	2.030
» » » » tørfisk.....	233 ³	—	233	154 ³	—	154
» » » » fiskefilet.....	3.675 ²	2.800	6.475	4.956 ²	4.061	9.017
Rejer.....	10.168	2.981	13.149	11.725 ⁴	3.705	15.430
Skællaks.....	8.002 ³	4.476 ⁴	12.478	9.644 ⁴	5.905	15.549
Havkat.....	745	80	825	814	106	920
Hellefisk.....	369	260	629	487	179	666
Fjeldorred.....	92	231	323	166	194	360
Stenbiderrogn.....	278	248	526	174	135	309
Angmagssatter.....	326	—	326	273	—	273
Rødfisk.....	26	30	56	52	69	121
Hajlever, hajkød.....	53	—	53	63	—	63
Torskelever.....	19	33	52	11	20	31
Hajskind.....	61	—	61	11	—	11
Helleflynder.....	5	2	7	7	3	10
Industrifisk.....	12	4	16	8	1	9
Andre fiskeprodukter.....	27	—	27	11	—	11
I alt.....	26.578	11.395	37.973	30.359	14.717	45.076

1. Reviderede tal.
2. Ekskl. bonus.
3. Heraf bonus 2.378.000 kr.
4. Heraf bonus for indhandling via KGH 970.000 kr.
5. Heraf bonus 781.000 kr.
6. Heraf bonus 3.464.000 kr.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 41. Den grønlandske fiskerflåde, indhandling af fisk m.v. til Den kgl. grønl. Handel, 1971

Handelsdistrikter	Antal både				Indhandling til KGH (hel fisk)						
	5- 49,99 BRT	50- 99,99 BHT	over 100 BRT	I alt	Torsk	Rejer	Skæl- laks	Hav- kat	Helle- fisk	Anden fisk	I alt
	Antal				tons						
Nanortalik.....	11	1	—	12	1489	—	12	16	1	5	1523
Julianehåb.....	19	—	—	19	2446	81	105	7	33	48	2720
Narssaq.....	10	—	—	10	406	149	23	5	41	6	630
Frederikshåb.....	24	—	1	25	2359	94	285	95	29	129	2991
Godthåb.....	33	3	3	39	95	—	—	—	90	—	185
Sukkertoppen.....	28	1	3	32	3948	185	100	857	37	2744	7871
Holsteinsborg.....	35	1	—	36	797	779	109	137	228	56	2106
Egedesminde.....	24	—	—	24	1010	1	149	706	9	13	1888
Christianshåb.....	8	—	—	8	212	3243	10	48	34	—	3547
Jakobshavn.....	19	—	—	19	17	2352	3	199	220	19	2810
Qutdligssat.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Godhavn.....	10	1	—	11	20	—	3	216	—	—	239
Umanak.....	1	—	—	1	6	—	—	37	155	246	444
Upernavik.....	1	—	—	1	—	—	9	26	3	6	44
Thule.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angmagssalik.....	—	—	—	—	533	—	10	—	2	66	611
Scoreshysund.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt.....	223	7	7	237	13338	6884	818	2349	882	3338	27609

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.
Fiskeriårbogen 1972 (Udg. af Fiskeministeriet).

Tabel 42. Antal steder med indhandling til KGH

Handelsdistrikt	1950	1960	1970 ¹	1971 ¹
Nanortalik.....	15	4	4	4
Julianehåb.....		7	8	8
Narssaq.....		1	1	1
Frederikshåb...	8	7	5	5
Godthåb.....	8	6	3	3
Sukkertoppen..	8	6	6	6
Holsteinsborg..	9	6	4	4
Egedesminde... }	21	14	10	10
Christianshåb.. }		3	2	2
Jakobshavn....	4	2	6	6
Qutdligssat....	1	—	2	2
Godhavn.....	3	2	4	4
Umanak.....	4	—	9	9
Upernavik.....	—	—	8	8
Thule.....	—	—	6	6
Angmagssalik..	—	3 ^a	9	9
Scoresbysund...	—	—	2	2
Tilsammen.....	81	61	89	89

1. For 1970 og 1971 incl. steder med indhandling af fangstprodukter.

2. 1962.

Kilde: Beretninger vedr. Grønland.

Materiale fra Den kgl. grl. Handel.

Tabel 43. Produktionen af fiskeprodukter på KGHs virksomheder 1969-71

	1969 ¹	1970	1971
	tons		
Saltfisk.....	2.184	1.966	1.218
Tørfisk.....	332	166	79
Saltet hellefisk.....	151	123	97
Saltet laksørred.....	—	—	5
Frosne torskprodukter...	2.267	2.147	2.787
» havkatprodukter..!	703	541	509
» hellefiskprodukter..	188	168	303
» rødfiskprodukter..	8	17	23
» helleflynderprod...	—	—	1
» skæl laks.....	431	786	703
» rejer.....	518	884	876
Rejchermetik.....	478	457	569
Fiskemel og fiskeolie.....	332	538	547

1. Reviderede tal.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grl. Handel.

Tabel 44. Indhandling af fangstprodukter til Den kgl. grønl. Handel og til private virksomheder 1970 og 1971. Mængde

	1970 ¹			1971		
	KGH	Private	I alt	KGH	Private	I alt
	stk.					
Sælskind i alt.....	52.400	—	52.400	48.544	—	48.544
heraf netsider.....	49.900	—	49.900	46.067	—	46.067
grønlandssælter.....	1.900	—	1.900	1.630	—	1.630
klapmydser.....	600	—	600	786	—	786
diverse sæler.....	—	—	—	61	—	61
Ræveskind i alt.....	2.000	—	2.000	1.958	—	1.958
heraf blå ræve.....	1.500	—	1.500	1.289	—	1.289
hvide ræve.....	500	—	500	689	—	669
Isbjørneskind.....	100	—	100	83	—	83
Renskind.....	2.000	—	2.000	909	—	909
Alke.....	40.900 ^a	—	40.900 ^a	15.563	10.043	25.606
	tons					
Hvalkød.....	37	25	62	50	20	70
Rensdyrkød.....	46	307	353	5	386	391

1. Omtrentlige tal.

2. Inkl. edderfugle.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 45. Indhandling af fangstprodukter til Den kgl. grøn. Handel og til private virksomheder 1970 og 1971. Værdi.

	1970			1971		
	KGH	Private	I alt	KGH	Private	I alt
1000 kr.						
Sælskind i alt	3.296	—	3.296	3.534	—	3.534
heraf netsider	3.112	—	3.112	3.305	—	3.305
» grønlandssæler	138	—	138	145	—	145
» klapmydser	46	—	46	81	—	81
» diverse sæler	—	—	—	3	—	3
(+ udb. bonus f. sælskind ¹)	(1.376)	—	(1.376)	(133)	—	(133)
Ræveskind i alt	103	—	103	107	—	107
heraf blå ræve	77	—	77	70	—	70
hvide ræve	26	—	26	37	—	37
(+ udbetalt bonus for ræveskind) ¹	—	—	—	(22)	—	(22)
Isbjørneskind	92	—	92	104	—	104
(+ udbetalt bonus for isbjørneskind) ¹	(57)	—	(57)	(197)	—	(197)
Renskind	20	—	20	12	—	12
Alke	46 ^a	—	46 ^a	25	8	33
Hvalkød	57	93	150	73	32	105
Rensdyrkød	120	870	990	14	1.188	1.202
Andre fangstprodukter	247	153	400	187	102	289
I alt	3.981	1.116	5.097	4.056	1.330	5.386
Udbetalt bonus i alt	1.433	—	1.433	352	—	352
I alt	5.414	1.116	6.530	4.408	1.330	5.738

1. Bonus for skind vedrører hovedsagelig det foregående års indhandling.

2. Inkl. edderfugle.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 46. Værdien af indhandlingen af fiskeriprodukter og fangstprodukter, fordelt på distrikter. 1971

Handelsdistrikter	Fisk m.v.		Fangstprodukter	
	KGH	KGH + private	KGH	KGH + private
	1000 kr.	pct.	1000 kr.	pct.
Nanortalik	944	2,1	84	1,5
Julianehåb	2.649	6,4	220	3,8
Narssaq	805	1,8	50	0,9
Frederikshåb	4.829	13,3	80	1,4
Godthåb ¹	73	16,3	18	0,3
Sukkertoppen	4.502	16,2	69	3,7
Holsteinsborg	3.305	7,3	34	19,1
Egedesminde	2.613	5,8	350	6,1
Christianshåb	5.975	13,3	13	0,2
Jakobshavn	4.024	13,2	150	2,6
Qutdligssat	—	—	29	0,5
Godhavn	125	3,1	57	3,2
Umanak	140	0,3	484	8,4
Upernavik	117	0,3	705	12,3
Thule	—	—	487	8,5
Angmagssalik	258	0,6	690	12,0
Scoresbysund	—	—	888	15,5
I alt KGH	30.359	—	4.408	—
Private	14.717	—	1.330	—
I alt	45.076	100,0	5.738	100,0

1. Inkl. Færingehavn.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 47. Den kgl. grønsl. Handels salg af grønlandske produkter uden for Grønland. 1969-71

	1969 ¹	1970	1971
	1000 kr.		
Fiskeriprodukter i alt	60.097,3	64.881,5	83.551,0
Salt- og klipfisk	7.628,9	7.440,4	3.162,2
Tørfisk	946,0	134,3	275,4
Frossen torskefilet	8.458,7	8.822,4	18.197,1
Frossen skællaks	5.702,8	7.878,9	15.115,1
Andre fryseprodukter	4.734,5	2.931,7	5.665,7
Frosne rejer	14.568,6	16.530,8	22.091,4
Hermetikrejer	16.275,0	19.311,3	16.920,8
Andre fiskeprodukter	1.782,8	1.831,7	2.123,3
Fangstprodukter i alt	5.281,9	5.482,1	6.243,9
Pelskind	5.063,9	5.377,6	6.141,3
Andre fangstprodukter	218,0	104,5	102,6
Fåreavlsprodukter	1.473,6	2.240,7	2.077,6
Rensdyrprodukter	760,2	243,1	1.347,1
Diverse produkter	157,6	386,9	701,6
Tilsammen	67.770,6	73.234,3	93.921,2

Anm. Den kgl. grl. Handels produkter afsættes gennem Den grl. Salgsorganisation. Ovenstående tal angiver således Salgsorganisationens salg.

1. Reviderede tal.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grl. Handel.

Tabel 48. Den kgl. grl. Handels salg af grønlandske produkter i Grønland. 1969-71

	1969	1970	1971
	1000 kr.		
Fiskeriprodukter i alt	918,2	1.074,6	865,5
Torsk	317,9	249,6	280,2
Havkat	51,0	39,0	36,1
Hellefisk	61,1	45,1	45,5
Helleflynder	1,5	4,1	2,4
Skællaks	67,8	94,3	206,4
Rødfisk	6,2	8,0	6,6
Angmagssatter	52,5	145,6	20,5
Rejer	240,0	412,5	267,8
Hajkød	120,2	76,2	—
Fangstprodukter i alt	283,9	295,3	276,7
Diverse skind	11,9	10,9	8,7
Sælkød og sælspæk	16,4	49,4	17,8
Mattak, frosset	117,5	161,5	105,5
Hvalkød *	43,9	32,4	102,6
Alke, edderfugle, fjer	94,2	41,1	42,1
Fåreavlsprodukter	717,6	437,9	1.023,9
Rensdyrskind	18,1	34,2	13,2
Andre produkter	53,7	173,3	187,6
Tilsammen	1.991,5	2.015,1	2.366,9

Kilde: Meddelt af Den kgl. grønlandske Handel.

Tabel 49. Fangst af større hav- og landpattedyr 1969

kg kød:	Hvaler								Hval-ros 300
	Våge hval	Nar- hval	Hvid- hval	Grind	Mar- svin	Knøl- cl. fin- hval	Andre	I alt	
	2.000	250	225	500	25	10.000	.	.	
Antal									
A. Kommuner									
Nanortalik	3	-	-	-	-	-	2	5	-
Julianehåb	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Narssaaq	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb	26	-	-	-	50	-	-	76	-
Godthåb	20	-	30	-	200	-	-	250	12
Sukkertoppen	37	30	40	-	883	2	-	992	37
Holsteinsborg	32	-	100	-	34	-	-	166	2
Kangåtsiaq	-	-	13	-	22	-	-	35	7
Egedesminde	6	5	83	-	59	-	-	153	14
Christianshåb	3	9	119	-	6	-	-	137	-
Jakobshavn	35	2	300	-	12	-	-	349	4
Vaigat	-	-	57	-	-	-	-	57	-
Godhavn	81	4	89	-	72	1	1	248	6
Umanak	20	26	36	-	1	-	-	83	5
Upernavik	-	128	111	-	-	-	-	239	11
Thule
Scoresbysund
Angmagssalik	-	17	-	-	-	-	-	17	1
Hele Grønland 1969	263	221	978	-	1.339	3	3	2.807	99
1968	312	502	1.250	5	1.531	6	21	3.627	35
1967	237	160	594	-	1.135	4	1	2.131	22
1966	254	152	561	34	946	4	4	1.955	41
1965	195	100	429	139	919	1	6	1.789	33
B. Fangstmåned 1969²									
Januar	2	79	101	-	-	-	1 ³	183	5
Februar	-	21	219	-	2	-	1 ³	243	21
Marts	3	27	81	-	1	-	-	112	23
April	16	22	166	-	17	-	-	221	20
Maj	24	10	209	-	93	-	-	336	19
Juni	48	9	40	-	310	-	-	407	3
Juli	52	11	1	-	273	-	-	337	2
August	61	18	3	-	221	3	-	306	1
September	31	1	2	-	335	-	-	369	-
Oktober	24	1	107	-	68	-	1 ⁴	201	3
November	1	22	26	-	18	-	-	67	2
December	1	-	23	-	1	-	-	25	-

Anm.: Tabellen er udarbejdet på grundlag af indberetninger fra fangstlisteførere i Grønland. Enkelte tal er delvis beregnet. For Thule og Scoresbysund kommuner er anvendt grønlænderhandlingen af skind til Den kgl. grønlandske Handel.

- Sortsider og blåsider.
- Ekskl. Thule og Scoresbysund kommuner.
- Hvidskæving.
- Spækhugger (500 kg).

Net-side	Sæler						Ræve			Ren-ner	Is-bjørne	Kød			
	Sprag-let sæl	Rem-me-sæl	Sort-side	Blå-side	Klap-myds	I alt	Blå	Hvide	I alt			I alt	Pr. indb.		
22	45	110	35	35	100	60	120	.	.		
												Antal			
														tons kg	
1.380	8	120	8	79	813	2.408	120	90	210	-	11	135,6	53		
680	1	11	19	190	210	1.111	110	30	140	-	1	44,7	17		
97	4	6	8	26	37	178	145	67	212	-	2	8,1	4		
455	31	18	133	198	233	1.068	94	27	121	36	-	103,7	49		
850	20	15	30	190	100	1.205	216	57	273	740	-	138,7	25		
827	9	4	60	619	58	1.577	152	33	185	3.207	-	384,7	110		
600	2	1	32	260	3	898	60	50	110	2.700	-	273,9	90		
4.800	1	16	71	253	18	5.159	170	80	250	1.800	2	234,4	199		
2.328	-	17	173	164	40	2.722	10	-	10	395	-	130,2	41		
763	-	2	147	64	18	994	18	26	44	416	-	86,3	53		
2.180	1	17	280	890	100	3.468	10	9	19	300	1	258,4	96		
692	-	4	51	496	15	1.258	-	-	-	-	-	49,1	52		
1.697	1	8	71	323	19	2.119	20	30	50	84	-	256,1	297		
9.834	-	40	47	528	54	10.503	5	19	24	8	-	302,9	135		
12.400	1	142	202	708	99	13.552	9	12	21	-	1	390,6	217		
4.818	-	-	...	63 ¹	5	4.886	368	100	468	-	-	108,7	181		
6.033	-	-	...	9 ¹	1	6.043	11	13	24	-	31	136,9	315		
10.000	2	250	40	70	410	10.772	2	4	6	-	56	303,7	134		
60.434	81	671	1.372	5.130	2.233	69.921	1.520	647	2.167	9.686	105	3.346,7	86		
53.483	114	708	2.112	5.098	2.033	63.548	1.887	825	2.712	10.391	128	3.497,8	91		
44.947	100	636	1.548	2.731	1.966	51.928	3.444	1.020	4.464	7.112	119	2.573,3	69		
68.427	117	546	2.072	5.018	2.125	78.305	2.496	738	3.234	5.041	87	3.109,6	85		
61.020	111	455	2.257	7.071	2.132	73.046	2.429	1.057	3.486	5.326	61	2.888,6	61		
5.976	1	18	317	541	28	6.881	143	54	197	-	9	215,4	5		
5.938	6	20	90	386	17	6.457	94	50	144	819	10	262,7	7		
4.546	7	21	59	395	27	5.055	69	32	101	1.216	12	233,5	6		
6.853	5	80	7	192	142	7.279	13	6	19	-	20	264,6	7		
8.068	1	154	32	134	828	9.217	7	3	10	-	4	389,1	10		
4.190	11	96	302	416	527	5.542	-	-	-	-	5	297,6	8		
2.863	20	96	138	505	296	2.918	1	-	1	-	7	241,8	6		
1.692	8	68	131	861	241	3.001	1	2	3	3.308	3	465,7	12		
1.137	8	40	52	646	64	1.947	3	1	4	4.306	-	390,1	10		
1.785	9	31	98	384	23	2.330	287	128	415	37	1	140,0	4		
2.497	3	39	58	228	23	2.848	391	194	585	-	2	86,3	2		
4.038	2	8	88	370	11	4.517	132	64	196	-	1	114,3	3		

Tabel 50. Husdyrbestanden i Grønland 1965-71

	1965		1968		1969		1970		1971	
	Besætninger	Antal dyr	Besætninger	Antal dyr	Besætninger	Antal dyr	Besætninger	Antal dyr	Besætninger	Antal dyr
Antal										
A. Får, lam, væddere										
Besætninger med:										
1- 50 får ..	77	1.292	73	1.515	65	1.426	38	781	43	999
51- 100 » ..	27	1.919	23	1.637	27	1.963	27	1.903	30	2.168
101- 200 » ..	36	5.270	22	3.230	21	3.211	24	3.505	22	3.192
201- 300 » ..	21	5.455	27	6.589	25	6.728	23	5.953	24	6.286
301- 500 » ..	21	8.198	23	8.522	24	9.038	24	9.001	25	9.801
501- 700 » ..	18	10.509	7	4.153	6	3.624	11	6.392	10	5.868
701-1000 » ..	6	5.186	4	3.315	5	4.209	4	3.410	5	3.941
Over 1000 » ..	4	4.654	1	1.059	2	2.112	2	2.085	2	2.197
I alt	210	42.483	180	30.020	175	32.311	153	33.030	161	34.452
heraf i:										
Nanortalik										
kommune	56	5.019	52	5.840	47	5.744
Julianeåb »	32	9.431	32	8.881	32	8.386
Narssaq »	68	16.786	67	18.153	68	18.995
Frederiksh. »	14	830	-	-	11	1.148
Godthåb »	5	245	2	156	3	179
B. Koer.....	10	16	6	9	3	8	3	5	2	2
C. Heste.....	73	204	61	168	70	201	66	191	64	208
D. Høns.....	60	685	54	631	41	483	57	1.036	44	1.149
E. Tamrener.....		3.600		3.000		3.500		3.000		2.000

Anm.: Tallene angiver bestanden ved årets udgang. Tallene bygger delvis på skøn.

Kilde: Meddelt af Den kgl. Handel.

Tabel 51. Antal virksomheder i Grønland og deres personel 1. juli 1970. Omsetning¹ 1969

Virksomhedens art	Antal virksomheder	Personel ² pr. 1. juli 1970						Omsætning 1969 ¹	
		Mænd		Kvinder		I alt			
		Heraf født i Grønland		I alt		I alt			
Antal									
								Mill. kr	
A. Private virksomheder³									
Minedrift, stenbrud	3	59	5	64	11	1	12	8,9	
Fremstillingsvirksomhed	77	528	385	913	310	363	673	70,9	
heraf fiskeindustri	9	245	322	567	147	312	459	47,1	
Bygge- og anlægsvirksomhed	276	1.876	48	1.924	1.001	19	1.020	110,3	
Handel og omsætning	163	324	429	753	166	339	505	145,5	
heraf engroshandel	6	24	5	29	5	1	6	29,0	
detailhandel	154	281	410	691	154	334	488	116,5	
pengeinst., forsikring	3	19	14	33	7	4	11	.	
Transportvirksomhed	117	461	22	483	269	10	279	36,0	
Servicevirksomhed	114	253	332	585	134	267	401	31,2	
heraf liberale erhverv	27	53	24	77	11	6	17	4,2	
anden service	87	200	308	508	123	261	384	27,0	
Private virksomheder i alt	750	3.501	1.221	4.722	1.891	999	2.890	402,8	
B. KGH og GTO⁴									
Minedrift, stenbrud	1	149	8	157	129	8	137	8,4	
Fremstillingsvirksomhed	113	901	816	1.717	747	804	1.551	87,1	
Bygge- og anlægsvirksomhed	32	349	7	356	221	6	227	146,4	
Offentlige værker	34	174	5	179	79	3	82	23,5	
Handel og omsætning	110	669	287	956	616	284	900	346,8	
heraf detailhandel	76	364	265	629	343	263	606	122,6	
Transportvirksomhed	85	790	77	867	490	62	552	28,3	
Servicevirksomhed	112	482	351	833	238	223	461	43,3	
Offentlige virksomheder i alt	487	3.514	1.551	5.065	2.520	1.390	3.910	683,8	
A. + B. i alt	1.237	7.015	2.772	9.787	4.411	2.389	6.800	1.086,6	
heraf i byer	1.004	6.319	2.556	8.875	4.002	2.232	6.234	960,4	
» bygder	233	696	216	912	409	157	566	126,2	

1. Tallene for omsætning omfatter 621 private virksomheder samt virksomheder under KGH og GTO.

2. Inkl. indehavere og medhjælpende ægtefæller.

3. Ekskl. 21 virksomheder med hjemsted i det øvrige Danmark (bygge- og anlægsvirksomhed) med 707 beskæftigede, heraf 21 født i Grønland.

4. En del af de offentlige virksomheder er ikke klart adskilte efter art. Hvor KGH driver flere detailforretninger på et sted, er de medregnet som én virksomhed.

Kilde: Statistiske Efterretninger 1972 nr. 2, tabel 10, 17 og 18.

Tabel 52. Personel ved private og offentlige virksomheder i Grønland 1. juli 1970.
Geografisk fordeling

Kommuner	Private virksomheder ¹		Virksomh. ² under KGH og GTO		Tilsammen	
	Virksomheder	Persone ³	Virksomheder	Persone ³	Virksomheder	Persone ³
	Antal					
Nanortalik	47	197	32	219	79	416
Julianehåb	84	422	31	355	115	777
Narssaq	43	227	22	264	65	491
Ivigut og Frederikshåb	49	303	30	288	79	591
Godthåb	196	1.610	32	466	228	2.076
Sukkertoppen	50	328	28	428	78	756
Holsteinsborg	53	329	29	539	82	868
Kangåtsiaq og Egedesminde	59	383	36	512	95	895
Christianshåb	35	148	24	458	59	606
Jakobshavn	39	411	27	395	66	806
Godhavn	26	116	22	142	48	258
Umanak	20	89	38	184	58	273
Upernavik	19	43	40	200	59	243
Vaigat og Thule	6	19	38	288	44	307
Angmagssalik	19	85	39	230	58	315
Scoresbysund	5	12	19	97	24	109
Hele Grønland	750	4.722	487	5.065	1.237	9.787
heraf i byer	703	4.463	301	4.412	1.004	8.875
» i bygder m.v.	47	259	186	653	233	912

1. Ekskl. 21 virksomheder med hjemsted i det øvrige Danmark med i alt 707 beskæftigede.
 2. En del af de offentlige virksomheder er ikke klart adskilte. Hvor KGH driver flere detailforretninger på et sted, er de medregnet som én virksomhed.
 3. Inkl. indehavere og medhjælpende ægtefæller.
- Kilde: Statistiske Efterretninger 1972 nr. 2, tabel 15, 17 og 18.

Tabel 53. Private virksomheder i Grønland, fordelt efter ejerforhold og personallets størrelse 1. juli 1970

Ejerforhold	Antal virksomheder med:						Samlet personale ¹		Gnstl. antal personer pr. virksomh.	
	1-2 pers.	3-4 pers.	5-9 pers.	10-19 pers.	20 pers. og derover.	I alt				
						Antal	pct.			
	Antal									
1. Enkeltmandsvirksomheder, interentselskaber o.l. med:										
a. Ejer(e) født i Grønland.	165	59	41	11	—	276	37	797	17	2,9
b. Ejer(e) født udenf. Grl.	130	87	95	57	32	401	54	2.766	59	6,9
2. Aktieselskaber	5	5	7	5	12	34	4	869	18	25,5
3. Øvrige ejerforhold ²	13	2	16	6	2	39	5	290	6	7,4
1-3. Private virksomh. i alt ..	313	153	159	79	46	750	100	4.722	100	6,3

Anm.: I tabellen indgår ikke virksomheder med hjemsted i Danmark.

1. Inkl. indehavere og medhjælpende ægtefæller.

2. Foreninger, selvejende institutioner og lignende.

Kilde: Statistiske Efterretninger 1972 nr. 2, tabel 1, 14.

Tabel 54. Beskæftigede i Grønland pr. 1. juli 1970 fordelt efter ansættelsesområde og fag

	Samtlige beskæftigede				Beskæftigede født i Grønland			
	Private virksomh. ¹	KGH	GTO	I alt ¹	Private virksomh. ¹	KGH	GTO	I alt ¹
1. Indehavere, indehaveres ægtefæller, direktører og bestyrere	900	119	29	1.048	355	66	1	422
2. Funktionærer i alt	791	1.098	629	2.518	431	889	133	1.453
a. Kontorfunktionærer	189	222	131	542	55	155	47	257
m/lærlinguddannelse	103	106	87	296	11	52	18	81
u/lærlinguddannelse	69	82	25	176	30	71	10	111
under uddannelse	17	34	19	70	14	32	19	65
b. Handelsfunktionærer	443	718	21	1.182	352	636	7	995
m/lærlinguddannelse	82	175	4	261	36	108	3	147
u/lærlinguddannelse	315	451	15	781	272	444	2	718
under uddannelse	46	92	2	140	44	84	2	130
c. Tekniske funktionærer, arbejdsledere	105	103	289	497	14	63	42	119
d. Øvrige funktionærer	54	55	188	297	10	35	37	82
3. Faglærte arbejdere i alt	961	98	394	1.453	390	64	187	641
Heraf lærlinge	123	14	64	201	110	14	63	187
Bager, slagter	14	25	1	40	8	21	-	29
Smed	65	10	7	82	22	6	3	31
Maskinarbejder	49	42	122	213	19	22	72	113
Mekaniker	103	-	97	200	31	-	41	72
Bådebygger	15	2	45	62	13	2	35	50
Murer	49	-	-	49	11	-	-	11
Tomrer	348	11	32	391	152	8	7	167
Malere	140	3	13	156	69	2	6	77
Blikkenslager	42	-	-	42	12	-	-	12
Elektriker	73	1	68	142	28	-	23	51
Øvrige	63	4	9	76	25	3	-	28
4. Specialarbejdere i alt	524	309	134	967	390	308	112	810
Bygge- og anlægsvirksomhed	203	-	4	207	144	-	4	148
Landtransport og havne	29	69	7	105	16	69	1	86
Fiskeindustri	238	203	-	441	200	203	-	403
Motorpassere	16	16	54	86	3	15	47	65
Andre	38	21	69	128	27	21	60	108
5. Ufaglærte arbejdere i alt	1.546	1.601	654	3.801	1.324	1.552	598	3.474
Fabrikarbejdere	174	955	-	1.129	174	955	-	1.129
Murerarbejds-, jord- og betonarb.	27	-	-	27	18	-	-	18
Sømænd, motormænd	5	84	55	144	5	84	55	144
Havnearbejdere	-	58	-	58	-	58	-	58
Chauffører	246	29	33	308	159	29	29	217
Bude	3	36	5	44	3	30	5	38
Lager- og pakhusarbejdere	5	111	26	142	1	110	22	133
Servitricer	52	-	-	52	46	-	-	46
Køkken- og kantinepersonel	119	52	139	310	102	28	129	259
Rengøringsarbejdere	100	86	58	244	93	71	54	218
Andre arbejdere	682	146	265	1.093	596	145	232	973
Uoplyst fag	133	44	73	250	127	42	72	241
1.-5. Samlet personel	4.722	3.225	1.840	9.787	2.890	2.879	1.031	6.800
heraf kvinder	1.221	1.253	298	2.772	999	1.171	219	2.389

1. Ekskl. 21 virksomheder med hjemsted i det øvrige Danmark med 707 beskæftigede, heraf 21 født i Grønland.
 Kilde: Statistiske Efterretninger 1972 nr. 2, tabel 19A og 19B.

Tabel 55. Den kgl. grøn. Handels varesalg i Grønland 1969-71

Handelsdistrikter	1969			1970			1971		
	Detail- salg	Engros- salg	I alt	Detail- salg	Engros- salg	I alt	Detail- salg	Engros- salg	I alt
	mill. kr.								
<i>A. Vestgrønland</i>	157,9	59,6	217,5	162,4	62,9	225,3	174,3	80,5	254,8
Nanortalik ¹	3,0	4,2	7,2	1,9	3,8	5,7	1,4	4,9	6,3
Julianehåb ¹	16,0	5,6	21,6	21,1	5,9	27,0	22,4	6,5	28,9
Narssaq.....	7,2	3,3	10,5	7,7	3,3	11,0	8,4	4,6	13,0
Frederikshåb.....	12,2	2,3	14,5	14,0	3,0	17,0	15,8	5,9	21,7
Godthåb.....	23,3	22,0	45,3	18,6	23,4	42,0	22,0	25,9	47,9
Sukkertoppen.....	16,9	2,5	19,4	15,8	3,5	19,3	16,7	6,8	23,5
Holsteinsborg.....	16,7	4,3	21,0	15,7	5,4	21,1	14,9	6,9	21,8
Egedesminde.....	14,3	5,7	20,0	16,2	5,4	21,6	16,2	6,3	22,5
Christianshåb.....	7,7	1,8	9,5	9,1	0,9	10,0	10,6	1,4	12,0
Jakobshavn.....	13,2	3,7	16,9	14,0	4,0	18,0	15,2	5,8	21,0
Godhavn.....	4,9	1,3	6,2	5,2	1,5	6,7	5,5	1,8	7,3
Qutdliggssat.....	4,9	1,4	6,3	3,5	1,5	5,0	2,7	1,6	4,3
Umanak.....	9,8	1,0	10,8	10,7	0,9	11,6	12,3	1,2	13,5
Upernavik.....	7,8	0,5	8,3	8,9	0,4	9,3	10,2	0,9	11,1
<i>B. Nordgrønland</i>	2,1	0,1	2,2	2,6	0,1	2,7	3,2	0,1	3,3
Thule.....	2,1	0,1	2,2	2,6	0,1	2,7	3,2	0,1	3,3
<i>C. Østgrønland</i>	12,1	0,9	13,0	14,2	1,0	15,2	14,6	1,1	15,7
Angmagssalik.....	9,2	0,8	10,0	11,0	0,8	11,8	11,4	1,0	12,4
Scoresbysund.....	2,9	0,1	3,0	3,2	0,2	3,4	3,2	0,1	3,3
<i>D. Kystskibe, statsinsti...</i>	—	1,7	1,7	—	2,7	2,7	0,9	3,1	4,0
<i>A.-D. Hele Grønland</i>	172,1	62,3	234,4	179,2	66,7	245,9	193,0	84,8	277,8
heraf i byer.....	137,5	141,4	151,0

Anm.: I beløbene er indbefattet forbrugsafgifter (indførselsafgifter).

1. Bygderne Augpilagtoq, Frederiksdal og Tasiussaq er pr. 1/1 1970 overført fra Nanortalik til Julianehåb distrikt.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grøn. Handel.

Tabel 56. Lokale mestervirksomheder i Grønland pr. 1. juli 1972

	Antal virksomheder								Max. antal beskæft. (incl. mestrene)							
	Mu-rere	Tøm-rere	Ma-lere	Rør-læg-gere	Vogn-mænd	Elin-stal-lato-rer	Auto-me-kani-kere	Di-ver-se ¹	I alt	Faglærte		Ufaglærte		Lær-linge ¹	I alt	
										Ud-sen-dte	Lo-ka-le ¹	Ud-sen-dte	Lo-ka-le ¹			
Nanortalik	1	5	4	2	4	1	—	2	19	18	49	—	39	1	107	
Julianehåb	2	6	6	4	6	1	2	9	36	5	92	—	91	11	199	
Narsaaq	1	4	2	5	—	1	—	2	15	2	44	—	81	7	134	
Frederikshåb	2	5	2	4	2	2	—	8	25	23	69	16	61	12	181	
Godthåb	5	18	14	12	4	6	2	21	82	32	272	2	288	37	631	
Sukkertoppen	1	6	4	4	2	3	1	5	26	34	71	—	122	9	236	
Holsteinsborg	2	7	6	4	4	1	1	2	27	8	64	—	61	4	137	
Egedesminde	—	8	3	4	4	1	—	4	24	4	75	—	100	14	193	
Christianshåb	1	4	2	3	1	1	—	4	16	6	26	2	46	3	83	
Jakobshavn	—	2	1	1	1	1	—	2	8	12	40	—	40	8	100	
Qutuliggssat	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1	2	
Godhavn	1	5	4	2	1	—	1	1	15	—	24	—	38	3	65	
Umanak	1	7	1	2	1	—	—	—	12	1	26	—	25	3	55	
Upernavik	—	4	2	2	3	—	—	—	11	—	15	—	23	1	39	
Angmagssalik	—	6	2	2	2	—	—	1	13	—	16	—	28	3	47	
Scoresbysund	—	3	1	—	1	—	—	—	5	—	3	—	2	—	5	
I alt 1/7 1972	17	90	54	51	37	18	7	61	335	145	887	20	1.046	116	2.214	
I alt 1/7 1971	16	100	58	47	41	19	7	56	344	214	877	19	975	112	2.197	
I alt 1/7 1970	19	98	54	40	43	19	7	63	343	222	776	17	838	93	1.946	
I alt 1/8 1965	16	51	24	11	29	—	—	—	24	155	142	263	44	377	46	872

1. Hovedsagelig entreprenører.

2. Ansat på lokale lønvilkår.

Kilde: Oplysninger meddelt af Grønlands tekniske Organisation.
GTO-rapport 1971 tabel 9.1.

Tabel 57. Forbrug af arbejdskraft inden for det tekniske område i Grønland, 1969-71

Årligt mandmånedforbrug	1969			1970			1971		
	Ud-sen-dte	Lokalt ansatte	I alt	Ud-sen-dte	Lokalt ansatte	I alt	Ud-sen-dte	Lokalt ansatte	I alt
Byggetjenesten	802	2.533	3.335	428	2.953	3.381	323	3.267	3.590
Værkstedstjenesten	407	467	874	210	685	895	178	488	666
Indkvarterings-tjenesten	178	1.644	1.822	116	1.461	1.577	100	1.276	1.376
Værftstjenesten	262	1.070	1.332	127	1.491	1.618	225	1.163	1.388
Eltjenesten	687	1.126	1.813	588	1.223	1.811	502	1.124	1.626
Vandtjenesten	19	139	158	44	133	177	40	165	205
GTO i alt	2.355	6.979	9.334	1.513	7.946	9.459	1.368	7.483	8.851
Udsendte entreprenører	6.027	—	6.027	5.321	—	5.321	4.494	350 ¹	4.844
Lokale mestre (omtr.)	2.485	11.123	13.608	2.151	15.363	17.514	1.998	16.506	18.504
Tilsammen	10.867	18.102	28.969	8.985	23.309	32.294	7.860	24.339	32.199

Anm.: Kulbruddet i Qutuliggssat og GTO's teletjeneste indgår ikke i tabellen. Tallene omfatter udsendte håndværkere og arbejdere samt grønlandsk arbejdskraft (ekskl. lærlinge), men ikke teknikere, kontorpersonele og fæste formænd.

1. Mandmånedet præsteret af lokaltansatte hos udsendte entreprenører er ikke tidligere blevet rapporteret.

Kilde: GTO-rapport 1970 bilag 3.2
» 1971 tabel 6.2

Tabel 58. Bemandingen inden for det tekniske område i Grønland. 1969-71

I. august	1969	1970	1971
Byggetjenesten.....	633	556	520
Værkstedstjenesten.....	118	103	106
Indkvarteringstjenesten.....	198	181	160
Værftstjenesten.....	187	182	181
Eltjenesten.....	235	245	249
Vandtjenesten.....	13	19	23
Kulbruddet, Qutdligssat.....	182	157	130
Teletjenesten.....	415	473	457
GTO i alt.....	1.981	1.916	1.826
Udsendte entreprenører.....	854	807	837 ^a
Lokale mestre.....	1.944	1.946	2.172
Tilsammen.....	4.779	4.669	4.835
Heraf grøn. arbejdskraft..	2.698	2.809	3.139

Anm.: Tallene omfatter teknikere, kontropersonale, formænd, udsendte håndværkere og arbejdere, grønlandsk arbejdskraft m.v.

Herunder 85 lokaltansatte. Lokaltansatte hos uds. entr. er ikke tdl. medregnet.

Kilde: GTO-rapport 1970, tabel 3.1 og 4.1.
» 1971, » 6.1 » 7.1.

Tabel 59. Kulbruddet, Qutdligssat. 1968-71

	1968	1969	1970	1971
	tons			
A. Produktion, råkul.	27.200	20.600	17.700	16.100
B. Salg i alt.....	25.400	14.600	9.500	12.100
heraf				
Husholdningskul	19.100	11.000	7.700	9.400
Stokerkul.....	3.800	3.600	1.800	2.700
Stoker/finkul til Danmark.....	2.500	-	-	-

Kilde: GTO-rapport 1971, tabel 21.1 og 21.2.

Tabel 60. Grønlands eksport til det øvrige Danmark og udlandet 1960-71

	1960		1969		1970		1971	
	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.
<i>Fåre- og lammekød, fersk, kølet el. frosset.....</i>	55	375	97	481	220	1.709	129	1.053
<i>Andet kød, samt spiselig affald.....</i>	5	25	198	975	356	2.232	248	2.469
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark.....	5	25	192	916	356	2.232	248	2.469
USA.....	-	-	6	59	-	-	-	-
<i>Fisk, fersk, kølet eller frosset.....</i>	1.968 ¹	4.357 ¹	7.067	38.468	6.471	32.798	7.976	62.468
heraf: Laks, frosset.....	1.192	17.386	979	15.272	1.644	23.449
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark.....	1.152	16.821	979	15.272	1.644	23.449
Storbritannien og Nord-irland (U.K.).....	40	565	-	-	-	-
Anden laks og ørred, frosset.....	83	542	83	563	97	625
Helleflynder frosset.....	78	232	45	166	19	87
Anden saltvandsfisk, frosset..	270	946	97	353	365	1.549
Fiskefilet, frosset.....	5.444	19.362	5.257	16.369	5.769	36.348
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark.....	209	714	674	2.501	601	2.748
Storbritannien og Nord-irland (U.K.).....	244	874	155	726	178	2.208
U.S.A.....	4.991	17.774	4.428	13.142	4.990	31.392
Steabiderrogn.....	-	-	10	75	82	410

(fortsættes)

Tabel 60 (fortsat)

	1960		1969		1970		1971	
	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.
<i>Fisk, saltet, tørret eller røget</i>	7.080	14.148	2.653	7.802	2.756	9.679	1.043	2.639
heraf: Saltet torskefisk	2.242	5.996	2.149	6.854	855	1.633
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	1.557 ^a	3.144 ^a	792	1.587	703	1.090	855	1.633
Grækenland	2.699 ^a	4.966 ^a	900	2.522	1.000	3.905	—	—
Spanien	1.835 ^a	3.912 ^a	482	1.650	340	1.477	—	—
U.S.A.	—	—	68	237	106	382	—	—
Italien	600 ^a	1.106 ^a	—	—	—	—	—	—
Storbritannien (U.K.)	200 ^a	320 ^a	—	—	—	—	—	—
Brasilien	189 ^a	700 ^a	—	—	—	—	—	—
Anden fisk, saltet og tørret	155	663	133	507	99	514
Fersktørret fisk	177	821	285	1.380	15	60
Rogn	79	322	189	938	74	432
<i>Krebs- og bløddyr, fersk, kølet, frosset, saltet, tørret</i>	16	72	0	1	143	1.259	111	1.037
<i>Fiskeriprodukter, tilberedte eller konserverede (herunder krebsdyr og bløddyr)</i>	423	4.084	1.140	27.482	1.733	39.119	2.087	51.539
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	1.137	27.414	1.728	38.985	2.084	51.441
U.S.A.	3	68	—	—	3	98
Sverige	—	—	5	134	—	—
<i>Kødmel og fiskemel</i>	493	592	667	974	851	1.104	841	974
<i>Fåre- og lammeskind</i>	47	86	70	290	111	392	126	479
<i>Pelskind, uberedte</i>	26	1.720	23	5.221	35	6.742	32	6.940
<i>Fåre- og lammeuld, uvasket, kropvasket el. affediet</i>	23	110	31	352	33	391	52	551
<i>Kvarts, glimmer, flussspat, kryolit, m.v.</i>	42.456	18.441	...	4.126	...	7.217	...	6.390
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	14.840	...	4.126	...	7.217	...	6.390
U.S.A.	3.601	—	—	—	—	—	—
<i>Blymalm</i>	10.772	7.023	—	—	—	—	—	—
<i>Zinkmalm</i>	17.849	5.801	—	—	—	—	—	—
<i>Stenkul (anthracit, bituminøs)</i>	6.274	113	—	—	—	—	—	—
<i>Olier, udvundet af fisk og havpattedyr</i>	1.050	1.172	8	5	7	3	20	36
<i>Andre varer</i>	221	...	1.597	1.209	2.315	416	2.768
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	221	...	1.597	...	2.315	...	2.115
Storbritannien og Nord-irland (U.K.)	—	—	—	—	—	—	...	653
I alt	58.340	...	87.774	...	104.960	...	139.343

Anm.: Poster uden landefordeling samt poster, hvor øvrige Danmark er anført som forbrugsland, omfatter varer, der eksporteres til det øvrige Danmark, uden hensyn til om de forbruges her eller videreeksporteres.

1. Heraf er 1.778 tons til en værdi af 3.812.000 kr. eksporteret til U.S.A., resten er eksporteret til det øvrige Danmark.

2. Fordelingen på forbrugslande 1960 vedrører hele gruppen: Fisk, saltet, tørret eller røget.

Kilder: Statistiske Efterretninger 1970, nr. 54, 1972, nr. 40.
Danmarks vareindførsel og -udførsel 1960, side 377.

Tabel 61. Grønlands import fra det øvrige Danmark og udlandet. 1960-71

S.I.T.C.-kapitler	1960	1969	1970	1971
	1000 kr.			
00, 94. Levende dyr	6	17	31	16
01. Kød og kødvarer	4.278	13.613	15.727	17.736
02. Mejeriprodukter og æg	3.096	6.295	6.211	7.260
03. Fisk og fiskevarer	355	2.412	2.668	2.423
04. Korn og kornvarer	3.160	5.880	6.519	7.562
05. Frugt og grøntsager	4.179	13.233	15.176	15.219
06. Sukker, sukkerprodukter og honning	2.317	3.605	4.192	4.449
07. Kaffe, te, kakao, chokolade og krydderier	1.589	5.085	5.730	5.728
08. Foderstoffer (undtagen umalet korn)	63	373	624	341
09. Diverse næringsmidler	1.473	4.203	5.365	5.809
11. Drikkevarer	4.331	23.940	24.822	29.730
12. Tobak og tobaksvarer	2.207	4.558	3.873	5.231
21. Huder, skind og pelskind, uberedte	2	0	60	13
22. Oliefrø, olienødder og oliekerne	12	38	33	21
23. Gummi, rå, herunder syntetisk og regenereret	2	10	3	2
24. Træ, tømmer og kork	3.132	9.190	10.508	9.630
26. Tekstilfibre ikke forarbejdede til garn etc., og affald heraf	80	142	132	181
27. Gødningsst. og mineraler, rå (undt. kul, olie, ædelsten)	1.341	1.343	694	980
28. Malme og metalaffald	0	-	2	3
29. Animalske og vegetabiliske materialer, rå, ikke andetst. nævnt	27	379	414	510
32. Kul, koks og briketter		1.891	2.721	3.629
33. Mineralolie, rå og produkter heraf	11.830	26.487	25.870	38.996
34. Gas		119	149	103
41-43. Animalske og vegetabiliske olier og fedtstoffer	96	181	167	279
51. Kemiske grundstoffer og forbindelser	388	800	869	1.073
52. Tjære og rå kemikalier (fra kul, mineralsk olie og gas)	41	31	23	30
53. Farve- og garvestoffer	1.085	3.375	3.389	3.500
54. Medicinske og pharmaceutiske produkter	1.748	4.411	4.422	5.246
55. Flygtige veg. olier, parfume, toilet- og rensmidler	1.230	4.442	4.364	5.363
56. Gødningsstoffer, bearbejdede	15	59	172	102
57. Sprængstoffer og pyrotekniske artikler		1.848	2.688	2.598
58. Plast, regenerater af cellulose og kunstharpiks	1.555	1.912	1.870	2.429
59. Kemiske materialer og produkter, ikke andetst. nævnt		798	953	1.043
61. Læder, lædervarer, beredte pelskind	52	199	170	233
62. Gummi, bearbejdet, ikke andetst. nævnt	471	1.363	1.395	1.785
63. Træ- og korkvarer, undtagen møbler	3.399	18.453	20.169	20.526
64. Papir, pap og varer heraf	2.882	6.816	8.864	8.487
65. Tekstilgarn, -stoffer, færdige tekstilvarer o.l.	3.721	12.333	12.245	13.794
66. Varer af ikke-metalliske mineraler	3.153	12.262	12.199	12.669
67. Jern og stål		9.916	9.721	13.738
68. Ikke jernholdige metaller	2.292	1.579	1.405	2.167
69. Metalvarer, ikke andetst. nævnt	5.778	17.714	27.266	25.818
71. Maskiner, undtagen elektriske	10.436	45.752	40.889	48.172
72. Elektriske maskiner, apparater og udstyr	8.246	28.950	29.706	34.643
73. Transportmidler	3.066	22.054	17.548	18.119
81. Sanitets-, blikkenslager-, varme- og belysningsartikler	1.808	4.288	4.693	6.015
82. Møbler	1.771	10.492	11.679	13.032
83. Rejseartikler, kuffetter, tasker o.l.	115	420	493	571
84. Beklædning	4.083	13.603	16.177	18.050
85. Fodtøj	1.242	4.149	3.423	4.886
86. Instrumenter (undt. musik-), foto- og optiske artikler, ure	1.644	5.248	5.865	6.027
89-93, 95. Diverse varer	3.751	20.662	21.951	26.792
I alt	107.548	376.923	396.299	452.759

Kilder: Statistiske Efterretn. 1962, nr. 27, 1970, nr. 54, 1972, nr. 40.

Tabel 62. Indskud i pengeinstitutter i Grønland, 1969-71

Kommuner	31. december 1971			31. dec. 1970	31. dec. 1969 ¹
	Indlån på anfordring	Indlån på opsigelse	Indlån i alt		
	1.000 kr.				
Nanortalik.....	1.165	1.383	2.548	1.601	1.562
Julianehåb.....	5.911	3.491	9.402	4.668	4.224
Narssaq.....	2.985	1.575	4.560	2.483	1.939
Ivigut.....	—	59	59	34	35
Frederikshåb.....	3.211	3.040	6.251	4.372	3.458
Godthåb.....	20.525	28.355	48.880	34.075	32.276
Sukkertoppen.....	3.225	3.623	6.848	4.747	3.375
Holsteinsborg.....	1.498	5.138	6.636	5.461	5.204
Kangåtsiaq.....	—	—	—	95	92
Egedesminde.....	4.375	2.620	6.995	2.876	2.510
Christianshåb.....	2.001	692	2.693	1.308	1.153
Jakobshavn.....	1.801	2.535	4.336	2.712	2.165
Vaigat.....	220	330	550	517	74
Godhavn.....	490	800	1.290	843	664
Umanak.....	646	1.090	1.736	1.290	931
Upernavik.....	256	972	1.228	1.143	1.024
Thule.....	232	177	409	209	232
Angmagssalik.....	1.464	704	2.168	1.448	772
Scoresbysund.....	107	297	404	418	599
Grønland i alt.....	50.112	56.881	106.993	70.300	62.289

1. Private pengeinstitutter og »De grønlandske Sparekasser«.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 63. Private pengeinstitutters udlån i Grønland. Bevilgede nye udlån¹ fordelt på formål og kommuner. 1971.

Kommuner	Lånets formål									I alt
	Indu- stri	Hånd- værk	Entre- prenør- virks., vognm. forn., anden transp. virks.	Han- dels- virk- som- hed	Hotel og re- stau- ration	Fiske- ri og sø- fart	Fåre- avl	Bolig- byg- geri	Udlån iøv- rigt	
	1000 kr.									
Nanortalik.....	-	-	110	120	-	45	-	-	16	291
Julianehåb.....	-	109	338	203	-	-	50	275	152	1.127
Narsaq.....	-	47	10	-	90	-	-	220	8	375
Ivigut.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb.....	-	15	300	87	80	-	-	100	177	759
Godthåb.....	220	1.426	1.736	1.713	390	641	-	3.540	4.116	13.782
Sukkertoppen.....	250	320	215	48	-	55	-	1.435	95	2.418
Holsteinsborg.....	-	170	267	194	484	60	-	560	79	1814
Kangätsiaq.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egedesminde.....	-	120	249	1.080	-	-	-	605	162	2.216
Christianshåb.....	-	54	53	10	-	-	-	10	-	127
Jakobshavn.....	680	112	291	165	240	-	-	161	79	1728
Vaigat.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Godhavn.....	-	-	165	50	-	-	-	21	17	253
Umanak.....	-	-	-	-	-	-	-	-	13	13
Upernavik.....	-	30	-	-	-	-	-	40	-	70
Thule.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Angmagssalik.....	-	-	100	-	-	-	-	-	-	100
Scoresbysund.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grønland i alt.....	1150	2.403	3.834	3.670	1.284	801	50	6.967	4.914	25.073
Antal bevilgede nye udlån 1971.....	3	40	32	36	10	11	1	33	193	359
Samlede udestående lån pr. 31/12/1971	2.528	8.175	10.403	13.566	9.441	1.976	102	12.681	6.486	65.358

Anm.: Udover de i tabellen anførte udlån er der i 1971 givet tilsagn om garantier i i alt 40 tilfælde til et samlet beløb af 1.507.000 kr., hovedsagelig til håndværksvirksomheder.

1. Kassekreditter er medregnet med det bevilgede maksimumbeløb.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 64. Pengelndkomsterne i Grønland. 1960-71

Mill. kr.	1960	1969	1970	1971	Mill. kr.	1960	1969	1970	1971
I. Arbejdsindkomster					C. Offentl. værker..	3	11	12	13
A. Fiskeri, fangst og fåreavl					D. Teletj. og telefon	7	18	21	23
1. Indhandling (brutto).....	13	39	45	51	E. Sø- og lufttransp.	0	10	11	14
2. Salg til private og institutioner	-	9	10	10	F. Handels- og servicevirksomh. ...	12	64	70	75
	13	48	55	61	G. Off. institutioner	18	84	96	118
÷ omkostn....	3	11	13	21	H. Sociale instit. ...		6	8	11
Nettoindhandl.	10	37	42	40	I. Privat hushjælp. }	6	3	3	3
3. Lønninger m.v. v. tilvirkning .	10	28	30	33	K. Anden virksomhed. }		20	24	26
A. i alt.....	20	65	72	73	I. Arbejdsindk. i alt ..	95	427	480	520
B. Bygge- og anlægs- virksomhed m.v.	29	146	163	164	II. Sociale understøt. ...	3	19	19	21
					Tilsammen.....	98	446	499	541
					Heraf:				
					Hjemmehørende	50	224	264	273
					Udsendte og andre ikke-hjemmeh.....	48	222	235	268

Anm.: Tallene er delvis skønnede.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 65. Lønudviklingen for offentligt ansatte voksne mandlige arbejdere i Grønland. 1958-71

	Gennemsnitlig tidløn ekskl. variable tillæg ¹			Indeks for gennemsnitlig tidløn ekskl. variable tillæg ¹			Indeks for realgefortjeneste (tidløn ekskl. variable tillæg ¹)		
	Ufaglærte ²	Faglærte	Sø-mænd ³	Ufaglærte ²	Faglærte	Sø-mænd ³	Ufaglærte ²	Faglærte	Sø-mænd ³
	øre/time								
Marts 1958.....	207	313	273	100	100	100	100	100	100
» 1960.....	223	333	288	108	106	105	104	102	102
» 1961.....	223	334	289	108	107	106	103	102	101
» 1962.....	258	394	314	125	126	115	109	110	100
August 1964.....	329	545	389	159	174	142	116	127	104
Oktober kvartal 1965.....	391	605	421	189	193	154	130	132	106
» » 1966.....	426	631	452	206	202	166	130	127	104
» » 1967.....	461	721	504	223	230	185	127	132	106
» » 1968.....	500	781	579	242	250	212	126	130	110
» » 1969.....	528	795	596	255	254	218	122	122	105
» » 1970.....	588	892	650	284	285	238	128	128	107
Juli » 1971.....	584	895	646	282	286	237	122	123	102

Anm.: Til og med 1964 omfatter tallene kun vestgrønlandske byer. Fra 1965 omfatter de hele Grønland.

1. Overtidstillæg, tillæg for søn- og helligdagsarbejde, søgnehelligdagsbetaling, tillæg for arbejde på skiftehold, forskudt tid, smudstillæg m.v.

2. Over 18 år.

3. Indtil 1966 over 20 år, fra 1967 over 18 år.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 66. Gennemsnitlig timefortjeneste for voksne, offentligt ansatte på lokale lønvlkår. Oktober kvartal 1970

Personer over 18 år	Akkord-timer i pct. af samtlige timer	Over-timer i pct. af samtl. timer	Gnstl. timefortjeneste ekskl. variable tillæg		Variable tillæg ¹		Feriepenge	Timefortjeneste i alt	Timefortjeneste ekskl. overtidstillæg		
			Tid-løn	Tid-og akk.løn	I alt	heraf over-tids-tillæg			Okt. kv. 1970	Okt. kv. 1969	Okt. kv. 1968
	øre pr. time										
Ufaglærte arbejdere.....	13,2	12,0	583	604	75	35	49	728	693	626	596
Mænd.....	10,4	14,2	588	618	84	41	51	753	712	644	622
Kvinder.....	16,5	9,5	575	587	65	35	47	699	664	603	560
Faglærte arbejdere.....	11,5	17,8	892	971	96	65	77	1144	1079	996	957
Samænd.....	.	41,8 ²	650	650	147	18	58	855	837	757	719
HK-personale.....	.	6,4	757	757	29	20	57	843	823	766	715
Mænd.....	.	8,8	783	783	38	27	60	881	854	786	739
Kvinder.....	.	3,9	726	726	17	11	54	797	786	742	687

1. Overtidstillæg, tillæg for søn- og helligdagsarbejde, søgnehelligdagsbetaling, tillæg for arbejde på skiftehold, forskudt tid og smudstillæg m.v.

2. Heraf 7,1 % ved arbejde i havne.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 67. Gennemsnitlig timefortjeneste for voksne, offentligt ansatte på lokale lønvilkår. Juli kvartal 1971

Personer over 18 år	Ak-kord-timer i pct. af samtl. timer	Over-timer i pct. af samtl. timer	Gnstl. timefortjeneste ekskl. variable tillæg		Variable tillæg ¹		Ferie-penge	Timefortjeneste i alt	Timefortjeneste ekskl. overtidstillæg		
			Tid-løn	Tid-og-akk.løn	I alt	heraf over-tids-tillæg			Juli kv. 1971	Juli kv. 1970	Juli kv. 1969
			øre pr. time								
Ufaglærte arbejdere...	16,8	14,6	578	607	74	44	49	730	686	647	594
Mænd	12,6	18,1	584	617	89	54	51	757	703	663	614
Kvinder	21,4	10,9	571	595	60	33	47	702	669	629	570
Faglærte arbejdere...	11,2	20,0	895	959	82	71	75	1116	1045	1017	1004
Sømænd	-	49,7 ²	646	646	93	24	54	793	769	736	682
HK-personale	-	5,2	762	762	26	17	57	845	828	784	744
Mænd	-	7,4	790	790	32	23	60	882	859	807	761
Kvinder	-	3,1	734	734	17	9	54	805	796	755	724

1. Overtidstillæg, tillæg for søn- og helligdagsarbejde, søgnehelligdagsbetaling, tillæg for arbejde på skiftehold, forskudt tid og smudstillæg m.v.

2. Heraf 9,1% ved arbejde i havne.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 68. Beskæftigelse, antal arbejdstimer og samlet lønsum for offentligt ansat personale på lokale lønvilkår. 1968-70

	Gennemsnitl. antal ansatte			Antal udførte arbejdstimer			Samlet lønsum (ekskl. feriepenge)		
	1968	1969	1970	1968	1969	1970	1968	1969	1970
	mill. timer						mill. kr.		
Ufaglærte arbejdere	4.432	4.437	4.582	7,8	7,6	7,7	40,7	42,9	47,7
Mænd	2.395	2.309	2.314	4,6	4,3	4,3	24,6	25,0	26,8
Kvinder	2.037	2.128	2.268	3,2	3,3	3,4	16,1	17,9	20,9
Faglærte arbejdere	324	366	321	0,8	0,9	0,8	6,3	7,1	7,0
Sømænd	217	232	232	0,7	0,7	0,7	4,3	4,5	5,0
HK-personale	640	653	714	1,4	1,4	1,5	7,5	7,9	9,5
Mænd	344	337	347	0,7	0,8	0,8	4,5	4,5	5,2
Kvinder	296	316	367	0,6	0,6	0,7	3,0	3,4	4,3
Bådforere ¹	64	64	68	0,1	0,1	0,1	1,3	1,3	1,5
Diverse grupper ¹	1.021	1.055	1.065	0,7 ²	0,7 ²	0,8 ²	6,4	7,6	8,8
Tilsammen	6.698	6.807	6.982	11,5	11,4	11,6	66,5	71,3	79,5
Mænd	3.707	3.648	3.649	7,1	6,8	6,7	42,9	44,5	48,1
Kvinder	2.991	3.159	3.333	4,4	4,6	4,9	23,6	26,8	31,4
Ansatte under:									
Den kgl. grl. Handel	3.116	3.137	3.047	5,5	5,5	5,4	28,2	30,5	33,6
Ministeriet for Grønland	1.724	1.828	2.032	2,7	2,8	3,0	16,4	18,4	21,6
Grønlands tekn. Organisation	1.047	1.008	979	2,4	2,1	2,1	16,0	15,9	16,2
Andre offentlige institutioner ²	811	834	924	0,9	1,0	1,1	5,9	6,5	8,1
Udf. arbejdstimer omregnet til helårsarbejdere	5.600	5.700	5.800
Udf. arbejdstimer ekskl. overtimer, omregn. t. helårsarbejdere	5.000	5.000	5.100

1. Uden for Grønlandsk Arbejdernes Sammenslutning.

2. Ekskl. visse honorar- og akkordlønnede, for hvilke timetallet er uoplyst.

3. Herunder Landskassen, kommunerne, politiet, Kirkeministeriet m.v.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 69. Udgifter, indtægter og opsparing i hjemmehørende og udsendte lønmodtagerhusstande i Grønland i 1968-69.

	Hjemmehørende						Funk- tionærer, tjeneste- mænd og arbejdere	Ud- sendte alle
	Funktionærer og tjenestemænd		Arbejdere					
	højere	lavere	fag- lærte	ufag- lærte	sø- mænd	parts- fiskere		
Antal personer pr. husstand	4,9	4,9	5,2	5,2	4,0	8,7	5,1	3,0
Udgift til:	kr. pr. busstand							
Bolig	1.281	1.496	1.842	1.349	1.931	693	1.462	485
Brændsel og belysning	2.541	1.872	2.144	1.449	1.792	2.635	1.760	2.070
Fødevarer	9.968	7.130	8.513	7.180	6.700	11.660	7.596	8.798
Drikkevarer	2.719	1.987	2.051	1.825	1.756	4.972	1.994	3.285
Fortæring uden for hjemmet	572	282	268	274	482	2.639	328	1.073
Tobaksvarer	2.518	2.181	2.579	2.104	2.693	4.106	2.261	2.474
Beklædning	3.741	2.783	3.127	2.566	3.212	4.469	2.833	3.674
Fodtøj	895	695	705	615	691	1.082	677	681
Vask og rengøring	479	347	397	338	433	758	367	593
Møbler og husgeråd	3.235	1.633	1.958	1.239	2.057	1.552	1.631	4.034
Personlig pleje, sygepleje	749	494	565	404	452	743	491	983
Bøger, aviser, telefon, radio m.v.	1.728	930	1.179	703	720	1.185	912	3.248
Ferie i Grønland	540	192	300	116	298	-	200	307
» i Danmark	859	222	216	58	232	-	192	2.636
» i udlandet	-	32	-	2	-	-	9	538
Anden fritidsbeskæftigelse	463	204	287	143	150	97	204	1.276
Transport	1.051	143	614	181	314	730	312	1.381
Diverse	4.381	1.830	2.394	1.504	1.619	2.410	1.954	6.027
Fangst, jagt, fiskeri m.v.	1.800	980	1.703	1.045	1.029	2.849	1.195	1.740
I alt forbrugsudgifter	39.520	25.433	30.842	23.095	26.561	42.580	26.378	45.303
Kontantindkomst	40.780	25.553	30.891	22.930	26.707	42.160	26.433	59.495
Naturalieindkomst	879	988	1.712	899	1.492	1.259	1.055	213
Opsparing	1.861	19	330	÷121	130	÷966	140	14.678

Anm.: Tallene for forbrug plus opsparing stemmer ikke helt overens med den angivne indkomst som følge af, at de adspurgte husstande ikke har været i stand til at give en helt nøjagtig redegørelse for deres økonomiske forhold.

Kilde: Statistiske Undersøgelser nr. 28: Forbrug, opsparing og indkomster i lønmodtagerhusstande i Grønland 1968-69, tabel 2b, 5b, 7a og 7c.

Tabel 70. Fordeling af forbruget i lønmodtagerhusstande i Grønland og Danmark

	Absolutte tal		Procentvis fordeling			Dan- mark 1966
	Hjemme- hørende	Ud- sendte	Hjemme- hørende	Ud- sendte	Alle	
	kr.		pct.			
Udgift til:						
Bolig	1.462	485	5,5	1,1	3,3	9,9
Brændsel og belysning	1.760	2.070	6,7	4,6	5,6	4,0
Fødevarer	7.596	8.798	28,8	19,4	24,1	} 23,4
Drikkevarer	1.994	3.285	7,6	7,3	7,4	
Fortæring uden for hjemmet	328	1.073	1,2	2,4	1,8	2,0
Tobaksvarer	2.261	2.474	8,6	5,5	7,0	5,2
Beklædning	2.833	3.674	10,7	8,1	9,4	7,7
Fodtøj	677	681	2,6	1,5	2,0	1,7
Vask og rengøring	367	593	1,4	1,3	1,3	1,8
Møbler og husgeråd	1.631	4.034	6,2	8,9	7,6	6,1
Personlig pleje, sygepleje	491	983	1,8	2,2	2,0	4,0
Bøger, aviser, telefon, radio m.v.	912	3.248	3,5	7,2	5,3	6,3
Ferie	401	3.481	1,5	7,7	4,6	4,0
Anden fritidsbeskæftigelse	204	1.276	0,8	2,8	1,8	1,8
Transport	312	1.381	1,2	3,0	2,1	11,3
Diverse	1.954	6.027	7,4	13,3	10,5	10,8
Fangst, jagt, fiskeri m.v.	1.195	1.740	4,5	3,8	4,2	—
I alt	26.378	45.303	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: Statistiske Undersøgelser nr. 28: Forbrug, opsparing og indkomster i lønmodtagerhusstande i Grønland 1968-69, tabel 2a, 7a og 8a.

Tabel 71. Udgifter til føde- og drikkevarer i hjemmehørende og udsendte lønmodtagerhusstande i Grønland 1968-69

	Hjemmehørende:							Udsendte alle
	Funktionærer og tjenestemænd		Arbejdere				Funktionærer, tjenestemænd og arbejdere	
	højere	lavere	faglærte	ufaglærte	sø-mænd	parts-fiskere		
Antal personer pr. husstand	4,9	4,9	5,2	5,1	4,0	8,7	5,1	3,0
	kr. pr. husstand							
Udgift til:								
Brød og kager	768	741	803	825	708	1.310	797	607
Mel og gryn	634	522	587	538	520	556	548	249
Fersk kød og flæsk	1.424	960	1.409	1.031	976	1.097	1.096	1.324
Tilberedte kød- og flæskevarer	686	419	748	464	448	1.357	517	789
Kødkonserver	495	358	328	363	243	248	362	210
Fisk, fersk	486	277	372	379	380	72	359	252
Fiskekonserver	182	92	122	83	33	59	96	223
Vildt og fjerkræ	469	289	471	407	521	459	396	369
Smør	252	157	181	107	160	421	146	279
Margarine og andre fedtstoffer	282	263	287	268	228	563	272	241
Mælk, tømælk	147	84	47	52	51	135	68	297
Flødeis og chokolademælk	121	43	77	60	45	115	63	120
Ost	234	142	152	141	163	152	152	261
Æg	252	177	204	153	131	419	175	254
Friske grønsager	547	332	407	317	324	970	358	634
Grønkonserver	285	164	149	149	82	306	162	276
Frugt, frisk	1.027	594	628	469	439	1.304	573	804
Frugtkonserver	409	361	372	276	300	524	324	435
Sukker m.v.	203	274	253	295	192	333	273	93
Kaffe, pulverkaffe, tilsætning	391	387	440	348	399	464	377	514
The, kakao	210	140	144	125	126	189	139	122
Krydderier m.v.	153	144	137	123	88	292	133	217
Chokolade m.v.	251	212	196	209	143	315	210	226
Stærkt øl	1.263	859	1.094	888	910	2.722	957	1.112
Lyst øl, vand	449	545	443	530	426	1.231	517	597
Vine	358	162	124	110	56	147	143	686
Spiritus	649	421	390	297	364	872	377	890
I alt	12.627	9.119	10.564	9.007	8.456	16.632	9.590	12.083
Heraf grønlandsk proviant ¹	1.708	1.159	1.600	1.450	1.485	1.079	1.418	541
Kontantindkomst	40.780	25.553	30.891	22.930	26.707	42.160	26.433	59.495
Naturalieindkomst	879	988	1.712	899	1.492	1.259	1.055	213

1. Varer fremstillet af grønlandske produkter.

Kilde: Statistiske Undersøgelser nr. 28: Forbrug, opsparing og indkomster i lønmodtagerhusstande i Grønland 1968-69, tabel 3b og 7b.

Tabel 72. Indkomstfordelinger for forskellige grupper af lønmodtagerhusstande i Grønland 1968-69

	Husstandsindkomst i 1000 kr.											
	-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-60	60-80	80-	1 alt
	pct.											
I. Hjemmehørende husstande												
Arbejdere	14	22	18	21	11	6	5	1	1	1	-	100
Funktionærer og tjenestem. .	11	14	20	14	18	5	5	5	4	4	-	100
Byer	12	19	18	21	14	6	5	2	2	2	-	100
Bygder	21	24	23	9	8	3	5	3	2	2	-	100
Hustaderens ¹ alder: 18-34 år	16	21	18	22	10	4	6	2	-	1	-	100
» : 35-49 år	12	19	20	17	15	7	3	3	2	2	-	100
» : 50-99 år	13	19	16	14	16	6	6	3	4	3	-	100
Alle hjemmehørende	13	20	19	18	13	6	5	3	2	2	-	100
II. Udsendte husstande	-	-	2 ¹	4	6	6	14	9	17	24	18	100

Anm.: Tabellen angiver fordelingen af antallet af husstande i de enkelte grupper.

1. Husstande uden husfader er grupperet efter husmoderens alder.

2. Omfatter hele intervallet under 25.000 kr.

Kilde: Statistiske Undersøgelser nr. 28: Forbrug, opsparing og indkomster i lønmodtagerhusstande i Grønland 1968-69, tabel 6g og 7a.

Tabel 73. Forbrugerprisindeks, detailpristal og reguleringspristal

	Forbrugerprisindeks		Detailpristal		Reguleringspristal		Reguleringspristal	
	Jan. 1971 = 100		April 1950 = 100		Jan. 1971 = 100		Jan. 1963 = 100	
	Januar	Juli	Januar	Juli	Januar	Juli	Januar	Juli
1960	163	164
1961	164	165
1962	177	184
1963	186	188	100,0	...
1964	195	201	105,1	108,6
1965	204	211	110,2	113,1
1966	216	224	116,0	120,2
1967	230	242	123,5	128,3
1968	255	263	135,6	138,2
1969	269	275	142,0	145,2
1970	295	302	153,0	156,7
1971	100,0	103,0	306	316	100,0	103,1	159,2	164,2
1972	105,7	109,5	324	336	106,0	109,0	168,7	173,5
1973	113,8	...	349	...	112,4	...	178,8	...

Kilde: Statistiske Efterretninger 1971, nr. 28 og 1973, nr. 20.

Tabel 74. Prisindeks for hovedgrupper af varer og tjenesteydelser i forbrugersisindekset for Grønland

Varer og tjenesteydelser	Vægtfor- deling jan. 1971	Prisindeks januar 1971 = 100			Varer og tjenesteydelser	Vægtfor- deling jan. 1971	Prisindeks januar 1971 = 100		
		Jan. 1972	Juli 1972	Jan. 1973			Jan. 1972	Juli 1972	Jan. 1973
	pct.					pct.			
1. <i>Fødevarer</i>	23,43	108	113	117	Petroleum og olie . .	0,73	108	108	108
Brød	2,47	109	111	112	Central- og fjernv...	1,26	108	106	106
Mel og gryn m.v.	1,42	106	107	106	Andet	0,46	114	117	117
Fedstoffer	1,52	111	110	102					
Mælk, fløde, ost og					8. <i>Husholdningsredskaber, køkkenudst. m.v.</i>	3,59	105	107	111
æg	1,67	120	131	127	Service og køkken-				
Fersk svine-, okse-					udstyr samt andre				
og lammebød	2,47	103	109	118	husholdningsartikler	1,12	107	109	113
Fugle- og andet vildt	0,99	103	107	109	Større husholdnings-				
Sæl- og hvalkød,					redskaber og forskel-				
spæk og mattak	1,29	111	117	120	lige varige forbrugs-				
Andre tilberedte kød-					goder	2,47	104	107	110
flæskevarer og kød-					9. <i>Indbo (møbler, tæp-</i>				
konserves	3,03	105	112	114	per, sengeudst. m.v.)	4,63	102	104	107
Fisk og fiskeprod.	1,62	110	119	122	10. <i>Transport</i>	2,28	109	111	116
Kartofler, grønsager					11. <i>Telegraf, porto,</i>				
og frugt samt kons..	5,00	108	109	122	skrivemateriel m.m. .	0,65	104	108	128
Sukker	0,79	112	134	141	12. <i>Bøger og blade</i>	1,77	107	110	115
Sukker- og choko-					13. <i>Jagt, fangst og fiskeri</i>	4,36	104	109	109
ladevarer	0,72	101	101	102	Både og -udstyr m.v.	2,87	105	108	108
Krydderier m.v.	0,44	108	109	111	Jagtrekvisitter,				
					fiskeredskaber m.v. .	1,49	103	109	109
2. <i>Drikkevarer</i>	10,30	101	103	104	14. <i>Underholdning og</i>				
Kaffe, the og kakao	2,01	97	96	99	<i>ferie m.m.</i>	11,44	106	111	115
Bayersk øl	3,53	103	105	106	Lejlighedsvis fortæ-				
Svagt øl og sodav.	1,63	103	105	106	ring ude	1,80	107	111	117
Vin og spiritus	3,13	101	103	103	Radio, pladespiller				
3. <i>Tobaksvarer</i>	7,16	101	102	102	m.v.	2,37	100	104	106
					Forlystelser	0,54	112	117	116
4. <i>Beklædning</i>	11,64	106	108	115	Ferie	4,86	109	114	119
Konfektion	5,58	106	108	113	Fritidsbeskæftigelse i				
Trikotage m.m.	4,01	105	108	116	øvrigt	1,87	106	111	116
Fodtøj	2,05	107	109	120	15. <i>Diverse varer og</i>				
5. <i>Personlig pleje</i>	2,11	107	109	114	<i>tjenesteydelser i alt</i> .	1,12	107	108	113
Frisørbehandling	0,40	122	123	141	1-15. <i>Varer og tjeneste-</i>				
Toiletartikler	1,39	103	105	107	<i>ydelser i alt</i>	93,80	106	109	112
Sygeplejeartikler	0,32	105	112	110	16. <i>Bolig</i>	6,20	102	118	137
6. <i>Vask, rengøring og</i>					1-16. <i>Forbrugerpris-</i>				
<i>fremmed hjælp</i>	3,24	112	116	118	<i>indekset i alt</i>	100,00	105,7	109,5	113,8
Vask, samt vaske- og									
rengøringsmidler	1,44	103	104	106					
Fremmed hjælp	1,80	119	125	128					
7. <i>Brændsel og belysning</i>	6,08	111	111	111					
Kul	1,90	123	123	123					
Flaskegas	0,30	110	110	113					
Elektricitet	1,43	100	100	100					

Anm. Prisindeksene er beregnet på grundlag af priser inkl. indførselsafgifterne.
Kilde: Statistiske Efterretninger 1973, nr. 20.

Tabel 75. Provenuet af indførselsafgifterne fordelt på varegrupper. 1955-71

	1955	1960	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
— mill. kr. —												
1. Cigaretter og cigaret-papir	2,5	5,0	8,3	7,9	8,0	11,3	14,5	15,2	20,6	19,3	17,6	24,4
2. Tobak	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,8	0,7	0,6	1,1	1,1	1,2	1,1
3. Cigarer og cerutter	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,8	0,9	0,8	0,9
1-3. Tobak i alt	3,2	5,7	8,9	8,5	8,6	12,6	15,7	16,4	22,5	21,3	19,6	26,4
4. Vin	0,5	0,4	1,1	0,9	1,0	1,3	1,4	1,3	1,0	1,0	1,1	1,5
5. Spiritus	1,0	1,1	2,5	3,2	4,3	6,6	7,0	8,3	6,3	6,7	7,0	8,1
4-5. Vin og spiritus i alt	1,5	1,5	3,6	4,1	5,3	7,9	8,4	9,6	7,3	7,7	8,1	9,6
6. Øl, malt og humle	0,8	0,8	1,5	1,6	2,5	3,1	4,2	4,8	7,4	9,3	14,6	16,3
7. Chokolade og -varer	0,1	0,2	1,0	0,9	1,2	1,9	2,1	2,5	2,4	2,8	2,7	3,2
8. Sukker og sirup	0,1	0,3	0,4	0,2	0,4	0,5	0,2	0,2	0,4	0,3	1,1	1,1
9. Kaffe og te	—	—	—	—	—	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
10. Mineralvand m.v.	—	—	—	—	—	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
1-10. I alt	5,7	8,5	15,6	15,3	18,0	26,8	31,3	34,3	40,8	42,2	46,9	57,5

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.
Materiale fra Den kgl. grl. Handel.

Tabel 76. Importen af de vigtigste afgiftsbelagte varer. 1955-1971

	Cigaretter	Cigarer og cerutter	Tobak	Spiritus	Vin	Øl	Sukker	Chokolade og sukker-varer
	Mill. stk.	Mill. stk.	1000 kg	1000 l	1000 l	Mill. $\frac{1}{2}$ fl.	1000 kg	1000 kg
1955	27,5	1,9	29,1	47,7	127,8	2,4	1.313,4	139,8
1960	37,2	2,3	27,2	52,4	123,1	2,7	1.515,0	156,1
1962	52,0	3,4	26,4	111,5	169,8	4,5	1.886,1	168,4
1963	49,3	3,4	21,5	125,3	151,6	5,1	1.327,7	165,7
1964	49,4	3,8	22,0	172,1	183,7	7,9	1.875,8	130,2
1965	58,1	4,0	20,1	205,3	192,9	8,6	2.498,5	229,4
1966	72,5	4,7	16,7	212,7	210,5	11,1	830,6	244,3
1967	66,3	4,2	14,5	209,0	170,1	13,8	1.071,0	298,0
1968	72,5	3,7	19,4	152,0	162,1	15,5	1.788,9	271,3
1969	65,6	3,7	18,4	161,4	181,8	18,1	1.508,1	314,7
1970	56,0	2,8	20,6	127,1	222,3	18,0	1.570,2	284,2
1971	77,8	3,0	19,4	147,1	293,3	19,9	1.568,0	339,9

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.
Materiale fra Den kgl. grl. Handel.

Tabel 77. Indførselsafgifter i Grønland. Afgifternes højde og tidspunkt for ændringer.

Ikrafttrædelsesdato	1/10 1951	1/1 1958	1/3 1962	1/4 1965	1/5 1967	1/5 1968	1/1 1970 ¹
	øre						
<i>Tobak</i>							
Cigaretter pr. stk.	9	13½	16	20	25	27½-29½ ²	29½-31½ ²
Shagtobak grovskåren, pr. kg.	1.000	1.000	1.000	4.200	4.200	5.700	5.700
» finskåren, pr. kg.	2.500	2.500	2.500	5.800	5.800	7.300	7.300
Cigarillos 3 g og derunder pr. stk.	8½	8½	8½	12½	12½	22½	27½
Cigarer over 3 g pr. stk.	13	13	13	16	16	28	33
Cigaretpapir pr. stk.	5	5	5	5	5	5	5
<i>Vin og spiritus</i>							
Vin ikke over 14 rumpct. pr. l.	350	350	350	350	350	350	350
Andet pr. l.	350	350	700	850	1.300	1.300	1.300
Spiritus ikke over 60 rumpct. pr. l.	2.000	2.000	2.500	3.300	4.300	4.300	5.700
Andet pr. l.	4.000	4.000	4.500	5.300	6.300	6.300	8.300
<i>Øl m.v.</i>							
Øl pr. 35 cl (alm. pilsner og lager) ...	29	29	29	35	35	50	80
Luksusøl pr. 35 cl.	29	29	29	35	35	70	100
Mineralvand m.v. pr. l.	-	-	-	32	32	32	32
Malt pr. kg.	160	160	350	600	600	600	1.000
Humle pr. kg.	-	-	500	1.000	1.000	1.000	1.500
<i>Chokolade og chokoladevarer m.v.</i>							
pr. kg.	100	100	300+15 pct. af detail- prisen	350+20 pct. af detail- prisen	350+20 pct. af detail- prisen	350+20 pct. af detail- prisen	950
Sukker pr. kg.	10	20	20	20	20	20	70
Kaffe pr. kg.	-	-	-	200	200	200	200
Te pr. kg.	-	-	-	250	250	250	250

1. Lov nr. 570 af 19. dec. 1969.

2. Afhængig af længden.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 78. Fuldført boligbyggeri 1970 og 1971

Kommuner	1970				1971			
	Byer	Bygder	I alt	Bruttoetageareal i alt	Byer	Bygder	I alt	Bruttoetageareal i alt
	Antal boliger				Antal boliger			
				m ²				m ²
Nanortalik	6	5	11	658	3	3	6	514
Julianehåb	14	1	15	1.460	24	1	25	1.706
Narssaq	2	4	6	630 ^a	6	-	6	668
Ivigut	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb	53	-	53	3.445	83	3	86	6.761
Godthåb	152	3	155	11.693	233	-	233	17.628 ^b
Sukkertoppen	13	-	13	1.102	3	9	12	859
Holsteinsborg	146	-	146	9.673	12	-	12	1.009
Kangåtsiaq	-	-	-	-	-	-	-	-
Egedesminde	6	-	6	352	42	-	42	2.861
Christianshåb	15	-	15	1.144	9	-	9	645
Jakobshavn	40	-	40	2.866	87	-	87	5.653
Vaigat	-	-	-	-	-	-	-	-
Godhavn	8	-	8	571	11	-	11	883
Umanaq	5	10	15	754	12	5	17	1.146
Upernavik	5	4	9	538	10	7	17	1.063
Thule	3	-	3	112	2	-	2	136
Angmagssalik	6	9	15	891	7	3	10	610
Scoresbysund	10	-	10	532	2	-	2	131
Hele Grønland	484	36	520	36.421	546	31	577	42.273
Heraf:								
Boligstøtteboliger	363	26	389	26.678	418	21	439	30.715
Tjenesteboliger	96	5	101	7.695	108	6	114	9.880
Andre boliger finansieret af det off. ^a	2	2	4	167	3	1	4	144
Boliger opført alene for private midler	23	3	26	1.881	17	3	20	1.534

1. Boliger opført over anlægsbevilling.
2. For 1 bolig i Narssaq er ikke oplyst bruttoetageareal.
3. Boliger finansieret af kommunen.
4. For 6 boliger i Godthåb er ikke oplyst bruttoetageareal.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 79. Fuldførte boliger fordelt efter ejerforhold og om med eller uden boligstøtte. 1970

Kommuner	Fuldførte boliger med boligstøtte ¹				Fuldførte boliger uden boligstøtte						Boli- ger i alt	
	Enkelt- eller dobbeltbuse		Fler- familie- huse (stats- ejede)	I alt	Her- af i byg- der	Enkelt- eller dobbeltbuse		Fler- familiehuse		I alt		Her- af i byg- der
	Pri- vat- ejede	Off. ejede ²				Pri- vat- ejede	Off. ejede ²	Pri- vat- ejede	Off. ejede			
Antal boliger												
Nanortalik	11	-	-	11	5	-	-	-	-	-	-	11
Julianehåb	10	-	-	10	-	4	1	-	-	5	1	15
Narsraq	6	-	-	6	4	-	-	-	-	-	-	6
Ivigut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb	1	-	30	31	-	-	3	9	10	22	-	53
Godthåb	8	-	107	115	3	3	-	-	37	40	-	155
Sukkertoppen	13	-	-	13	-	-	-	-	-	-	-	13
Holsteinsborg	10	-	111	121	-	-	-	-	25	25	-	146
Kangåtsiaq	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egedesminde	5	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-	6
Christianshåb	-	-	10	10	-	-	-	5	5	5	-	15
Jakobshavn	2	-	24	26	-	2	-	-	12	14	-	40
Godhavn	2	-	-	2	-	2	4	-	-	6	-	8
Umanak	4	3	-	7	5	4	4	-	-	8	5	15
Upernavik	9	-	-	9	4	-	-	-	-	-	-	9
Thule	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Angmagssalik	11	-	-	11	5	2	2	-	-	4	4	15
Scoresbysund	8	-	-	8	-	-	2	-	-	2	-	10
Hele Grønland	103	4	282	389	26	17	16	9	89	131	10	520
Heraf:												
a. Sydl. Vestgrøn ⁴	27	-	-	27	9	4	1	-	-	5	1	32
b. Åbentvandsområdet ⁵	32	-	248	280	3	3	3	9	72	87	-	367
c. Diskobugtområdet ⁶	9	1	34	44	-	4	4	-	17	25	-	69
a-c. Fiskeridistrikter	68	1	282	351	12	11	8	9	89	117	1	468
d. Fangerdistrikter ⁷	35	3	-	38	14	6	8	-	-	14	9	52

1. Boliger opført i henhold til bekendtgørelse nr. 53 af 28. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland.
 2. De pågæld. boliger er opført af kommunerne med et éngangstilskud fra staten på 40% af opførelsessummen.
 3. 2 enkeltbuse i Godhavn og 2 i Umanak er kommunalt ejede.
 4. Nanortalik, Julianehåb og Narsraq kommuner.
 5. Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg kommuner.
 6. Egedesminde, Kangåtsiaq, Christianshåb, Jakobshavn og Godhavn kommuner.
 7. Umanak, Upernavik, Thule, Angmagssalik og Scoresbysund kommuner.
- Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 80. Fuldførte boliger fordelt efter ejerforhold og om med eller uden boligstøtte. 1971

Kommuner	Fuldførte boliger med boligstøtte ¹					Fuldførte boliger uden boligstøtte					Boli- ger i alt	
	Enkelt- eller dobbeltbushuse		Fler- familie- huse (stats- ejede)	I alt	Her- af i byg- der	Enkelt- eller dobbeltbushuse		Fler- familiehuse		I alt		Her- af i byg- der
	Privat- ejede	Off. ejede ²				Privat- ejede	Off. ejede	Privat- ejede	Off. ejede			
	Antal boliger											
Nanortalik	2	-	-	2	-	-	4	-	-	4	3	6
Julianehåb	14	8	-	22	1	3	-	-	-	3	-	25
Narssaq	5	-	-	5	-	1	-	-	-	1	-	6
Ivigut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb	2	-	65	67	2	2	-	-	17	19	1	86
Godthåb	13	-	154	167	-	7	3	-	56	66	-	233
Sukkertoppen	1	8	-	9	8	1	2	-	-	3	1	12
Holsteinsborg	12	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	12
Kangåtsiaq	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egedesminde	8	-	29	37	-	-	-	-	5	5	-	42
Christianshåb	5	2	-	7	-	-	2	-	-	2	-	9
Jakobshavn	4	-	66	70	-	2	2	-	13	17	-	87
Godhavn	6	-	-	6	-	1	4	-	-	5	-	11
Umanak	9	-	-	9	1	1	7	-	-	8	4	17
Upernavik	14	-	-	14	7	2	1	-	-	3	-	17
Thule	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Angmagssalik	9	-	-	9	2	-	1	-	-	1	1	10
Scoresbysund	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	2
Hele Grønland	107	18	314	439	21	20	27	-	91	138	10	577
Heraf:												
a. Sydl. Vestgrønland ³ ..	21	8	-	29	1	4	4	-	-	8	3	37
b. Åbentvandsområdet ⁴ ..	28	8	219	255	10	10	5	-	73	88	2	343
c. Diskobugtområdet ⁵ ..	23	2	95	120	-	3	8	-	18	29	-	149
a-c. Fiskeridistrikter	72	18	314	404	11	17	17	-	91	125	5	529
d. Fangerdistrikter ⁶	35	-	-	35	10	3	10	-	-	13	5	48

1. Boliger opført i henhold til bekendtgør. nr. 53 af 28. febr. 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland.
 2. De pågældende boliger er opført af kommunerne med et engangstilskud fra staten på 40% af opførelsessummen.
 3. Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner.
 4. Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg kommuner.
 5. Egedesminde, Kangåtsiaq, Christianshåb, Jakobshavn og Godhavn kommuner.
 6. Umanak, Upernavik, Thule, Angmagssalik og Scoresbysund kommuner.
- Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 81. Fuldført boligstøttebyggeri 1968-71

	1968			1969			1970			1971		
	Byer	Byg- der	I alt	Byer	Byg- der	I alt	Byer	Byg- der	I alt	Byer	Byg- der	I alt
	Antal boliger											
a. Sydl. Vestgrønland ¹	54	-	54	98	7	105	18	9	27	28	1	29
b. Åbentvandsområdet ²	163	1	164	201	2	203	277	3	280	245	10	255
c. Diskobugtområdet ³	70	11	81	74	6	80	44	-	44	120	-	120
a-c. Fiskeridistrikter	287	12	299	373	15	388	339	12	351	393	11	404
d. Fangerdistrikter ⁴	5	34	39	17	20	37	24	14	38	25	10	35
a-d. Hele Grønland	292	46	338	390	35	425	363	26	389	418	21	439

Anm.: Tabellen omfatter boliger opført i henhold til bekendtgørelse nr. 53 af 28. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland.

1. Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner.
 2. Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg kommuner.
 3. Egedesminde, Kangåtsiaq, Christianshåb, Jakobshavn og Godhavn kommuner.
 4. Umanak, Upernavik, Thule, Angmagssalik og Scoresbysund kommuner.
- Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 82. Fuldført boligbyggeri, fordelt efter antal værelser, etageareal og tekniske indretninger 1970-71.

	1970			1971		
	Byer	Bygder	I alt	Byer	Bygder	I alt
A. Antal værelser						
1 værelse	78	3	81	87	1	88
2 værelser	78	17	95	67	16	83
3 »	84	2	86	128	1	129
4 »	183	14	197	181	13	194
5 »	49	—	49	50	—	50
6 »	12	—	12	28	—	28
Tilsammen	484	36	520	541	31	572 ^a
B. Bruttoetageareal						
0-39 m ²	46	16	62	42	7	49
40-49 m ²	56	4	60	73	9	82
50-59 m ²	54	—	54	28	1	29
60-69 m ²	45	—	45	56	1	57
70-79 m ²	106	3	109	103	3	106
80-89 m ²	117	8	125	123	9	132
90-99 m ²	28	—	28	45	—	45
100 m ² og derover	32	4	36	70	1	71
Tilsammen	484	35	519 ^a	540	31	571 ^a
C. Tekniske indretninger						
Elektricitet	475	10	485	540	18	558
Vand	434	4	438	495	16	511
Centralvarme	451	11	462	517	13	530
Bad	433	7	440	477	9	486
Toilet	484	32	516	541	30	571
heraf m. vandskyl	386	—	386	409	—	409
Køkken	479	24	503	540	26	566 ^a

1. For 1 bolig i Narssaq kommune er ikke oplyst bruttoetageareal og tekniske indretninger.

2. 5 uoplyste boliger i Godthåb kommune.

3. 6 uoplyste boliger i Godthåb kommune.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 83. Boligtal 1965 og 1970 fordelt på kommuner (ifølge boligtællingerne).

Kommuner	Antal boliger					
	Byer		Bygder		I alt	
	31. dec. 1965	31. dec. 1970	31. dec. 1965	31. dec. 1970	31. dec. 1965	31. dec. 1970
<i>Vestgrønland</i>	4.985	7.074	1.875	1.743	6.860	8.817
Nanortalik	243	322	319	329	562	651
Julianehåb	462	582	129	119	591	701
Narssaq	336	465	63	66	399	531
Frederikshåb	274	492	122	102	396	594
Godthåb	1.023	1.644	167	141	1.190	1.785
Sukkertoppen	390	571	171	182	561	753
Holsteinsborg	442	695	72	47	514	742
Kangåtsiaq	42	56	150	118	192	174
Egedesminde	453	628	80	54	533	682
Christianshåb	229	338	57	47	286	385
Jakobshavn	362	542	92	76	454	618
Vaigat	264	183	—	—	264	183
Godhavn	158	187	39	15	197	202
Umanak	164	204	218	251	382	455
Upernavik	143	165	196	196	339	361
<i>Nordgrønland</i> . Thule	58	67	67	70	125	137
<i>Østgrønland</i>	201	253	272	299	473	552
Angmagssalik	145	181	234	261	379	442
Scoresbysund	56	72	38	38	94	110
Hele Grønland	5.244	7.394	2.214	2.112	7.458	9.506

Anm.: Vejrstationer m.v. samt Ivigut kommune er ikke omfattet af boligtællingerne. Tomme boliger indgår ikke i tallene. (I 1970 var der i byerne 500 tomme boliger).

Kilde: Statistiske Efterretninger 1972 nr. 52.

Tabel 84. Sociale udgifter i Grønland 1961-71.

	1961	1966	1969	1970	1971
	1000 kr.				
I. Kommunekasserne					
Børnetilskud	—	3.669	3.928	3.975	3.915
Børneforsorg og underholdshjælp til børn . . .	179	911	2.799	3.260	3.519
Offentlig hjælp	320	907	1.600	1.878	2.052
Aldersrente	1.203	4.756	7.976	9.058	10.125
Erhvervsudygtighedsrente	547	1.071	2.366	2.763	2.790
Drift af alderdomshjem og aldersrenteboliger	444	1.019	1.974	2.571	2.941
Drift af børne-daginstitutioner m.v.	190	854	3.101	4.427	8.920
Drift af børnehjem	—	—	172	197	247
Drift af lærlingehjem	—	—	729	1.047	783
Hjemmehjælp	—	—	195	279	356
Huslejetilskud	—	44	388	472	579
Andre sociale udgifter	46	204	80	246	142
I alt udbetalt	2.929	13.435	25.308	30.173	36.369
Statsrefusion	—	4.561	10.754	12.361	14.578
Refusion fra landskassen	—	—	—	—	22.281
Kommunekassernes andel i alt	2.929	8.874	14.554	17.812	-490
II. Landskassen					
Tilskud til børneinstitutioner	696	1.010	3.435	3.298	4.236
Drift af ungdomsklubber m.v.	21	130	176	492	708
Drift af andre sociale institutioner	—	—	1.038	1.671	2.045
Flyttetilskud	18	159	252	291	402
Huslejetilskud	—	—	59	71	87
Arbejds- og socialdirektoratet	—	—	1.160	1.405	2.202
Andre sociale driftsudgifter	—	1	353	382	960
Sociale anlægsudgifter	—	—	10.333	8.076	4.760
I alt udbetalt	735	1.300	16.806	15.686	15.400
Tilskud til kommunernes soc. udgifter	—	—	—	—	21.194
Udbetalt inkl. tilskud til kommunerne	735	1.300	16.806	15.686	36.594
Statsrefusion	—	—	5.993	4.528	4.979
Landskassens andel i alt	735	1.300	10.813	11.158	31.615
III. Statskassen					
Refusion af børnetilskud	—	3.798	3.915	3.973	3.919
» » huslejetilskud	—	41	332	403	492
» » andre soc. driftsudgifter	—	848	8.264	10.193	12.311
» » anlægsudgifter	—	—	3.152	2.712	2.028
Tilskud til børneinstitutioner	1.002	1.046	—	—	—
Statskassens andel i alt	1.002	5.733	15.663	17.281	18.750
I-III. Sociale udgifter i alt	4.666	15.907	41.030	46.251	49.875

Anm.: Indbyrdes uoverensstemmelser mellem de under grupperne I, II og III angivne beløb for statskassens og landskassens udgifter kan henføres til tidsmæssige forskydninger i konteringen.

Kilde: Kommunekassernes og landskassens regnskaber samt statsregnskabet.

Tabel 85. Sociale institutioner i Grønland 31. dec. 1971.

By eller bygd	Børneinstitutioner						Alderdomshjem	Aldersrenteboliger
	Børnehaver ¹ og off. legesteder		Vuggestuer, småbørnsstuer, kommunal dagpleje ²		Børnehjem (incl. børnesanatorier)			
	Pladser	Institutioner	Pladser	Institutioner	Pladser	Institutioner	Pladser	Boliger
	Antal							
Nanortalik	30	1	—	—	—	—	16	—
Lichtenau	—	—	—	—	12	1	—	—
Sydprøven	40	1	—	—	—	—	—	—
Julianehåb	60	2	15	1	42	2	21	—
Narsaaq	148	3	35	1	—	—	16	—
Frederikshåb	130	3	35	1	—	—	14	6
Arsuk	35	1	—	—	—	—	—	—
Godthåb	199	5	130	4	82	3	36	5
Fiskenæsset	25	1	—	—	—	—	—	—
Kapisigdlit	20	1	—	—	—	—	—	—
Sukkertoppen	77	2	50	2	20	1	20	6
Napassooq	20	1	—	—	—	—	—	—
Kangámiut	20	1	—	—	—	—	—	—
Holsteinsborg	95	2	55	2	—	—	16	—
Kangátsiaq	—	—	—	—	—	—	8	—
Egedesminde	65	2	30	1	36	1	32	—
Godhavn	25	1	—	—	—	—	9	—
Christianshåb	65	2	20	1	—	—	15	—
Jakobshavn	45	1	35	1	30	1	18	—
Qutdligssat ³	40	1	—	—	—	—	—	—
Umanak	40	1	—	—	20	1	15	—
Upernavik	30	1	—	—	—	—	17	—
Thule	—	—	—	—	—	—	9	—
Angmagssalik	40	1	—	—	22	1	14	—
Scoresbysund	—	—	—	—	—	—	—	7
I alt	1.249	34	405	14	264	11	276	24

1. Halvdagsinstitutionspladser er omregnet til heldagspladser (2 halvdagspladser = 1 heldagsplads). Børnehaverne i Sydprøven, Kapisigdlit og Napassooq er sæsoninstitutioner. Børneparkeringerne i Narsaaq (40), Frederikshåb (40), Christianshåb (40) og Godhavn (25) er medtaget under børnehaver.

2. Inkl. 25 pladser i den kommunale dagplejeordning i Godthåb. I Holsteinsborg er medregnet 20 pladser sæsonvuggestuen.

3. Alderdomshjemmet nedlagt pr. 1. marts 1971.

Kilde: Meddelt af arbejds- og socialdirektoratet i Grønland.

Tabel 86. Antal retssager indgået ved kredsretterne i Grønland. 1971.

Retskredse	Færd-sels-sager	Krimi-nal-sager	Skifte-sager		Fader-skabs-sager	Ægte-skabs-sager	Incas-sosa. fra Danm.	Andre civile sager	Subsi-diar afhø-ring	Andre sager	I alt
			små	større							
Nanortalik	7	85	24	8	26	5	11	25	25	7	223
Julianehåb	18	81	17	3	54	7	36	113	36	15	380
Narsaaq	6	33	15	—	23	7	27	72	12	6	201
Ivigut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frederikshåb	13	49	15	—	19	6	46	57	21	17	243
Godthåb	27	123	22	10	108	11	154	357	95	88	995
Sukkertoppen	11	52	20	8	32	8	36	66	31	4	268
Holsteinsborg	14	61	6	18	67	12	96	112	41	11	438
Kangåtsiaq	—	9	1	5	11	—	—	9	6	—	50
Egedesminde	4	40	16	4	22	4	13	70	36	11	220
Christianshåb	2	31	7	—	11	3	14	45	19	1	133
Jakobshavn	8	28	2	11	47	5	15	59	35	20	230
Vaigat	—	7	—	4	8	—	1	6	4	7	37
Godhavn	2	7	4	1	10	2	3	12	5	4	50
Umanak	2	21	2	4	17	1	14	22	20	—	103
Upernavik	1	16	25	3	26	2	1	18	4	1	97
Thule	—	1	—	3	3	—	—	—	1	—	8
Angmagssalik	3	25	20	19	36	4	7	29	11	—	154
Scoresbysund	—	16	1	2	1	—	—	—	1	2	23
Hele Grønland 1971..	118	685	206	103	521	77	474	1.072	403	194	3.853
1970..	99	563	199	114	584	83	461	1.381	359	148	3.994

Kilde: Meddelt af Grønlands landsret.

Tabel 87. Antal retssager indgået ved kredsretterne i Grønland. 1972.

Retskredse	Færd-sels-sager	Krimi-nal-sager	Skifte-sager		Fader-skabs-sager	Ægte-skabs-sager	Incas-sosager fra Danm.	Andre civile sager	Subsi-diar afhø-ring	Andre sager	I alt
			små	stør.							
Nanortalik	5	44	17	—	32	6	6	48	12	3	173
Julianehåb	10	83	14	26	36	9	36	89	25	14	342
Narsaaq	7	40	3	8	20	10	30	54	22	3	197
Ivigut	—	—	—	—	—	—	5	—	3	—	8
Frederikshåb	8	52	12	7	12	3	28	55	35	18	230
Godthåb	26	145	24	17	106	15	98	344	77	65	917
Sukkertoppen	14	62	23	3	32	6	46	89	33	8	316
Holsteinsborg	21	66	15	10	39	9	65	127	42	23	417
Kangåtsiaq	—	7	6	8	6	—	1	1	7	—	36
Egedesminde	3	65	10	10	39	5	15	76	31	6	260
Christianshåb	4	35	8	—	31	4	5	50	17	1	155
Jakobshavn	6	64	23	4	62	7	11	185	41	10	413
Vaigat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Godhavn	—	6	2	1	16	6	4	12	11	2	60
Umanak	1	27	24	6	11	1	13	13	7	5	108
Upernavik	—	20	8	5	26	—	3	12	4	1	79
Thule	—	1	4	—	—	1	1	3	1	—	11
Angmagssalik	4	22	15	3	34	5	6	33	6	3	131
Scoresbysund	—	6	6	2	5	—	1	—	1	—	21
Hele Grønland	109	745	214	110	507	87	374	1.191	375	162	3.874

1. Retskredsen nedlagt.

Kilde: Meddelt af Grønlands landsret.

Tabel 88. Antal retssager indgået til Grønlands landsret 1965-72

	Færd- sels- sager	Krimi- nal- sager	Skifte- sager	Fader- skabs- sager	Ægte- skabs- sager	Incas- sager fra Danm.	Andre civile sager	Subsi- diære afhør- ringer	Nota- rial- sager	I alt
A. Ankesager										
1965....	6	27	2	35	2	—	15	1	—	88
1966....	3	32	—	27	6	—	28	—	2	98
1967....	23	28	1	37	1	1	22	—	1	114
1968....	26	50	—	34	8	4	20	—	—	142
1969....	37	106	1	42	11	2	83	—	—	282
1970....	51	84	—	49	20	—	93	—	—	297
1971....	59	104	2	50	11	—	115	—	—	341
1972....	24	95	—	52	19	—	145	1	—	336
B. 1. instans sager										
I alt:	1	1	1	3	—	17	10	15	2	50
1965....	2	2	4	—	—	23	14	17	—	62
1967....	1	2	10	—	1	31	23	13	2	83
1968....	1	2	6	1	4	32	26	16	—	88
1969....	4	—	5	5	1	38	32	7	—	92
1970....	1	2	6	4	2	25	22	14	1	77
1971....	—	4	5	1	1	25	29	14	—	79
1972....	2	2	4	1	2	27	17	4	—	59
heraf henviste sager										
1965....	—	—	1	—	—	—	3	2	—	6
1966....	—	—	2	—	—	—	11	—	—	13
1967....	—	—	9	—	1	—	16	1	2	29
1968....	—	—	5	—	1	5	23	5	—	39
1969....	—	—	5	2	—	1	29	2	—	39
1970....	—	1	5	1	1	—	21	2	—	31
1971....	—	2	5	—	—	—	27	2	—	36
1972....	—	1	3	—	1	—	6	—	—	11

Anm.: Grønlands landsret er ankeinstans for de af kredsretterne afsagte domme. Som 1. instans behandler landsretten sager, der efter nærmere angivne regler henvises til den fra kredsretterne, sager fra områder, der ligger uden for kommunalinddelingen, samt enkelte andre sager.

Kilde: Meddelt af Grønlands landsret.

Tabel 89. Anmeldelser og henlagte sager vedr. overtrædelse af kriminalloven, særlovgivning m.v. 1969-71.

Politidistrikter ²	Antal sager anmeldt eller på anden måde kommet til politiets kundskab			Antal sager henlagt som uopklarede ¹			Antal sager henlagt af anden grund ¹		
	1969	1970	1971	1969	1970	1971	1969	1970	1971
Nanortalik	421	337	269	41	61	71	21	20	28
Julianehåb	1.146	874	935	164	111	168	65	43	77
Frederikshåb	233	270	170	20	27	19	10	6	10
Godthåb	1.365	1.189	1.283	547	395	318	50	38	39
Sukkertoppen	282	284	235	31	62	26	11	26	15
Holsteinsborg	275	362	353	63	54	58	27	26	41
Egedesminde	493	466	466	57	83	45	19	15	22
Christianshåb ³	298	258	226	24	23	26	24	13	5
Jakobshavn ³	255	266	304	26	18	7	12	26	11
Qutdligssat	125	128	45	9	13	7	25	4	3
Umanak	73	99	127	9	12	9	10	2	7
Upernavik	463	112	94	27	12	8	8	18	21
Angmagssalik	198	102	128	21	16	3	16	8	5
Scoresbysund ⁴	47	-	-
I alt	5.674	4.747	4.635	1.039	887	765	298	245	284

Anm.: Tallene er ekskl. Thule kommune, Thule Air Base og Søndre Strømfjord.

1. Inkl. sager overført fra tidligere år.

2. Ekskl. Thule Air Base. Her var antallet af sager (inkl. færdselsforseelser) fig.: 1969 147, 1970 167 og 1971 209.

3. Pr. 1. apr. 1971 er bygden Claushavn overført fra Christianshåb til Jakobshavn politidistrikt.

4. Uden for inddelingen i politidistrikter.

Kilde: Meddelt af rigspolitichefen.

Tabel 90. Begåede forhold vedr. kriminalloven, afgjort 1968-71, fordelt efter lovovertrædelsens art.

Kriminallovens kapitler	1968	1969	1970	1971
Forbrydelser mod off. myndighed, orden og fred, samt i off. tjeneste eller hverv. (Kap. 7-9).....	72 ¹	42 ¹	24 ¹	49 ¹
Falsk forklaring og falsk anklage, forbrydelse vedr. penge og bevismidler. (Kap. 10-12).....	13	11	6	12
Udbredelse af kønssygdom og fremkaldelse af fare for kønssygdom. (Kap. 13, § 42-43).....	52	96	33	24
Almenfarlige forbrydelser i øvrigt og skadelig erhvervsvirksomhed. (Kap. 13, § 39-41, kap. 14).....	13	22	20	18
Forbrydelser i familieforhold og mod kønsædeligheden. (Kap. 15-16).....	157	147	112	133
Manddrab. (Kap. 17, § 57).....	3	2	1	5
Forbrydelser mod liv og lemme i øvrigt. (Kap. 17, § 58-64)...	129	233	260	282
Forbrydelser mod dyr. (Kap. 18).....	17	6	8	6
Forbrydelser mod den personlige frihed. (Kap. 19-20).....	136	88	66	79
Tyveri. (Kap. 21, § 72).....	1.120 ²	1.037 ²	1.092 ²	1.036 ²
Ulovlig omgang med hittegods, hæleri, brugstyveri. (Kap. 21, § 73, 78, 80).....	75	125	133	131
Bedrageri m.m. (Kap. 21, § 74-77, 81).....	83	42	37	115
Tingsbeskadigelse. (Kap. 21, § 79).....	139	184	195	189
Antal afgjorte forhold i alt	2.009	2.035	1.987	2.079
heraf: Nanortalik politidistrikt.....	202	189	145	136
Julianehåb ».....	424	593	448	470
Frederikshåb ».....	82	35	88	82
Godthåb ».....	378	352	359	346
Sukkertoppen ».....	103	130	157	145
Holsteinsborg ».....	120	79	102	140
Egedesminde ».....	268	220	303	228
Christianshåb ³ ».....	76	93	92	109
Jakobshavn ³ ».....	111	68	78	167
Qutdligssat ».....	61	96	62	83
Umanak ».....	49	63	42	71
Upernavik ».....	39	59	68	62
Angmagssalik ».....	51	24	43	35
Scoresbysund kommune.....	45	34

Anm.: Tallene er ekskl. Thule kommune, Thule Air Base og Søndre Strømfjord. Scoresbysund kommune indgår kun i tallene for 1968 og 1969.

1. Herunder forbrydelse mod statens sikkerhed m.v. (Kap. 5-6): 1968 1, 1969 2, 1970 0, 1971 0.

2. Herunder formueforbrydelser uden nærmere angivelse: 1968 25, 1969 2, 1970 0, 1971 0.

3. Pr. 1. april 1971 er bygden Claushavn overført fra Christianshåb til Jakobshavn politidistrikt.

Kilde: Meddelt af rigspolitichefen.

Tabel 91. Begåede forhold vedr. særlovgivningen, vedtægter m.v., afgjort 1968-71, fordelt efter overtrædelsernes art

Overtrædelsernes art	1968 ¹	1969 ¹	1970	1971
Politivedtægtens ordensbestemmelser	449	506	338	198
Færdselsbestemmelser	317	368	321	273
Fredningsbestemmelser	17	7	24	6
Brandpolitilovgivningen	62	61	94	98
Afgiftslovgivningen	44	77	65	65
Fiskerilovgivningen	2	5	7	3
Bestemmelser om hundehold, husdyrhold	29	40	30	40
Spiritusbestemmelser	5	23	9	10
Bekendtgør. om bekæmpelse af kønssygdom	163	263	150	272
Diverse	37	128	46	90
Tilsammen	1.125	1.478	1.084	1.055

Anm.: Hvor intet andet er anført, er tallene eksklusive Thule og Scoresbysund kommuner samt Thule Air Base og Søndre Strømfjord.

1. Inkl. Scoresbysund.

Kilde: Meddelt af rigspolitichefen

Tabel 92. Foranstaltninger pålagt ved dom eller bødevedtagelse for overtrædelse af kriminalloven, særlovgivning m.v. 1968-71.

	1968 ¹	1969 ¹	1970	1971
A. Kun én foranstaltning pålagt				
Advarsel	23	26	95	38
Bøde	914	1.189	710	861
Beskikkelse af tilsyn	14	14	11	18
Anvisning af ophold på bestemt sted	5	6	3	1
Arbejde	—	2	—	—
Uddannelse	—	—	—	—
Lægeligt begrundet behandling	1	3	5	4
Anbringelse i anstalt	3	8	1	3
Afholdspålæg	4	7	3	—
Andre indskrænkninger i handlefriheden	1	1	—	—
Konfiskation	7	40	3	1
Tilsammen	972	1.296	831	926
B. Flere foranstaltninger pålagt ved samme afgørelse				
Antal afgørelser i alt	410	365	400	387
Heraf: Erstatning i forb. m. anden foranstaltning	241	95	142	145
Frakendelse af førebevis i forb. m. anden foranstaltning	124	134	96	118
Afvænningsbehandling i forb. m. anden foranstaltning	48	90	134	79

Anm.: Hvor intet andet er anført, er tallene eksklusive Thule og Scoresbysund kommuner samt Thule Air Base og Søndre Strømfjord.

1. Inkl. Scoresbysund.

Kilde: Meddelt af rigspolitichefen

Tabel 93. Tvangsfuldbyrdelser i civile sager 1968-71.

	1968	1969	1970	1971
Domme eller forlig fra Grønland, herunder erstatninger idømt i kriminelle sager	325	527	669	797
Bidragssager fra Grønland	449	515	701	470
Bolig- og erhvervsstøttesager og andre sager vedr. offentlige lån	516	884	751	382
Domme eller forlig fra Danmark	168	255	251	321
Bidragssager fra Danmark	744	961	883	1.171
Danske skattesager	869	1.017	635	589
Andre krav	224	410	295	325
Tilsammen	3.295	4.569	4.185	4.055
Heraf gennemført ved pålæg om løntilbageholdelse	876	996	764	982

Anm.: Tallene er eksklusive Thule og Scoresbysund kommuner samt Thule Air Base og Søndre Strømfjord.
Kilde: Meddelt af rigspolitichefen.

Tabel 94. Diverse arbejdsopgaver under politiet i Grønland. 1968-71

	1968	1969	1970	1971
Forkyndelse af stævninger	3.961	5.924	6.142	6.381
Ydet retshjælp	638	614	609	621
Eftersøgnings- og retningsforanstaltninger	265	246	256	205
Eftersøgte personer	648	419	469	408
Eftersøgningsdage	308	288	259	272
Grønl. førerbeviser i forb. med køreprøver	546	578	522	523
Udstedte næringsbrevne	245	247	218	205
Øvrighedssager	1.344	1.326	1.287	1.264
Arresternes anvendelse:				
antal dage i alt	2.292	2.464	2.371	2.929
antal personer i alt	1.548	1.620	1.356	1.670
heraf som detention:				
antal dage	1.466	1.581	1.442	1.552
antal personer	1.296	1.513	1.260	1.343
Rejsedage	973	939	961	893

Anm.: Tallene er ekskl. Thule og Scoresbysund kommuner samt Søndre Strømfjord.
Kilde: Meddelt af rigspolitichefen.

Tabel 95. De grønlandske sygehuse 1971

	Læ- ger	Norme- ret antal senge	Ant.sengedage		Gns. daglig belæg- ning ¹	Belæg- nings- pro- cent ¹	Gns. ligge- tid ¹ (dage)	Patientbevægelse			
			Pati- enter	Led- sagere				Over- ligg. pr. 1/1 1971	Ind- lagte	Ud- skrev- ne	Døde
			Antal		pct.		Antal				
Nanortalik	2	20	6.096	128	16,7	83,5	13,7	10	434	417	10
Julianehåb	3	44	16.351	71	44,8	101,8	16,0	22	998	981	20
Narssaq	2	13	3.889	6	10,7	81,9	10,3	12	367	364	3
Frederikshåb	2	30	11.304	—	30,9	100,3	7,4	6	1.514	1.493	5
Godthåb ²	3	27	6.143	511	17,0	62,3	36,6	20	148	141	1
Sukkertoppen	3	29	9.974	165	27,0	94,0	15,7	20	615	599	9
Holsteinsborg	3	32	14.260	—	39,0	121,9	13,3	29	1.043	1.023	9
Egedesminde	3	88	26.469	954	72,5	82,4	14,1	62	1.810	1.782	16
Christianshåb	2	14	6.116	185	16,8	120,0	11,8	4	513	508	9
Jakobshavn	2	31	8.645	129	23,7	76,5	14,2	25	582	575	13
Godhavn	1	10	2.227	41	6,1	61,0	10,3	4	212	211	5
Qutdligssat	1	20	1.903	73	5,2	26,1	12,8	9	140	143	—
Umanak	2	33	6.786	210	18,6	56,3	17,5	18	370	365	6
Upernavik	2	34	4.588	469	12,6	37,1	13,4	6	337	332	2
Thule	1	13	2.694	—	7,4	57,0	14,6	9	175	176	4
Angmagssalik	2	24	8.557	231	23,4	97,5	19,1	19	430	423	14
Scoresbysund	1	10	2.690	16	7,4	74,0	15,0	—	179	167	2
D.I.H. kir.	10 ³	68	26.341	8	72,1	106,0	16,0	45	1.599	1.602	7
D.I.H. med.		68	19.284	—	52,8	77,6	17,4	37	1.073	1.055	11
D.I.H. tub.		68	9.422	—	25,8	37,9	71,9	56	75	113	—
Grønland i alt	45	676	193.739	3.197	530,5	78,5	14,9	413	12.614	12.470	146

Anm.: Blandt patienter og ledsagere er ikke medregnet raske spædbørn.

1. Kun patienter.

2. Sygehuset anvendes som plejehjem og børneplejehjem m.v.

3. Inkl. røntgenskibet Misigssût.

Kilde: Oplysninger meddelt af landslægen i Grønland.

Tabel 96. Patienter overført til Dronning Ingrid's Hospital eller til Danmark 1960-71

Lægedistrikter	1960		1969		1970		1971	
	Til DIH	Til Danm.	Til DIH	Til Danm.	Til DIH	Til Danm.	Til DIH	Til Danm.
<i>Patienter overført fra:</i>								
Nanortalik	27	8	49	14	17	8
Julianehåb	} 98	...	62	22	56	19	56	20
Narssaq	52	7	33	10	33	12
Frederikshåb	32	...	125	18	151	23	101	24
Sukkertoppen	40	...	59	16	63	15	30	23
Holsteinsborg	40	...	71	15	70	24	61	24
Egedesminde	46	...	81	24	61	30	48	37
Christianshåb	} 57	...	33	14	34	14	17	8
Jakobshavn	81	10	73	31	50	20
Godhavn	12	...	21	6	16	5	9	2
Qutdligssat	20	...	15	6	12	2	9	8
Umanak	8	...	42	8	41	6	23	9
Upernavik	12	...	27	9	25	3	17	2
Thule	7	...	7	—	5	6	10	7
Angmagssalik	—	...	55	19	39	12	11	13
Scoresbysund	—	...	—	4	2	4	—	6
I alt (excl. Godthåb)	372	...	758	186	730	218	492	223
Godthåb	217	...	1.876	30	2.129	83	2.268	73
Andre steder	21	...	67	1	78	—	47	—
I alt	610	151	2.701	217	2.937	301	2.807	296

Kilde: Beretninger vedr. Grønland, 1961 nr. 5.
 Oplysninger meddelt af landslægen i Grønland.

Tabel 97. Dødsfald i Grønland fordelt efter dødsårsager. 1960-71

Dødsårsag	1960			1969 ¹			1970			1971		
	Mænd	Kvin-der	I alt	Mænd	Kvin-der	I alt	Mænd	Kvin-der	I alt	Mænd	Kvin-der	I alt
B4 Bakteriel enteritis og diarrhé	6	3	9	3	6	9	3	2	5	1	-	1
B5 Tuberkulose i åndedrætsorganerne	4	6	10	2	-	2	-	-	-	1	4	5
B6 Al anden tuberkulose	2	-	2	3	1	4	1	1	2	2	2	4
B14 Mæslinger	-	-	-	1	-	1	2	2	4	-	-	-
B18 Øvrige infektionssygdomme og parasit-sygdomme	6	3	9	-	-	-	-	-	-	5	3	8
B19 Ondartede svulster	8	14	22	15	30	45	19	19	38	22	17	39
B20 Godartede og uspec. svulst.	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	1	1
B21 Sukkersyge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
B22 Avitaminoser og andre mangelsygdomme	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
B24 Meningitis	1	2	3	3	1	4	1	4	5	1	-	1
B25 Gigtfeber	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
B26 Kroniske, reumatiske hjertesygdomme	1	1	2	4	4	8	1	1	2	1	1	2
B27 Sygdomme med forhøjet blodtryk	1	3	4	-	-	-	1	-	1	-	-	-
B28 Iskæmiske hjertesygdomme	15	12	27	25	15	40	14	13	27	10	12	22
B29 Andre hjertesygdomme	-	-	-	2	3	5	9	-	9	5	3	8
B30 Karsygdomme i hjerne	8	3	11	13	8	21	11	10	21	10	10	20
B31 Influenza	2	2	4	5	4	9	2	4	6	3	2	5
B32 Lungebetændelse	16	11	27	7	2	9	5	14	19	4	7	11
B33 Bronchitis, udvidede lunger og astma	-	-	-	-	9	9	4	6	10	4	8	12
B34 Mavesår og tarmsår	-	1	1	-	1	1	-	-	-	2	1	3
B35 Blindtarmsbetændelse	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-
B36 Bræk og tarmslyng	3	4	7	-	-	-	-	2	2	-	-	-
B37 Skrumplever	-	-	-	1	1	2	1	2	3	1	1	2
B38 Nyrebetændelse og nefrose	2	1	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-
B40 Abort	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
B41 Komplikationer ved svangerskab og fødsel	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-
B42 Medførte misdannelser	4	5	9	-	1	1	4	3	7	4	1	5
B43 Fødselslæsioner m.m.	5	7	12	8	8	16	7	1	8	7	4	11
B44 Andre årsager til perinatal død	15	6	21	8	8	16	7	-	7	4	4	8
B45 Symptomer og mangelfuldt def. sygdomme	7	4	11	6	2	8	5	2	7	3	2	5
B46 Alle andre sygdomme	2	5	7	9	6	15	5	5	10	4	13	17
BE47 Motorkøretøjsulykker	-	-	-	4	4	8	3	2	5	6	1	7
BE48 Alle andre ulykkestilfælde	43	15	58	42	11	53	48	13	61	56	20	76
BE49 Selvmord	-	-	-	5	-	5	2	7	1	1	1	2
BE50 Alle andre ydre årsager	-	-	-	2	-	2	3	-	3	2	1	3
Dødsfald i alt	151	111	262	170	127	297	163	109	272	161	119	280
Ulykker m.v. (BE47-50) fordelt efter skadens art:												
BN47 Brud, læsioner af hoved og indre organer	2	3	5	14	6	20	25	4	29	13	4	17
BN48 Forbrændinger	5	1	6	1	1	2	6	-	6	3	-	3
BN49 Forgiftninger	2	1	3	2	2	4	2	5	7	4	5	9
BN50 Alle andre skader heraf drukning	34	10	44	36	6	42	26	8	34	45	14	59
Ulykker m.v. i alt	43	15	58	53	15	68	59	17	76	65	23	88

Anm. 1: Fra og med 1969 er anvendt en ændret klassifikation af dødsårsagerne (8. revision af WHO's »International Statistical Classification«). Tallene for 1960 er søgt tilpasset den nye klassifikation. Dette har dog ikke været muligt i alle tilfælde, således at forskydninger i tallene fra 1960 til 1969 og senere kan skyldes den ændrede klassifikation.

Anm. 2: Antallet af dødsfald omfatter kun de tilfælde, hvor der foreligger dødsattest, hvorved tallene bliver behæftede med en vis usikkerhed. Grønlændere død i Danmark er medregnet.

1. Reviderede tal.

Kilde: Meddelt af Sundhedsstyrelsen.

Tabel 98. Nyregistrerede tuberkulosestilfælde 1956-71

Lægedistrikter	1956	1960	1965	1969	1970	1971	Lægedistrikter	1956	1960	1965	1969	1970	1971
Nanortalik	29	11	5	8	5	1	Umanak	32	8	10	8	2	5
Julianehåb	75	22	13	7	5	2	Upernavik	18	3	5	3	4	4
Narssaq	33	10	9	9	1	8							
Frederikshåb ¹	32	12	2	11	5	5	Vestgrønland i alt.	495	236	94	86	68	71
Godthåb	33	32	19	5	16	10	Thule		4	3	1	1	-
Sukkertoppen	44	19	5	5	8	8	Angmagssalik		12	10	5	2	8
Holsteinsborg	13	15	2	11	3	4	Scoresbysund		2	4	1	-	4
Egedesminde	75	53	12	7	3	12	Hele Grønland	254	111	93	71	83	
Christianshåb	54	38	1	2	2	2	heraf bacillære						
Jakobshavn			8	9	7	7	tilfælde	120	54	63	41	57	
Qutdliggssat	45	10	1	-	3	2							
Godhavn	12	3	2	1	4	1							

1. Inkl. Ivigtut.

Kilde: Oplysninger meddelt af landslægen i Grønland.

Tabel 99. Anmeldte sygdomstilfælde (anmeldelsespligtige) 1960-71

	1960	1969	1970	1971		1960	1969	1970	1971
Paratyfus	9	-	-	1	Mononucleose	-	5	6	3
Hjernehindebetændelse	-	31	29	13	Epidem. svimmelhed	-	21	28	20
Stivkrampe	-	-	1	-	Gigtfeber	7	13	49	73
Hjernebet. akut epid.	2	1	-	-	Akut infektion i øvre				
» andre former	-	-	1	-	luftveje	-	1.972	2.624	4.446
Akut mavetarminfekt.	636	1.852	1.348	1.368	Influenza	2.225	2.954	2.562	3.788
Skarlagensfeber	1	16	30	1	Lungebetændelse	1.042	1.457	1.753	1.330
Alm. halsbetændelse	2.578	3.795	4.364	6.132	Akut brystkatar	470	541	605	721
Rosen	22	11	17	15	Bylder og blæreudslet				
Kighoste	1	19	2	-	hos nyfødte	1	1	3	-
Mæslinger	-	15	153	4	Fnat	478	166	96	91
Røde hunde	8	283	560	76	Erhvervet syfilis	-	10	18	31
Skålkopper	613	539	268	521	Gonorré	2.908	8.257	8.518	8.978
Fåresyge	9	154	293	195	Venerisk sår	-	-	2	1
Epidemisk leverbet.	56	49	92	2.728	I alt	11.066	22.162	23.422	30.536

Anm.: Vedr. anmeldte tilfælde af tuberkulose henvises til tabel 98.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 100. Børneskolen i Grønland.

Skoledistrikter		Børn i børnehaveklasse	Elever i 1.-7. klasse ¹	Antal i skoleåret 1971/72						Klasser (1.-7. klasse ²)	Elever i 1.-7. klasse	
				Skolesteder ford. efter ant. elever							65/66	70/71
				1-20 børn	21-50 børn	51-100 børn	101-200 børn	over 200 børn	Skolesteder i alt			
Nanortalik	by.....	40	260	-	-	-	-	1	1	19	176	250
	bygder..	24	326	5	2	1	1	-	9	30	334	326
	i alt....	64	586	5	2	1	1	1	10	49	510	576
Julianehåb	by.....	80	605	-	-	-	-	1	1	33	378	522
	bygder..	-	108	-	2	1	-	-	3	10	81	101
	i alt....	80	713	-	2	1	-	1	4	43	459	623
Narssaq	by.....	40	351	-	-	-	-	1	1	24	265	341
	bygder..	-	64	1	2	-	-	-	3	8	58	70
	i alt....	40	415	1	2	-	-	1	4	32	323	411
Frederikshåb - Ivigut	by.....	68	466	-	-	-	-	1	1	30	257	407
	bygder ³	-	136	2	1	1	-	-	4	16	169	136
	i alt....	68	602	2	1	1	-	1	5	46	426	543
Godthåb	by.....	159	1.345	-	-	-	-	3	3	82	751	1.177
	bygder..	-	137	1	1	1	-	-	3	14	206	177
	i alt....	159	1.482	1	1	1	-	3	6	96	957	1.354
Sukkertoppen	by.....	103	637	-	-	-	-	1	1	40	432	579
	bygder..	-	220	-	1	1	1	-	3	19	221	239
	i alt....	103	857	-	1	1	1	1	4	59	653	818
Holsteinsborg	by.....	79	681	-	-	-	-	1	1	41	455	655
	bygder..	-	70	1	2	-	-	-	3	8	76	74
	i alt....	79	751	1	2	-	-	1	4	49	531	729
Egedesminde - Kangátisq	byer....	120	779	-	-	-	1	1	2	51	510	719
	bygder..	-	270	5	2	2	-	-	9	25	320	260
	i alt....	120	1.049	5	2	2	1	1	11	76	830	970
Christianshåb	by.....	68	334	-	-	-	-	1	1	22	187	320
	bygder..	-	12	1	-	-	-	-	1	2	47	59
	i alt....	68	346	1	-	-	-	1	2	24	234	379
Jakobshavn	by.....	71	542	-	-	-	-	1	1	31	333	485
	bygder..	-	152	1	1	2	-	-	4	14	93	90
	i alt....	71	694	1	1	2	-	1	5	45	426	575
Qutdligssat	by.....	26	128	-	-	-	1	-	1	11	263	200
Godhavn	by.....	43	197	-	-	-	1	-	1	16	135	190
	bygder..	-	21	-	1	-	-	-	1	2	37	19
	i alt....	43	218	-	1	-	1	-	2	18	172	209
Umanak	by.....	36	238	-	-	-	-	1	1	16	195	226
	bygder..	-	336	1	3	3	-	-	7	25	244	312
	i alt....	36	574	1	3	3	-	1	8	41	439	538
Upernavik	by.....	-	214	-	-	-	-	1	1	18	114	187
	bygder..	-	318	5	4	2	-	-	11	32	189	309
	i alt....	-	532	5	4	2	-	1	12	50	303	496
Thule	by.....	-	88	-	-	1	-	-	1	8	38	78
	bygder..	-	81	5	1	-	-	-	6	10	51	53
	i alt....	-	169	5	1	1	-	-	7	18	89	131
Angmagssalik	by.....	25	188	-	-	-	1	-	1	17	147	178
	bygder..	21	362	2	3	1	1	-	7	29	326	385
	i alt....	46	550	2	3	1	2	-	8	46	473	563
Scoresbysund	by.....	-	89	-	-	1	-	-	1	8	61	82
	bygder..	-	34	1	1	-	-	-	2	5	40	38
	i alt....	-	123	1	1	1	-	-	3	13	101	120
Hele Grønland	byer....	958	7.142	-	-	2	4	14	20	467	4.697	6.587
	bygder..	45	2.647	31	27	15	3	-	76	249	2.492	2.648
	i alt....	1.003	9.789	31	27	17	7	14	96	716	7.189	9.235

1. Inkl. elever i forberedelsesklasser til realskolen.

2. Inkl. forberedelsesklasser til realskolen.

3. Inkl. Ivigut by.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 101. Grønlandske lærlinge¹ under uddannelse i Grønland og i Danmark. 1970-72

Fag	Pr. 1. jan. 1970			Pr. 1. jan. 1971			Pr. 1. jan. 1972			Uddannelse fuldført 1971
	i Grøn- land	i Dan- mark	i alt	i Grøn- land	i Dan- mark	i alt	i Grøn- land	i Dan- mark	i alt	
	Antal personer									
Automekaniker	28	7	35	28	10	38	27	14	41	10
Bager	5	3	8	13	4	17	14	1	15	1
Blikkenslager	—	3	3	—	2	2	—	3	3	1
Buntmager	—	—	—	—	1	1	—	2	2	—
Butikselev	127	—	127	110	3	113	82	4	86	43
Butiksslagter	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1
Bygningsnedker	—	—	—	—	1	1	—	2	2	—
Dameskrædder	—	2	2	—	2	2	—	—	—	2
Elektriker	12	7	19	18	6	24	18	4	22	9
Elektromekaniker	1	—	1	2	—	2	2	—	2	—
Elektronikmekaniker	4	—	4	5	—	5	5	—	5	—
Engrosmand	3	—	3	6	—	6	11	—	11	—
Finmekaniker	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—
Flymekaniker	—	1	1	4	—	4	4	—	4	—
Frisor	2	9	11	3	11	14	3	10	13	2
Handsætter	—	—	—	2	—	2	2	—	2	—
Kleinsmed	—	1	1	—	3	3	—	2	2	—
Kok	—	1	1	—	1	1	—	3	3	1
Konditor	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1
Kontorelev	146	—	146	130	2	132	114	2	116	42
Maler	12	7	19	16	6	22	22	8	30	5
Maskinarbejder	45	14	59	42	18	60	41	15	56	12
Murer	—	1	1	—	3	3	—	6	6	—
Møbelsnedker	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—
Radiomekaniker	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Rørsmed	13	—	13	17	1	18	15	1	16	3
Skibstømmer	13	—	13	13	—	13	10	1	11	3
Traktormekaniker	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Tømmer	40	2	42	39	2	41	37	1	38	11
Værktøjsmager	—	2	2	—	1	1	—	1	1	—
I alt	451	63	514	448	81	529	409	81	490	147
heraf mænd	321	53	374	317	67	384	299	67	366	100

1. Uddannelsessøgende med lærekontrakt oprettet i henh. til lærlingeloven.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 102. Grønlandere under anden praktisk betonet uddannelse¹ end lærlinguddannelse. 1970-72

Fag	Antal personer				Fag	Antal personer			
	Pr. 1/1 1970	Pr. 1/1 1971	Pr. 1/1 1972	Uddannelse fuldført i 1971		Pr. 1/1 1970	Pr. 1/1 1971	Pr. 1/1 1972	Uddannelse fuldført i 1971
I. Uddannelse i Danmark:									
Bygningskonstruktør	—	1	2	—	Syerske	—	3	1	2
Børneforsorgspædag.	3	4	5	—	Sygeplejerske	7	7	7	4
Børnehavelærerinde	12	29	41	7	Tandtekniker	2	—	—	—
Ergoterapeut	—	1	1	—	Teknisk assistent	—	2	3	—
Handelseksamen	1	—	—	—	Teknisk tegner	2	1	—	—
Hospitalslaborant	—	1	—	—	Telefonmøntør	—	1	—	—
Håndgerningslærerinde	—	—	1	—	Telegrafist	1	1	2	1
Industrilaborant	—	1	—	—	Udvidet maskinmesterudd.	—	1	—	—
Jordemoder	3	1	—	1	Vodbinder	1	1	1	—
Køkkenleder	22	23	18	4	I alt Danmark	63	88	92	21
Laboratorietandtekniker	—	—	2	—	II. Uddannelse i Grønland:				
Maskinmester	3	3	4	—	Barnemedhjælper	32	39	40 ^a	20 ^a
Oldfrue	1	1	—	1	Socialmedhjælper	21	18	13	—
Omsorgsassistent	2	1	—	1	Sundhedsmedhjælper	43	40	41	8
Revisorlev	—	1	1	—	I alt Grønland	96	97	94	28
Sparckasselev	1	2	2	—	I alt Danmark og Grønland				
Styrmand	—	2	1	—	Grønland	159	185	186	49
Suppl. fødselshjælperudd.	2	—	—	—	heraf kvinder	153	169	170	49

1. Kun uddannelser af mere end 1 års varighed.

2. Anslåede tal.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 103. Grønlandere under boglig uddannelse. 1970-72

Fag	Antal personer				Fag	Antal personer			
	Pr. 1/1 1970	Pr. 1/1 1971	Pr. 1/1 1972	Uddannelse fuldført i 1971		Pr. 1/1 1970	Pr. 1/1 1971	Pr. 1/1 1972	Uddannelse fuldført i 1971
I. Uddannelse i Danmark:									
Akademiingeniør	1	1	—	1	Stud. theol.	1	1	1	—
Højere handelseks.	—	1	—	—	Tandlæge	1	1	—	—
Lærer	7	2	6	—	Teknikumingeniør	2	5	5	—
Socialrådgiver	2	—	1	—	I alt uddannelse i Danmark	21	22	23	1
Stud. H. A.	—	2	—	—	II. Uddannelse i Grønland:				
Stud. jur.	2	2	2	—	Lærer	44	56 ¹	67 ¹	—
Stud. mag.	2	3	3	—	I.-II. I alt boglig uddannelse				
Stud. med.	1	3	4	—	Grønland	65	78	90	1
Stud. scient. pol.	1	1	1	—	heraf mænd	53	63	66	1
Stud. soc.	1	—	—	—					

1. Heraf var i 1971 6 og i 1972 11 på 1-års ophold på seminarium i Danmark.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 104. Grønlandske deltagere i faglige kurser¹. 1971

Kursets art	Antal elever ²	Varigh. antal dage	Kursets art	Antal elever ²	Varigh. antal dage
I. Kurser i Grønland:					
<i>Byggeri og anlæg i alt</i>	105	.	Handels- og Kontor: EDB....	14	14
Basiskursus f. bygningsarb.....	12	98	Handels- og Kontor: Isenkram	17	27
Basiskursus f. metalfagene	11	125	Truckførerkurser	18	20-28
Basiskursus f. træfagene	12	125	I alt kurser i Grønland	375	.
Drift og vedligeh. af entr.mask..	7	20	II. Kurser i Danmark:		
Forbrændingsmotork. I.....	23	27-28	<i>Specialarbejderkurser i alt</i>	67	.
Grundkursus f. bygningsarb. ...	12	47	Isoleringskursus	10	54
Grundkursus f. vejarbejdere...	9	27	Kloakeringskursus	12	82
Sprængnings- og kompressor-			Maskinførerkurser	28	74-87
kursus.....	19	18	Mobilkrankursus	8	68
<i>Fiskeri og søfart i alt</i>	161	.	Tagdækningskursus	9	59
Fiskerifaglige kurser.....	37	24-40	<i>Andre kurser i alt</i>	ca. 254	.
Forb. kystskippereksamen 70/71	28	133	Forkursus 1 år i huset.....	70	36
Forb. maskinisteksamen	15	184	Sømandskursus 70/71	ca. 60	280
Forb. maskinistekole	12	84	Sømandskursus.....	24	92
Forb. sætteskippereks. I 70/71 ..	12	133	Indledningskursus på handels-		
Forb. sætteskippereksamen II ..	23	139	skole.....	ca. 100	ca. 60
Trawlerkurser	34	80-84	I alt kurser i Danmark	ca. 321	.
<i>Andre fagområder i alt</i>	109	.	I.-II. Kurser i Grønland og Dan-		
Fåreavlskursus	36	7	mark tilsammen.....	ca. 696	.
Arb. lederaspirant i levnedsmid-					
delindustri	9	31			
Hjemmehjælperkursus	15	15			

1. Udover de i tabellen anførte kurser, er der afholdt kurser for lærlinge, socialmedhjælpere og barnemedhjælpere. Kurser, der fortsatte i 1972, er ikke medtaget.
2. Personer, der har deltaget i flere kurser, er medregnet ved hvert enkelt kursus.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 105. Kirkelige forhold i Grønland. 1970

Præstegæld	Folketal pr. 31/12 1970 ¹	Kirke- lokaler	Præ- ster	Kateketer				Døb- te	Konfir- me- rede	Alter- gæster	Ægte- viede par
				sem.- udd.	and. udd.	ingen udd.	I alt				
Nanortalik	1.977	4	1	2	3	—	5	51	49	1.888	7
Sydproven	897	6	1	1	3	3	7	13	27	1.808	6
Julianehåb	3.273	4	2	3	1	1	5	50	68	2.243	12
Narssaq	2.162	4	1	3	—	1	4	30	60	1.455	7
Frederikshåb	2.721	4	1	3	2	1	6	54	64	2.106	7
Fiskenæsset	336	1	1	—	1	—	1	6	11	415	3
Godthåb	7.873	5	4	4	—	1	5	164	141	2.671	24
Sukkertoppen	3.631	4	1	5	1	—	6	116	87	1.432	17
Holsteinsborg	4.220	3	1	3	1	—	4	123	86	1.650	8
Egedesminde	4.685	11	3	1	6	5	12	127	113	4.389	16
Godhavn	974	2	1	1	2	—	3	17	22	1.026	4
Christianshåb	1.761	3	1	1	2	1	4	40	47	2.112	12
Jakobshavn	2.813	2	2	1	2	—	3	63	53	1.840	14
Qutdliggssat	1.116	3	1	2	—	1	3	38	27	1.017	7
Umanak	2.354	8	1	3	5	1	9	40	74	2.496	8
Upernavik	1.978	9	1	1	5	6	12	59	38	1.909	4
Thule	689	4	1	—	3	3	6	24	14	1.077	8
Angmagssalik	2.469	7	1	2	6	6	14	89	65	2.536	5
Scorebysund	494	2	1	1	—	1	2	8	16	474	—
Hele Grønland 1970 ..	46.423	86	26	37	43	31	111	1.112	1.062	34.544	169
1965 ..	39.464	92	23	41	51	29	121	1.700	743	32.796	215
1960 ..	33.043	104	19	57	43	32	132	1.482	679	30.329	274
1955 ..	27.024	112	22	72	52	41	165	1.191	612	25.123	219

1. I befolkningstallene pr. 31. dec. 1970 er flg. vejrstationer m.v. ikke medregnet: Station Nord, Qutdleq, Tingmiarmiut, Aputitêq, Mesters Vig, Daneborg og Danmarkshavn.

Kilde: Materiale udlånt af Kirkeministeriet.

Tabel 106. Folketingsvalget og folkeafstemningen i Grønland d. 21. september 1971

	Væl- gere i alt	Stem- me- procent	Afgivne stemmer i alt	Ugyldige stemmer		Gyldige stemmer					
				Blan- ke	Andre	I alt	Nikolaj Rosing	Erling Høegh	Moses Olsen	Ja	Nej
A. Folketingsvalget											
1. opstillingskreds ¹ ..	8.679										
2. opstillingskreds ..	14.104	52,1	7.343	119	76	7.148	2.437	2.161	2.550	.	.
Nanortalik	1.493	63,8	953	10	10	933	429	276	228	.	.
Julianehåb	1.660	68,1	1.130	10	9	1.111	172	539	400	.	.
Narssaq	1.178	61,7	727	7	6	714	301	195	218	.	.
Ivigut	200	23,5	47	5	—	42	6	35	1	.	.
Frederikshåb	1.360	49,0	667	9	5	653	207	256	190	.	.
Godthåb	4.605	48,7	2.242	70	32	2.140	818	545	777	.	.
Sukkertoppen	1.910	47,6	910	7	10	893	379	177	337	.	.
Holsteinsborg	1.698	39,3	667	1	4	662	125	138	399	.	.
I alt	22.783						2.437	2.161	2.550	.	.
B. Folkeafstemningen² 22.783											
	43,8	9.978	161	376	9.441					6.896	2.545

1. I 1. opstillingskreds blev Knud Hertling som eneste kandidat valgt uden afstemning

2. Om nedsættelse af valgretsalderen fra 21 til 20 år.

Kilde: Meddelt af landshøvdingen over Grønland.

Tabel 107. Folkeafstemningen i Grønland om EF d. 2. oktober 1972

Kommuner	Stemmeberettigede	Antal gyldige stemmer		Samlet antal gyldige stemmer	Antal ugyldige stemmer		Afgivne stemmer i alt
		Ja	Nej		Blanke	Andre	
Nanortalik	1.557	261	768	1.029	6	13	1.048
Julianehåb	1.695	359	837	1.196	4	25	1.225
Narssaq	1.237	197	526	723	6	20	749
Ivigtut	170	59	34	93	—	—	93
Frederikshåb	1.451	239	493	732	5	19	756
Godthåb	4.816	1.070	1.793	2.863	10	58	2.931
Sukkertoppen	2.080	209	806	1.015	5	14	1.034
Holsteinsborg	1.850	187	698	885	4	18	907
Kangåtsiaq	436	49	195	244	—	2	246
Egedesminde	1.646	291	624	915	8	10	933
Christianshåb	892	149	376	525	1	14	540
Jakobshavn	2.075	197	742	939	1	44	984
Godhavn	534	88	274	362	—	13	375
Umanak	1.333	215	616	831	—	12	843
Upernavik	910	137	427	564	—	15	579
Thule	319	81	106	187	5	7	199
Angmagssalik	1.115	151	262	413	—	15	428
Scoresbysund	257	51	81	132	2	5	139
I alt	24.373	3.990	9.658	13.648	57	304	14.009
Pct. af gyldige stemmer	—	29,2	70,8	100,0	—	—	—
Pct. af stemmeberettigede	100	16,4	39,6	56,0	0,2	1,3	57,5

Kilde: Meddelt af landshøvdingen over Grønland.

Tabel 108. Landsrådsvalget i Grønland den 16. april 1971.

Landsråds kredse	Vælgere i alt	Afgivne stemmer			Stemme-procent	Antal opstillede kandidater
		Gyldige	Ugyldige og blanke	I alt		
	1	2	3	4	5	6
A. Vestgrønland	20.065	13.251	402	13.653	68,0	70
Nanortalik	1.443	1.112	21	1.133	78,5	4
Julianehåb	1.529	1.209	21	1.230	80,4	4
Narssaq	1.216	878	26	904	74,3	4
Frederikshåb	1.396	883	31	914	65,5	6
Godthåb	4.254	2.374	76	2.450	57,6	13
Sukkertoppen	1.791	1.098	35	1.133	63,3	5
Holsteinsborg	1.635	973	27	1.000	61,2	5
Kangåtsiaq	413	336	10	346	83,8	2
Egedesminde	1.470	1.013	20	1.033	70,3	7
Bugten	2.231	1.382	55	1.437	64,4	6
Disko	846	565	41	606	71,6	2
Umanak	1.060	828	31	859	81,0	7
Upernavik	781	600	8	608	77,8	5
B. Nordgrønland, Thule	280	202	2	204	72,9	2
C. Østgrønland	1.265	749	22	771	60,9	9
Angmagssalik	1.042	587	15	602	57,8	7
Scoresbysund	223	162	7	169	75,8	2
A-C. Hele Grønland	21.610	14.202	426	14.628	67,7	81

Anm.: 16 medlemmer vælges som kredsmandater ved flertalsvalg i landsråds kredsene. Herudover vælges indtil 5 tillægsmandater.

Kilde: Meddelt af landshøvdingen over Grønland.

Tabel 109. Middelterperaturer ved de meteorologiske stationer i Grønland. 1969 og 70.

Celsius°	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
1969													
Prins Chr. Sund	- 3,1	- 2,5	- 3,8	- 2,8	2,1	4,0	5,0	6,4	2,6	- 0,7	- 0,4	- 1,8	0,4
Nanortalik ¹	- 1,2	- 0,6	0,7	- 0,2	5,3	5,1	5,3	6,3	3,3	1,4	- 1,3	- 2,9	1,8
Julianehåb	- 2,7	- 3,0	- 1,2	- 1,1	3,8	5,6	4,8	6,5	2,0	0,2	- 4,2	- 5,7	0,4
Narssaq ¹	- 3,0	- 3,1	- 1,1	- 0,3	5,4	7,6	8,0	9,2	3,3	0,0	- 4,9	- 6,8	1,4
Narssarsuaq	- 4,1	- 6,2	- 2,5	- 0,6	5,9	8,3	8,5	10,0	2,7	- 0,5	- 6,9	- 7,9	0,6
Frederikshåb	- 4,1	- 2,9	- 3,4	- 3,3	1,3	2,9	3,2	3,6	1,7	- 0,7	- 2,7	- 5,8	- 0,9
Færingehavn ¹	- 5,4	- 3,0	- 5,2	- 3,0	1,1	3,4	4,5	4,7	2,8	- 0,5	- 3,2	- 7,3	- 0,9
Godthåb	- 4,0	- 3,6	- 5,9	- 4,1	0,8	3,4	5,2	5,1	1,9	- 0,9	- 2,9	- 7,0	- 1,0
Sukkertoppen	- 4,8	- 4,7	- 7,8	- 4,8	0,7	4,0	6,7	6,6	2,6	- 1,3	- 3,4	- 8,3	- 1,2
Holsteinsborg	- 8,4	- 7,1	- 13,2	- 8,9	0,6	3,6	6,0	5,3	2,3	- 2,5	- 3,9	- 11,5	- 3,1
Egedesminde	- 8,5	- 9,4	- 15,4	- 9,3	- 0,4	2,4	5,4	5,5	2,1	- 3,1	- 5,2	- 11,9	- 4,0
Godhavn	- 7,6	- 8,2	- 14,8	- 8,8	0,1	3,5	6,8	7,2	2,2	- 3,2	- 4,8	- 11,3	- 3,2
Christianshåb ¹	- 9,3	- 8,8	- 14,8	- 7,4	2,9	6,4	10,1	10,1	3,1	- 3,7	- 5,4	- 12,6	- 2,5
Jakobshavn ¹	- 9,0	- 9,1	- 12,3	- 6,3	3,2	6,6	9,0	9,1	2,6	- 4,8	- 5,9	- 12,9	- 2,5
Qutdligssat ¹	- 9,4	- 9,1	- 13,8	- 6,4	2,0	6,3	8,1	8,3	2,6	- 4,5	- 5,6	- 11,4	- 2,7
Umanak ¹	- 8,9	- 10,7	- 15,2	- 9,4	2,6	6,6	9,3	9,6	2,7	- 4,2	- 4,9	- 11,3	- 2,8
Upernavik	- 12,0	- 14,1	- 21,7	- 15,2	- 1,6	1,4	4,8	5,4	0,6	- 5,3	- 7,0	- 13,5	- 6,1
Dundas ¹	- 17,7	- 19,7	- 23,5	- 14,7	- 2,8	1,3	4,8	5,6	4,1	- 9,0	- 16,0	- 20,6	- 9,0
Thule ²	- 19,0	- 19,9	- 24,4	- 14,6	- 2,7	1,5	5,1	6,5	- 0,1	- 8,8	- 14,5	- 19,5	- 9,2
Tingmiarmiut	- 9,1	- 6,2	- 9,7	- 5,3	0,1	2,2	4,7	5,9	1,5	- 3,5	- 4,6	- 5,6	- 2,5
Angmagssalik	- 11,1	- 9,8	- 13,7	- 5,6	1,0	4,3	5,8	6,4	1,9	- 2,8	- 4,2	- 6,4	- 2,9
Aputiteq	- 13,9	- 15,3	- 17,3	- 10,0	- 1,9	1,6	2,2	3,5	- 0,3	- 4,2	- 6,0	- 8,8	- 5,9
Kap Tobin	- 19,4	- 20,8	- 23,1	- 13,9	- 3,5	0,7	3,1	3,8	- 0,6	- 8,1	- 10,7	- 14,1	- 8,9
Mesters Vig	- 23,8	- 24,2	- 26,1	- 18,0	- 4,7	2,5	5,0	6,1	- 0,1	- 11,5	- 16,5	- 20,5	- 11,0
Daneborg	- 22,3	- 24,8	- 23,5	- 18,4	- 3,6	1,2	3,3	4,3	- 1,7	- 11,3	- 16,5	- 19,2	- 11,0
Danmarkshavn	- 24,1	- 26,3	- 25,2	- 21,5	- 5,1	0,7	2,7	3,5	- 4,1	- 12,0	- 18,5	- 20,9	- 12,6
Station Nord	- 28,7	- 31,4	- 34,2	- 26,1	- 9,1	- 1,2	6,4	2,7	- 8,9	- 17,6	- 24,2	- 26,7	- 16,6
1970													
Prins Chr. Sund	- 2,0	- 5,2	- 1,8	- 1,6	1,8	3,3	5,1	5,9	4,1	2,3	- 1,1	- 2,5	0,7
Nanortalik ¹	- 0,8	- 3,1	1,0	1,4	2,5	4,4	5,8	7,4	5,2	2,4	- 1,1	- 0,6	2,0
Julianehåb	- 2,2	- 5,6	- 0,2	0,1	2,3	4,0	5,7	6,8	4,7	1,1	- 3,1	- 3,2	0,9
Narssaq ¹
Narssarsuaq	- 2,8	- 6,8	- 0,6	0,7	3,9	7,3	8,9	8,9	4,8	0,3	- 5,6	- 5,0	1,2
Frederikshåb	- 4,7	- 5,2	- 2,0	- 1,8	- 0,2	2,7	4,0	4,3	3,2	- 0,3	- 4,0	- 4,8	- 0,7
Færingehavn ¹	- 6,5	- 6,7	- 3,9	- 2,7	- 1,0	2,6	4,7	4,7	3,6	0,1	- 3,9	- 6,7	- 1,2
Godthåb	- 6,6	- 6,3	- 4,3	- 3,5	- 1,4	2,6	5,0	5,1	3,3	- 0,6	- 3,9	- 6,0	- 1,4
Sukkertoppen	- 8,5	- 7,6	- 5,9	- 4,3	- 1,7	2,6	5,1	5,7	3,5	- 0,5	- 4,4	- 6,5	- 1,9
Holsteinsborg	- 15,6	- 11,0	- 12,3	- 7,3	- 3,0	2,6	4,6	5,2	3,3	- 1,0	- 5,2	- 9,5	- 4,1
Egedesminde	- 17,9	- 13,7	- 15,4	- 10,5	- 4,6	1,6	4,2	3,8	2,6	- 1,5	- 5,8	- 9,5	- 5,6
Godhavn	- 16,0	- 11,6	- 14,9	- 9,5	- 3,8	2,5	5,2	4,6	3,4	- 1,4	- 5,0	- 8,8	- 4,6
Christianshåb ¹	- 19,8	- 12,2	- 15,2	- 7,7	- 2,3	5,1	7,9	6,7	5,1	- 1,4	- 5,9	- 10,9	- 4,2
Jakobshavn ¹	- 18,0	- 11,2	- 13,3	- 7,4	- 1,4	5,3	7,5	6,0	5,7	- 2,6	- 7,2	- 11,1	- 11,5
Qutdligssat ¹	- 17,9	- 12,8	- 16,3	- 7,7	- 2,4	3,7	6,5	5,9	5,3	- 1,0	- 5,4	- 10,4	- 4,4
Umanak ¹	- 17,4	- 10,4	- 15,0	- 9,9	- 2,6	4,9	7,3	6,3	4,9	- 0,7	- 5,0	- 10,7	- 4,0
Upernavik	- 24,5	- 19,7	- 25,0	- 17,8	- 9,4	- 1,8	1,1	0,2	0,1	- 4,3	- 8,7	- 17,3	- 10,6
Dundas ¹	- 23,5	- 18,9	- 19,8	- 15,2	- 7,7	1,2	3,1	2,9	0,2	- 5,2	- 14,8	- 21,5	- 9,9
Thule ²	- 24,6	- 20,3	- 23,3	- 14,8	- 9,4	0,7	3,3	- 0,7	- 5,3	- 13,3	- 21,8
Tingmiarmiut	- 4,3	- 7,7	- 7,3	- 4,1	0,5	2,1	5,1	5,6	2,9	0,1	- 3,1	- 5,3	- 1,3
Angmagssalik	- 4,6	- 6,8	- 9,0	- 5,0	1,0	3,7	5,1	5,3	3,5	- 0,3	- 4,8	- 6,9	- 1,6
Aputiteq	- 7,9	- 10,9	- 13,4	- 8,2	- 0,7	1,1	0,9	2,6	1,3	- 1,6	- 7,0	- 9,6	- 4,5
Kap Tobin	- 14,3	- 21,1	- 16,7	- 11,6	- 2,1	0,6	2,1	2,6	0,1	- 5,1	- 11,9	- 12,8	- 7,5
Mesters Vig	- 19,9	- 28,8	- 20,1	- 14,8	- 2,8	2,3	4,5	4,1	0,1	- 8,0	- 17,9	- 19,0	- 10,0
Daneborg	- 19,6	- 27,0	- 19,1	- 15,2	- 4,0	1,3	3,8	3,2	- 1,1	- 8,3	- 17,8	- 18,9	- 10,2
Danmarkshavn	- 22,8	- 28,7	- 21,9	- 17,4	- 6,5	0,7	3,6	1,7	- 2,8	- 10,4	- 20,6	- 20,8	- 12,2
Station Nord	- 32,2	- 32,8	- 30,8	- 25,5	- 10,1	- 2,0	1,8	- 1,0	- 8,2	- 16,6	- 25,4	- 29,2	- 17,7

Anm.: Hvor intet andet er anført, angiver tallene gennemsnit af døgnetts middelterperatur.

1. Gennemsnit af temperaturen kl. 18 GMT.

2. Gennemsnit af temperaturen kl. 12 GMT.

Kilde: Meteorologisk Institut: Provisional Mean Temperatures and Total Amount of Precipitation in Greenland 1969 og 1970.

Tabel 110. Nedbør ved de meteorologiske stationer i Grønland. 1969 og 1970

mm	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
1969													
Prins Chr. Sund.....	107,4	125,6	208,6	338,0	124,3	200,4	50,9	131,4	219,6	263,3	72,9	140,3	1.982,7
Nanortalik.....	32,0	51,9	47,2	44,2	76,7	46,6	30,8	54,5	127,4	97,5	108,1	202,7	919,6
Julianehåb.....	63,2	56,3	46,9	15,0	51,6	67,6	51,7	103,9	151,9	66,9	125,7	192,2	992,9
Narssaq.....	34,2	57,2	20,7	10,3	52,0	73,4	44,1	114,8	133,2	64,7	120,0	196,4	921,0
Narssarsuaq.....	31,6	57,1	17,1	5,8	10,6	34,7	18,4	96,1	68,0	69,3	92,3	207,1	708,1
Frederikshåb.....	30,7	62,1	88,9	27,6	33,9	58,0	24,4	85,5	61,4	71,3	133,6	97,1	774,5
Færingehavn.....	28,4	76,7	118,1	10,9	83,5	62,1	52,1	57,3	58,7	33,5	83,5	86,5	751,3
Godthåb.....	43,5	82,8	74,3	20,5	78,6	45,9	61,2	36,7	70,4	43,1	92,8	106,2	756,0
Sukkertoppen.....	31,6	74,5	48,3	17,7	79,0	30,8	68,2	50,3	38,9	37,5	119,8	118,1	714,7
Holsteinsborg.....	7,3	38,5	44,4	6,4	12,2	24,0	32,9	16,4	22,9	29,7	81,6	84,9	401,2
Egedesminde.....	8,7	67,0	20,2	11,2	26,4	7,0	11,1	4,5	25,2	14,1	75,4	48,9	319,7
Godhavn.....	11,1	159,6	27,5	15,3	68,5	0,9	35,2	3,0	53,1	16,5	167,6	53,8	612,1
Christianshåb.....	14,7	25,4	29,7	8,2	27,7	22,5	9,5	16,4	29,1	13,2	76,4	52,6	325,4
Jakobshavn.....	7,3	39,3	13,4	6,9	22,2	13,0	12,1	5,2	28,0	19,3	79,7	45,0	291,4
Qutdliggssat.....	4,1	22,9	16,7	15,5	22,2	17,4	5,3	3,7	52,3	17,5	62,0	43,3	282,9
Umanak.....	5,7	2,6	1,3	3,0	10,3	11,7	2,2	2,3	19,9	0,4	26,9	23,6	109,9
Upernavik.....	10,8	33,7	15,7	5,1	10,1	3,1	15,1	0,9	18,4	22,6	113,7	36,5	285,7
Dundas.....	22,0	9,3	3,9	1,9	1,7	7,3	23,2	24,9	5,5	2,6	22,0	3,0	127,3
Thule.....	0,8	18,1	5,7	5,1	3,4	3,1	30,7	9,0	8,8	-	5,0	2,0	91,7
Tingmiarmiut.....	67,3	56,8	130,9	498,4	137,3	120,8	127,2	61,3	89,8	70,9	30,7	72,2	1.463,6
Angmagssalik.....	40,3	61,6	32,8	72,0	99,6	98,0	54,9	149,1	58,8	53,0	43,6	72,2	835,9
Aputitëq.....	16,0	23,4	32,7	62,1	47,9	206,8	28,0	358,7	83,4	16,1	3,2	23,9	902,2
Kap Tobin.....	66,9	31,2	59,9	43,7	2,7	63,3	36,9	129,2	52,3	9,8	18,6	64,1	578,6
Mesters Vig.....	3,8	6,0	24,7	16,1	0,5	79,2	25,6	57,3	8,7	20,7	4,5	41,6	288,7
Daneborg.....	2,1	1,4	17,9	3,7	3,7	35,4	55,0	25,7	6,4	23,6	9,0	6,3	190,2
Danmarkshavn.....	0,5	5,3	9,9	0,5	-	2,1	23,1	1,6	3,8	8,5	2,1	13,2	70,6
Station Nord.....	7,1	12,9	13,1	0,4	3,6	0,1	3,2	6,3	30,1	53,0	33,7	25,5	189,0
1970													
Prins Chr. Sund.....	273,8	242,8	230,4	172,3	166,2	106,4	98,6	136,5	388,0	72,3	161,2	276,4	2.324,9
Nanortalik.....	27,7	123,9	92,4	87,5	45,1	47,3	68,0	81,9	152,2	66,0	57,3	87,6	936,9
Julianehåb.....	13,3	91,7	110,1	68,5	41,2	57,4	72,9	88,0	153,9	205,7	96,2	116,3	1.115,2
Narssaq.....
Narssarsuaq.....	12,7	55,6	101,5	49,7	27,2	47,1	47,5	72,2	101,1	115,0	120,3	87,3	837,2
Frederikshåb.....	9,2	119,1	115,4	44,7	66,1	63,6	52,4	81,6	105,1	37,3	87,1	90,7	872,3
Færingehavn.....	20,8	92,4	127,0	66,9	35,2	95,0	24,8	106,7	90,5	46,6	49,7	19,3	774,9
Godthåb.....	6,0	77,4	119,2	54,7	49,2	74,4	42,7	109,2	99,8	70,8	102,3	29,4	835,1
Sukkertoppen.....	13,9	45,4	138,1	54,2	25,2	75,8	97,2	142,8	86,0	122,2	54,4	40,4	895,6
Holsteinsborg.....	27,2	26,1	53,0	37,6	17,4	21,0	67,3	43,8	27,5	42,5	35,9	24,3	423,6
Egedesminde.....	19,1	11,6	5,6	16,2	7,0	30,2	31,2	75,2	24,6	43,5	18,2	10,2	292,6
Godhavn.....	4,9	38,6	14,6	31,4	7,3	71,0	23,4	86,7	50,3	80,2	35,5	43,5	487,4
Christianshåb.....	23,9	19,7	15,7	17,2	9,4	14,9	29,5	65,3	23,9	48,3	22,0	10,6	300,4
Jakobshavn.....	17,3	23,0	11,4	12,1	7,1	31,1	20,4	67,8	23,0	62,6	8,3	7,8	291,9
Qutdliggssat.....	5,8	21,0	2,5	4,2	5,0	18,4	19,2	48,6	10,9	28,9	43,6	14,9	223,0
Umanak.....	2,7	2,6	1,2	1,6	1,5	3,2	14,9	34,6	6,2	6,7	20,9	17,8	113,9
Upernavik.....	3,9	4,3	3,1	5,7	7,3	24,8	31,9	48,5	9,8	43,5	20,0	41,7	244,5
Dundas.....	1,7	1,0	4,0	15,1	13,4	2,0	15,8	15,9	8,8	18,2	8,6	47,5	152,0
Thule.....	1,7	4,3	6,8	7,1	2,3	3,0	15,2	4,2	9,3	11,8	1,5	8,2	75,4
Tingmiarmiut.....	178,2	115,1	76,3	140,4	131,7	134,6	58,7	65,6	271,2	24,4	29,8	208,3	1.434,3
Angmagssalik.....	61,7	134,8	82,3	70,3	81,3	88,2	23,3	85,9	67,5	102,7	52,6	262,7	1.113,3
Aputitëq.....	71,2	45,3	10,7	36,7	49,5	116,9	27,1	132,7	132,8	85,9	10,2	72,7	791,7
Kap Tobin.....	93,4	18,8	20,1	45,6	92,9	33,2	103,6	13,9	100,0	42,4	32,1	32,3	628,3
Mesters Vig.....	33,1	10,5	5,3	12,0	57,7	24,3	10,6	6,8	59,4	12,3	1,8	9,8	239,6
Daneborg.....	26,9	0,7	30,3	31,2	27,1	7,7	6,0	15,0	9,0	12,3	1,6	21,9	189,7
Danmarkshavn.....	12,9	3,3	23,8	10,9	5,2	5,0	26,2	9,7	20,8	14,4	5,3	4,7	142,2
Station Nord.....	15,4	4,1	18,8	10,2	15,4	14,2	21,5	58,3	58,8	25,2	15,9	23,6	281,4

Kilde: Meteorologisk Institut: Provisional Mean Temperatures and Total Amount of Precipitation in Greenland 1969 og 1970.

Stikordsregister for tabelafdeling.

(Tallene angiver sidetal).

A		E	
Afgiftsbelagte varer	142	Eksport	130-131
Alderdomshjem	130	Elforbrug	111
Aldersfordeling, befolkningens	92-95	Elproduktion	110
Arbejdskraftforbrug, teknisk område	129	Erhvervstælling	125-127
Arbejdstimer, offentligt ansatte	136	Erhvervsuddannelse	162-164
B		F	
Befolkning	81-101	Faglige kurser	164
Bemanding, teknisk område	130	Fangstprodukter, indhandling	119-121
Beskæftigede, fordeling efter ansættelsesområde og fag	127	Fangst, større pattedyr	122-123
Beskæftigelse, offentligt ansatte	136	Fiskeprodukter, produktion, KGH	119
Bevægelser, befolkningens	90-91	Fisk, indhandling	117-118
Boligbyggeri (herunder boligstøttebyggeri)	144-148	Flydende brændstof, forbrug	111
Boliger, antal fordelt på kommuner	148	Folkeafstemning	165-166
Bosteder, befolkningens fordeling på	84-89	Folketingsvalg	165
Bosteder, størrelsesfordeling	89	Forbrug i lønmodtagerhusstande i Grønland og Danmark	138
Brandvæsen	112	Forbrugsundersøgelse	137-140
Bøder	155	Føde- og drikkevarer, udgifter i lønmodtager- husstande	139
Børneinstitutioner	150	Fødsler	96-97, 99-100
C		G	
Civile sager, tvangsfuldbyrdelser	156	Godstransport til og fra Grønland	114
Civilstand	92-95	H	
D		Havneanløb	115-116
Detailhandel	125,128	Husdyrbestand	124
Detailpristal	140	Håndværksvirksomheder, private	125, 129, 130
Domme	155	I	
Drifts- og anlægsudgifter, kommunernes	104	Import	132, 142
Drifts- og anlægsudgifter, statens	102-104	Indførselsafgifter	142, 143
Dronning Ingrid's Hospital	158	Indhandling	117-119, 119-121
Dødsfald	96-97, 99, 101, 159	Indkomster	134
Dødsårsager	159		

Indkomster, lønmodtagerhusstande.....	137	R	
Indkomstfordeling, lønmodtagerhusstande.....	140	Regnskaber, kommunekassernes.....	105
Indskudskonti, pengeinstitutter.....	133	Regnskaber, landskassens.....	105
Investeringer, offentlige.....	106-109	Reguleringspristal.....	140
K		Retssager, kredsretterne.....	151
Kirkelige forhold.....	165	Retssager, landsretten.....	152
Kommunekassernes regnskaber.....	104-105	S	
Kredsretterne.....	151	Salg af KGH-produkter i Grønland.....	121
Kriminallovsanmeldelser.....	153	Salg af KGH-produkter uden for Grønland.....	121
Kriminallovsovertrædelser.....	154	Skibsfart.....	114-116
Kulbruddet, Qutdligssat.....	130	Skolen.....	161
Køn, befolkningens fordeling på.....	92-95	Sociale institutioner.....	150
L		Sociale udgifter.....	149
Landskassens regnskab.....	105	Sundhedsvæsen.....	157-160
Landsretten.....	152	Sygdomstilfælde, anmeldte.....	160
Landsrådsvalget.....	166	Sygehuse.....	157
Lønmodtagerhusstande, forbrug, indkomst, opsparing.....	137-140	Særlovgivning.....	153, 155
Lønninger, offentligt ansatte.....	135-136	T	
Lærlingeuddannelse.....	162	Telefoncentraler, offentlige.....	110
M		Teletrafik, offentlig.....	110
Mestervirksomheder, lokale.....	129	Temperaturer.....	167
Meteorologiske forhold.....	167-168	Tilflytning, netto.....	98-99
Motorkøretøjer.....	116	Tilvækst, befolknings-.....	81
N		Timefortjeneste, offentligt ansatte.....	135-136
Nedbør.....	168	Tuberkulosestilfælde.....	160
O		Tvangsfuldbyrdelse.....	156
Offentlige investeringer.....	106-109	U	
Offentlige virksomheder.....	125-126, 127-128, 129-130	Uddannelse, boglig.....	163
Omsætning, virksomhedernes.....	125	Uddannelse, faglige kurser.....	164
Opsparing, lønmodtagerhusstande.....	137	Uddannelse, lærlinge-.....	129, 162
P		Uddannelse, praktisk.....	163
Passagerbefordring, intern.....	113	Udgifter, lønmodtagerhusstande.....	137-139
Passagerbefordring mellem Grønland og Danmark.....	112	Udlån, private pengeinstitutter.....	134
Patienter overført til DIH eller Danmark.....	158	V	
Pengeindkomster.....	134	Valg.....	165-166
Pengeinstitutter, private.....	133-134	Vandproduktion.....	112
Personel, private og offentlige virksomheder.....	125-127, 129-130	Varesalg i Grønland, KGH.....	128
Politi.....	153-156	Vielsesalder.....	101
Politianmeldelser.....	153	Virksomheder, antal, personel og omsætning.....	125
Politiets arbejdsopgaver.....	156	Virksomheder, personel, geografisk fordeling.....	126
Postbesørgelsen.....	112	Virksomheder, private, fordeling efter ejerfor- hold og personellet's størrelse.....	126
Pristal.....	140-141	Æ	
Private virksomheder.....	125-127, 129-130	Ægteskaber.....	101
Produktion af fiskeprodukter, KGH.....	119		

Grønland Mean Temperatures and Total Amount of Precipitation, 1969 og 1970. (Meteorologisk Institut).

Selskabet om Grønland. (Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland).

Beskrivelse Grønland. (Det grønlandske Selskab).

EGN-orientering. (Broschur). (Den lgt. grønlandske Hærstyr).

GEO-971. (Broschur). (Grønlands tekniske Organisation).

Almanakkefor Grønlandsposten. Udkommer i Godthåb hver 14. dag.

Betænkninger m. v. vedr. grønlandske forhold, afgivet i 1971 og 1972.

rapport om Grønland 1971-85. Dansk og grønlandsk udgave. Marts 1971. (Ministeriet for Grønland).

betænkning af 11. 1972. (Ministeriet for Grønland) samarbejde med Naturhistorisk Institut).

betænkning fra erindringsgruppen vedrørende Den krigstidlige grønlandske Hærstyr, 1. og 2. del. (DeceMBER 1971. (Dokumentation)).

betænkning vedrørende 78 omg. erindringsdag. 1972. (Grønlands tekniske Organisation).

et centralt udvalgt i Godthåb. (Bygningsrådet ved

Erindringsgruppen). (November 1971. (Dokumentation)).

Det grønlandske Værnevesen. (Erindringsdag fra Udvikling 1971. (Erindringsdag i Grønland). (Juni 1971. (Dokumentation)).

betænkning om. (Erindringsdag i Grønland). (Juni 1971. (Dokumentation)).

Den grønlandske Hærstyr. (Ministeriet for Grønland 1972).

betænkning vedrørende den grønlandske Hærstyr i Grønland. (Erindringsdag i Grønland). (Juni 1971. (Dokumentation)).

De vigtigste publikationer om grønlandske forhold, udgivet i årene 1969-70 af offentlige institutioner m. v.

Erindrings vedrørende Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

1. Årsberetning om Grønland.

2. Grønlands Landbrugs- og Fiskerier.

3. Den grønlandske skole.

4. Sundhedsbetragtninger i Grønland.

5. Drømmen om Grønland.

6. Den lgt. grønlandske Hærstyr.

Grønland 1968. Årbog om Grønland for Grønland.

Grønlands skolevesen 1967-68, 1968-69 og 1969-70. (Erindringsdag om Grønland, Godthåb).

Erindringsdag om Grønland. (Erindringsdag om Grønland, Godthåb).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).

Erindringsdag om Grønland (udgivet af det grønlandske Selskab).